Bernard Knight

ÎNFRICOŞĂTOAREA TAINĂ

BERNARD KNIGHT

ÎNFRICOŞĂTOAREA TAINĂ

O enigmă medievală

rao international publishing company

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
KNIGHT, BERNARD
Înfricoşătoarea taină/Bernard Knight; trad.: Gabriel Stoian. -
Bucureşti: RAO International Publishing
Company, 2007
ISBN 978-973-103-367-9

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111-312.4=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, Bucureşti, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

BERNARD KNIGHT
The Awful Secret
Copyright © Bernard Knight, 2000
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

© RAO International Publishing Company, 2006
pentru versiunea în limba română

2007

ISBN 978-973-103-367-9

CUPRINS

Nota autorului / 6
Mulțumiri / 7
Prolog / 11

Nota autorului

Orice încercare de a da limbii engleze moderne „un iz de vechiu“ este, în aceeaşi măsură, imprecisă şi inutilă. Pe vremea şi în locul unde se desfăşoară această povestire – ţinutul Devon de la sfârşitul secolului al XII-lea –, majoritatea oamenilor vorbeau engleza medievală timpurie, pe care noi, astăzi, nu am înţelege-o deloc. Mulţi alţii vorbeau velşa de apus, care mai târziu s-a numit cornică, iar clasele conducătoare vorbeau franceza normandă. Limba vorbită în Biserică şi cea folosită în mai toate scrierile oficiale era latina.

Multe dintre personajele descrise în acest roman au avut o existenţă reală, iar evenimentele politice şi religioase la care se face aluzie sunt autentice – pirateria înflorea pe coastele Angliei, Prinţul John uneltea permanent împotriva fratelui său Richard Inimă-de-Leu, iar Inchiziţia se instaura încet, dar sigur, în Franţa.

Autorul lasă în seama cititorilor libertatea de a da crezare, în măsura în care o doresc, veridicităţii *Înfricoşătoarei taine,* însă pentru cei care manifestă un interes deosebit faţă de acest subiect, la sfârşitul cărţii sunt sugerate câteva surse utile.

Mulţumiri

Autorul ţine să le mulţumească următoarelor persoane pentru consultanţă în materie de istorie, dar îşi asumă răspunderea pentru orice interpretare eronată a complexităţii vieţii şi a legii din ţinutul Devon în cursul secolului al XII-lea: doamnei Angela Doughty, arhivistă la Catedrala din Exeter; personalului Oficiului de evidenţă a populaţiei din Devon şi a Bibliotecii Centrale Exeter; canonului Mawson, de la Catedrala din Exeter; domnului Thomas Watkin, Facultatea de Drept din Cardiff, Universitatea Wales; profesorului Nicholas Orme, de la Universitatea din Exeter; redactoarei Hazel Orme şi doamnelor Gillian Holmes şi Clare Ledingham de la Simon & Schuster pentru încurajări şi sprijin.

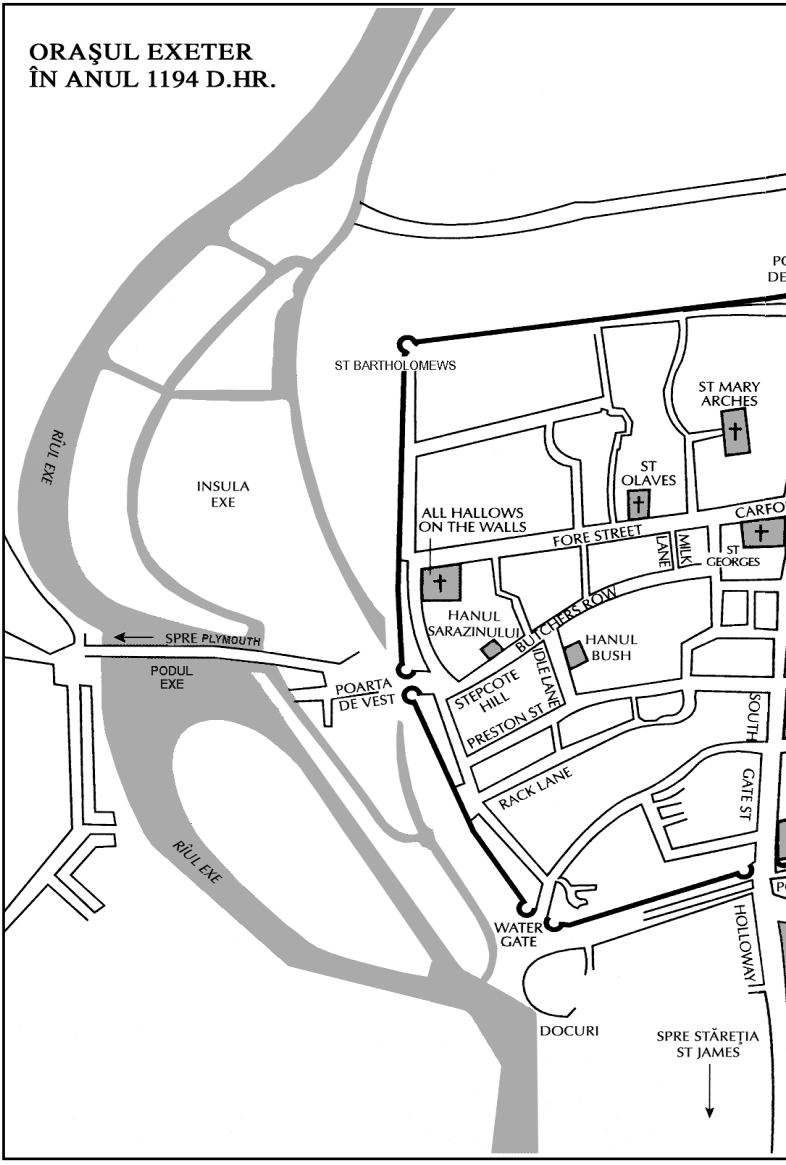
ORAŞUL EXETER
ÎN ANUL 1194 D.HR.
RÎUL EXE
INSULA
EXE
ST BARTHOLOMEWS
ST MARY
ARCHES
ST
OLAVES
ALL HALLOWS
ON THE WALLS
FORE STREET
MILK
LANE
ST
GEORGES
HANUL
SARAZINULUI
BUTCHERS ROW
HANUL
BUSH
SPRE PLYMOUTH
PODUL
EXE
POARTA
DE VEST
STEPCOTE
HILL
BUDE LANE
PRESTON ST
SOUTH
GATE ST
RACK LANE
RÎUL EXE
WATER
GATE
HOLLOWAY
DOCURI
SPRE STĂREŢIA
ST JAMES

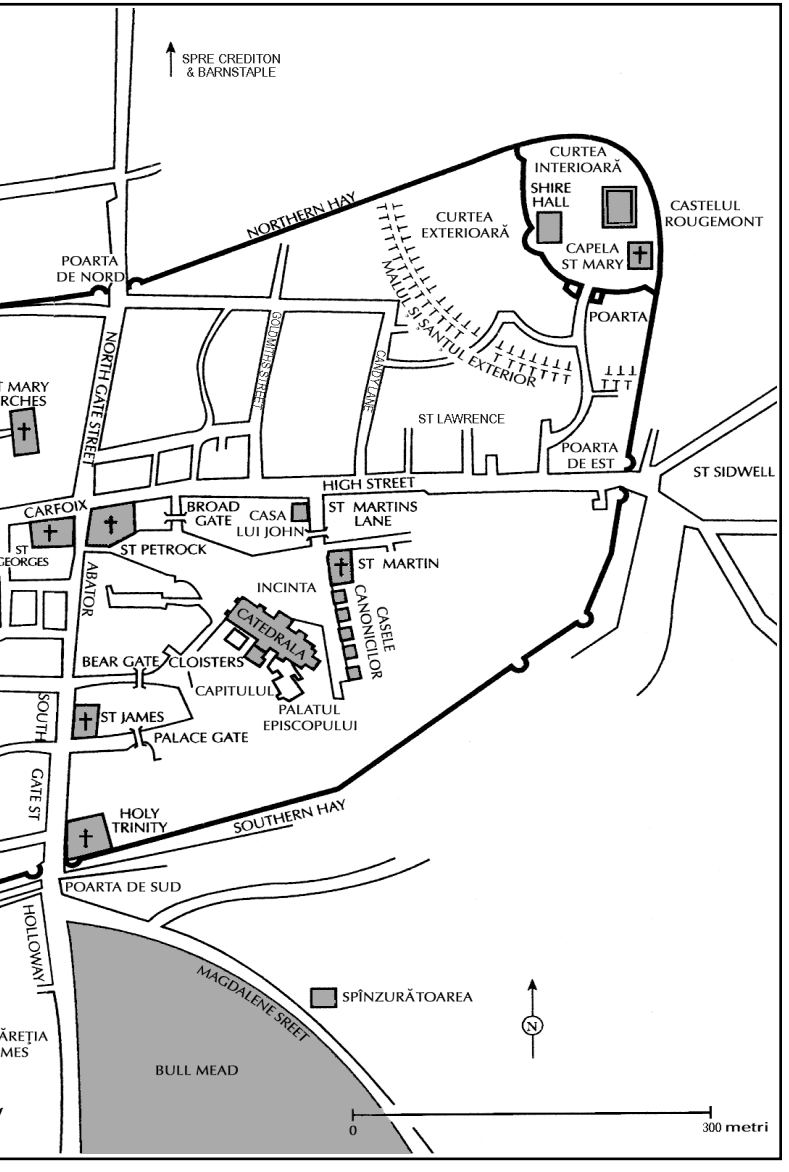
SPRE CREDITON
& BARNSTAPLE
NORTHERN HAY
POARTA
DE NORD
CURTEA
EXTERIOARĂ
CURTEA
INTERIOARĂ
SHIRE
HALL
CASTELUL
ROUGEMONT
CAPELA
ST MARY
MALUL
SANTUL EXTERIOR
POARTA
NORTH GATE STREET
GOODRINGTON STREET
CANON LANE
ST LAWRENCE
POARTA
DE EST
ST SIDWELL
HIGH STREET
CARFOIX
BROAD
GATE
CASA
LUI JOHN
ST MARTINS
LANE
ST PETROCK
ST MARTIN
ABATOR
INCINTA
CATEDRALA
CASELE
CANONICILOR
BEAR GATE
CLOISTERS
CAPITULUL
PALATUL
EPISCOPULUI
ST JAMES
PALACE GATE
SOUTH
GATE ST
HOLY
TRINITY
SOUTHERN HAY
POARTA DE SUD
HOLLOWAY
MAGDALENE SREET
SPÎNZURĂTOAREA
BULL MEAD
N
0
300 metri

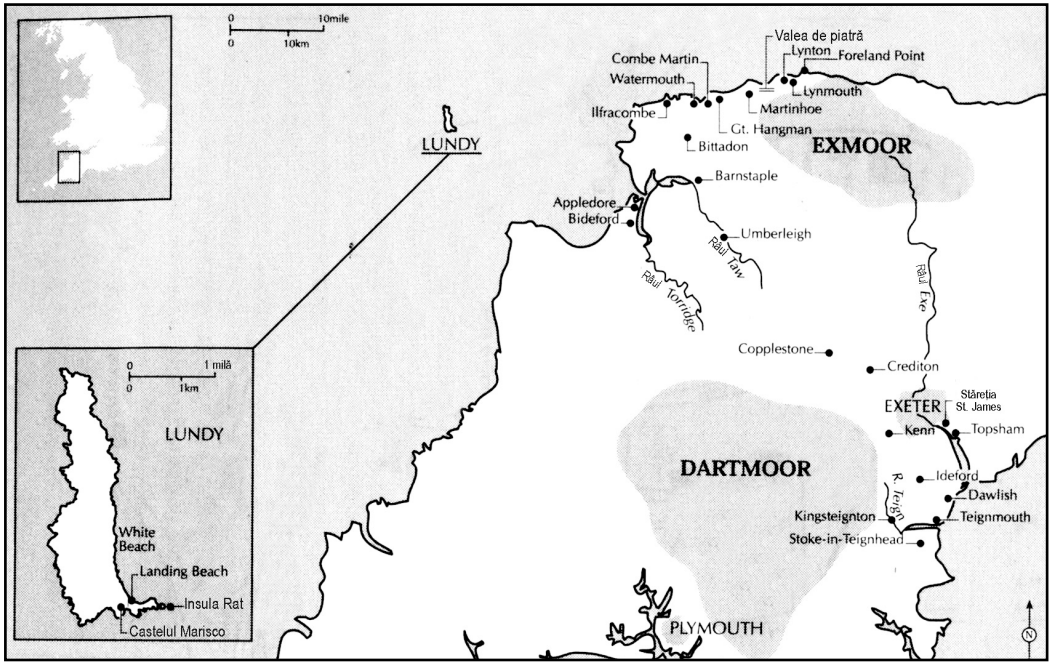
0 10mile
0 10km
LUNDY
Valea de piatră
Lynton
Foreland Point
Combe Martin
Watermouth
Lynmouth
Martinhoe
Ilfracombe
Gt. Hangman
Bittadon
EXMOOR
Barnstaple
Appledore
Bideford
Umberleigh
Râul Taw
Râul Torridge
Râul Exe
Copplestone
Crediton
EXETER
Stăretia St. James
Kenn
Topsham
DARTMOOR
Ideford
Dawlish
R. Teign
Kingsteignton
Teignmouth
Stoke-in-Teignhead
PLYMOUTH
0 1 milă
0 1km
LUNDY
White Beach
Landing Beach
Insula Rat
Castelul Marisco
N

PROLOG

Martie 1195

Rămasă în voia valurilor, corabia avariată se apropia vertiginos de coasta aflată în bătaia vântului, presărată cu stânci, care abia se mai întrezărea în lumina slabă a amurgului. Recunoscută pentru furtunile năprasnice, Marea Severn era departe de a fi înfricoşătoare, pentru că în acele momente era vorba doar de un vânt puternic dinspre nord-vest, îndeajuns să stârnească spuma pe crestele brizanţilor cenuşii ce veneau dinspre Atlantic şi, prin stropii de apă azvârliţi în aer, să ascundă oarecum vederii stâncile semeţe de pe ţărm.

Zgâlţâită şi purtată de colo-colo de talazuri, corabia scurtă, cu forme pline, nu mai putea fi manevrată, pentru că singura velă de pe catarg zăcea grămadă pe punte. Iar la pupa nu mai exista vâsla ce slujea drept cârmă, deoarece atât ea, cât şi cârmaciul fuseseră măturaţi de valuri şi azvârliţi în mare. Micuţa corabie era ca o bucată de lemn plutind în derivă, aşteptând ciocnirea inevitabilă de colţii de piatră ce străjuiau coasta de miazănoapte a Devonului. Aflate faţă în faţă cu îndepărtata Ţară a Galilor, stâncile uriaşe, unde uscatul din Exmoor se prăbuşea brusc în mare, se ridicau ameninţătoare la travers în babordul corăbiei betegite. Cu toate că uscatul ce se vedea în faţa ei era mai scund decât acela de la răsărit, linia ţărmului era totuşi presărată cu stânci ascuţite, recifuri şi intrânduri mai ferite.

Corabia, numită *knarr,* era o variantă mai lată a corăbiei lungi pe care o folosiseră vikingii, având etrava şi etamboul înalte, dar fără a fi ornamentată cu vreo sculptură înfăţişând un balaur. Treimile de la pupă şi provă erau podite cu scândură, însă în centru se afla o magazie neacoperită, unde se încărcau mărfurile. Prelata care acoperea acea magazie dispăruse, la fel ca şi încărcătura, de altfel, spaţiul fiind inundat până la brâu, iar apa dădea să se reverse peste bord de fiecare dată când, în cursa lui de neoprit către stânci, *knarr*-ul cădea între valuri.

Cu toate că amurgise bine, cerul era încă suficient luminat pentru ca singurul supravieţuitor să poată vedea cadavrul unuia dintre confraţii săi zăcând alături, având picioarele prinse într-o frânghie încurcată, ceea ce îl împiedicase să fie măturat peste bord de valurile furioase. Îngrozit, tânărul marinar s-a agăţat de un stâlp căzut pe punte şi s-a uitat înainte, prin jerbele de stropi, la ţărmul cenuşiu ce părea să gonească spre el. Ştia majoritatea reperelor de pe uscat dintre Penzance şi Bristol şi, în pofida groazei, a recunoscut la stânga sa Great Hangman, cea mai înaltă faleză stâncoasă din Anglia, care se ridica la mai bine de trei sute de metri deasupra Golfului Combe Martin.

În timp ce corabia era purtată pe ultimele sute de metri de mare deschisă, după care urma o porţiune de brizanţi clocotitori şi înspumaţi, ce făceau un zgomot asurzitor când se spărgeau, tânărul a zărit o lumină palidă, gălbuie, sus, deasupra punctului în care corabia avea să se izbească de stânci. Câteva clipe după aceea, ţipând îngrozit, flăcăul a simţit un hârâit îngrozitor în clipa când un val a ridicat coca navei pe câteva stânci zimţate de la poalele peretelui aproape vertical. Izbitura puternică l-a făcut să scape din mâinile slăbite stâlpul de care se ţinea şi, în clipa când *knarr*-ul s-a înclinat foarte mult într-o parte, a alunecat de-a latul punţii şi a fost măturat de valul de propagare în brizanţii înspumaţi. Un talaz l-a dus de-a rostogolul printr-un loc liber dintre stânci şi, aproape cu dispreţ, l-a scuipat pe o limbă de uscat acoperită cu pietriş, la capătul căreia se vedea o peşteră nu prea adâncă. Scâncind de

frică, şi abia dându-şi seama unde se găsea, s-a târât pe mâini şi genunchi prin apa mică şi bolborosind ce se retrăgea în mare pentru a se ciocni de următorul val, şi s-a prăbuşit destul de departe pe porţiunea mai înaltă a plajei foarte înguste, reuşind astfel să evite să fie supt de apă, şi târât înapoi în mare.

Stând ud leoarcă în vântul aspru şi şfichiuitor, a rămas întins o vreme, apoi şi-a pierdut cunoştinţa, aşa că nu a mai apucat să vadă licărul slab al unui felinar din corn şi nici să audă scrâşnetul pietrişului sub paşii cuiva care cobora poteca îngustă de pe versantul abrupt.

CAPITOLUL UNU

În care Crowner John îşi încalecă armăsarul

– Gwyn, am reuşit până la urmă! Pot să încalec şi fără lada aceea blestemată! a exclamat John de Wolfe.

Ceva mai târziu, i s-a părut tare ciudat că se bucurase de un lucru atât de mărunt, pe care, în urmă cu doar două luni, nici nu l-ar fi luat în seamă. Cu toate acestea, în acea dimineaţă, aflat pe Martin's Lane, John se bucura de isprava lui ca un copil care tocmai a primit o jucărie. Cei doi bărbaţi care îl urmăreau s-au arătat la fel de încântaţi, şi doar Mary, servitoarea lui, care privea scena din pragul casei de peste drum, a pufnit în barbă văzând scălâmbăielile copilăreşti ale celor trei bărbaţi în toată firea.

„Lada blestemată" era de fapt o înjghebare din scânduri ce închipuia nişte trepte, şi fusese încropită de Gwyn de Polruan. Slujise de minune vreme de două săptămâni, îngăduindu-i lui de Wolfe să-l încalece pe Odin, calul pe care îl cumpărase de puţină vreme. Însă în acea dimineaţă fusese în stare să renunţe la ajutorul acelei scări şi să-şi lase toată greutatea trupului pe piciorul stâng pentru a-l ridica pe celălalt în scara calului. Acum, cu un zâmbet ce i se lăţise pe toată faţa, altfel fermă şi severă, John de Wolfe stătea neclintit pe spinarea armăsarului răbdător.

– Ai face bine să porţi la tine toiagul ăsta, *Crowner*, l-a sfătuit Gwyn, uriaşul cu păr roşcat, lung şi încâlcit, de origine

velşă, care-i fusese un fel de scutier vreme de aproape douăzeci de ani.

Spunând acestea, i-a întins bastonul pe care de Wolfe îl folosea de trei săptămâni, de când azvârlise cât colo cârja. Apoi coronerul a făcu armăsarul să umble ţanţoş în susul şi-n josul străzii, câţiva paşi doar, încântat să comande calului să se întoarcă şi să meargă şerpuit. Deşi începuse să călărească de zece zile, faptul că acum putea încăleca fără să mai urce treptele îl făcea să se simtă, în sfârşit, independent.

Simulând deznădejdea, Mary a clătinat din cap, ceea ce a făcut părul negru să i se legene într-o parte şi în alta, apoi a dispărut în cotloanele casei pentru a pregăti prânzul. În sinea ei, se bucura la fel de mult ca şi bărbaţii din mijlocul străzii, iar asta nu doar pentru că stăpânul ei se înzdrăvenise aproape pe de-a-ntregul, ci şi pentru că nu mai era pus pe harţă ca atunci când se simţise întemniţat în casă vreme de atâtea săptămâni.

La începutul lui ianuarie îşi rupsese piciorul pe câmpul de turnire de la Bull Mead. În clipele dinaintea morţii sale, Bran, bătrânul şi regretatul cal a lui de Wolfe, îl aruncase la pământ. Fluierul piciorului plesnise, însă, din fericire, avusese parte de o fractură simplă, iar intervenţia imediată a lui Gwyn, care îi legase piciorul de o scândură cu nişte curele de piele, îl menţinuseră într-o poziţie bună. Uriaşul din Cornwall îi văzuse pe Cavalerii Ospitalieri procedând în acel fel în Palestina şi, cu ajutorul statornic al Fratelui Saulf, un călugăr de la micul spital St John, din apropierea Porţii de Răsărit, piciorul se vindecase cu repeziciune. Constituţia solidă a lui de Wolfe, oţelită de numeroşii ani petrecuţi ca soldat, la care se adăuga îngrijirea aproape nemilos de atentă, acordată de Matilda, soţia lui, o femeie care uitase să mai zâmbească, îl ajutaseră să se pună pe picioare în trei săptămâni.

Acum, două luni mai târziu, putea călări din nou.

– Gwyn, o să merg călare până la castel, a strigat el peste umăr şi a dat pinteni armăsarului negru în susul străduţei, către strada mare. Ofiţerul lui a pornit în fugă alături de el, iar

părul zburlit a început să-i fluture peste gulerul capei zdrenţuite din piele.

În vreme ce îşi croia drum pe strada principală, aglomerată de oameni care ieşiseră să-şi facă târguielile la tarabele înşirate de o parte şi de alta, dar şi de harabale şi roabe care încercau să se strecoare pe acolo, de Wolfe a fost asaltat de saluturi, fiindcă mai toată lumea ţinea să-l felicite pentru că se însănătoşise. În aer plutea o mireasmă primăvăratică şi, deşi frig, cerul era de un albastru palid, iar faptul că nu mai plouase de o săptămână făcuse ca noroaiele aproape lichide, amestecate cu gunoaie, să se întărească, devenind o pastă sfărâmicioasă sub tălpi.

Casele şi dughenele de pe artera principală a oraşului erau de felurite mărimi şi forme, majoritatea fiind făcute din lemn, însă, în vremea din urmă, câteva fuseseră construite din piatră. Majoritatea erau înalte şi înguste, îngrămădite una în alta ca nişte boabe într-o păstaie. Unele aveau acoperişuri din paie sau stuf, altele din brazde de pământ, altele din şindrilă şi, în sfârşit, altele din ţiglă de piatră. Firicele de fum se înălţau alene de sub streşinile mai tuturor caselor, deoarece prea puţine dintre ele aveau hornuri, de curând inventate.

Brusc, în timp ce calul mergea la pas domol pe strada gemând de lume, coronerul a simţit un fior slab, părul de pe ceafă zbârlindu-i-se. Cu toate că era un bărbat pe care imaginaţia nu-l dădea afară din casă, din experienţa numeroaselor ambuscade în care fusese prins, de Wolfe şi-a dat seama că cineva îl ţinea sub observaţie. Era vorba de un al şaselea simţ, un har secret, care îi salvase viaţa în câteva rânduri în cursul campaniilor din Franţa şi Irlanda, dar şi în Palestina. Trăise aceeaşi senzaţie şi cu o zi în urmă, pe când se întorcea acasă de la tavernă, zărise faţa cuiva pândind de după un colţ de clădire, dar omul dispăruse aproape imediat când John îşi întorsese capul în direcţia lui. Trăsăturile i se păruseră vag cunoscute, însă, deşi îşi stoarse creierii, tot nu reuşise să-şi amintească cine ar fi putut fi.

Acum, s-a uitat din nou în jur şi iarăşi a văzut în treacăt faţa acelui bărbat care îl urmărea din priviri de pe treptele

bisericii St Lawrence. O fracţiune de secundă mai târziu, bărbatul, învesmântat într-o mantie de culoare închisă, s-a răsucit şi a dispărut în biserică. De Wolfe şi-a dat seama că dacă individul nu ar fi dorit să fie abordat, s-ar fi topit în mulţime până când el ar fi reuşit, fără grabă, să coboare de pe spinarea lui Odin. S-a chinuit din răsputeri să-şi amintească cine era cel a cărui faţă o văzuse doar în treacăt, dar nu a reuşit nicicum. A făcut un gest de neputinţă din umeri şi şi-a îndemnat calul să meargă mai departe. I se părea puţin probabil ca omul să fie vreun ucigaş năimit – deşi, cu mai bine de două luni în urmă, unii puseseră la cale un complot împotriva lui. Din fericire, planurile acelor oameni fuseseră dejucate.

Când a ajuns la mai puţin de o sută de metri de Poarta de Răsărit, John şi-a mânat bidiviul spre stânga, făcându-l să urce la pas panta domoală ce ducea spre castel, care stătea cocoţat pe o colină într-un colţ al oraşului fortificat. Datorită culorii roşiatice a gresiei, piatra de construcţie aflată din abundenţă în apropierea oraşului, acesta era cunoscut sub numele de Rougemont (Muntele Roşu), fiind înălţat de William Cuceritorul în colţul dinspre miazănoapte al vechilor ziduri romane de apărare. Trecând prin poarta deschisă în palisada de lemn, de Wolfe a pătruns într-o curte exterioară spaţioasă, unde colibele soldaţilor şi ale familiilor acestora acopereau jumătate din panta ce ducea către fortificaţiile interioare. După ce a mai mers câţiva metri, a ajuns la poarta fortificată şi înaltă, unde avea şi el o încăpere strâmtă, situată la ultimul cat.

Singura gardă aflată pe abruptul pod mobil l-a salutat pe de Wolfe printr-o ridicare uşoară a suliţei în clipa când el a trecut pe sub poartă şi s-a oprit în faţa uşii scunde a camerei de gardă. Un bărbat înarmat, având un blazon de mic comandant prins pe pieptarul din piele, a ieşit imediat dinăuntru, iar faţa lui aspră de vreme şi vânturi, s-a înmuiat într-un zâmbet de bun venit.

– Mă bucur să te văd, *Crowner!* Cum se înzdrăveneşte piciorul?

De Wolfe s-a uitat la Gabriel, sergentul gărzii castelului, un vechi prieten de-al său şi un admirator şi sprijinitor făţiş în

lupta neîncetată pe care o ducea cu *sheriff*-ul, care-i era şi cumnat, Sir Richard de Revelle.

– Din ce în ce mai bine, Gabriel! Azi am reuşit să urc în şa direct de pe pământ.

Pentru a-şi demonstra marea reuşită, John a coborât încetişor şi grijuliu de pe spinarea armăsarului şi, având toiagul în mâna stângă, a şontâcăit cu un aer hotărât până în camera de gardă, traversând-o, şi îndreptându-se către scara îngustă şi spiralată ce ducea la catul de sus. Gwyn şi Gabriel au rămas în urma lui, privindu-l cu oarecare nelinişte când el a început să urce treptele. La cea de-a treia, a alunecat şi doar braţele musculoase şi puternice ale lui Gwyn l-au împiedicat să nu cadă pe spate.

Nemulţumit şi întărâtat, de Wolfe a tras o sudalmă sucu-lentă, incluzând şi câteva înjurături învăţate de la sarazini, însă s-a văzut silit să recunoască faptul că încă nu se însănătoşise îndeajuns ca să urce scara până în cămăruţa lui.

– Numai din cauza toiagului ăsta blestemat, el mă încurcă! a spumegat el. Trebuie să ni se dea o altă încăpere, undeva la parter.

Lăsându-l pe Odin la corpul de gardă, a pornit să traverseze prin glodul presărat de gunoaie a curţii interioare, către donjonul care se găsea adăpostit de zidul din cealaltă parte a curţii.

– Rămâi acolo, Gwyn, şi fii atent la calul meu, a spus el peste umăr. Mă duc să-l bat la cap pe *sheriff,* poate ne dă o altă încăpere.

Înfigând toiagul în pământul înmuiat la fiecare pas, şi simţindu-se destul de sigur pe piciorul vătămat, a traversat zona în formă triunghiulară înconjurată de ziduri înalte şi crenelate. În stânga, avea clădirea ca o cutie din piatră ce se numea Shire Hall, tribunalul, unde se ţineau mai toate judecăţile, iar în dreapta, micuţa capelă a garnizoanei, St Mary. De jur împrejur, pe lângă ziduri, se găseau colibe, magazii şi sălaşe rezemate de zid; unele erau locuri de încartiruire pentru soldaţi şi pentru câteva familii, altele serveau pentru depozitarea de provizii şi drept grajduri sau adăposturi pentru harabale.

Donjonul era o clădire masivă, cu două caturi, ridicată deasupra unui beci boltit, care găzduia temniţa castelului. Cele două etaje de deasupra cuprindeau sala mare şi încăperile destinate *sheriff*-ului, conetabilului, câtorva slujbaşi, servitori, precum şi câtorva cavaleri şi scutierilor acestora.

Richard de Revelle stătea acolo mai tot timpul şi mergea la conacele lui de la Revelstoke, din apropiere de Plympton şi de Tiverton, unde soţia lui, o femeie cu mutra acră îşi petrecea tot timpul, fiindcă nu catadicsea să locuiască în condiţiile recunoscute drept spartane de la Rougemont. John bănuia – şi văzuse dovada chiar cu ochii lui – că ruda sa prin alianţă prefera încăperile reci ale castelului în loc să stea în compania nevestei: acolo, în absenţa ei, el se putea dedulci la unele doamne din oraş care erau dispuse să-i ţină de urât.

De Wolfe a urcat greoi treptele de lemn până la uşa donjonului, iar garda înarmată care stătea de pază l-a salutat şi i-a zâmbit. Coronerul se bucura de popularitate în rândul soldaţilor, atât datorită reputaţiei lui de cruciat trecut prin multe, cât şi datorită faptului că era un sprijinitor neclintit şi un prieten credincios al regelui, Richard Inimă-de-Leu.

Garda l-a urmărit şchiopătând prin uşa arcuită de la capul scării, o siluetă înaltă, zveltă, întotdeauna îmbrăcată în negru ori cenuşiu. Având părul negru ca pana corbului lung până pe umeri, sprâncene negre groase şi, de obicei, o mirişte de câteva zile pe faţă, soldatul nu a avut nici o îndoială că de Wolfe fusese, pe drept cuvânt, cunoscut şi sub numele de „John cel Negru“ de către soldaţii care luptaseră în războaiele irlandeze şi în cruciade. Fiind uşor adus de spate, cu capul împins înainte şi cu faţa lungă şi nasul mare şi coroiat, arăta ca o pasăre de pradă ori ca un corb.

Mai toată suprafaţa etajului de mijloc a donjonului era ocupată de sala mare, o încăpere boltită, foarte animată, răsunând de forfota slujbaşilor şi a neguţătorilor care aveau documente de semnat, la care se adăuga freamătul servitorilor care aduceau mâncare la mesele lipite de pereţi, în vreme ce alţi oameni stăteau în jurul căminului mare, bârfind şi punând ţara la cale. Coronerul i-a ignorat pe toţi şi, ciocănind cu toiagul în

dalele de piatră, s-a îndreptat către o uşă mică. În dreptul ei stătea de strajă o altă gardă înarmată, deşi prezenţa acesteia pornea mai curând din dorinţa *sheriff*-ului de a-şi etala importanţa, şi mai puţin din motive de securitate. În castelul Rougemont nu se mai auzise zăngănit de arme de mai bine de cincizeci de ani, de la asediul de pe vremea lui Stephen şi Matilda.

Făcând un semn din cap către strajă, John a deschis uşa şi a intrat în biroul *sheriff*-ului. Iatacul lui de Revelle se afla în spate, însă aceea era camera lui oficială, unde îşi desfăşura activitatea de reprezentant al regelui pentru comitatul Devon – slujbă de care, în acele momente, se agăţa cu disperare pentru că risca să-i scape printre degete de când de Wolfe îl demascase ca fiind amestecat într-o revoltă înăbuşită în faşă, pusă la cale de prinţul John împotriva Regelui Richard.

Richard de Revelle a ridicat ochii de pe pergamentele aflate pe masa lui şi, văzând cine intrase, s-a strâmbat. Era un bărbat subţirel şi fragil, elegant, cu un aer efeminat şi nu avea îndrăzneala să-i reproşeze ceva cumnatului său care, împreună cu puternica facţiune regalistă din comitat, nu-l slăbea nici o clipă din ochi. După ce a mormăit un salut, şi a omis cu bună ştiinţă orice întrebare privind starea piciorului lui de Wolfe, *sheriff* a azvârlit o bucată de piele de viţel făcută sul peste masă, în direcţia acestuia.

– Ce părere ai de asta, *Crowner?* l-a întrebat el pe un ton repezit, împingându-şi bărbuţa ascuţită în faţă în semn de nemulţumire bătăioasă.

De Wolfe ştia că pe cumnat nu-l interesa nici cât negru sub unghie părerea lui în legătură cu conţinutul documentului şi că încerca doar să obţină un avantaj meschin: *sheriff*-ul ştia să citească şi să scrie cursiv, în vreme ce coronerul-soldat nu călcase niciodată la şcoală. Însă, pentru prima oară, coronerul a reuşit să îl lase cu gura căscată pe nesuferitul său cumnat. A ridicat pergamentul cu o nonşalanţă studiată şi şi-a trecut ochii peste el. Cu toate că a înţeles doar pe jumătate, curând a putut să dea drumul documentului pe masă şi şi-a îndreptat privirea spre chipul celălalt bărbat.

– Nu-i nimic nou în pergamentul acela! Au mai încercat şi-n alte rânduri să ia insula în stăpânire, dar au fost puşi pe fugă. Nimeni nu poate pune piciorul acolo dacă nu are în spate o armată, nici măcar templierii.

Sheriff-ul s-a strâmbat din nou, iar faţa mustăcioasă a roşit uşor.

– Te-ai descurcat bine, John! Auzisem eu că iei lecţii de la canonii catedralei, a zis el cu un aer de superioritate.

De Wolfe a rânjit.

– Cum am fost ţintuit în casă vreme de două luni, slujbaşul meu a găsit prilejul pe care îl pândea de cine ştie de când – lecţii zilnice de citit şi de scris.

De Revelle a împuns cu degetul pe care avea un inel mare spre pergamentul cu pricina.

– Tu trebuie să-i fi cunoscut pe aceşti Cavaleri templieri mai bine decât oricine pe vremea când ai fost în Outremer. Îi vor îngădui lui William de Marisco să le dea mereu cu tifla? Li s-a acordat dreptul de posesiune a insulei Lundy de ani de zile, dar ticălosul acela îi izgoneşte de fiecare dată când încearcă să debarce acolo.

Coronerul s-a aşezat pe marginea mesei *sheriff*-ului, ca să nu-şi mai susţină greutatea pe piciorul încă uşor beteag.

– Templierii sunt o ceată cam pestriţă. Mulţi sunt permanent dornici de luptă, semănând cu Inimă-de-Leu, şi tocmai de aceea îi respectă el atât de mult. Câţiva dintre ei sunt scrânţiţi, aşa cred. Aceştia sunt nesăbuiţi până acolo încât trec drept nebuni, la fel ca unii dintre mahomedanii pe care îi admiră, cu toate că ne aflăm în duşmănie cu aceia.

De Wolfe a târât toiagul pe dalele de piatră, ca să se sprijine mai bine, rămânând însă cu mintea şi gândurile departe, în colburile Ţării Sfinte.

– I-am văzut purtându-se de parcă şi-ar fi căutat o moarte încărcată de glorie, organizând atacuri sinucigaşe, uneori fără nici un folos. Însă tot mai mulţi templieri au pierdut din vlagă, îndeosebi aceia care au rămas în Europa şi nu s-au aventurat nicicând spre Levant.

Simţindu-se pe un teren sigur, departe de subiectul sensibil al sprijinului pe care îl acordase Prinţului John, *sheriff*-ul a încuviinţat înţelept, printr-o mişcare din cap.

– S-au îndepărtat mult de felul în care erau la începuturi, Cavaleri Sărmani ai lui Hristos şi ai Templului lui Solomon. Acum au ajuns să fie cel mai înstărit ordin al creştinătăţii, având proprietăţi uriaşe şi fiind capabili să împrumute bani până şi regilor.

De Wolfe a ridicat din umeri, un răspuns preferat de el: doar se ştia că era din cale afară de taciturn.

Cumnatul lui a ridicat documentul de pe masă şi, cu o expresie mohorâtă pe faţă, l-a recitit.

– Trag nădejde că nu se aşteaptă cineva să fac vreo ispravă în problema asta. Nu prea mă încântă ideea de a trimite oameni cu bărcuţe în încercarea de a-l atrage pe de Marisco să iasă din bârlogul lui de piatră.

– Treburile murdare trebuie făcute chiar de aceşti templieri, a zis coronerul, destul de îmbufnat. Dacă regele le-a dat insula Lundy, e treaba lor dacă vor să se stabilească acolo. Şi-a dres glasul, un alt tic de-al lui, care anunţa o schimbare a subiectului discuţiei. Richard, am nevoie de altă încăpere, pentru treburile mele oficiale. Nu pot să urc blestematele acelea de trepte până la etaj decât după ce mi se înzdrăveneşte piciorul de tot. Nu se poate să nu ai vreo cămăruţă pe undeva, pe jos.

După vreo cinci minute de gâlceavă, şeriful, cam fără chef, după ce s-a plâns de lipsa spaţiului în garnizoana aglomerată, i-a cedat cu chiu, cu vai, o mică magazie în beciul boltit, cu condiţia că acel spaţiu să fie folosit o perioadă limitată. Încăperea pe care coronerul o ocupase dintru început deasupra porţii de intrare, fusese cât se poate de incomodă şi nepotrivită, fiindcă aşa dorise Revelle, în semn de dezaprobare în legătură cu introducerea funcţiei în care de Wolfe fusese numit cu doar şase luni în urmă. Înainte de asta, *sheriff*-ul deţinuse autoritatea absolută asupra oricărui aspect ce ţinea de aplicarea legii în Devon, ceea ce îi oferise nenumărate prilejuri de a-şi dovedi lipsa de onestitate şi corupţia. Asemenea

multor alţi şerifi, era peste măsură de îmbufnat de faptul că mai exista un om pus să apere legea, care-şi putea vârî nasul în treburile lui şi îi răpea din putere, dar şi din câştigurile necinstite care îi reveneau odată cu funcţia de *sheriff*. Însă coronerii fuseseră numiţi în numele lui Richard Inimă-de-Leu de către Justiţiarul Suprem, Hubert Walter, un bărbat ambiţios, cu scopul de a aduce până şi ultimul penny în trezoreria regală, care sărăcise din cauza războaielor costisitoare purtate de Richard. În mare parte, sporirea avuţiei trezoreriei avea să se realizeze prin combaterea rapacităţii şi a lăcomiei şerifilor, iar de Revelle nu putea decât să accepte porunca regală. El sprijinise numirea soţului surorii sale, într-o oarecare măsură din cauză că aceasta îl sâcâise mereu, dar şi pentru că socotise că-şi va putea ţine sub papuc rubedenia prin căsătorie – speranţă care se dovedise total greşită.

De Wolfe s-a ridicat de pe colţul mesei şi a porni spre uşă tocănind cu bastonul.

– O să cobor să văd şi eu cămăruţa pe care ai fost atât de bun să mi-o oferi, a mormăit el pe un ton sarcastic. Gwyn şi Gabriel pot să-mi mute masa şi scaunul. E tot mobilierul pe care îl are coronerul regelui ca să-şi îndeplinească îndatoririle!

Cu aceste cuvinte adresate drept salut, a ieşit şchiopătând din încăpere, lăsându-l pe şerif să pufnească de nemulţumire, dar incapabil să protesteze, mai ales având în vedere faptul că se afla într-o perioadă de probă, ce nu putea ţine prea mult.

**

După ce i-a poruncit hirsutului bărbat din Cornwall să mute bunurile şi documentele în celula nenorocită de la subsolul donjonului, John a încălecat din nou pe Odin şi l-a mânat în josul pantei, spre oraş. Era încă dimineaţă devreme, astfel că masa pe care o pregătea Mary nu avea să fie gata decât peste câteva ceasuri.

De aceea, a hotărât să meargă agale spre taverna Bush şi să bea un sfert de bere cu Nesta, amanta sa, şi stăpâna hanului. Ştia că Matilda va fi ocupată mai toată dimineaţa la micuţa biserică St Olave din Fore Street. A bănuit – ba chiar

a nutrit speranţa – că ea era înamorată de preotul parohial de acolo, un individ gras şi găunos. Ea mergea la acea biserică de câteva ori pe săptămână, ca să participe la tot soiul de slujbe mărunte, iar asta îi oferea lui de Wolfe prilejul de a-şi vizita zilnic amanta de origine velşă.

Hanul Bush nu se afla departe de St Olave şi, deşi era puţin probabil ca soţia lui să iasă din biserică în timpul slujbei, John s-a arătat precaut, şi şi-a făcut drum prin Curtea Catedralei, iar apoi a urmat străzile lăturalnice din partea de jos a oraşului ca să ajungă la tavernă. Trecând cu fereală prin Poarta Ursului şi ocolind zona numită Shambles[1], unde oi, porci şi vite erau sacrificate în valuri de sânge şi mare larmă, de Wolfe a avut din nou senzaţia că era urmărit. Poate că temându-se din cauza soţiei aflate prin apropiere, de pe armăsar, s-a uitat în jos către strada aglomerată şi, cu coada ochiului, vreme de numai o clipită, a văzut un bărbat care îl privea de la capătul unei tarabe unde se vindeau plăcinţele fierbinţi. O secundă mai târziu, bărbatul dispăruse în mulţime, dar de Wolfe a fost convins că mai văzuse acel chip de două ori până atunci, o dată cu o zi în urmă, iar a doua oară în urmă cu o oră, atunci când se deplasase spre Rougemont.

Exasperat, atât de glumele proaste ale acelui bărbat, cât şi de propria incapacitate de a-şi aminti numele lui, de Wolfe l-a îndemnat pe Odin să coboare pe Priest Street[2], care era în pantă, şi unde locuiau mulţi dintre vicarii şi secunzii catedralei. În capătul de jos se afla strada care mergea de jur împrejurul zidurilor de apărare ale oraşului, dimpreună cu cheiul şi râul Exe de dincolo de acesta, însă la jumătatea drumului coronerul a întors calul uşor spre dreapta, intrând pe strada presărată cu case din lemn, arătând care mai de care, ce dădea spre Idle Lane. Aceasta îşi primise numele de la terenul viran pe care se afla Hanul Bush, al cărui acoperiş din stuf se ridica deasupra unei clădiri joase din piatră, care avea o uşă şi patru ferestre cu obloane.

---

[1] Abator, în lb. engl. (n.tr.)
[2] În prezent, Preston Street (n.a.)

John a legat frâul lui Odin de un stâlp din partea laterală a hanului, unde se găseau legaţi şi alţi cai, şi a intrat pe uşa principală, în încăperea spaţioasă şi scundă, plină de fumul pe care îl răspândea vatra largă din piatră. S-a apropiat de masa lui preferată din apropierea focului şi, încă înainte de a se aşeza la masă, bătrânul Edwin, servitorul cu un singur ochi din tavernă – aceasta fiind una dintre calităţile deosebite ale Hanului Bush – i-a trântit în faţă o cană de bere de un sfert. La câteva secunde după aceea, silueta alunecoasă a stăpânei hanului s-a insinuat pe lângă de Wolfe şi s-a lipit plină de afecţiune de piciorul lui sănătos.

Nesta era o femeie roşcată de douăzeci şi opt de ani, cu fruntea lată, nasul scurt şi trupul asemănător unei clepsidre. Văduva unui arcaş velş, pe care de Wolfe îl cunoscuse cu mulţi ani în urmă în campania din Waterford, ea devenise, între timp, amanta lui preferată – cu toate că, aşa cum ea şi Matilda ştiau prea bine, nu era singura beneficiară a poftelor lui pătimaşe, deloc de neglijat. Îmbrăcată cu o rochie verde, peste care purta un şorţ din pânză, cu buclele roşcate care se iţeau de sub bonetă, Nesta şi-a strecurat mâna pe sub braţul lui, şi l-a împuns în coapsă cu un deget.

– Şi ce-ţi mai face picioruşul, John? l-a întrebat ea, cu subînţeles şi pe un ton jucăuş.

El a arborat unul din rarele lui zâmbete puţin strâmbe şi şi-a petrecut un braţ pe după umerii ei.

– Mulţumesc de întrebare, e cam ţeapăn dimineaţa, pesemne din lipsă de exerciţiu peste noapte.

Discutau în velşă, deoarece el învăţase acea limbă de pe vremea când stătuse lipit de fusta mamei şi de-a lungul anilor îşi păstrase cursivitatea vorbind cu Gwyn în cornica lui natală, o limbă aproape identică. După câteva cuvinte afectuoase, pe care doar o femeie ca Nesta le-ar fi putut smulge din partea coronerului, care era îndeobşte sumbru, discuţia a revenit la lucruri mai generale. După ce i-a povestit despre noua cămăruţă ce-i fusese dată drept birou şi despre însănătoşirea rapidă a piciorului, ceea ce îi îngăduise să încalece fără nici un

ajutor, de Wolfe a adus vorba despre iritarea provocată de omul care îşi iţea mereu faţa pe la colţul străzilor.

– Doamnă, ştiu că afli orice lucruşor ce se petrece în Exeter! Ai auzit de vreun străin de oraş sosit recent, care ar putea să mă urmărească?

Nesta şi-a recăpătat pe dată seriozitatea, exprimându-şi chiar îngrijorarea faţă de orice ar fi putut deveni o posibilă primejdie la adresa bărbatului ei. Ochii ei verzi-cenuşii şi mari s-au dilatat de îngrijorare.

– Oamenii vin şi pleacă tot timpul, mulţi dintre ei trec prin taverna mea, John. Neguţători, marinari, pelerini, soldaţi, tâlhari – trebuie că vin cu zecile în fiecare zi. Cum arată omul?

De Wolfe a ridicat din umeri.

– Nu-i pot descrie faţa – şi-o ţine mai mult acoperită cu o pălărie cu boruri largi – dar, atât cât mi-am dat seama în clipita cât l-am văzut, nu are nimic ieşit din comun. Cam de vârsta mea, aş zice.

– A, vrei să spui un *bătrân* – nu era şi cocoşat, şchiop, mergând cumva slujindu-se de un toiag? a întrebat ea în glumă, alegându-se cu o pişcătură de pulpă pentru o asemenea îndrăzneală.

– Sunt sigur că l-am mai întâlnit pe acel om, dar nu reuşesc să-mi dau seama când şi unde, a zis el pe un ton necăjit, şi a lovit puternic cu pumnul în masă.

Nesta a socotit că era preferabil să schimbe subiectul, înainte ca el să se înfurie şi mai mult de nemulţumire.

– Ce mai face soţia ta cea dragă? Îţi mai şterge fruntea brobonată de fierbinţeală?

Cu toate că era o femeie de treabă şi deschisă la suflet, Nesta nu reuşea întotdeauna să-şi ascundă gelozia faţă de Matilda, care împărţea casa, patul şi hrana cu bărbatul pe care ea îl iubea. Femeia cu sânge velş înţelegea prea bine că rangul ei în societate era mult prea neînsemnat faţă de cel de cavaler normand ca să-i îngăduie măcar să viseze la a-i fi altceva decât amantă, deşi ştia că John de Wolfe nutrea o afecţiune sinceră pentru ea. Cu toate că, din câte se părea, el şi Matilda erau mai mereu la cuţite, convenţiile rigide ale vieţii religioase

şi feudale îi sileau să rămână alături, fără să poată rupe legătura căsătoriei. Deşi în urmă cu două luni Matilda îşi părăsise bărbatul pentru o vreme, accidentul în urma căruia el îşi rupsese piciorul îi readusese alături: Matilda îşi anunţase pe un ton sumbru intenţia de a-l obloji până se va înzdrăveni, şi reuşise asta cu hotărârea glacială a unei călugăriţe benedictine care se transformă în temnicer.

– A redevenit vechea Matilda, a recunoscut el cu tristeţe în glas. La început, nici nu a vorbit cu mine, decât ca să-mi comande când să stau în capul oaselor sau să mă întind, ori să mă târâi până la oala de noapte. După aceea, purtarea ei de altă dată a revenit şi m-a tratat la început ca pe un şcolar neascultător, apoi ca pe unul dintre recruţii proaspeţi ai lui Gabriel. Apoi a privit lung şi gânditor la flăcările şerpuitoare din vatră. Da, dar pe barba albă a lui Dumnezeu, bună treabă a făcut! M-a îndopat cu mâncare ca pe o gâscă pusă la îngrăşat, asta ca să mi se înzdrăvenească piciorul, ba chiar l-a suportat pe Gwyn în casă când a fost nevoie de ajutorul lui ca să şontâcăi de colo-colo, pentru a-mi întări muşchii. L-a tolerat şi pe sărmanul Thomas, pe care altfel nici nu suferă să-l vadă în ochi, de parcă ar fi ciumat, când venea să-mi dea ceva de făcut, învăţându-mă să citesc şi să scriu.

Nesta l-a strâns de braţ, apoi a întins mâna după cana lui din lut ca să ia o înghiţitură de băutură.

– Din glasul tău mi se pare că ţii la ea, Sir *Crowner,* a zis ea, uşor îngândurată.

De Wolfe a scuturat din cap, făcând ca buclele negre să tresalte.

– Să ţin la ea? Nu tocmai! Dar, sigur, mi-e milă de ea. Am nedreptăţit-o când am lăsat-o să fie umilită din pricina ta şi a Hildei – deşi asta nu s-a întâmplat din vina mea. Ticălosul acela slinos de cumnat al meu a găsit mare plăcere să-şi ruşineze propria soră. Dar i-am plătit cu aceeaşi monedă când am intervenit pentru el ca să-i fac ei hatârul.

– Cred că mândria ei a avut mult de suferit când s-a umilit în faţa ta ca să-l scoţi basma curată pe de Revelle, mai ales în acele momente.

Nestei îi era milă de rivala ei, lucru ce i se întâmpla deseori. Chiar dacă îl iubea pe John de Wolfe, înţelegea destul de bine că traiul sub acelaşi acoperiş cu un soţ ca el nu era chiar un pat de roze.

Coronerul a dat peste cap restul de bere şi i-a făcut semn lui Edwin să se îndepărteze, pentru că acesta tocmai se apropiase, ameninţând să-i umple din nou stacana dintr-o ulcea mare.

– Trebuie să mă duc acasă, că mă aşteaptă Matilda cu mâncare de porc cu varză. Şi după aceea vine şi Thomas cu pergamentele lui, căci va trebui să mă întorc la îndatoririle mele cât de curând.

În vreme ce călărea încet către casă, şi-a făcut planuri cum să rezolve numeroasele sarcini pe care le avea de îndeplinit – sarcini pe care le neglijase în mare măsură în ultimele două luni, deşi, de câteva săptămâni încoace rezolvase câteva cazuri din oraş şi din satele aflate în apropiere. Decesele mai departe de oraş trebuiseră să rămână necercetate, iar atacurile, un viol şi numeroase îndatoriri administrative se rezolvaseră de la sine. Cumnatul lui ţinuse cu orice preţ să arate că lumea se descurcase foarte bine vreme de secole şi fără un coroner, asta până în septembrie în anul dinainte, şi că, fără îndoială, lucrurile se puteau rezolva la fel de bine şi în viitor, situaţie care l-a făcut pe de Wolfe să fie cu atât mai dornic să se apuce din nou de treabă.

Nu avea un asistent ori un adjunct, deşi edictele emise de *Curia Regis*[1] cereau ca în funcţiile de coroneri din fiecare comitat să fie numiţi trei cavaleri. Îndatoririle erau atât de împovărătoare – şi, pe deasupra, neplătite – încât pentru primirea dregătoriei din Devonul de Miazănoapte nu se găsise decât un cavaler, dar şi acela căzuse de pe cal câteva săptămâni mai târziu şi-şi frânsese şira spinării, după care murise. Cum nu găsise pe nimeni să-l înlocuiască, de Wolfe trebuia să se ocupe singur de întregul ţinut, care era imens, unul dintre

[1] *Curia Regis* (lat.) înseamnă Consiliul Regal. Acest consiliu era alcătuit din seniori cu mari proprietăţi şi feţe bisericeşti care îl sfătuiau pe regele Angliei în chestiuni legislative. (n.tr.)

cele mai întinse din Anglia. Uneori îi era imposibil din punct de vedere fizic să călătorească la mari depărtări ca să-şi îndeplinească nenumăratele îndatoriri, însă până la Anul Nou, când îşi rupsese piciorul, reuşise să ajungă la scena mai tuturor omuciderilor şi actelor grave de violenţă, precum şi la majoritatea execuţiilor prin spânzurare şi cercetarea celor ce căutau să obţină drept de sanctuar.

A ajuns în Martin's Lane şi a descălecat cu grijă, lăsându-l pe Odin în seama potcovarului. A simţit că-l doare piciorul în timp ce mergea pe jos spre casă, ceea ce i-a reamintit că încă nu se înzdrăvenise pe deplin. După ce a deschis uşa din stejar înnegrită de vreme, pe care se intra din stradă, s-a dus în vestibul, unde şi-a atârnat în cui mantia cenuşie şi şi-a scos cizmele de călărie. Bătrânul lui ogar, Brutus, s-a apropiat, trecând prin pasajul acoperit ce dădea spre curtea din spate, unde, într-una dintre colibele servitorilor, Mary îşi avea bucătăria şi patul. Servitoarea a apărut grăbită după câine, care, în semn de bun venit, i-a lins mâna lui de Wolfe. Ştergându-şi mâinile de şorţ, Mary l-a anunţat că masa era gata.

– Iar doamna s-a întors, a adăugat Mary cu un gest din cap către uşa ce dădea spre interior.

O femeie atrăgătoare, trecută de douăzeci de ani, Mary îi ţinea în mod deschis partea lui John în faţa Matildei şi a lui Lucille, menajera de origine franceză, o fiinţă foarte acră şi nesuferită. În trecut, de Wolfe împărţise patul cu Mary, şi nu doar o dată, însă, în vremea din urmă, ea se opusese: Lucille devenise bănuitoare, iar Mary ţinea mai mult la slujba ei decât la plăcerea pe care i-o dădea coronerul cel afemeiat.

– Mergi şi fă pace cu ea, i-a sugerat Mary. Pesemne că a ghicit unde ţi-ai petrecut dimineaţa.

Imediat ce Mary a dispărut în pasaj, de Wolfe a suspinat şi a ridicat ivărul de la uşa ce dădea în sala mare a casei. Aceasta era înaltă, îngustă, construită din lemn, având acoperişul din şindrilă. Era alcătuită aproape în întregime dintr-o încăpere înaltă, având însă şi un solariu adăugat în partea din spate sus a acestei săli, la care se ajungea pe o scară

exterioară aflată în curtea din spate. Solariul era atât dormitorul lor, cât şi locul în care se retrăgea Matilda şi unde stătea ore în şir atunci când nu se ruga ori nu picotea lucrând la vreo broderie.

În partea din spate a sălii, zidul era ocupat mai tot de un şemineu uriaş din piatră, al cărui coş ce se subţia spre vârf trecea printre bârnele acoperişului. Două bănci cu spătar şi două scaune cu un soi de glugă stăteau în semicerc în jurul vetrei, iar chiar în mijlocul încăperii destul de întunecoase, masa lungă din stejar ocupa mult din spaţiul existent. Pe scândurile grele din care erau făcuţi pereţii stăteau agăţate tapiserii în culori închise, având menirea de a ţine cât de cât în frâu curentul şi frigul ce pătrundeau prin crăpături. Podeaua era din lespezi de piatră, o altă inovaţie de-a Matildei, care dispreţuia stuful fărâmiţat ori paiele ce se împrăştiau în multe case direct pe pământul bătucit.

Intrând, şi-a găsit soţia stând la capătul îndepărtat al mesei, aşteptând să i se aducă mâncarea. Deşi existau bănci de-a lungul celor două laturi ale mesei, la capetele acesteia se găsea câte un scaun masiv cu spătar, ambele folosite de Matilda şi de Wolfe aproape dinadins în scopul de a sta cât se poate de departe unul de celălalt. El a închis uşa şi, şchiopătând, s-a apropiat de masă.

Matilda a ridicat capul şi l-a fulgerat cu privirea, iar pe faţa ei pătrăţoasă şi botoasă nu a apărut nici o expresie de întâmpinare.

– Iar ai sărit calul, din câte văd eu! Ţi-am spus doar că e prea curând să călăreşti pe bestia aceea de cal. Doar Dumnezeu ştie până unde te-ai dus cu el, dar îmi cam închipui eu.

Coronerul şi-a azvârlit cu zgomot toiagul pe masă, apoi, stând în picioare, s-a uitat fix la soţie.

– M-am dus la Rougemont ca să stau de vorbă cu blestematul acela de frate al tău, dacă ţii să ştii! Am nevoie de o altă cameră care să nu fie chiar pe acoperişul porţii castelului, iar el mi-a dat o cămăruţă cu nimic mai mare decât privata noastră.

S-a apropiat de foc şi a aruncat în el două lodbe de lemn dintr-o stivă, iar Brutus s-a strecurat prin spatele lui şi s-a tolănit aproape de vatră ca să moţăie la căldură. Ori de câte ori se aducea vorba de şerif, între ei se lăsa o tăcere amenin-ţătoare. De când se văzuse silită să se roage de soţul ei să nu-l dea în vileag pe şerif pentru uneltire împotriva regelui, ea nu mai rostea numele fratelui ei.

De Wolfe a rămas să se încălzească şi el în preajma flăcărilor vioaie şi s-a uitat din spate la soţia lui, care rămăsese tot îmbufnată. Cu toate că nu fusese niciodată cât de cât atrăgătoare, în urmă cu şaisprezece ani, când tatăl lui aranjase căsătoria cu această femeie din binecunoscuta familie de Revelle, măcar arătase mai zveltă şi avusese un ten mai curat. Acum, la patruzeci şi şase de ani – cu şase ani mai vârstnică decât de Wolfe – Matilda ajunsese o femeie grasă, cu gâtul scurt, piele aspră şi păr blond din ce în ce mai rar. Sub bărbie pielea îi atârna flască, iar pleoapele umflate îi dădeau ochilor ei înguşti o înfăţişare aproape orientală. John punea toate acestea pe seama unor tulburări interne a umorilor ei vitale, deşi asta nu părea să-i domolească în vreun fel pofta de mân-care sau dorinţa de a bea vin.

– Acum, dacă tot eşti în stare să stai pe cal, îmi închipui că o să pleci prin comitat mai tot timpul, s-a văicărit Matilda către peretele din faţa ei, fără să se întoarcă pentru a i-o spune direct.

– Asta mi-e datoria, pentru numele lui Dumnezeu, i-a retezat-o el. Tu eşti aceea care a ţinut morţiş ca eu să devin coroner regal în comitat.

– Şi trebuie să te slujeşti de numele lui Dumnezeu de fiecare dată când deschizi gura? l-a pus ea la punct, încă privind în gol. Mai cuvenit ar fi să treci mai des pe la biserică, în loc să te duci la tavernă.

De la accidentul suferit în urmă cu două luni, Matilda, ca mai toată lumea din Exeter, era pe deplin conştientă de atracţia pe care Hanul Bush o exercita asupra lui Sir John de Wolfe, dar evitase să menţioneze numele Nestei.

– Mi-am neglijat prea multă vreme îndatoririle de coroner, deşi Gwyn şi Thomas au făcut tot ce le-a stat în puteri în ultimele câteva săptămâni. Nu pot să las treburile în seama lor şi a bailivilor. Trebuie să umblu atât cât îmi va îngădui starea piciorului – se înzdrăveneşte cu iuţeală, e tot mai bine pe zi ce trece.

A tăcut câteva clipe, apoi, aproape cu regret în glas, a adăugat:

– Iar asta, în mare măsură, datorită ţie, Matilda, lucru pentru care îţi rămân sincer îndatorat şi recunoscător.

A rostit cu stângăcie aceste cuvinte, pentru că până şi o aluzie, oricât de vagă, la intimitate era străină relaţiei dintre ei.

Ea s-a rotit pe scaun, iar fusta grea a rochiei din brocart s-a frecat cu un foşnet de dalele de piatră.

– Tu trebuie să-ţi faci datoria de coroner, aşa cum şi eu mi-o fac pe aceea de soţie. Doar nu voiai să-i îngădui unei nepricepute de menajere sau unei femei uşoare de la marginea oraşului să-ţi poarte de grijă când erai rănit. Şi aşa mi-a venit greu să suport mai tot timpul prezenţa în casă a acelei creaturi păroase din Cornwall, ori a acelui fost preot ticăloşit şi pervers.

De Wolfe a oftat, simţind că, după armistiţiul ce ţinuse două luni, lucrurile reveneau cu rapiditate la normal între ei. Cu toate acestea, cearta ce părea să se înfiripe încetul cu încetul a fost întreruptă de apariţia lui Mary cu tava pe care se aflau un castron mare din lemn, plin cu zeamă de carne, şi hălci mari de pâine pe care se lăfăiau carne de porc şi varză. Imediat după ea a intrat şi bătrânul Simon, slab ca un ţâr, servitorul ce se ocupa de treburile casei, tăia lemne, îngrijea de focuri şi de privată. El a adus un urcior de vin fierbinte şi două căni din cositor, astfel că amândoi s-au apucat să mănânce şi să bea, ceea ce a făcut-o pe Matilda, veşnic hămesită, să uite de dăscăleala pe care voia să i-o administreze lui de Wolfe.

După ce a mâncat cu mare poftă tot ce i se pusese dinainte, inclusiv felia groasă de pâine ce slujea îndeobşte drept farfurie, pentru a nu păta tăblia curată a mesei, şi după ce băuse aproape

o jumătate de litru de vin fiert, Matilda a rupt brusc tăcerea şi l-a anunţat pe John că se duce în solariu pentru ca Lucille să-i perie părul, deşi de Wolfe a bănuit că se ducea acolo ca să tragă un pui de somn după ce-şi umpluse burdihanul.

Matilda a plecat fără să-i mai adreseze vreo vorbă şi, aproape recunoscător, de Wolfe şi-a luat cana şi s-a aşezat aproape de vatră, unde s-a lăsat pe un scaun cu acoperământ, care avea laturi din lemn şi un fel de glugă pentru a alunga curenţii reci ce veneau dinspre ferestrele fără geamuri, care erau acoperite cu pânză. Brutus a venit să-şi lase căpăţâna mare pe genunchii stăpânului, iar John, mângâind animalul pe urechi, a rămas cu privirea pierdută în foc.

Mary a apărut ca să strângă resturile de mâncare de pe masă şi să şteargă tăblia.

– Thomas a trecut pe aici ceva mai devreme. A spus că o să aducă ceva de lucru pe la ora două. (Mary a făcut semn din cap către catedrala aflată în apropiere, căci dangătele de clopot de acolo, chemând la slujbe, anunţau şi oraşul ce oră era.) I-am dat şi lui ceva de mâncare. Sărmanul om îmi pare mereu aproape mort de foame, a adăugat ea, o aluzie ce se voia o acuzaţie cum că de Wolfe nu-şi plătea slujbaşul cum se cuvenea.

Micuţul preot răspopit primea un penny pe zi din buzunarul coronerului, ceea ce – cum tânărul beneficia de o saltea pe gratis în coliba unui servitor din casa unui canon, aflată în incinta catedralei – trebuia să-i asigure hrană din belşug. Acea sumă reprezenta oricum mai mult decât ceea ce avusese până în septembrie anul trecut, când rămăsese practic muritor de foame după ce fusese izgonit de la Winchester, unde avusese o slujbă de învăţăcel în şcoala ţinută de catedrală. Una dintre elevele lui îl acuzase de tentativă de viol. După ce nu reuşise să-şi asigure traiul scriind scrisori pentru neguţători, mersese pe jos până în Exeter şi apelase la mila unchiului său, Arhidiaconul John de Alençon. Bun prieten de-al lui de Wolfe, canonul l-a convins pe proaspăt numitul coroner să-l ia pe Thomas ca secretar, pentru că micuţul răspopit era tare priceput la mânuirea penei pe pergament.

Sătul de atâta mâncare şi uşor ameţit de vinul cald, coronerul moţăia deja când scârţâitul uşii care se târâia puţin pe pardoseala de piatră l-a făcut să se trezească de-a binelea. S-a întors, aşteptându-se să-şi vadă slujbaşul, însă sosise Gwyn de Polruan, care purta numele satului de baştină, un cătun de pescari de pe râul Fowey. Uriaşul a vârât întâi capul pe uşă, uitându-se cu un aer temător, ca nu cumva să dea peste Matilda, pentru că cel care nu se putea lăuda cu obârşia normandă era în ochii ei un soi de specie ce nu merita numele de om, iar asta devenea valabil cu precădere în cazul celor de origine celtă. Abia îndura gândul că soţul ei era pe jumătate velş, motiv ce-i alimenta neplăcerea vădită cu care o privea pe soacra ei.

– Intră liniştit, Gwyn, e sus, în solariu, l-a asigurat de Wolfe, bănuind motivul purtării şovăitoare a ofiţerului său. I s-a adresat uriaşului cu glas cumpănit, deoarece în încăpere exista o deschizătură îngustă care dădea în camera situată la înălţime.

Gwyn a intrat pe vârfuri, şi a rămas în picioare lângă scaunul coronerului. De Wolfe era mai înalt decât majoritatea bărbaţilor, iar Gwyn era aproape de aceeaşi înălţime, dar avea un trup masiv care, prin comparaţie, îl făcea pe coroner să pară slab. Avea o coamă de păr sârmos şi greu de îmblânzit, şi o mustaţă stufoasă, care îi atârna de o parte şi de alta a gurii, ajungând până aproape de piept. Ochii de un albastru-deschis îi erau mereu sclipitori deasupra nasului mare şi borcănat.

– Am mutat lucrurile noastre la subsol, în grota aia împuţită, pe care şeriful a fost atât de darnic să ne-o acorde, a mârâit el. O să mă rog la Dumnezeu ca piciorul să ţi se însănătoşească mai grabnic, pentru a ne putea muta înapoi în camera noastră.

– S-a mai întâmplat ceva deosebit astăzi? l-a întrebat John. Ceva morţi sau răniţi?

Gwyn şi-a scuturat coama răzvrătită.

– Azi, nimic. O să fie două execuţii prin spânzurare la copacul Magdalene, dar mâine, şi ar trebui să vii, dacă poţi.

Una dintre îndatoririle coronerului era de a confisca pentru visteria regelui toate bunurile condamnaţilor la moarte şi să ţină evidenţa execuţiilor şi a profitului obţinut – dacă se putea vorbi de aşa ceva – pe pergamente. Acestea se prezentau judecătorilor regelui, împreună cu orice alte aspecte legale privind viaţa din ţinutul Devon, atunci când aceşti judecători catadicseau să călătorească prin comitat ca Tribunal General Itinerant. Acesta se deosebea de Tribunalul Itinerant, care trebuia să vină în fiecare trimestru pentru a judeca unele cazuri grave, dar care sosea deseori cu un an întârziere.

– Iar l-am văzut astăzi pe bărbatul acela – de două ori, mai precis, a zis de Wolfe. Sunt convins că pe mine mă urmăreşte, dar cu piciorul meu, nu am cum să-l prind.

Gwyn s-a încruntat. Indiferent cât de îndepărtată ar fi fost, orice ameninţare la adresa stăpânului său era luată în serios de uriaş. Cu toate că oraşul oferea siguranţă prin zidurile sale solide, cu porţile ce stăteau închise de la căderea întunericului şi până în zori, Gwyn ştia că Sir John avea destui duşmani, mai toţi urându-l pentru loialitatea lui nestrămutată faţă de rege.

– Trebuie să mă uit mai bine după el, a zis el cu un glas bubuitor. O să te urmăresc atunci când mergi călare ori pe jos prin oraş. Dacă văd eu pe cineva, ori dacă-mi faci vreun semn din ochi, că omul se află acolo, ţi-l prind eu, nu te teme!

Făcând acea promisiune sumbră, a plecat călcând greoi, dar de Wolfe n-a mai apucat să aţipească la loc, pentru că a mai auzit vocea apăsată a ofiţerului său din vestibul şi, aproape imediat, uşa s-a deschis, iar în cameră a intrat Thomas de Peyne, care s-a strecurat printre paravanele de lemn puse pentru a mai reduce din curentul ce pătrundea în casă.

Secretarul lui de Wolfe era o arătare de om demnă de milă, scund şi dezlânat, cu un mic gheb în spinare şi cu piciorul stâng beteag, ceea ce îl făcea să şchiopăteze, din cauză că în copilărie suferise de ftizie, boală ce o ucisese pe mama lui. Slăbănog, cu părul castaniu atârnându-i alandala, uşor zbanghiu de un ochi, cu nasul lung şi ascuţit şi cu bărbia rotunjită, toate acestea se întreceau în a-l face să fie unul dintre

cei mai puţin atrăgători bărbaţi, lucru accentuat şi mai mult de straiele sărăcăcioase şi destrămate – o tunică cenuşie pe sub o mantie subţire de culoare neagră. Deşi fusese dat afară din rândurile clerului în urmă cu doi ani, încă tânjea cu patimă după vechea lui vocaţie, iar cei care nu-i ştiau povestea încă îl socoteau a fi preot. Cum trăia printre servitorii din casa unui canon şi intra în contact cu preoţii mai în fiecare zi, reuşea să fie la curent cu toate bârfele din lumea ecleziastică, lucru ce-i slujea uneori de minune lui de Wolfe.

Cu toate acestea, în ciuda înfăţişării ce îl făcea aproape detestabil, Thomas avea o minte vie şi şireată, şi un talent remarcabil la scris. Cunoştinţele lui de istorie, politică şi literatură clasică erau considerabile şi, deşi de Wolfe şi Gwyn se prefăceau că-l dispreţuiesc pentru timiditatea lui înnăscută şi fizicul lui demn de milă, în sinea lor amândoi ţineau destul de mult la plăpândul răspopit.

Thomas a traversat încăperea aproape tiptil, aşa cum îi era obiceiul, având materialele de scris atârnate în taşca pe care o purta pe umăr.

– Ai pus la punct toate rulourile? l-a întrebat de Wolfe cu glas de stăpân.

Copistul său a ridicat clapa de la taşcă şi a scos două palimpseste – pergamente care fuseseră refolosite deja de câteva ori: scrisul dinainte era răzuit, iar suprafaţa se freca atent cu cretă, pentru a o pregăti să primească din nou botezul cernelii.

– Acestea sunt ultimele două anchete, Sir *Crowner*. Şi numele celor care au fost spânzuraţi în ultimele două săptămâni, cu o evidenţă privind bunurile lor, atâtea câte au fost. (I-a întins rulourile lui de Wolfe, care s-a uitat lung la primele două rânduri ale fiecăruia şi, pe muţeşte, a pronunţat cuvintele latineşti pe care Thomas i le predase cu o deosebită atenţie în săptămânile din urmă.) Sir John, vrei să le citeşti cu voce tare ca exerciţiu? i-a sugerat Thomas cu o oarecare teamă. Asta pentru că uneori de Wolfe nu avea chef să facă exerciţii de citire, iar în acele momente, coronerul părea a fi într-o asemenea dispoziţie, mai puţin propice învăţăturii.

– Thomas, sunt prea obosit pentru asta! Poate că nevastă-mea are dreptate. Călăritul de azi dimineaţă m-a stors de puteri. În realitate, cele câteva stacane de bere de la Bush şi vinul băut la masa de prânz constituiau explicaţia cea mai sigură privind starea de somnolenţă care îl cuprinsese. S-a mai întâmplat ceva? a întrebat el, ştiind că slujbaşul său era cel mai băgăreţ om din Exeter şi deseori era la curent cu bârfe care îl ajutau să fie informat în legătură cu multe intrigi ce se urzeau în oraş.

Thomas a clătinat nefericit din cap. Nimic nu-i plăcea mai mult decât să se simtă membru al echipei coronerului, iar faptul că nu avea cunoştinţă de nici o sâmânţă de scandal pe care să o împărtăşească lui de Wolfe îl făcea să se simtă ca şi cum nu şi-ar fi îndeplinit o datorie.

– L-ai văzut pe blestematul acela care, de câteva zile încoace, se uită după mine pe la colţuri de stradă? l-a întrebat de Wolfe.

Ochii iscoditori ca de pasăre ai lui Thomas s-au îndreptat către fereastra cu oblonul tras.

– Bărbatul de pe stradă de care mi-a vorbit Gwyn? Nu, fiindcă am stat în chilia de sub poarta castelului ca să scriu pergamentele astea. Dar o să fiu cu ochii în patru mâine, împreună cu Gwyn. Ai idee cine ar putea fi?

– Sigur nu. Am crezut că vei fi auzit de cineva nou-venit în oraş, care s-ar putea potrivi ca descriere acestui hoţoman. Să aibă în jur de treizeci şi cinci de ani, bine clădit şi puternic, cu faţa rasă şi îmbrăcat în straie cafenii care nu atrag prin nimic atenţia, cu o pălărie de pelerin, cu boruri largi, care îi adumbreşte ochii.

Micuţul copist s-a uitat cu îngrijorare la de Wolfe, de parcă neputinţa lui de a şti toţi străinii care treceau prin Exeter ar fi fost o greşeală personală.

– O fi vreun pelerin, ori se dă drept unul. Să-ţi porţi de grijă, *Crowner*, pentru că ai destui duşmani în comitat.

În aceeaşi clipă s-a auzit scârţâitul uşii, şi în încăpere a intrat Matilda, părând ceva mai proaspătă după ce trăsese un pui de somn în solariu. Îşi pusese o mantie verde şi grea peste

rochie, iar o eşarfă albă din pânză îi era înfăşurată cu eleganţă în jurul tâmplelor şi a gâtului, fiind prinsă pe frunte cu ajutorul unei fâşii de mătase. În spatele ei a apărut şi Lucille, al cărui chip era încadrat de un şal maro din lână.

De îndată ce l-a văzut pe Thomas, expresia de pe faţa Matildei s-a schimbat, de parcă ar fi călcat în ceva făcut de Brutus. Fără să scoată o vorbă, slujbaşul şi-a strâns rolele de pergament şi a ieşit smerit din sală.

– John, n-ar trebui să-i îngădui piticaniei ăsteia perverse să aducă de lucru aici, ca să te obosească din cale afară, s-a răstit ea.

– Dar nu e lucrul lui, femeie, ci treburile mele! a pus-o la punct de Wolfe. Slavă cerului că mă pot întoarce la ceva ce ţine de îndatoririle mele!

Soaţa nu i-a luat în seamă spusele şi s-a lăsat ca o plăcintă pe una dintre băncile cu spătar din apropierea focului.

– Hai să vedem ce-ţi mai face piciorul, bărbate. Fratele Saulf te-a prevenit să ai grijă să nu te laşi prea greu pe el pentru că s-ar putea umfla din nou.

– Ce naiba, femeie, n-ai ce vedea acum! S-a vindecat şi arată de parcă n-ar fi avut nimic.

– Fă cum ţi se spune, John. Doar nu te-am îngrijit vreme de atâtea săptămâni pentru ca acum să-mi văd strădania zădărnicită de neglijenţa ta.

Fără mare tragere de inimă, de Wolfe s-a aşezat pe scaunul aflat faţă în faţă cu ea şi, sub ochii lui Lucille, cea cu dinţii mari ca de iepure, şi-a ridicat poalele tunicii lungi şi şi-a tras în jos ciorapii cenuşii din lână până la glezne.

– Uite, vezi? Doar ţi-am spus. Nici nu-ţi dai seama că am avut ceva la piciorul ăsta.

Piciorul arăta bine, ultimele urme de roşeaţă de pe piele se şterseseră, iar mica diformitate dispăruse aproape cu desăvârşire. Matilda a pipăit cu un deget pe care avea un inel şi a apăsat uşor, dar nu a dat peste nici o umflătură. Nu se simţea decât o întăritură sub piele, acolo unde capetele rupte ale fluierului piciorului se sudaseră.

– Ţi-am spus doar, mi-am revenit cu totul, aşa că nu te mai plânge că eu merg călare. Dumnezeu mi-e martor, am avut răni mai grele decât asta pe vremea când mergeam la război. Şi-a tras ciorapul în sus, apoi s-a ridicat. Acum, dacă tot am reuşit să primesc o cămăruţă amărâtă de la fratele tău, mă pot întoarce la treabă.

Auzind numele lui Richard de Revelle, Matilda a rămas fără replică şi a amuţit ca de obicei, mai ales că fratele ei scăpase ca prin urechile acului de la căderea în dizgraţie. După o clipă, ea a schimbat brusc subiectul.

– Ar fi vremea ca Justiţiarul Suprem sau cineva de la Winchester ori Londra să găsească oamenii care să ia dregătoriile libere de coroneri. Walter Fitzrogo a căzut de pe cal în urmă cu mai bine de şase luni şi nu i s-a găsit înlocuitor. Chiar şi înainte de asta comitatul avea un coroner mai puţin decât ar fi trebuit – iar pe tine te-a împins păcatul să te dai viteaz şi aşa ţi-ai rupt piciorul. Aşa se conduc treburile într-un comitat?

Ea ar fi trebuit să adauge şi faptul că ar fi fost mai bine ca regele să stea în ţară şi să acorde mai multă atenţie treburilor regatului său, însă ştia că orice critică adusă lui Richard Inimă-de-Leu îl va stârni pe soţul ei, care va izbucni într-o tiradă pătimaşă în apărarea suveranului căruia îi era foarte credincios.

– Păi nimeni nu vrea o asemenea slujbă, de aceea trebuie ca eu să nu precupeţesc nici un efort, a mârâit el, pentru că se săturase să tot audă aceleaşi nemulţumiri din partea soţiei.

A simţit că ea era pe punctul de a izbucni din nou, nemulţumită de faptul că stătea atât de mult departe de casă, neglijând-o pe ea şi mai ales incapabil să profite de viaţa socială a aristocraţiei comitatului, lucru ce însemna extrem de mult pentru ea.

– Te canoneşti zi de zi şi ceas de ceas pe calul acela uriaş, doar ca să mi te pui de-a curmezişul. O să regreţi asta – piciorul acela al tău încă nu este pregătit pentru călărie. O să cazi din şa, la fel ca Fitzrogo, ori o să te alegi cu vreo

fierbinţeală purulentă la os. Cred că vrei să mă laşi văduvă, doar ca să-mi faci în necaz!

Exasperat de precizia prevestirilor ei, John s-a tras către uşă.

– Nu-ţi fie teamă de asta, nevastă! De două luni nici n-am călcat dincolo de zidurile oraşului. A cam sosit vremea să mai ies şi eu în lume. Şi exact asta am de gând să fac acum. N-am mai ieşit pe porţile oraşului de când m-au adus acasă cu căruţa de la Bull Mead.

A trântit uşa în urmă şi, când s-a aşezat pe băncuţa din vestibul ca să-şi tragă cizmele de călărie, Mary a apărut dinspre coridor.

– Mi s-a părut mie ori am auzit glasuri ridicate? a întrebat ea.

O femeie atrăgătoare cu ochi negri, Mary era fiica nerecunoscută a unui soldat normand al cărui nume nu-l ştiuse nici mama ei, darămite ea.

– Aceeaşi poveste mereu, că sunt tot timpul plecat şi o neglijez pe ea – iar s-a întors la obiceiul dinainte şi e mare păcat, a bolborosit el. Ies călare dincolo de ziduri, în caz că mă caută careva.

În timp ce-i întindea mantia cenuşie din blană de lup, pe care o ridicase de pe un cui din perete, Mary a repetat avertismentul rostit şi de Matilda.

– Ai grijă de piciorul acela, Sir *Crowner!* Ţine seama că nu mai eşti chiar atât de tânăr pe cât îţi închipui.

În timp ce îşi punea mantia pe umeri, de Wolfe a sărutat-o grăbit.

– Dacă mă laşi, îţi pot arăta că sunt încă suficient de tânăr să mă strecor în patul tău la noapte!

Prefăcându-se mânioasă, ea l-a împins deoparte, fiindcă se temea de apariţia neaşteptată a Matildei ori a menajerei ei, după care de Wolfe a deschis uşa, ferecată cu o bandă de fier, şi a păşit în strada îngustă.

Câteva minute mai târziu, îl mâna pe Odin la pas domol prin curtea împrejmuită din jurul catedralei, croindu-şi drum printre mormanele de gunoaie şi cele de pământ scos din

mormintele proaspăt săpate, imagini ce contrastau supărător cu biserica semeaţă ale cărei turle se avântau spre cer. În jurul lui, o mulţime de copilaşi murdari alergau răcnind sau bătând mingea, iar marchitani îi ispiteau cu mere stafidite ori cu plăcinţele cu carne pe trecători ori pe cei care stăteau la bârfă în curtea neîngrijită. A ieşit prin Poarta Ursului, ajungând în Southgate Street, şi şi-a făcut loc prin mulţimea strânsă în jurul tarabelor casapilor, unde mulţi alţi vânzători ambulanţi stăteau ghemuiţi în spatele coşurilor în care aveau câte ceva de vânzare. Simţind un imbold aventuros, de Wolfe a trecut pe sub arcul Porţii de Miazăzi, unde, în turnurile aflate la stânga şi la dreapta se găseau celule de temniţă, şi a ieşit din oraş, lucru pe care nu-l mai făcuse de câteva săptămâni bune. În faţa lui, dincolo de casele scunde, colibele şi bordeiele care se înmulţiseră în afara zidurilor, drumul se bifurca în Holloway şi Magdalen Street, ducând spre Honiton, Yeovil şi, în continuare, spre Winchester şi Londra, oraşe care, pentru majoritatea locuitorilor din Exeter, erau la fel de îndepărtate ca şi luna.

De Wolfe a cotit la dreapta şi a mers paralel cu zidul oraşului, pe un drum ce cobora abrupt spre râu, unde se vedeau câteva ambarcaţiuni mărunte trase pe malurile înnoroite. Un chei de piatră şi câteva magazii acoperite cu paie stăteau lipite de colţul zidurilor, acolo unde vechile fortificaţii romane mergeau spre Poarta de Apus şi drumul spre South Devon şi Cornwall. A continuat să înainteze încet, privind cu nesaţ priveliştea familiară a râului puţin adânc şi lat, care şerpuia printre insulele mlăştinoase pe care se înălţau colibele ca vai de lume ale lucrătorilor de la pivele cu ciocane care prelucrau lâna ce reprezenta bogăţia cea mai de seamă a Angliei.

Ajuns la marginea unui canal lat, plin cu apă nămoloasă, ce separa Insula Exe de mal, de Wolfe a urmărit oamenii ce ieşeau din oraş pe Poarta de Apus. Cei care erau pe jos ori cu mici cărucioare, chiar şi cei care erau călare pe câte un măgar ori ponei, foloseau mica punte din lemn destul de şubredă care trecea peste râu şi noroiul înierbat pentru a

ajunge pe malul celălalt. Vehiculele mai mari, precum carele trase de boi, care aveau roţi uriaşe de lemn, şi toţi cei care mergeau călare trebuiau să treacă prin vadul râului, pentru că în acea porţiune nivelul apei era rareori influenţat de maree.

John şi-a îndreptat privirea spre podul de piatră, un proiect impresionant, care nu fusese încheiat nici măcar pe jumătate. Constructorii, Nicholas Gervase şi fiul său, Walter, terminaseră şapte din cele optsprezece arcade necesare pentru traversarea râului mlăştinos, dar, cu toate că erau înstăriţi, cei doi proprietari de pive cheltuiseră banii pe care îi strânseseră pentru pod. Până când aveau să strângă alţi bani de la cetăţenii mai de vază şi de la clericii din Devon, călătorii trebuiau să treacă prin vadul râului sau pe puntea şubredă. Cu toate că era neterminat, la capătul dinspre oraş al podului se ridicase deja o capelă, unde se instalase şi un preot, în semn de îndatorare şi recunoştinţă din partea celor de la St Nicholas faţă de superiorii lor ecleziastici.

În vreme ce stătea liniştit pe spinarea lată a armăsarului său, privind cu o satisfacţie leneşă cum se desfăşura viaţa în jurul lui, John de Wolfe a auzit vag zgomotul făcut de copitele altui cal ce se apropia de el la galop. Fără să se mai întoarcă, şi-a dat seama, după un anumit sunet produs de copite atunci când loveau pământul, că era vorba de iapa cafenie şi masivă a lui Gwyn, şi a simţit o uşoară iritare la gândul că cineva socotise că avea nevoie de o doică, deşi făcuse doar câţiva paşi în afara oraşului.

Apoi s-a întrebat dacă nu cumva uriaşul din Cornwall reuşise să-l prindă pe misteriosul urmăritor, însă, în clipa când ofiţerul său s-a oprit alături, a constatat că se înşelase în ambele privinţe.

– Mary mi-a spus că o să te găsesc dincolo de ziduri, a mormăit Gwyn. M-am gândit că este mai bine să te găsesc acum, pentru cazul în care vrei să faci nişte aranjamente pentru mâine-dimineaţă.

De Wolfe a ridicat din sprâncenele negre şi stufoase:

– Ce aranjamente?

– La Rougemont tocmai a sosit un călăreţ din partea bailivului lui Oliver de Tracey din Barnstaple ca să anunţe un omor pe un *knarr* naufragiat la Ilfracombe.

John a scos un şuierat printre dinţi.

– Un naufragiu şi un omor? Amândouă sunt îndatoriri ale coronerului, Gwyn. Ştii şi alte amănunte?

Bărbatul mătăhălos şi-a clătinat coama roşcovană a neştiinţă.

– Nici trimisul nu ştie prea multe. A pornit încoace ieri pe la amiază. Din câte se pare, cadavrul a fost găsit cu o noapte în urmă.

Coronerul a ridicat mâna înmănuşată ca să-şi frece rădăcina nasului coroiat, un obicei care părea să-i stimuleze gândirea, tot astfel cum, atunci când erau agitaţi, Gwyn obişnuia să se scarpine la vintre, iar Thomas îşi făcea cruci peste cruci.

– Un mort pe o corabie înseamnă revoltă ori piraterie. Trebuie să mergem într-acolo şi să descoperim ce s-a întâmplat.

Ofiţerul său a părut preocupat de ceva.

– Coasta de miazănoapte e cam departe ca să călătoreşti pe spinarea calului, iar piciorul încă nu ţi s-a înzdrăvenit cum se cuvine, *Crowner*. Lsă-mă pe mine să merg acolo în locul tău.

John s-a aplecat din şa şi l-a bătut amical pe umăr.

– Nu-i tocmai în Palestina, omule! O să plecăm peste mai puţin de un ceas şi o să mergem uşurel. La căderea întunericului o să ajungem la Crediton, găsim un locşor unde să dormim şi pornim de cu zori spre Barnstaple.

Pe faţa namilei din Cornwall a apărut o expresie de îndoială.

– Buna ta doamnă n-o să fie deloc încântată, mai ales că o să stai departe de casă vreo trei zile.

Însă de Wolfe simţea că întinerise la gândul că-şi va relua activitatea şi nu era dispus să se lase înduplecat de protestele Matildei.

– La naiba cu bombănelile ei, Gwyn! Du-te şi spune-i băligosului ăluia de copist ca la al patrulea ceas să fie călare pe ponei în preajma Porţii de Miazănoapte.

Apoi a dat uşor călcâie lui Odin şi l-a făcut să se întoarcă, pornind înapoi spre ziduri.

– Şi să aduci ceva de-ale gurii şi de băut în desagile şeii. Avem de călărit mult până la Ilfracombe.

CAPITOLUL DOI

În care Crowner John examinează un cadavru

Mai toată ziua următoare, grupul condus de coroner a călătorit aproape fără oprire, urmând drumul principal spre nord-vest de Copplestone, în jur de treisprezece mile de la Exeter, unde îşi petrecuseră noaptea pe jos, în jurul vetrei din mărunta casă manorială de acolo. Vremea era tot friguroasă, dar uscată, astfel încât caii nu se împotmoleau pe drum. Glodurile formate în cursul iernii se întăriseră, însă nu se uscaseră într-atât cât să se facă praf, ca vara. Tufişurile şi copacii aflaţi de-a lungul drumului îngust aveau deja muguri, semn că primăvara era aproape, şi, în acea zi de zece martie, primele flori, ciuboţica-cucului şi violetele, îşi scoseseră capetele de sub frunzele putrezite.

Cu toate că nu voia nici în ruptul capului să recunoască, pe la amiază, pe de Wolfe a început să-l doară piciorul din cauza hurducăiturilor, însă el suferise şi mai mult în urma unor răni grave sau neînsemnate, pe care le căpătase în cursul campaniilor războinice din trecut. Chiar şi aşa, a fost în sinea lui recunoscător când Gwyn a sugerat că şi cailor le-ar fi priit o scurtă odihnă, puţină apă şi nişte iarbă. Porniseră la drum încă de când abia dăduse prima geană de lumină şi, în ciuda ritmului lent impus de starea piciorului său şi a dificultăţii cu care înainta nefericitul Thomas, tot parcurseseră aproape douăzeci de mile. Acum, aflaţi în valea râului Taw, parcurseseră

mai bine de jumătate din distanţa care îi despărţea de Barnstaple.

Ajunşi într-un luminiş al pădurii care apoi făcea lor sforilor de pământ defrişat din apropierea conacului Chulmleigh, au coborât cu un sentiment de uşurare de pe şei şi au legat picioarele din faţă ale cailor, lăsându-i să pască iarba nouă şi scurtă care începuse să apară după trecerea iernii. Un pârâu din preajmă le-a oferit oamenilor şi animalelor prilejul să-şi potolească setea. Thomas, care călărea un ponei de landă de-a curmezişul, ca femeile, a început să se târâie abia ţinându-se pe picioare şi văicărindu-se de călătoriile lungi pe care trebuia să le facă şi pe care le ura din suflet.

– Vino-ncoace, piticanie, l-a îmboldit Gwyn, ridicându-l pe copist de talie şi ţinându-l în aer, ceea ce l-a făcut pe tânăr să dea din picioare şi să ţipe speriat. Nu te mai plânge că te dor bucile. Ia mişcă-te şi adu-ne fuguţa nişte pâine şi brânză din desaga aceea.

Curând stăteau aşezaţi cu toţii pe un trunchi căzut la pământ şi mâncau voinicește, şi beau dintr-o ploscă de piele, plină cu cidru foarte acru. Chiar dacă micuţul răspopit detesta călătoriile, coronerul şi ofiţerul său s-au arătat fericiţi să se aburce din nou în şa şi să-şi continue drumul. Împreună făcuseră mii de leghe în ultimii douăzeci de ani, prin Irlanda, Franţa şi Levant.

– Am mers mai repede decât mi-aş fi închipuit, a mormăit de Wolfe printre îmbucăturile de pâine aproape uscată şi brânză tare ca piatra. La pasul ăsta, nici nu e nevoie să ne mai oprim să petrecem noaptea pe undeva. O să ajungem la Barnstaple pe la căderea întunericului şi o să cerem un pat lui Oliver de Tracey.

– Şi mâine facem restul de zece ori douăsprezece mile până la Ilfracombe, a adăugat Gwyn, lingând cidrul scurs pe mustaţa stufoasă.

Chiar micşorând ritmul de mers la pas iuţit sau la trap mărunt, tot reuşeau să străbată patru ori cinci mile pe ceas, fără a sili caii să ostenească.

Toată după-amiaza au mers continuu spre miazănoapte, depăşind căruţe trase de boi şi turme de oi, apoi un număr de pelerini şi de marchitani, dar şi lucrători cu ziua, care-şi purtau uneltele meseriei într-o desagă pe spinare. De Wolfe a făcut uitate grijile vieţii din Exeter, îndeosebi pe capricioasa şi îmbufnata Matilda. Uitase până şi de faţa misteriosului bărbat pe care îl văzuse mereu urmărindu-l pe la colţuri de stradă.

La vremea când începuse să se lase seara, se aflau la estuarul râului Raw, având portul şi orăşelul spre răsărit, la vreo cinci mile spre uscat de la marea deschisă. Thomas, care avea cunoştinţe enciclopedice de istorie, i-a informat pe tovarăşii săi, care se arătau destul de dezinteresaţi, că cetăţenii de vază de acolo susţineau, nu tocmai pe drept, că beneficiaseră de cel mai vechi hrisov de împroprietărire din Anglia, acordat lor de regele saxon Athelstan, deşi bineînţeles că primul Rege Henric le dăduse unul nou, normand.

Pe măsură ce lumina se împuţina, cei trei, declarându-se în sinea lor norocoşi şi fericiţi, au trecut de poartă cu câteva minute înainte de ora închiderii şi s-au îndreptat spre castel. Acesta avea un mic turn pe culmea unei coline, care în anii din urmă fusese reclădit din piatră, în locul donjonului original, făcut din lemn. În jurul lui se găsea o curte interioară adăpostită de o cortină de piatră care se înălţa nu departe de locul în care un pârâu iute, Yeo, se vărsa în Taw. Palatul era o clădire din lemn ce se ridica în curte, turnul slujind pentru apărare, fiind însă prea mic pentru a servi drept locuinţă pe vreme de pace.

Aici l-au găsit pe seneşal, administratorul-şef al seniorului, şi au aflat că Oliver de Tracey era plecat să inspecteze nişte conace. Cu toate acestea, seneşalul, un bătrân cu părul alb, pe nume Odo, care se ocupase de treburile stăpânului său vreme de un sfert de veac, i-a întâmpinat cu amabilitate. De la moartea prematură a lui Fitzrogo, de Wolfe mai călcase în oraş de câteva ori în calitate de coroner, având astfel prilejul să stea de vorbă cu Odo. Bătrânul administrator părea impresionat de noul ofiţer juridic al regelui, pe de o parte pentru că îl admira pe de Wolfe pentru reputaţia lui de cruciat, iar pe de alta pentru faptul că era foarte apropiat de Richard Inimă-de-Leu.

Gwyn şi Thomas au fost trimişi la bucătării ca să îmbuce câte ceva, având promisiunea că li se va asigura câte o saltea de paie curată în incinta rezervată slujitorilor, în vreme ce lui John i s-a oferit o cameră în palat, unde se găsea un pat scund şi o saltea, un adevărat lux pentru un loc atât de îndepărtat ca Barnstaple.

– Cum stăpânul şi familia lui sunt plecaţi, în seara asta nu avem nici un eveniment important la palat, i-a explicat Odo. Dar mai sunt câţiva cavaleri care slujesc aici, împreună cu scutierii lor, precum şi conetabilul, preotul, câţiva călători şi câţiva copişti şi funcţionari, aşa că vei fi bine-venit să iei cu noi masa de seară peste vreo oră.

Fiind printre alţi zece-doisprezece oameni care mâncau şi beau în lumina tremurătoare a făcliilor înalte şi a lumânărilor de seu de pe masă, de Wolfe a petrecut o seară plăcută, ascultând şi povestind, la rându-i, istorii despre bătălii, ambuscade şi încăierări la care participase demult. Pe măsură ce berea şi vinul se împuţinau, istorisirile au devenit tot mai aventuroase şi mai trase de păr, însă aceasta era viaţa la care ţinea, pentru că ea îl făcea să se simtă bine în tovărăşia unor bărbaţi cu braţ puternic şi cu mintea vie. Când şi când, au fost distraţi de o pereche de muzicanţi rătăcitori, care sosiseră cu o corabie de la Neath, de dincolo de Marea Severn, îndreptându-se spre Cornwall. Cei doi îşi câştigau hrana şi dreptul la o saltea cântând meşteşugit la *pipgorn* şi *crwth*[1], nişte instrumente de suflat şi cu coarde din Ţara Galilor.

John a profitat de acel prilej pentru a mai afla unele întâmplări din Ţara Galilor; în urmă cu şapte ani, îl însoţise pe Arhiepiscopul Baldwin prin ţară pentru a recruta oşteni care să meargă în cea de-a Treia Cruciadă – în care însuşi arhiepiscopul pierise în faţa zidurile oraşului Acre. Vorbind cu cei doi menestreli în limba lui maternă, velşa, a aflat că nepotolitele neînţelegeri dintre velşi şi normanzi se mai liniştiseră. A aflat astfel veşti şi despre prietenul său Gerald, Arhidiacon de

[1] *Pipgorn* – instrument de suflat asemănător fluierului, dar având mai puţine găuri şi fiind uşor curbat. *Crwth* era un instrument cu coarde asemănător lirei, la care se cânta folosind un arcuş. (n.tr.)

Brecon, care fusese cu el în binecunoscuta călătorie prin Ţara Galilor, şi care, după câte se părea, scria o carte despre evenimente[1].

Însă de Wolfe nu a uitat nicidecum de scopul călătoriei sale, Odo fiind acela care trimisese mesagerul la Exeter în urmă cu o zi.

– *Reeve*-ul conacului de la Ilfracombe a venit aici alaltăieri ca să stea de vorbă cu bailivul meu, aşa cum o cere noua lege a coronerului, a zis Odo. El a auzit despre acel mort găsit pe bordul unei corăbii cu o noapte înainte.

De Wolfe l-a rugat să-i dea amănunte, însă Odo nu avea alte informaţii.

– Se pare că o navă avariată a fost împinsă de valuri spre ţărm, undeva la răsărit de Ilfracombe. Pe ea, prins de punte din cauza unor frânghii încurcate, se afla un cadavru care avea răni ce proveneau neîndoielnic de la o sabie sau un pumnal – sigur nu erau răni provocate de naufragiu. Asta a fost tot ce ne-a putut spune omul, de aceea am trimis pe cineva să-ţi dea de veste. Ni s-a spus că acum coronerul trebuie să se ocupe de orice caz de moarte violentă sau care dă de bănuit.

– Dar şi de epavele de pe mare, a adăugat John.

Aceasta era o noutate pentru Odo, şi pe măsură ce de Wolfe i-a explicat cum stăteau lucrurile, bărbaţii aflaţi la masă au ascultat cu interes. Unii dintre ei nici nu auziseră până atunci de noua slujbă de coroner, iar restul nu ştiau prea bine care erau atribuţiile acestuia.

– În septembrie anul trecut, la Tribunalul Itinerant General din Kent, judecătorii regelui au proclamat un edict emis de Hubert Walter, Justiţiarul Suprem şi Arhiepiscop de Canterbury, care slujea câtorva scopuri, le-a explicat de Wolfe.

– Principalul scop pare a fi stoarcerea de noi taxe de la populaţie! a sărit cu gura unul dintre cavaleri, care onora o parte a serviciilor lui anuale către Oliver de Tracey în schimbul proprietăţii sale manoriale.

[1] Este vorba de cartea *Itinerarium Kambriae*, care prezintă interes topografic şi ecleziastic, tradusă din latină în engleză în secolul al XVI-lea. (n.tr.)

Conştient că, în general, regimul fiscal aspru, impus de Hubert Walter, era văzut în această lumină, De Wolfe a ridicat din umeri.

– Mda, dar e mai bine să existe un coroner cinstit decât un şerif corupt, a mormăit el în semn de protest. Eu nu voiesc să dau nume, dar toată lumea ştie că majoritatea şerifilor din Anglia sunt mai grijulii să-şi umple punga proprie decât să apere pacea regelui în comitatele lor. Altfel, de ce se găsesc atâţia nobili dornici să plătească mari sume de bani ca să primească asemenea funcţii?

Cei aflaţi în jurul mesei au dat aprobator din cap, pentru că îşi aminteau cu toţii de scandalul de pe vremea Regelui Henry, când toţi şerifii fuseseră destituiţi pentru corupţie – deşi aceia, aproape până la ultimul, păruseră să se caţăre din nou în acele dregătorii şi să reintre în graţiile regelui.

– Dar ce are asta a face cu cadavrele oamenilor şi cu epavele? a întrebat unul dintre velşii de la masă.

Cu excepţia câtorva coroneri numiţi în Glamorgan şi Pembroke, domnia legilor normande nu se extinsese în întreaga Ţară a Galilor.

– Răscumpărarea Regelui Richard a fost o povară grea pentru Anglia, a explicat de Wolfe. O sută şi cincizeci de mii de mărci a cerut Henric al Germaniei ca să-l elibereze pe Inimă-de-Leu. Acest lucru, dimpreună cu cheltuielile făcute pentru purtarea cruciadelor, precum şi cele din prezent cerute de războiul împotriva lui Philip al Franţei, face să fie necesar orice penny pe care Justiţiarul nostru poate să-l strângă. Aici se vede rolul coronerului, care trebuie să strângă ceea ce aparţine în mod legiuit visteriei regelui.

– Doar o nouă taxă nenorocită! a bombănit un alt cavaler.

John a luat o înghiţitură de vin şi a dat din cap în semn de aprobare.

– Dările, ca şi moartea şi nevestele noastre, ne urmăresc peste tot! a exclamat el. Şi totuşi există alte avantaje. Coronerii îndreaptă acum multe procese către tribunalele regelui, în loc să le lase la mila tribunalelor conduse de şerifi şi de ghilde, ale căror idei de justiţie sunt primitive. Noi ţinem

evidenţa tuturor fărădelegilor grave şi acuzaţiilor pentru a fi prezentate judecătorilor regali, atunci când aceştia sosesc în fiecare comitat să ţină Tribunal Itinerant. Chiar numele nostru, de coroner, vine de la *custos placitorum coronae* – păstrător al judecăţilor coroanei.

Pesemne că aceste explicaţii depăşiseră puterea de înţelegere a unuia dintre copiştii castelului, deşi mai sigur era că berea băută îi înceţoşase mintea destul de mult.

– Da, dar ce treabă are asta cu cadavrele şi epavele? s-a văicărit el.

– Există multe feluri de a obţine venituri pentru rege. Orice neglijenţă a comunităţii de a anunţa o moarte subită sau violentă, de a organiza prinderea răufăcătorilor sau moartea unor indivizi a căror origine saxonă nu putea fi dovedită – precum şi violurile, atacurile şi alte fărădelegi – acestea duc la stabilirea de amenzi, care merg toate în vistierie. Eu trebuie să asist la orice execuţie şi să mă îngrijesc că bunurile răufăcătorului spânzurat sunt confiscate în numele Coroanei. Dacă se produce un naufragiu pe mare, atunci şi epava aparţine regelui, la fel ca şi capturile de peşti regali, cum ar fi balena şi sturionul.

Vreme de încă o oră, înfierbântaţi de vin, bere şi cidru, cei aflaţi în jurul mesei s-au sfădit în fel şi chip în legătură cu moralitatea dărilor, însă fără a se încăiera, iar de Wolfe l-a apărat pe cel care era mâna dreaptă a monarhului, Arhiepiscopul Hubert Walter, în privinţa colectării de cât mai mulţi bani de la populaţie, fără a o oprima din cale afară. În cele din urmă, menestrelii au mai interpretat un cântec şi apoi încă unul şi, pe măsură ce făcliile au scăzut şi lumânările s-au topit, cei prezenţi s-au îndreptat clătinându-se către locurile lor de dormit ori şi-au căutat un locşor pe saltelele din paie aşezate în jurul cărbunilor care încă mocneau în vatra din Sala Mare a castelului.

**

A doua zi dimineaţă, după un dejun consistent, Sir John de Wolfe i-a mulţumit lui Odo pentru ospitalitate şi, împreună cu ofiţerul şi copistul său, a pornit spre Ilfracombe. Drumul

principal o cotea spre apus, de-a lungul estuarului, până când a ajuns prin nord-est pe coastă, însă era un drum mai scurt, mai direct peste dealuri către miazănoapte de la Barnstaple, prin satul Bittadon. Seneşalul le-a recomandat acel drum, spunând că, deşi el era uneori bântuit de nelegiuiţi rătăcitori de la marginea comitatului Exmoor, călătorii şi caii erau scutiţi de osteneala câtorva mile. Coronerul şi musculosul său om de nădejde erau războinici care participaseră la prea multe campanii ca să se teamă de ambuscade organizate de răufăcători – spadele lor late şi securea de luptă a lui Gwyn erau suficiente pentru a pune pe goană pe oricine, mai puţin poate vreun grup mare de ticăloşi. Cu toate acestea, Thomas călărea temându-se permanent, iar ochii lui, ca nişte mărgele, scrutau neîncetat în toate părţile, ca să descopere atacatorii din vreme, însă călătoria lor a decurs fără nici un incident.

Câteva ore mai târziu, străbătuseră deja cele zece mile până pe coasta nordică şi coborau un deal către Ilfracombe. Micuţul port stătea cuibărit între stâncile ascuţite, iar restul golfului era ascuns în dosul unei ridicături. Briza dinspre nord-vest bătea cu tărie şi şiruri lungi de brizanţi se azvârleau furioase asupra ţărmului presărat cu pietre. În faţă, foarte departe, prin ceaţa fină, se întrezăreau dealurile Ţării Galilor.

– Cui îi aparţin pământurile de aici? a întrebat Gwyn, în timp ce mergeau la pas mărunt pe drumul întortocheat ce cobora către plajă.

– Pământul este al episcopului de Coutances, la fel ca şi o porţiune considerabilă a comitatului, l-a lămurit copistul, cu glas piţigăiat, dornic să-şi demonstreze cunoştinţele, mai ales când era vorba de oameni ai bisericii. Dar el a închiriat lui Robert of Pontecarnon în urmă cu mulţi ani, iar apoi a trecut totul familiei lui Robert Fitzroy, ca arendaşi.

– Lasă naibii cui îi aparţin pământurile, a mormăit de Wolfe. Să-l găsim mai întâi pe arendaşul de aici. El este cel care a trimis ştire la Barnstaple în legătură cu mortul ăsta.

Ilfracombe, un sat important, care era şi port, trebuia să aibă în mod normal un bailiv din partea locului, un servitor mai de seamă al stăpânului manorial, dar Odo le spusese că

acesta murise recent de apoplexie şi, până când Fitzroy ori administratorul său avea să numească unul nou, arendaşul manorial trebuia să se ocupe şi de administrarea proprietăţilor. În timp ce coborau pe singura stradă, de prin case şi colibe au apărut vreo zece-doisprezece săteni curioşi ca să caşte gura la străinii abia sosiţi. Portul era un intrând de mare nisipos, apărat în partea dinspre mare de o peninsulă destul de lungă, numită Benricks, care, în timpul fluxului, devenea o insulă. Capătul dinspre mare se ridica uşor, ca o colină, pe care se găsea un turn nu prea înalt în care se aşezase un felinar pentru semnalizare, folosit de corăbiile care veneau să tragă la mal. În jurul portului se îngrămădeau o sumedenie de clădiri, începând cu câteva case construite din piatră, până la bordeie şubrede, făcute din brazde de pământ. Acoperişurile erau în marea lor majoritate din paie sau stuf, însă clădirile mai mari aveau plăci grele de piatră, care rezistau mai bine pe vreme rea, care se stârnea foarte des în acea gură dinspre Atlantic a Mării Severn.

Mai erau acolo şi vreo două magazii şi depozite de peşte la capătul plajei, plus câteva bărci de pescuit, în acele momente trase pe uscat, dincolo de linia unde apa mării ajungea la flux. Lipită de singurul chei şi stând înclinată până când fluxul avea să o readucă la linia de plutire, se găsea o corabie de mărfuri, care avea un catarg scund. O mulţime de salahori mergeau în şir indian pe o scândură groasă proptită de mal, cărând saci cu var în spinare.

La câţiva metri de chei, de Wolfe l-a oprit pe Odin şi s-a adresat unei femei tinere, care a rămas cu gura căscată văzându-i pe falnicii vizitatori. Avea un sugar la piept, iar micuţul era gol puşcă, în ciuda vântului iute şi tăios care făcea straiele sărăcăcioase ale bietei femei să fluture.

– Fată, unde-l găsesc pe arendaş? a bubuit glasul coronerului.

Cu ochii cât cepele de uimire că acel străin masiv şi întunecat, parcă venit din altă lume, vorbea aceeaşi limbă cu ea, tânăra mamă a arătat cu mâna, fără să scoată nici un cuvânt, către o casă de piatră exact de vizavi, apoi s-a răsucit

pe călcâie şi a luat-o la goană, având buzele copilului încă prinse de sânul ei.

Localnicii începuseră deja să se strângă pentru a se holba la nou-veniţi, şi dintre ei, a păşit în faţă un bărbat între două vârste, solid, cu o mustaţă mare şi cu o barbă castanie, tăiată pătrat.

– Sir, dumneata trebuie că eşti coronerul. Eu sunt Matthew, arendaşul conacului. Vă aşteptam.

John şi-a dat seama că avea în faţă un om de bun-simţ, pe care se putea bizui, ceea ce nu se putea spune despre alţi arendaşi, care, de multe ori păreau a fi proşti ca noaptea. Arendaşul conacului se afla la baza scării ierarhice a funcţionarilor ce alcătuiau sistemul feudal şi răspundea de organizarea activităţii de zi cu zi a muncilor câmpului. Deşi, cu excepţia administratorilor, toţi erau neştiutori de carte, arendaşii reuşeau să ţină evidenţa treburilor satului – recolte, număr de animale, zeciuieli şi corvezi – cu ajutorul unor crestături pe răboj şi a memoriei.

Având aproape jumătate din populaţia satului pe urmele lor la o distanţă ce vădea teama şi respectul faţă de autoritate, arendaşul i-a condus pe cei trei către casa bailivului, în care locuia în perioada respectivă. Un băiat le-a luat caii de dârlogi şi i-a dus în curtea din spate pentru a fi hrăniţi şi adăpaţi, iar ei au intrat în clădire. Se bucura de luxul de a avea două încăperi, deşi acestea erau lipsite de orice confort, cu excepţia câtorva bănci şi scăunele grupate în jurul focului, pe pământul bătucit din mijlocul camerei mai mici. Lângă pereţi stăteau aşezate crengi şi fân, care alcătuiau locurile de dormit pentru soaţa arendaşului şi cei patru copii. Cealaltă încăpere constituia bucătăria şi lăptăria, unde se găseau o vacă şi trei miei fătaţi prematur şi rămaşi fără mame.

Soaţa lui Matthew le-a adus pâine, carne şi bere, iar ei s-au aşezat în jurul vetrei din lut, unde ardeau câţiva buşteni, care scoteau un fum albăstrui.

– Cadavrul este în una dintre magaziile pentru păstrarea peştelui, de pe chei, le-a explicat arendaşul. Avea o faţă atrăgătoare, cu toate că era marcată de semnele lăsate de

vărsatul de vânt, având o mustaţă care o concura ca mărime pe aceea a lui Gwyn.

– Cum ai dat de cadavru? l-a întrebat coronerul.

Matthew s-a aplecat uşor în faţă şi şi-a lăsat mâinile asprite de muncă pe genunchii pantalonilor din serj.

– Un băiat de pe colina de deasupra portului a văzut epava purtată de valuri venind dinspre răsărit, fără nici o pânză ridicată şi îndreptându-se drept spre ţărm. Imediat după aceea, un grup de săteni a ieşit ca să afle unde are să se aşeze pe uscat, pentru ca să salveze sufletele celor aflaţi la bord.

Gwyn, care provenea dintr-un sat pescăresc, avea convingerea că pe sătenii aceia îi interesase mai curând recuperarea încărcăturii şi a sculelor de la bord, şi mai puţin salvarea sufletelor, însă a păstrat pentru sine acele gânduri pline de cinism.

– Am mers pe culmea stâncilor, dar corabia fusese împinsă de vânt şi valuri mai sus, spre Golful Combe, iar când am străbătut distanţa aceea pe jos, ea se lovise de Burrow Nose, aproape de Watermouth. Era aproape întuneric, dar am găsit-o vârâtă între stâncile dintr-un intrând. Nu era avariată foarte rău, dar a doua zi, lovită de valuri şi purtată de maree, aproape că se destrămase.

– Iar omul mort?

– Era pe punte, în spatele magaziei. Catargul se frânsese, iar lemnele de arboradă căzuseră, astfel că picioarele îi erau încurcate în frânghiile de înălţare a pânzei. Altfel, nici n-am fi găsit mortul – fiindcă ar fi fost măturat de valuri peste copastie, ajungând în mare.

De Wolfe a golit până la ultima înghiţitură din cana din pământ ars, şi s-a ridicat.

– Atunci, hai să mergem să aruncăm o privire.

Trăgându-şi gluga cu vârf ascuţit peste cap, coronerul s-a îndreptat spre uşă şi s-a aplecat, ca să poată trece de uşorul ei foarte scund. Urmărit de sătenii curioşi, care s-au ţinut după ei, păstrând aceeaşi distanţă respectuoasă, au traversat strada şi s-au îndreptat spre cheu. Matthew s-a apropiat primul de un şopron făcut din lemn neprelucrat cu un acoperiş din brazde

de pământ care, ca să nu fie luate de vânt, aveau deasupra lespezi grele de piatră. Când au intrat prin capătul deschis dinspre uscat, i-a izbit o duhoare apăsătoare de peşte stricat.

Două femei în vârstă şi un băiat stăteau la o masă grosolană, unde desfăceau burţile peştilor şi le scoteau maţele; apoi îi puneau în nişte coşuri de răchită. Maţele erau aruncate pe pământ, peste un morman care puţea cumplit şi care avea să fie azvârlit în port, în speranţa că refluxul va duce totul în largul mării. Thomas de Peyne, singurul membru mai simţitor al echipei, s-a tras înapoi, ţinându-şi mantia subţire peste nas.

– E în colţul de colo, a spus arendaşul, arătând dincolo de femei, către cotloanele întunecate ale şopronului. Gwyn a trecut de femei şi a tras o pânză groasă şi zdrenţuită de pe o formă aşezată de-a lungul peretelui.

De Wolfe şi arendaşul li s-au alăturat lui Gwyn şi s-au uitat la silueta măruntă şi jalnică a unui tânăr chircit pe pământul îmbibat de zoaie urât mirositoare. Tânărul avea pe el pantaloni de culoare închisă şi o tunică scurtă, prinsă cu un centură lată din piele. Straiele îi erau încă îmbibate de apa mării şi stătea pe o parte, de parcă ar fi dormit, având faţa către perete. Gwyn s-a aplecat şi l-a ridicat în braţe ca pe un copil, după care l-a aşezat pe spate.

– A primit o rană mortală, asta nu se poate tăgădui, a remarcat Matthew, arătând în jos, către petele decolorate de sânge, pe care apa mării nu le scoseseră complet din ţesătura tunicii lui, făcută din pânză de sac.

În partea superioară a pântecului se vedea o ruptură oblică în pânză, înconjurată de o pată rozalie, care arăta sinistru. John s-a lăsat pe vine alături de cadavru, a desfăcut cureaua şi a tras tunica în sus.

– Asta e de la vârful unei lănci! a exclamat imediat Gwyn, împungând cu degetul lui gros către o rană specifică de pe partea superioară a abdomenului victimei. O împunsătură largă de peste cinci centimetri, cu marginile strivite, se vedea pe pielea palidă, sub marginea coastelor, în vreme ce, în linie cu aceasta şi la depărtare de câteva degete, se vedea o urmă de rosătură de un roşu aprins, deasupra unei alte vânătăi.

– De unde ştii că a fost o lance? a întrebat arendaşul, un bărbat care nu avea experienţă ca oştean.

– Lance a pătruns pe aici, a spus de Wolfe cam tăios, vârând degetul adânc în rana lăsată de înjunghiere. Iar aripile lăncii au lăsat semnul de aici. A făcut semn către rosătură.

– Băiatul ăsta nu cred că avea mai mult de şaişpe ani, a remarcat Gwyn. Ştii cumva cine ar putea fi?

– Nu e un localnic, a zis arendaşul. Corabia nu avea nume, dar câţiva dintre pescarii noştri au spus că e din Bristol. Merge de obicei de-a lungul coastei, din porturile de la Marea Severn până la Plymouth, iar uneori ajunge chiar şi până la St Malo şi Barfleur.

Deşi soldat, de Wolfe mersese pe mare doar silit, motiv pentru care se minuna de bravura – ori mai curând de nechibzuinţa – celor care navigau pe vasele lor nesigure şi stângace, amintind de cojile de nucă, prin apele mereu cuprinse de furtuni ale Britaniei de apus.

Thomas îşi învinsese scârba pe care i-o provocase mirosul maţelor de peşte şi se uita aproape temător la cadavrul aflat sub cotul lui Gwyn.

– Ăsta-i un marinar înecat? a întrebat el cu timiditate, făcându-şi cruce cu gesturi extrem de precipitate.

– Nu, piticule, ăsta-i un marinar înjunghiat, a mormăit gros uriaşul roşcovan. A fost împuns cu o lance. Asta se cheamă omor.

Coronerul a verificat cadavrul, ca să se convingă de faptul că nu prezenta alte răni, apoi i-a făcut semn arendaşului să arunce din nou pânza peste el.

– Mai era cineva la bord când aţi ajuns voi?

Matthew a clătinat din cap.

– Nu, şi nici urmă de încărcătură. Corabia a rămas întreagă până a fost azvârlită pe stânci, dar nu am găsit nici o lădiţă, butoi, sau balot la bordul ei.

Lui John i s-a părut că depistează o undă de dezamăgire în glasul omului şi a bănuit, la fel ca şi Gwyn, că sătenii voiseră să jefuiască epava.

– Vreau să ieşim de aici şi să văd corabia, a spus el cu glas hotărât. Cât de departe se află?

Matthew a lăsat impresia că ezită.

– Cam jumătate de oră de mers pe jos, *Crowner,* dar nu merită să te osteneşti până acolo. Cred că până acum a fost făcută bucăţi – marea lovea în ea necontenit şi încă de ieri rămăsese destul de puţin din ea.

De Wolfe l-a fulgerat cu privirea.

– Omule, slujba mă obligă să văd epava. S-a întors apoi spre Thomas. O să fac ancheta când mă întorc, aşa că să strângeţi pe oricine ştie ceva despre treaba asta – plus alţi doisprezece care să aibă peste doisprezece ani.

Câteva minute mai târziu, arendaşul mergea în fruntea lor prin spatele stâncilor semeţe, către un drumeag ce cobora prin cătunul Hele, cu moara lui de apă, şi peste umărul Dealului Widmouth, ajungând pe ţărm ceva mai departe, spre răsărit. La două mile depărtare de Ilfracombe, au traversat un intrând adânc, nisipos şi s-au căţărat pe o stâncă nu prea înaltă. Dedesubt, brizanţii izbeau şi trăgeau fără milă de epavă, apa strecurându-se prin canalele stâncoase şi canalele înguste dintre pietre.

– V-am spus că a rămas prea puţin din corabie, a strigat Matthew, coborând în fruntea tuturor pe o potecă noroioasă, folosită mai mult de oi.

Privind în jos, de Wolfe şi-a dat seama că arendaşul exagerase într-o oarecare măsură, deoarece partea inferioară a navei lungi de peste cincisprezece metri era încă prinsă strașnic între colţii ascuţiţi ai recifului. Refluxul era în acele momente la maximum, astfel că le-a venit uşor să ajungă la epavă fără să se ude, fiind stropiţi când şi când, de spargerea vreunui val mai mare.

Ciotul rămas din catarg stătea înclinat periculos, însă parapeţii şi majoritatea scândurilor ce acoperiseră puntea dispăruseră, astfel că multe bucăţi de lemn şi scânduri erau împrăştiate pe plaja foarte îngustă, acoperită cu pietriş, din imediata apropiere a epavei.

– De la corabia asta o să vă alegeţi doar cu ceva lemne de foc pentru foc, a spus Gwyn printre chicoteli, făcând un semn şmecheresc din ochi către arendaşul al cărui chip rămăsese sumbru.

– Gwyn, ce putea să care la bord? l-a întrebat coronerul, bănuind totuşi că sătenii reuşiseră totuşi să fure ceva din încărcătura corabiei, care ar fi trebuit să fie confiscată pentru visteria regelui.

– Depinde de unde venea. Dacă era vorba de Bretania ori Normandia, atunci pesemne că aducea vin şi fructe. Dacă pleca spre Franţa, trebuia să care lână, fără nici o îndoială.

De Wolfe a dat din cap aprobator. El avea un profit substanţial din exportul de lână şi băgase mai tot ce adusese ca pradă de război după campaniile lui în alte ţări într-un parteneriat cu unul dintre cei mai mari exportatori de lână din Exeter, Hugh de Relaga. De asemenea, beneficia de profiturile scoase de pe proprietatea familiei sale de la Stoke-in-Teignhead, unde fratele lui mai mare, William, creştea oi.

– Nu e nimic de văzut, *Crowner*, aşa cum am spus deja, a afirmat Matthew, cu un aer sincer.

De Wolfe s-a văzut silit să fie de acord, însă Gwyn a înaintat ultimii metri pe pietre şi a reuşit să urce pe epavă, rămânând într-o poziţie destul de precară pe o traversă care sprijinise scândurile punţii. S-a uitat foarte atent în jur, hotărât să nu-i scape nici un amănunt, indiferent cât de neînsemnat. Înainte de a se apuca de ostăşie, îşi ajutase tatăl pescar în satul natal, ce se numea Polruan, şi se pricepea la corăbii şi la mare.

În vreme ce de Wolfe şi arendaşul stăteau cu ochii pe el, Gwyn a lăsat impresia că manifestă un interes deosebit faţă de rămăşiţele catargului, un trunchi de copac gros de peste treizeci de centimetri, care se rupsese la vreo doi metri înălţime deasupra punţii.

A arătat către câteva semne aflate cam în dreptul taliei lui şi a strigat către ceilalţi:

– Se văd nişte lovituri proaspete de secure! Catargul a fost lovit de câteva ori cu o lamă foarte ascuţită, atât dinspre pupă, cât şi dinspre pupă.

Apoi a sărit pe ţărm şi s-a apropiat de restul grupului.

– Ce înseamnă asta? a întrebat stăpânul lui, care nu se pricepea defel la corăbii.

– Au fost tăiate funiile, ca să se doboare pânza mare, a explicat uriaşul din Cornwall. Nici un membru al echipajului nu ar face aşa ceva propriei corăbii, aşadar sigur a fost atacată şi avariată.

De Wolfe se încruntă.

– Aşadar, a fost vorba de piraterie, nu de revoltă a echipajului – deşi asta ieşea din discuţie încă dintru început, pentru că de ce ar voi echipajul unei corăbii comerciale să se răzvrătească?

– Câţi oameni ar fi trebuit să fie pe o corabie ca asta? a întrebat Mattheew.

De Wolfe s-a uitat către Gwyn, aşteptând un răspuns lămuritor.

– De obicei, cinci ori şase. Pe o vreme normală, o puteau manevra chiar şi doi oameni, dar mai e nevoie de schimb, pentru a mai dormi, găti ori face diverse manevre prin porturi.

– Atunci, trebuie să înţelegem că restul echipajului o să plutească pe Marea Severn, după care va fi aruncat pe ţărm?

Gwyn a clătinat din cap, iar pletele roşcovane au săltat.

– Mulţi morţi nu mai apar niciodată la mal. Se duc cu totul la fund ori sunt căraţi spre largul oceanului. Sau, în canalul de aici, ei pot ajunge chiar aproape de Gloucester.

Ca şi cum cineva ar fi vrut să-l întrerupă, în aceeaşi clipă s-a auzit un strigăt de deasupra, apoi conturându-se pe cer, a apărut un om care flutura din braţe.

Grupul din apropierea epavei a rămas cu privirea aţintită la acel bărbat care a coborât cu iuţeală pe poteca îngustă cu agilitatea unei capre de munte. Matthew l-a recunoscut abia când a ajuns la mai puţin de o sută de paşi depărtare, şi a spus:

– E Siward, un păstor care trăieşte pe stâncile de sus. Ce naiba o fi voind? Din câte ştiu eu, e într-o ureche.

Judecând după iuţeala şi siguranţa cu care omul cobora, de Wolfe a crezut că era vorba de vreun tinerel foarte vioi, dar când a ajuns lângă ei, Siward s-a dovedit a fi un bătrânel

stafidit, cu spatele cocârjat şi cu faţa uscată şi ridată ca o nucă şi uşor pământie. Purta o tunică din lână netoarsă, având cămaşa băgată printre picioare şi prinsă cu o frânghie veche înfăşurată de câteva ori în jurul taliei. Era desculţ, iar unghiile de la picioare îi erau răsucite precum coarnele unui berbec.

Omul avea părul cărunt şi rar şi, în ciuda ochilor sclipitori ca ai unei mierle, pleoapele îi erau înroşite şi umflate.

– Aţi luat mortul, oameni buni? i-a întrebat Siward brusc, vorbind în felul celui care, stând mai mult izolat cu oile lui, rareori are prilejul să discute cu semenii lui.

– Dar când ai văzut mortul, moşulică? l-a întrebat de Wolfe cu glas apăsat.

Matthew a deschis gura ca să-l avertizeze din nou pe de Wolfe că octogenarul se ramolise, dar Sward părea capabil să se exprime pe înţelesul tuturor.

– Când l-am luat pe celălalt – cel care mai trăia, a exclamat bătrânul saxon.

Ceilalţi patru s-au holbat la el.

– Care celălalt? a bubuit Gwyn.

Siward şi-a rostogolit spre cer ochii injectaţi.

– Atotputernicul Dumnezeu mi-a vorbit acum câteva seri şi mi-a dat o poruncă. M-am uitat peste mare din coliba mea şi am văzut vasul ăsta cum era împins de valuri spre stânci.

– Omul trăieşte într-o colibă din brazde de pământ sus, pe culme, a explicat Matthew.

– Mi-am aprins felinarul şi m-am dus degrabă până la apă. Încă de pe drum am văzut corabia chiar înainte de a se izbi de stânci. Apoi, am zărit două trupuri pe punte, dar când am ajuns jos, n-am mai găsit decât unul.

– Şi ce era cu omul despre care ai spus că trăieşte? l-a întrebat coronerul.

– Era căzut pe prundiş, mai mult mort decât viu. L-am târât până pe iarbă, după aceea m-am dus şi am adus poneiul, pe care călăresc atunci când plec departe cu turma de oi.

– Ai adus calul până aici? l-a întrebat Gwyn, neîncrezător.

– E un căluţ de Exmoor, poate ajunge oriunde se rătăcesc oile. L-am aşezat pe om pe spinarea poneiului şi l-am dus

sus, la bordeiul meu. Începuse să tremure, aşa mi-am dat seama că trăia.

– Şi-acum unde e? l-a întrebat arendaşul manorial.

– Tot în coliba mea. Şi-a revenit abia ieri, dar e tare slăbit.

De când devenise coroner, de Wolfe încetase să se mai minuneze de ceva.

– Atunci, du-ne pe dată la el. Ia-o înainte, a zis el poruncitor.

Cu o iuţeală neobişnuită pentru un om atât de bătrân, Siward a pornit să urce coasta stâncoasă, în vreme ce coronerul, ofiţerul şi arendaşul au pornit după el, începând curând să gâfâie.

– Cum de n-ai aflat asta, Matthew? l-a întrebat de Wolfe printre gâfâieli, când au ajuns pe culme.

– Omul nu ţine de moşia noastră. Lucrează sub porunca arendaşului din Combe Martin – şi oile sunt ale celor de acolo. Pesemne că Siward n-a călcat niciodată mai departe de Ilfracombe.

Pe culmea ridicăturii stâncoase se vedea o porţiune acoperită din belşug cu iarbă ţepoasă, iar culcuşită într-un loc ceva mai ferit de vânturi, se vedea o colibă rotundă cu pereţii făcuţi din brazde de pământ, întărite cu lespezi de piatră sau bolovani, ca să nu fie luate de vreo rafală. Şi acoperişul era tot din brazde, pe care iarba creştea la fel de bine ca şi pe păşunea dimprejur. Pe sub streşini, dacă se putea vorbi de aşa ceva, se strecura un firicel albastru de fum.

Siward a dat deoparte o uşă care nu stătea fixată în ţâţâni, încropită din scânduri aduse de mare şi culese de pe plajă, şi le-a făcut semn să intre. În lumina slabă, au văzut o singură încăpere, a cărei podea era pardosită cu ferigi murdare, unde se găseau doi miei orfani care behăiau jalnic. Lângă peretele din fund, aproape de un foc mic de turbă, înconjurat de pietre mari, se afla o siluetă neclară, ghemuită sub o pătură zdrenţuită din lână.

– Nu am înţeles nici o vorbă rostită de el, s-a plâns Siward, care nu ştia decât engleză şi aceea trădând accentul local.

Gwyn şi de Wolfe s-au apropiat de om şi s-au aplecat deasupra formei ghemuite. Acesta a privit în sus şi atunci cei doi au văzut un tânăr, care nu trecuse probabil de optsprezece ani, cu faţa palidă ca a unui mort şi arsuri pe buzele crăpate. Înainte de a apuca să spună ceva, a fost cuprins de o tuse grea, care l-a făcut să scuipe mult pe ferigile ce acopereau podeaua. Ochii îi erau adânciţi în găvane şi, în ciuda palorii cadaverice, pe faţă i-au apărut două puncte roşii, arzătoare.

Gwyn şi-a lăsat palma pe fruntea lui.

– Frige de fierbinţeală, *Crowner*.

– Băiete, cine eşti şi ce s-a întâmplat cu corabia ta? l-a întrebat de Wolfe. I s-a adresat în engleză, iar tânărul s-a uitat nedumerit la el, tremurând şi strângând pătura aspră şi mai tare în jurul umerilor slăbănogi.

– Nu pricepe nici o vorbă, le-a explicat Siward. I-am dat nişte lapte cald de oaie şi câteva ierburi pe care le am pe-aici ca să-i mai domolesc fierbinţeala.

Brusc, printre spasme şi clănţănituri de dinţi, naufragiatul a slobozit un torent de cuvinte. De Wolfe şi ofiţerul său s-au uitat satisfăcuţi unul la celălalt.

– E breton, a exclamat coronerul şi a început să-l întrebe într-un amestec de cornică şi velşă.

Cu un zâmbet aproape pierit, tânărul bolnav i-a răspuns în propria limbă şi, după câteva minute, au aflat de la el întreaga tărăşenie. Vasul se numea *Saint Isan,* şi aparţinea unui grup de notabili din Bristol. El făcea voiaje regulate între Avon şi porturile din Cornwall, iar apoi traversa marea, până în Bretania. Avea un căpitan şi un echipaj compus din cinci marinari, doi din Somerset, şi trei bretoni. Cu câteva zile în urmă, veneau de la Roscoff, cu o escală la Penzance, întorcându-se către portul de domiciliu, şi trebuiau să înfrunte un vânt iute, iscat între Lundy şi uscat.

– Găoacea noastră veche a fost întotdeauna înceată, chiar când aveam şi vânt prielnic. La câteva ore după-amiază, am fost ajunşi din urmă de o corabie mai lungă, cu câte şase vâsle mari de fiecare parte a bordului care au fost retrase în momentul când ne-a depăşit slujindu-se doar de pânză. (Alain, pentru

că aşa îl chema pe tânăr, s-a oprit, deoarece a fost cuprins de un acces sfâşietor de tuse.) Înainte să ne dezmeticim ei s-au şi lipit de corabia noastră, iar vreo doisprezece oameni au sărit pe punte, a continuat el, abia reuşind să respire. Ţin minte că i-am văzut cum i-au tăiat capul căpitanului aproape dintr-o singură lovitură de sabie, după care l-au aruncat peste bord şi apoi ne-au atacat pe toţi. Unul dintre ei s-a apropiat de mine cu o bâtă – nu mai ţin minte altceva, decât că m-am trezit mult mai târziu pe punte, ţinându-mă agăţat de frânghii şi având un mort alături de mine. După aceea, corabia s-a izbit de stânci şi-mi mai aduc aminte că m-am trezit azvârlit în mare. Mi-am revenit din nou în coliba asta, unde acest om de treabă n-a precupeţit nimic ca să mă ajute.

– N-ai idee cine erau piraţi aceia? l-a întrebat Gwyn.

– Îmi amintesc foarte puţine lucruri. În timpul scurs până când am fost lovit, pe corabie s-a iscat agitaţie mare, atâta ţin minte. Oamenii aceia strigau în engleză, de asta sunt sigur.

– Şi cum arăta corabia lor? l-a întrebat John, stând deasupra tânărului ca un corb mare.

Pe sub pătură, Alain a ridicat din umeri.

– Nu arăta în mod deosebit, dar nu arăta ca un *knarr* de mărfuri, precum *Saint Isan.* Era mai puţin lată şi mai rapidă, aducând cu o corabie lungă – şi avea o pânză mare, dar şi locuri pentru vâsle de fiecare parte.

– Nu avea nici un nume scris pe prova sau vreun însemn pe pânză? a mormăit Gwyn.

– Nimic. Au vorbit în limba saxonă, dar în afară de asta nu ştiu cine erau şi de unde veneau.

Gwyn s-a tras de capetele mustăţii, ca şi cum asta l-ar fi ajutat să gândească mai bine.

– Ca marinar, ai mers destul de des prin părţile astea. Ai auzit şi de alte corăbii care să fi fost atacate la fel?

Alain a clătinat obosit din cap.

– Dumnezeu să-i odihnească pe ceilalţi, dar nu i-am auzit vorbind despre aşa ceva.

– Ce mărfuri căraţi?

– Diverse – nişte vin, lăzi cu fructe uscate, baloturi de mătase şi, în rest, nu mai ştiu.

– Mărfuri de valoare, o captură bună pentru piraţi, a remarcat Gwyn.

După ce i-au mai pus câteva întrebări, s-au lămurit că Alain nu le mai putea spune şi altceva folositor. Cu toate că de Wolfe ar fi vrut să-l ducă la anchetă, pentru a identifica mortul, era limpede că tânărul breton se simţea mult prea rău ca să fie mişcat din locul acela. I l-au descris pe mort lui Alain, care a spus cu convingere că se refereau la un tânăr din Bristol, pe nume Roger, de viţă amestecată, normandă şi saxonă.

De Wolfe s-a pipăit în punga pe care o purta la brâu şi i-a dat lui Siward trei penny, poruncindu-i să facă rost de nişte mâncare bună pentru marinar şi să-l îngrijească până când acesta era în stare să călătorească singur până la Ilfracombe, probabil peste câteva zile.

Părăsindu-i pe bătrânul păstor şi pe pacientul lui, s-au întors cale de câteva mile până în port, sosind acolo pe la jumătatea după-amiezii. Copistul Thomas se agita în faţa locuinţei arendaşului, ţopăind, din pricina piciorului beteag, ca o vrabie neagră, făcând ordine în mulţimea de vreo treizeci de bărbaţi şi băieţi pe care-i adunase cu japca pentru a alcătui juriul.

Conştient că ziua era pe cale de a se sfârşi, i-a mânat pe toţi sătenii către baraca în care se curăţa peştele, unde se afla şi cadavrul.

– Hai să terminăm cât mai grabnic treaba asta, Gwyn, a mârâit John. Astăzi nu mai putem face mare lucru – asta ar însemna cel puţin încă un drum încoace peste oarecare vreme.

Ajunşi la baracă, i-a poruncit lui Gwyn să scoată mortul afară, iar juriul s-a aşezat într-un semicerc larg în vântul aspru. Brizanţii stârniţi de rafale se spărgeau bubuind în port, iar pescăruşii se roteau ţipând pe deasupra oamenilor şi a apei.

Uriaşul din Cornwall a rostit o versiune prescurtată a procedurii oficiale de anchetă şi s-a mulţumit apoi să se răstească la mulţime:

– Liniște toată lumea, vorbește coronerul regelui!

Cu brațele încrucișate pe piept, de Wolfe a rămas în picioare la capul mortului și s-a adresat juriului.

– Oameni buni, voi reprezentați Suta în cazul de față. Trebuie să stabilim cine ar putea fi acest om și unde, când și cum a murit. Martorul care îi știe numele este prea bolnav ca să poată fi prezent aici, dar el a făcut parte din echipajul acelei corăbii. Numele mortului era Roger din Bristol, mai mult de atât nu știm. Era în parte saxon, dar nu putem face dovada originii englezești, întrucât nu există rubedenii de-ale lui de față și nici măcar martori care să-l fi cunoscut. S-a uitat amenințător la fețele celor ce alcătuiau juriul, ca și cum i-ar fi avertizat să nu-l contrazică. În situația aceasta, nu voi amenda satul, deoarece este limpede că a murit înainte de a călca pe pământul vostru.

Dinspre bărbații mai în vârstă și puținele femei care stăteau mai în spate și ascultau totul s-a auzit un murmur de ușurare. Bine măcar că puteau scăpa de amenda usturătoare pe care ar fi trebuit să o plătească pentru faptul că nu fuseseră în stare să facă dovada că mortul era saxon: legile normande prevedeau că, în lipsa unor probe, mortul se considera din rasa cuceritoare – chiar dacă evenimentul s-a fi petrecut cu mai bine de un veac în urmă.

– Martorul despre care am făcut vorbire confirmă că vasul, cunoscut sub numele de *Saint Isan*, a fost atacat de pirați undeva între acest loc și Insula Lundy. Luăm cunoștință de acest omor, iar supraviețuitorul susține că a văzut cum căpitanul său a fost ucis, astfel că putem presupune fără teama de a greși că și ceilalți oameni din echipaj au fost uciși ori înecați. A făcut o pauză ca să arunce o privire la silueta înfășurată în pânză, aflată la picioarele lui. Acest om, Roger din Bristol, a fost ucis.

I-a făcut semn lui Gwyn, care a tras pânza groasă deoparte, pentru ca juriul să poată vedea cadavrul. În vreme ce sătenii se apropiau târșâindu-și picioarele, ca să vadă mai bine, coronerul a arătat cu degetul la tăietura adâncă din pântec,

aceea fiind ceva mai colorată faţă de pielea înălbită de contactul îndelungat cu apa.

– Asta este o rană făcută de o lance. Altă explicaţie în afară de omor nu există.

A ridicat apoi capul şi i-a măsurat din ochi pe săteni, zăbovind câte o clipă cu privirea pe faţa fiecăruia.

– Are vreunul dintre voi cunoştinţă de cel care ar fi putut făptui asta? a întrebat el cu glas tunător. Aţi mai auzit de acte de piraterie în aceste ape?

Au urmat mormăieli înfundate, şoapte şi clătinări neştiutoare din cap, iar coronerul, care nici nu se prea aşteptase la vreun răspuns folositor, era cât pe ce să continue procedura, când, o voce subţirică din mijlocul grupului de săteni a zis:

– Sir, am auzit vorbindu-se că oamenii din Appledore nu s-ar da înapoi de la mici hoţii pe mare.

Aceste vorbe au dat naştere unor murmure mai puternice şi un alt bărbat, îmbrăcat cu o tunică albastră din serj, ca acelea purtate de marinari ori pescari, a ridicat glasul:

– Eu ştiu sigur că au jefuit o epavă anul trecut, asta înainte ca administratorul seniorului să poată ajunge la ea. Asta s-a întâmplat pe la Clovelly.

John de Wolfe a mai stat câteva minute, încercând să obţină dovezi mai clare, şi nu zvonuri incerte, însă a sfârşit prin a bănui că între Ilfracombe şi Appledore, un sat mic de pe celălalt mal al râului faţă de Barnstaple, exista o dihonie mai veche. După ce a încheiat ancheta, cu decizia clară că Roger din Bristol fusese ucis prin încălcarea păcii regelui, de către persoane încă necunoscute, i-a trimis la treburile lor pe sătenii ce alcătuiseră juriul şi s-a întors către Gwyn şi Thomas.

– Ce părere aveţi despre acuzaţiile astea împotriva celor din Appledore?

– Vorbe goale şi scorneli, atâta tot, a mormăit uriaşul cu păr morcoviu. Dacă li se oferă prilejul, oamenii din orice sat ar prăda o epavă. Asta fusese deja jefuită, altfel sătenii de aici ar fi luat până şi ultima stafidă găsită.

– Dar de ce Appledore? Puteau la fel de bine să dea vina pe cei din Combe Martin ori Bideford – sau chiar pe cei din Lundy, ceea ce mi se pare mai probabil, a obiectat Thomas.

De Wolfe a ridicat din umeri.

– Vreo râcă între sate, nici nu mă îndoiesc. Trebuie să trăieşti în vreunul din aceste sate ca să înţelegi micile certuri pe care nu le uită cu una, cu două. S-a uitat la cadavru cu un aer gânditor. Deşi s-ar putea să şi aibă dreptate, nu?

CAPITOLUL TREI

În care Crowner John întâlneşte o veche cunoştinţă

După încă o zi lungă de călărit, au ajuns la Poarta de Miazănoapte când era aproape întuneric. Plecaseră dis-de-dimineaţă din Umberleigh, aflat la câteva mile spre sud de Barnstable, ceea ce le îngăduise să meargă întins, iar acest lucru îi ajutase pe John şi Thomas să supravieţuiască nenumăratelor ore petrecute în şa.

Când a ajuns aproape de uşa casei sale din Martin's Lane, coronerul l-a dus mai întâi pe Odin în grajdul de peste drum, apoi a intrat obosit în vestibul şi şi-a dezbrăcat hainele de călătorie. În sala mare, soaţa lui stătea pe scaunul ei obişnuit de lângă foc, pe jumătate ascunsă de coviltirul de deasupra spetezei. Auzind scârţâitul uşii, ea s-a uitat pe după speteaza scaunului.

– Ai catadicsit să mai treci şi tu pe acasă, din câte văd.

Aceasta devenise în ultima vreme salutul ei rece de bun venit.

De Wolfe a oftat. Nu avea chef de ceartă: era obosit şi flămând.

– Am avut mult de mers de la Ilfracombe, dar am străbătut distanţa în mai puţin de o zi şi jumătate, a bolborosit el drept scuză.

– Eşti nesăbuit că ai bătut atâta drum cu piciorul acela al tău, i-a răspuns ea, fără nici o noimă. După ce se plânsese de

lunga lui absenţă, acum sugera că ar fi trebuit să facă mai mult pe drumul de întoarcere.

John nu a luat în seamă vorbele ei şi, lăsându-se ostenit pe o bancă de la masa goală, a scos un răcnet, chemând-o pe Mary. Ea îl auzise încă de când intrase pe uşă şi a venit imediat precipitată, aducând un castron de lemn cu zeamă de carne şi o pâinişoară, punându-le pe amândouă în faţa lui, după care i-a făcut un semn cu ochiul.

– Pune-ţi burta la cale, stăpâne. După aceea îţi aduc şi nişte peşte sărat cu napi.

Ivindu-se în urma lui Mary, Brutus s-a tolănit sub masă, între picioarele coronerului, ţinându-şi capul mare şi cafeniu în poala lui şi aşteptând nişte bucăţi de pâine înmuiate în zeamă.

Pofta de conversaţie a Matildei se stinsese deja, iar acum îl ignora dinadins pe soţul ei. Lui îi convenea să se bucure de puţină linişte, cel puţin până termina de mâncat ceea ce Mary îi aducea cu ţârâita, inclusiv o stacană de vin fierbinte şi aromat cu mirodenii.

După aceea, a şchiopătat uşor până lângă foc şi s-a lăsat pe celălalt scaun cu acoperământ, însă piciorul îi cam înţepenise şi parcă cerea mişcare. A socotit că cel mai bine era să rezolve problema mergând până la Bush, ca să o vadă pe Nesta. Cu toate acestea, simţea că, înainte de a pleca din nou de acasă, se cuvenea să încerce măcar a îndrepta cât de cât lucrurile între el şi Matilda.

Primele lui eforturi, când i-a povestit de evenimentele petrecute la Ilfracombe, s-au lovit de atitudinea ei uşor dispreţuitoare.

– Să baţi atâta cale ca să vezi un marinar mort şi un breton pe jumătate înecat! Asta e treaba unui coroner? Trebuia să laşi asemenea treburi de nimic în seama bailivilor.

Părerea Matildei privind îndatoririle unui coroner de comitat era modelată după aceea a fratelui ei, care stătea comod în încăperea lui din castel şi dădea porunci slujbaşilor lui, în vreme ce el se bucura de rangul de mare senior care aplica legea şi se ocupa de administraţie. Richard de Revelle

nu era o persoană care să pună umărul la rezolvarea sarcinilor, ca de Wolfe; el era un politician care voia să parvină – ori cel puţin asta fusese până îşi fripsese degetele cu ajutorul acordat celor care uneltiseră în favoarea Prinţului John.

În acea seară, de Wolfe nu avea poftă să se contrazică pe un asemenea subiect cu Matilda – era sătul de vechea neînţelegere, care părea să capete din nou proporţii după pauza pe care accidentul suferit de el şi îngrijirea strepezită pe care Matilda i-o acordase. În ultimele două luni, Matilda nu avusese alt gând în minte decât să-l readucă printre oamenii sănătoşi şi foarte activi. Îşi ţinuse gura în privinţa nenumăratelor lui păcate şi, cu toate că nu vorbise cu el decât despre bunăstarea lui, evitase să aducă vorba despre relaţiile lui amoroase cu alte femei. Acum, însă, se întrezăreau semne că armistiţiul rămăsese în urmă, iar Matilda redevenea treptat persoana dinainte.

Cu încăpăţânare de catâr, el a schimbat subiectul, făcând un astfel de efort ca să o mai scoată din îmbufnare, povestindu-i despre ciudata insistenţă a bărbatului care îl urmărea pe la colţ de stradă. Din fericire, a descoperit că, din motive neclare, această poveste părea să-i reţină atenţia.

– Sigur nu-i recunoşti chipul? l-a întrebat ea. Doar nu ai chiar atât de mulţi prieteni ca să nu fii în stare să-i identifici într-o mulţime!

Neluând în seamă ironia critică, el i-a răspuns:

– De câteva zile şi nopţi încoace, mai ales când nu pot dormi, nu-mi găsesc pacea. Trăsăturile lui au ceva familiar, dar nici să mă pici cu ceară nu-mi aduc aminte de el şi nici de numele lui.

– Fără îndoială că o fi vreun vechi prieten de pahar – ori vreo cunoştinţă însetată de sânge din anii când luptai pe câmpul de bătălie. Dar de ce nu vrea să vină de-a dreptul la tine?

De Wolfe s-a uitat fix la flăcările din vatră, iar prin faţa ochilor i-a trecut încă o dată faţa misteriosului bărbat.

– Nu-mi dau seama ce are de gând – dar dacă mai apare vreodată, Gwyn sigur o să-l prindă. I-am zis să fie cu ochii în

patru după acest om. Mă urmăreşte doar cât sunt în oraş, aşa că nu se poate să fi dispărut din senin.

Odată acest subiect epuizat, aşa cum spera John, Matilda a ieşit din întunericul ce sporea în sala mare şi a urcat în solariul ei, unde Lucille trebuia să-i pieptene părul şi să o îmbrace de culcare. Imediat ce ea a ieşit, John a părăsit şi el casa şi, cu Brutus adulmecând recunoscător la picioarele lui, s-a îndreptat alene către taverna lui preferată, ca să o vadă pe femeia la care ţinea.

**

A doua zi dimineaţă, coronerul a hotărât să-i facă o vizită şerifului pentru a-i prezenta situaţia din nordul comitatului. Imediat după micul dejun din zori, a pornit pe jos spre Rougemont, dorind să folosească acest prilej pentru a-şi întrema şi mai bine piciorul. A trecut mai întâi pe la chilioara din beciul boltit, unde Gwyn şi Thomas stăteau îngrămădiţi într-un spaţiu de patru ori mai mic decât cel din camera lor obişnuită de deasupra porţii castelului. Roşcovanul din Cornwall a bodogănit ceva despre umezeala rece din încăpere, provocată de mâzga umedă de pe pereţii interiori, ale căror pietre erau acoperite de mucegai verzui. Thomas stătea strivit de un perete lateral, chinuindu-se să scrie pe pergamentele lui la masa de lemn care ocupa în prezent jumătate din suprafaţa întregii încăperi.

– Gwyn, când mă întorc, vreau să mă urmăreşti prin oraş la depărtare de câţiva paşi, i-a poruncit de Wolfe. Dacă mai apare blestematul acela de bărbat, să-l prinzi neîntârziat şi să descoperi ce vrea de la mine. Pune-i chiar pumnalul la gât dacă trebuie!

Cu acel avertisment sever, coronerul a urcat cele câteva trepte către pământul răscolit din curtea interioară a castelului şi a dispărut după colţ, îndreptându-se către scara de lemn care urca spre intrarea în turn.

Câteva momente mai târziu, a deschis uşa camerei lui de Revelle şi a pătruns fără să se mai anunţe. De astă dată, şeriful nu se afla la masa lui pentru a examina şi semna documente,

ci stătea în picioare, cu spatele spre de Wolfe, într-un mic alcov de la capătul îndepărtat al încăperii. Acolo se găsea o draperie în dreptul intrării, pentru a oferi o oarecare intimitate, însă în acele momente, ea era trasă în lături, astfel că John l-a văzut pe cumnatul său uşurându-se în josul unui tobogan din piatră, construit în grosimea zidului. Toboganul mergea până la baza donjonului, sporind mizeria şi dezordinea din curtea interioară.

Auzind paşi, şeriful a dat drumul tunicii să-i cadă în faţă şi a scuipat în borta ce se căsca în faţa lui.

– Chiar nu pot să mă slujesc de garderobă fără ca cineva să dea buzna peste mine nechemat şi nedorit? s-a răstit el, fără să se răsucească pentru a vedea cine era.

– Nu te speria, Richard, am mai văzut bărbaţi uşurându-se, a mormăit de Wolfe. După ce-ţi termini de golit băşica udului, o să-ţi dau nişte veşti care te-ar putea interesa.

De Revelle s-a răsucit, aranjându-şi pliurile robei de culoare verde.

– A, tu erai, John. Puteam băga mâna în foc că numai tu eşti în stare să dai buzna neanunţat. Ce ştiri spui că ai?

S-a dus apoi la masă şi s-a aşezat pe scaun, iar cu bărbuţa lui ascuţită a împuns aerul în faţă, ca şi cum l-ar fi sfidat pe de Wolfe, provocându-l să-i dea veşti care să fie cât de cât importante.

Aşezându-se de cealaltă parte a mesei, coronerul s-a rezemat de tăblie, lăsându-şi degetele pe scândurile de stejar, cu trupul împins înainte, astfel că nasul lui mare şi coroiat, amintind de o lance, era aţintit spre şerif.

– Piraterie, asta e vestea! Crimă şi furt, încălcându-se pacea regelui pe coasta din apropiere de Ilfracombe. În mod deliberat, a pronunţat ceva mai apăsat cuvintele „pacea regelui“. Din septembrie, când fusese numit coroner, între el şi şerif se dusese o bătălie neîntreruptă asupra dreptului de a judeca fărădelegile grave. Acum, după ce i-a descris evenimentele constatate în cursul vizitei lui la Ilfracombe, John i-a cerut fără ocoliş lui de Revelle să acţioneze împotriva piraţilor. E comitatul tău, şi e vorba de lege şi ordine, a spus

el cu glas tunător. Eu am sarcina să mă ocup de epave şi cadavre, dar tu eşti reprezentantul regelui aici şi doar tu trebuie să asiguri pacea şi ordinea.

A accentuat din nou cuvântul „regelui," ca să-i amintească lui de Revelle că raţiunea de a exista a şerifului era să-l slujească pe Richard Inimă-de-Leu şi că nu trebuia să uite nici o clipă acel lucru.

Însă, cum îi stătea în obicei, de Revelle a încercat să se spele pe mâini de răspunderile lui.

– Eu sunt şeriful comitatului Devon, nu al întregii mări din jurul coastelor lui! a protestat el. Corăbiile regelui trebuie să stârpească piraţii.

Ca o ameninţare întunecată, coronerul s-a aplecat şi mai mult deasupra *sheriff*-ului filfizon, care s-a tras uşor îndărăt.

– Când piraţii omoară supuşi ai regelui şi jefuiesc corăbii aparţinând unuia dintre oraşele mari, atunci cei care apără legea în acest comitat sau în altul trebuie să-şi facă treaba! a spus el apăsat. Doar dacă nu cumva te-ai hotărât să nu mai aperi pacea suveranului tău, Regele Richard!

Aceasta era o aluzie voalată prin care îi sugera că păstrarea postului de *sheriff* depindea de purtarea lui faţă de oamenii fideli regelui – oameni precum Lordul Guy Ferrars şi Reginald de Courcy, precum şi de Wolfe însuşi.

De Revelle a recunoscut pe dată ameninţarea şi, împotriva voinţei, s-a făcut că înţelege situaţia.

– Prea bine. Şi cum este mai bine să procedăm? Din ceea ce am auzit că s-a întâmplat în trecut, nu trebuie să căutăm mai departe de Lundy. Insula aceea a fost mereu un cuib de piraţi, chiar şi pe vremea vikingilor.

Nici unuia dintre ei nu i-a trecut prin cap că sângele ce le curgea prin vine provenea în parte de la acei piraţi nordici care se stabiliseră în nordul Franţei.

Când a constatat că propriul cumnat era dispus să se arate mai înţelegător, de Wolfe s-a liniştit şi s-a îndepărtat de marginea mesei.

– Sunt de aceeaşi părere. Este posibil ca William de Marisco şi fortăreaţa de pe insulă să fie sursa acestor necazuri.

Dar mi s-a dat de înţeles că această faptă de acum putea fi făptuită de unii din Appledore.

Sprâncenele castanii ale şerifului s-au arcuit uşor.

– Appledore! Mi se pare puţin probabil ca oamenii de acolo să se fi apucat de piraterie fără ştiinţa lui de Grenville – decât dacă tu sugerezi că el organizează asemenea fărădelegi.

De Wolfe şi-a dres glasul, aşa cum făcea în astfel de ocazii; familia de Grenville deţinea domeniul Bideford, care cuprindea şi Appledore, dar el îi credea pe membrii familiei în stare de asemenea fapte dacă prada obţinută ar merita efortul.

– E încă devreme să ne pronunţăm. Trebuie să aflăm mai multe lucruri, şi abia după aceea o să ne apucăm să-i acuzăm pe unii şi pe alţii.

Asta era o nouă aluzie la Richard de Revelle, ale cărui metode de investigare a fărădelegilor începeau de obicei în camera de tortură din subsolul turnului şi nu în mijlocul mulţimii sau la ţară unde putea fi căutat adevărul.

– Pentru început, trimite doar câţiva oameni înarmaţi. O să merg şi eu cu ei şi o să inspectăm porturile de acolo – Bideford, Appledore, Barnstaple, poate chiar şi Bude. Dacă scuturăm bine copacul, nu se poate să nu culegem ceva.

Cu o părere de rău vădită, şeriful s-a declarat de acord să-i pună la dispoziţie pe Sergentul Gabriel şi pe patru dintre oamenii săi să plece în nordul comitatului împreună cu coronerul vreme de câteva zile. În clipa când John tocmai pleca, a strigat după el:

– Cei de pe insula Lundy sunt răufăcătorii, ascultă la mine! Acei de Marisco sunt nişte nemernici – ei nu au nici un respect faţă de viaţa oamenilor. Şi nici faţă de pacea regelui.

– Asta-i ceva deosebit când e rostit de tine! a bolborosit de Wolfe pe un ton cinic şi a trântit uşa în urma sa.

**

Coronerul nu avea nici o treabă până la amiază, când trebuia să asiste la două execuţii prin spânzurare la Copacul Magdalene, dincolo de zidurile oraşului, astfel că a hotărât să-i facă o vizită ţiitoarei lui. În drum spre han, a vârât capul pe

uşa mizerabilei camere ce le slujea de birou şi l-a anunţat pe Gwyn că avea să meargă pe străzi, de aceea l-a sfătuit să fie cu ochii-n patru după bărbatul misterios care nu-i dădea pace. Părosul bărbat din Cornwall i-a dat un avans de câteva momente, după care l-a urmat la distanţă fără a atrage atenţia, rămânând puţin în spate ca să meargă aproape în acelaşi ritm cu stăpânul lui, care şchiopăta uşor. Au ieşit pe poarta de la Rougemont şi apoi au coborât pe Castle Hill, după care au intrat pe strada mare.

Gwyn nu l-a pierdut din ochi, făcându-şi loc printre oamenii care umpleau străzile înguste – cumpărători, cărăuşi, gură-cască, marchitani şi alţii. Era uşor să-l urmărească pe coroner, care păşea cu părul negru şi bogat trecându-i peste gulerul mantiei de culoare cenuşie, pentru că acesta era cu vreun cap mai înalt decât majoritatea oamenilor.

Ajuns în capătul străzii şi apropiindu-se de Milk Lane, care dădea în Butcher's Row, ofiţerul l-a văzut pe de Wolfe oprindu-se brusc şi privind fix spre stânga lui. Apoi a fluturat o mână către ceva ce era în afara câmpului vizual al lui Gwyn, care a încercat să reducă distanţa dintre ei. Un cărăuş cu două baloturi mari de lână, atârnate de un lemn purtat pe umăr i-a tăiat calea, iar un măgar cu nişte coşuri mari de o parte şi de alta a spinării trecea pe lângă el. Scăpând o sudalmă şi făcându-şi loc cu forţa, uriaşul din Cornwall a pierdut totuşi aproape un minut până să-l ajungă pe stăpânul său, care se trăsese spre marginea străzii, îndărătul unei tarabe unde se vindeau tot soiul de nimicuri şi ierburi de leac.

– A fost aici, bătu-l-ar Dumnezeu! a spumegat de Wolfe, arătând spre un loc destul de îngust dintre peretele unei case înalte şi o dugheană de alături. Nu mă pot urni chiar atât de iute cu nenorocitul ăsta de picior!

Gwyn s-a repezit prin deschizătură, iar umerii masivi aproape că au umplut tot spaţiul dintre cele două ziduri.

– De data asta ţi-l găsesc eu, nu te teme! a răcnit el peste umăr.

– Dacă reuşeşti, voi fi la Bush, i-a strigat şi de Wolfe şi, cu un mârâit dezgustat faţă de propria-i infirmitate, şi-a continuat drumul în josul străzii, îndreptându-se către Idle Lane.

La scurtă vreme după aceea, când clopotul catedralei tocmai bătea anunţând slujba mare de la ora zece, aplecându-şi trupul pe sub uşorul de sus, Gwyn a vârât capul pe uşa tavernei şi a căscat ochii mari ca să străpungă cu privirea prin semiîntunericul plin de fum, în căutarea lui de Wolfe. La acel ceas, înăuntru erau doar câţiva clienţi, iar Nesta stătea cu John la masa lui obişnuită din apropierea vetrei, având în faţă o stacană cu bere. Stăpâna tavernei i-a făcut semn lui Gwyn, apoi a răcnit către bătrânul care aducea băutura la mese să aducă de băut, pâine şi brânză pentru ofiţerul veşnic flămând al coronerului.

– L-am prins! a hodorogit Gwyn cu glas triumfător, când s-a lăsat greoi pe o băncuţă din faţa celor doi.

– Bine, dar unde e? l-a întrebat de Wolfe cu glas poruncitor, uitându-se cu vădit interes spre uşă. A trebuit să lupţi cu el? Ori l-ai ucis, cumva?

Ofiţerul a clătinat din cap, iar în aceeaşi clipă, Edwin a trântit o cană mare dinaintea lui şi i-a aşezat o pâinişoară şi o bucată de brânză, tare ca piatra, pe lemnul curăţat al mesei.

– Fără luptă, fără încăierare. Omul vrea să te întâlnească în secret, de aceea i-am zis să vină la tine acasă pe la orele două în după-amiaza asta. Până atunci te întorci de la execuţii şi ai timp să şi mănânci.

– Dar cine e acest bărbat misterios? a întrebat Nesta, cu chipul transfigurat de curiozitate, însă Gwyn nu i-a răspuns pe dată, pentru că avea gura plină cu pâine.

De Wolfe se obişnuise cu atitudinea nepăsătoare a protectorului său atunci când îi anunţa vreo ştire, dar chiar ştiind bine asta, nu s-a putut înfrâna şi a împuns cu degetul peste masă, către el.

– Hai, înghite mai repede şi spune-ne, altfel o să te las fără mustaţa aia, fir-ai tu să fii!

Gwyn a înghiţit ce avea în gură ştergându-şi buzele cu dosul mâinii uriaşe.

– A zis că-l cheamă Gilbert de Ridefort şi că sigur o să-ţi aduci aminte de el.

De Wolfe s-a rezemat de spătarul băncii.

– Doamne Dumnezeule, bineînţeles! Eşti sigur că nu a rostit alt nume?

– Absolut sigur – ba chiar m-a pus să-l repet de câteva ori, ca să nu uit. A zis că nu îndrăzneşte să se înfăţişeze pe străzi şi nu era sigur dacă se putea încrede în tine, mai ales că acum ai ajuns un slujbaş al regelui.

Nesta s-a uitat ba la unul, ba la celălalt, sperând să primească lămuriri.

– Bine, dar cine e acest bărbat? Şi dacă îl ştiai mai de mult, de ce nu l-ai recunoscut până acum, John?

Concentrându-se, de Wolfe a rămas tăcut, cu trăsăturile crispate.

– Din cauza bărbii şi a mustăţilor – adică a lipsei lor – nu l-am recunoscut până acum. Când l-am cunoscut prima oară, avea o barbă stufoasă, castanie, care îi acoperea toată faţa. Nu l-am văzut niciodată ras, aşa cum arată acum. Dar sigur, ochii şi nasul sunt ale lui Gilbert.

– Bine, dar cine e acest Gilbert? Şi de ce a apelat la stratagema asta? l-a întrebat proprietara tavernei, fluturându-şi părul roşcat.

– Fiindcă e Cavaler al Templului – adică a fost.

– Păi, de ce „a fost".

– Dacă nu are barbă sau mustaţă, înseamnă că i s-a întâmplat ceva rău. Ordinul templierilor le cere cavalerilor să nu se radă.

Deşi toată lumea auzise de faimoşii călugări luptători, al căror nume întreg era Ordinul Cavalerilor Săraci ai lui Cristos şi ai Templului lui Solomon, majoritatea lumii ştia puţine despre ei, cu excepţia faptului că erau bogaţi, puternici şi necruţători.

Curiozitatea nesăţioasă a Nestei fusese stârnită şi mai mult, iar asta din motive întemeiate.

– De unde îl cunoşti pe acest bărbat, John? Şi de ce te caută?

– Acum îmi aduc aminte unde l-am cunoscut – la asediul de la Acre, în nouăzeci şi unu, a intervenit Gwyn, în timp ce molfăia o bucată de brânză.

De Wolfe a făcut semn cu stacana goală către Edwin, care s-a grăbit să i-o umple din butoaiele din partea din spate a sălii mari.

– Exact. Era unul dintre templierii turbaţi, care luptau ca nişte diavoli alături de noi, cei din armata lui Richard. De Ridefort a fost unul dintre supravieţuitori şi l-am mai întâlnit în câteva rânduri în bătălia de la Arsuf, iar apoi, în marşul către Ierusalim. (Apoi i-a sosit berea şi a luat o înghiţitură bună, după care a continuat). Dar mă-ntreb ce caută acum în Devon – şi fără barbă?

– Se vede că stă ascuns, a îndrăznit Gwyn să sugereze. Privea mereu peste umăr, şi-şi ţinea faţa ferită sub borurile pălăriei mari.

– Dar cine e totuşi? a insistat Nesta. E un templier englez?

– Nu, e un cavaler francez. Parcă ţin minte că ultima oară era la Comandamentul templierilor din Paris. Prima dată l-am întâlnit la castelul Gisors, în ’88.

– Unde e Gisors?

– Un oraş din Vexin, de unde provine şi rânjita aceea de Lucille. De la graniţa Normandiei, la miazănoapte de Paris.

– A, acum mi-aduc şi eu aminte de el, a spus Gwyn. Eram în compania regelui, deşi pe vremea aceea era doar Prinţul Richard. Am fost la consfătuirea aceea importantă dintre tatăl lui, bătrânul Rege Henric, şi bastardul acela de Philip al Franţei.

Nesta s-a arătat oarecum iritată de acea relatare care nu avea legătură cu ceea ce o interesa pe ea.

– Bine, dar ce legătură are asta cu templierul care te caută să-l ajuţi, John?

De Wolfe a dat pe gât şi restul berii din stacană şi s-a ridicat, dar din cauza staturii lui deşirate, a fost cât pe ce să dea cu capul de bârnele acoperişului.

– Nu ştiu, femeie dragă, dar sper să aflu în după-amiaza asta. Până atunci însă, trebuie să mergem să-i vedem pe doi

răufăcători atârnând în ştreang. Gwyn, du-te şi află unde este copistul nostru cel plăpând şi adu-l la spânzurătoare cu o pană şi ce mai trebuie de scris. Plecare lor de pe lumea asta trebuie să rămână înscrisă în evidenţe, chiar dacă nu au nici măcar un bănuţ găurit cu care să contribuie la visteria regelui.

**

Faptul că a asistat la execuţia celor doi hoţi mărunţi nu i-a tăiat pofta de mâncare lui John, care aştepta să ia masa de prânz. Spânzurarea şi mutilarea erau la fel de familiare populaţiei Angliei ca şi asmuţirea taurilor cu ajutorul câinilor[1], luptele de cocoşi, mâncatul şi dormitul. În fiecare marţi şi vineri, cetăţenii din Exeter care nu aveau altceva mai bun de făcut, ieşeau din oraş pe Poarta de Miazăzi, apoi urcau drumul spre spânzurătoarea de pe Magdalen Street, unde doi stâlpi rezistenţi sprijineau o bară transversală, de care, în zilele pline, ajungeau să fie spânzuraţi şi câte trei răufăcători.

Mulţimea venea să asiste la execuţii pentru a se distra, acestea fiind distrageri de la mizeria şi truda care le marca existenţa. Mulţi dintre privitori erau bătrâni ori bunicuţe având după ei liota de nepoţei, care se fugăreau printre oameni jucându-se, în vreme ce vânzătorii ambulanţi vindeau plăcinţele, fructe şi dulciuri.

Sarcina coronerului era de a înregistra numele şi data morţii fiecărei victime, lucru pe care Thomas de Peyne îl nota cu scrisul lui ordonat pe pergamentele coronerului, cu amănunte privind pământurile ori bunurile pe care răufăcătorul se întâmpla să le lase în urmă, care erau apoi confiscate în numele Coroanei. Cei doi hoţi mărunţi şi-au dat duhul fără să protesteze prea mult şi, terminându-şi treaba, de Wolfe s-a dus acasă, unde a găsit-o pe Matilda deja băgând la burdihan varză fiartă cu carne de găină. Când el s-a aşezat la

[1] Practic, acestea erau de fapt lupte care se purtau în spaţii îngrădite de genul arenelor romane, între tauri înfuriaţi şi câini, de regulă buldogi, dresaţi să prindă taurul de bot şi să nu-i dea drumul. Această distracţie a durat până în anul 1835, când a fost interzisă printr-o lege dată de Parlament împotriva cruzimii faţă de animale. (n.tr.)

celălalt capăt al mesei lungi şi a aşteptat ca Mary să-i aducă porţia, ea a rămas la fel de necomunicativă ca şi în alte rânduri. Cu toate acestea, ea s-a înviorat brusc, devenind interesată, când el i-a spus că urmau să primească un vizitator destul de curând.

– E un Cavaler templier, pe care l-am cunoscut destul de puţin pe când am fost în Franţa şi Outremer, i-a explicat el, nesigur dacă ea se va arăta încântată de sosirea unui străin în casa lor.

– Te referi la bărbatul care te pândea pe după colţul caselor şi străzilor?

– Întocmai – Gwyn l-a surprins azi-dimineaţă, dar se pare că nu era sigur dacă îl voi primi cu braţele deschise ori îl voi arunca în temniţă.

– Şi ce vei face, la o adică? l-a întrebat ea, privindu-l peste piciorul de găină pe care îl ţinea între degete, gata să muşte din el.

– N-aş putea spune deocamdată, dar se întâmplă ceva ciudat. Omul acesta şi-a dat jos barba şi mustaţa, lucru interzis templierilor.

– Doar n-o să fie spânzurat pentru atâta lucru, a remarcat ea.

– Eu n-aş fi prea sigur de asta, fiindcă disciplina templierilor este rigidă. Pe de altă parte, dacă ţin eu bine minte, el avea un rang înalt în cadrul ordinului. Când am plecat din Palestina cu regele, am mers pe o corabie a templierilor, iar cei de la bord povesteau că Gilbert de Ridefort urma să meargă la Paris ca să primească o funcţie importantă în Comandamentul lor de acolo.

Matilda a lăsat jos osul şi s-a şters la gură cu o năframă brodată pe care o ţinea în mânecă. Mecanic, şi-a aranjat părul, care era puţin vizibil pe sub coafa din pânză albă.

– Cavaler de vază, spuneai? Asta înseamnă că Sir Gilbert este o persoană importantă, aşa presupun, nu?

John şi-a reprimat un suspin, însă s-a bucurat că interesul stârnit de snobismul incorigibil al nevestei i-ar asigura un trai mai liniştit, măcar o vreme.

– Sigur că are legături cu oameni importanţi, pentru că este nepotul lui Gerard de Ridefort, fost Mare Maestru al Cavalerilor Templieri – deşi s-ar putea ca asta să nu-i mai slujească atât de mult. Gerard este cunoscut tuturor drept omul care a pierdut Ierusalimul în faţa sarazinilor, în ’87.

În ciuda faptului că avea pretenţii de doamnă cu sânge pur normand, soaţa lui ştia prea puţine lucruri din cele care se petreceau în lumea mare, de aceea de Wolfe s-a străduit să-i explice câte ceva despre ordinul glorios, dar destul de sinistru, al călugărilor luptători.

– Se povesteşte că ordinul a fost înfiinţat în urmă cu optzeci de ani, când un nobil francez din Champagne şi alţi opt cavaleri şi-au oferit serviciile lui Baudouin, regele Ierusalimului, în ideea de a patrula drumurile din Ţara Sfântă şi de a proteja pelerinii de necredincioşi.

Matilda încetase să mai tragă de ciozvârta de găină şi începuse să-l asculte pe John – o noutate pentru el.

– De ce ai spus că „se povesteşte“?

– Eu am îndoieli că nouă oameni puteau face ceva folositor în Palestina – şi nimeni n-a auzit ca ei să fi apărat pe cineva. Doar au trăit nouă ani acolo, după care, brusc, s-au întors în Franţa.

– Şi de ce se numesc templieri? a vrut ea să ştie.

– Pentru că, în mod ciudat, Baudouin le-a oferit drept locuinţă, o parte a palatului său, construit deasupra fundaţiilor fostului Templu al lui Solomon. La început, s-au numit Cavaleri Săraci al lui Cristos, care se mulţumeau să trăiască în sărăcie, supuşenie şi castitate, deşi în prezent mulţi dintre ei se lăfăiesc în splendori şi bogăţie şi împrumută bani regilor şi împăraţilor.

Matilda s-a gândit o clipă la acest aspect, însă gândurile ei s-au îndreptat către alte lucruri decât istoria.

– Şi cam cât de bătrân este acest Sir Gilbert?

De Wolfe a privit-o pe sub sprâncenele groase şi negre. Descoperise în glasul ei un ton pe care nu a reuşit să-l categorisească.

– E cam de vârsta noastră, aşa cred – ori s-ar putea să arate mai tânăr de vreme ce nu poartă barbă.

– Şi vine astăzi acasă la noi?

– I-am spus lui Gwyn să-l aducă încoace – deocamdată şade într-o casă de pe Curre Street[1].

Matilda a pufnit în semn de dezaprobare.

– Cum se face că un templier de rang înalt locuieşte în asemenea condiţii jalnice?

– Pesemne doreşte să treacă neobservat. Îl vom întreba şi vom afla motivele foarte curând.

– Mai există şi alţi templieri în Devon? a întrebat ea, continuând să-l uimească prin interesul neaşteptat pentru asemenea lucruri.

– Puţini, în comparaţie cu alte comitate. Una dintre Precepturile lor se află în apropiere de Tiverton şi cred că templierii posedă mai multe pământuri în alte părţi, însă acestea sunt închiriate altora. Lor li s-a acordat Insula Lundy de către vechiul rege, însă William de Marisco refuză să le îngăduie templierilor măcar să pună piciorul pe acel pământ.

– Şi câţi templieri există? l-a întrebat ea.

– Cu miile, nici nu am a mă îndoi. După ce unchiul lui Gilbert a pierdut Oraşul Sfânt în urmă cu câţiva ani, Marele Maestru îi comandă pe toţi din Acre, însă sub el se află Maeştrii la Comandaturile lor din numeroase ţări, iar Preceptorii mai mici controlează proprietăţi întinse. În Anglia, templierii îşi au sediul la Noul Templu din Londra, unde biserica lor rotundă a fost ridicată în urmă cu câţiva ani.

Mary a intrat în sala mare ca să adune resturile de la masă, iar după aceea stăpânul şi stăpâna ei s-au mutat cu carafa de vin ca să stea mai aproape de foc. Când a ieşit din sală, ea s-a uitat cu o expresie de mirare la John. Rareori i se întâmpla să-i vadă pe cei doi conversând ca nişte soţi obişnuiţi.

– Regele Richard pare să aibă o slăbiciune pentru ei, a remarcat Matilda. Spui că el a plecat din Palestina pe una dintre corăbiile lor?

---

[1] În prezent, Gandy Lane (n.a.).

– Da, le datorează mult, îndeosebi pentru curajul dovedit în bătăliile purtate în Cruciade. Le-a acordat multe favoruri, atât în Anglia, cât şi în Normandia.

– Dar tu îi împărtăşeşti admiraţia pentru templieri?

Matilda avea o minte iscoditoare, mai ales atunci când nu îi era împâclită de ardoare religioasă ori de dorinţa de a parveni social. Ea îi observase atitudinea destul de rezervată faţă de Sărmanii cavaleri ai lui Hristos.

– Le admir disciplina şi bravura, pe care de multe am văzut-o ca fiind vecină cu nesăbuinţa. A şovăit vreme de o clipă. Cu toate acestea, am simţit mereu că în jurul lor pluteşte un aer ciudat, aproape sinistru. Le puteam vedea doar chipul făţarnic – cel pe care îl arătau lumii. Întotdeauna au păstrat ceva ascuns de ceilalţi.

– Dar nu există nici o îndoială că sunt creştini admirabili, nu-i aşa? N-a fost Bernard de Clairvaux unul dintre exemplele lor de spiritualitate?

Se prea putea ca Matilda să nu ştie mai deloc istorie politică, însă avea cunoştinţă despre orice sfânt.

Ca de obicei, De Wolfe a ridicat din umeri.

– Da, din câte ţin eu minte, el a scris Regulamentul, codul lor strict de comportament, i-a răspuns el încă pe gânduri. Cu toate acestea, există multe zvonuri ciudate privind credinţa lor. Atunci când nu luptau contra mohamedanilor, le studiau credinţa, pe care păreau că o aprobă. Iar unii susţin că templierii au o concepţie complet diferită asupra creştinismului decât noi, ceilalţi, ajungând chiar să fie aproape eretici. Însă mie mi se pare greu de crezut – Papa le-a acordat un statut care îi plasează deasupra tuturor, chiar peste capetele încoronate ale Europei. Totul este foarte ciudat.

A rămas cu privirea pierdută în flăcările focului, fiind cu mintea departe, tocmai în Levant, văzând cu ochii minţii şirurile de războinici călare, cu surcote purtând însemnele crucii sângerii.

Matilda şi-a terminat vinul şi s-a ridicat de pe scaun.

– Mă duc până sus, ca să mă aranjeze puţin camerista mea, l-a anunţat ea. Să mă chemi de îndată ce soseşte Sir Gilbert.

Imediat după ce a plecat, John a auzit-o răcnind după Lucille şi a pufnit de uimire că simpla menţiune a unui misterios călugăr devenit cavaler o putea face să plece chiar aşa, ca pe o fată naivă, ca să-şi împletească părul şi să-şi schimbe rochia.

Afară, deşi era o zi de primăvară, vremea se răcise, iar prin obloane şi pe sub uşi se strecura un aer îngheţat. De Wolfe a răscolit focul cu o sabie veche, pe care o ţinea în vatră, şi a mai aruncat vreo doi buşteni peste cărbuni. Când tocmai ajunsese pe la jumătatea cupei de vin de Loire, a tresărit, pentru că Brutus s-a ridicat brusc în picioare, cu botul spre uşă. A mârâit, însă a şi mişcat uşor din coada lungă, astfel că John şi-a dat seama că sosise Gwyn. Omul acela era iubit de orice câine din Devon.

Ciocănitura în uşă a fost urmată de apariţia precaută a feţei păroase şi bărboase a lui Gwyn, care a căutat-o din priviri pe soaţa lui de Wolfe. Apoi, uşurat, Gwyn a deschis uşa larg şi s-a dat într-o parte.

– *Crowner*, a sosit Sir Gilbert de Ridefort! a anunţat el.

De Wolfe s-a ridicat şi s-a dus să-şi întâmpine oaspetele, făcându-i semn lui Gwyn să-şi facă drum spre bucătăria lui Mary, pentru a căpăta ceva de mâncare.

– Să-i spui să ducă vorbă stăpână-sii că a sosit oaspetele nostru, a adăugat el.

Întorcându-se către nou-venit, de Wolfe l-a prins de braţ în semn de salut şi i-a făcut semn să se aşeze lângă foc.

– Aşadar, tu erai acela care m-a urmărit în ultimele zile, de Ridefort! a zis coronerul. Acum, că mi-am amintit numele tău, te-am şi recunoscut, dar lipsa bărbii şi a mustăţii a fost o deghizare perfectă.

– Să dea Dumnezeu să fie adevărat! a spus de Ridefort cu fervoare. Poate că dacă te-a păcălit pe tine, înfăţişarea mea ce nouă se va dovedi la fel de eficientă şi în cazul altora.

John l-a invitat să se aşeze pe o băncuţă cu spătar înalt din apropierea focului şi s-a lăsat greoi pe propriul scaun, faţă în faţă cu oaspetele. Cavalerul a refuzat să mănânce, dar a acceptat vin, pe care John l-a turnat din carafă într-una dintre cele

mai de preţ cupe de-ale Matildei, pe care a luat-o de pe un raft atârnat pe perete.

În timp ce au închinat un pahar pentru vremurile trecute, coronerul l-a examinat pe oaspetele său, întrebându-se dacă vizita acestuia îi va aduce necazuri. Avea în faţă un bărbat aproape la fel de înalt ca el, cu o ţinută dreaptă, umeri largi şi talia subţire. Acum, când îşi scosese pălăria de pelerin, i-a văzut părul castaniu şi ondulat coborându-i până la gulerul mantiei de culoare verde, un alt semn că ceva nu era tocmai în regulă: cu toate că nu se bărbiereau deloc, templierilor li se cerea să poarte părul scurt.

Gilbert avea o faţă lungă, aristocratică, nasul drept şi ochii mari, uşor migdalaţi. Avea bărbia pătrată, gura fermă, cu buzele bine conturate, care în acele momente erau arcuite într-un zâmbet destul de trist. Aşa cum bănuise John, Gilbert trecuse de patruzeci de ani, fiind cu un an ori doi mai tânăr decât el. Un bărbat atrăgător, a socotit coronerul, unul care ar suci uşor minţile unei femei, cu toate că Regula templierilor impunea un celibat strict – călugărilor luptători le era interzis să sărute femei, fie ele chiar mame ori surori.

De Wolfe l-a întrebat de-a dreptul:

– Gilbert, de ce te-ai purtat atât de misterios? De ce nu eşti îmbrăcat ca un templier şi ce s-a întâmplat cu barba ta?

De Ridefort a suspinat şi s-a aplecat în faţă, prinzând mai strâns între mâini cupa pe care a lăsat-o să se odihnească pe genunchi.

– Înţeleg că eşti un om cinstit, de Wolfe – unul despre care am auzit că nu suferă să vadă nedreptăţi şi să rămână nepăsător.

John şi-a dres glasul, neavând un răspuns pentru de Ridefort.

– Dar mai ştiu că eşti omul Regelui Richard – deseori te-ai aflat în preajma lui în Outremer şi ai fost cu el când a căzut prizonier în apropiere de Viena.

– Nu-mi amintesc cu plăcere de acea întâmplare, a izbucnit coronerul.

Încă îşi aducea vină pentru faptul că nu putuse împiedica răpirea suveranului său atunci când, după ce corabia cu care se întorceau din Palestina naufragiase, se deghizaseră şi încercaseră să treacă prin Austria.

– Am adus vorba de rege pentru că el a oferit privilegii deosebite Ordinului Templului – şi m-am întrebat dacă simpatiile tale sunt la fel de puternice faţă de templieri.

Nedumerit, de Wolfe i-a răspuns cu sinceritate:

– Eu nu am nimic împotriva voastră, a templierilor – căci v-aţi dovedit cei mai buni luptători în Ţara Sfântă.

Gilbert a luat o gură de vin şi s-a uitat neliniştit la John, de parcă ar fi fost încă nehotărât să se încreadă pe deplin în el.

– Nu mai sunt templier. În realitate, mă feresc din calea lor.

Acea mărturisire uimitoare l-a făcut pe coroner să privească lung la oaspetele său.

– Dar când devii templier, o faci pe viaţă – am auzit că ei nu îngăduie retragerea din Ordin, decât dacă e vorba de trecerea într-un ordin monahal mai strict.

Cu o expresie de tristeţe pe chip, celălalt a dat aprobator din cap.

– Încă nu sunt convinşi că i-am părăsit. De fapt, acum mă caută ca să mă readucă în sânul Ordinului – în lanţuri, dacă trebuie ori chiar într-un linţoliu.

Coronerul s-a aplecat în faţă cu carafa de vin şi i-a umplut cupa lui de Ridefort.

– Mai bine mi-ai povesti totul de-a fir a păr, i-a zis el.

Bărbatul atrăgător a clătinat din cap.

– Încă nu – nu pot spune întreaga istorie.

John s-a burzuluit.

– Să înţeleg că nu ai încredere în mine?

– Nu e nicidecum vorba de asta. Dar nu vreau să te amestec în necazurile mele – poate o voi face atunci când mă voi convinge că priveşti cu înţelegere cauza mea. Am nevoie de un sfat, dar şi de ajutor, dacă binevoieşti să mi le acorzi. Marea nenorocire este că deocamdată nu pot să-ţi spun totul. Unele lucruri trebuie să le iei ca atare.

Coronerul a luat o gură sănătoasă de vin şi gândurile au început să-i gonească prin minte. Acel bărbat aducea cu sine necazuri mari – parcă era înconjurat de o aură funebră. Cu toate că de Wolfe nu avea nimic împotriva acelui om, nu se putea vorbi de un sentiment de strânsă prietenie între ei. Îl cunoscuse la un pahar de vorbă în câteva rânduri la Gisors, iar apoi îl văzuse din nou în Palestina, în timpul marşurilor anevoioase ori seara când în jurul focurilor de tabără se depănau tot felul de poveşti. Nu era un tovarăş apropiat pentru care să-şi dea viaţa – cu toate că, având în vedere firea justiţiară a lui de Wolfe, nu ar fi rămas nepăsător dacă ar fi văzut vreun act de nedreptate făcut cuiva.

– De ce te-ai ferit să mi te arăţi de la început? l-a întrebat el. De ce urmărirea aceea pe furiş şi pe la colţuri – socoteşte-te norocos că omul meu, Gwyn, nu a aruncat cu suliţa după tine, pentru că nu duc lipsă de duşmani, nici măcar în Devon.

De Ridefort i-a zâmbit. Pe faţa lui, expresia de încordare şi îngrijorare fusese înlocuită de una senină, iar John a remarcat încă o dată că avea în faţă un bărbat care putea cuceri orice femeie fără să facă nici cel mai mic efort.

– Îmi cer iertare că am pândit pe alei, John, dar voiam să aflu mai întâi ce fel de om ai devenit după ce ai fost ridicat la noul tău rang de apărător al legii – sau ce presupune slujba de coroner. Pentru că mie nu-mi este pe deplin limpede cu ce te ocupi.

După cum îi era obiceiul, de Wolfe şi-a dres glasul şi a zis:

– Nu este vorba de cine ştie ce onoare, te asigur. Nu trebuie să te temi de puterea mea, care nu e prea mare. Acum îmi spui ce doreşti de la mine?

Dezvăluirile au fost întrerupte din nou de zgomotul uşii deschise de Matilda, care a apărut în sala mare. Era îmbrăcată sclipitor, cu cea mai bună rochie a ei din mătase verde, înfăşurată în jurul taliei groase cu un cordon argintiu, ai cărui ciucuri măturau podeaua. Mânecile erau foarte lungi, iar manşetele de forma unor clopote erau înnodate ca să nu ajungă până la podea. Părul îl avea acum strâns în două bucle, câte una deasupra fiecărei urechi, fixate cu ajutorul unor

fileuri de păr din fir de argint. Se vedea de la o poştă că îi dăduse ghes lui Lucille, punând-o să muncească serios ca să o facă să arate cât mai bine în faţa vizitatorului.

Gilbert de Ridefort s-a ridicat în picioare când John şi-a prezentat soaţa. El şi-a aplecat capul deasupra mâinii ei întinse şi a condus-o curtenitor spre scaunul din faţa focului, pe care stătuse până atunci, după care s-a aşezat între cei doi soţi, pe un scaun tare.

– Sir Gilbert era tocmai pe punctul de a-mi spune motivele care l-au adus în Exeter, a spus de Wolfe destul de rece, hotărât să-şi determine oaspetele să ofere explicaţii mai cuprinzătoare decât cele pe care i le dăduse până în acel moment.

– Nu sunt convins că încântătoarea doamnă doreşte să fie tulburată de asemenea lucruri, a spus Gilbert cu un glas plăcut.

Coronerului i-a fost greu să-şi dea seama dacă vorbea serios ori făcuse din sosirea ei un nou prilej pentru a amâna dezvăluirea adevăratului motiv care îl împinsese să apeleze la ajutorul său. Apoi s-a uitat din întâmplare spre Matilda şi a remarcat că soţia lui era neîndoielnic fermecată de templierul care o luase pe căi greşite. Avea ochii aţintiţi asupra feţei lui şi, cu toate că o femeie grasă de patruzeci şi şase de ani rareori se întâmplă să mai facă ochi dulci cuiva, coronerul a observat că expresia de pe faţa ei nu semăna nicidecum cu cele de până atunci. Departe de a fi gelos, s-a simţit iritat de faptul că o femeie între două vârste, deloc atrăgătoare, se prostea în aşa măsură încât să-şi manifeste pe faţă şi pe loc admiraţia, de parcă ar fi fost îndrăgostită.

Situaţia era cu atât mai ridicolă cu cât ea ştia că el era sub cele mai stricte jurăminte de castitate pe care le poate face un călugăr şi, vreme de o clipă, s-a întrebat dacă nu cumva de Ridefort era pe fugă pentru faptul de a fi comis vreo faptă de amor ori de destrăbălare. N-ar fi fost pentru întâia oară că un templier călca strâmb, cu toate că regulile foarte aspre ale Ordinului lor prevedeau pedepse foarte severe ori izgonirea

acoperită de ruşine a păcătoşilor care erau despuiaţi de orice onoruri cavalereşti.

Cu toate acestea, oarecum fără să vrea, Matilda l-a sprijinit pe soţul ei în dorinţa lui nestrămutată de a obţine o explicaţie. Cu glasul ca un tors de pisică, ea a susţinut cu convingere că istorisirea lui de Ridefort nu o va osteni.

– Prea bine, a zis el. Probabil ştiţi amândoi că în ultimii doi ani am făcut parte din Comandamentul Ordinului nostru din Paris – centrul principal al activităţilor noastre în afara Palestinei. Eu am fost un membru foarte important al Capitolului, sub conducerea Maestrului nostru, care, la rândul său, dădea socoteală doar Marelui Maestru din Acre. Apoi a rămas cu privirea aţintită asupra focului, având pe faţă o expresie care sugera că în flăcările ce se ridicau dintre buşteni vedea vâlvătăile iadului. Am ajuns să ştiu un anumit secret de care doar cei mai de vază conducători ai Ordinului aveau cunoştinţă. Cu toate că mă bucuram de un rang înalt în ierarhia Ordinului, nici măcar eu nu aveam dreptul să cunosc acel secret. Am ajuns să-l aflu din întâmplare.

– Şi care era acest secret? l-a întrebat Matilda pe nerăsuflate.

– Nu-l pot dezvălui, cel puţin deocamdată, însă este vorba de o chestiune de cea mai mare importanţă pentru credinţa noastră religioasă. Trebuie să-mi cercetez bine de tot sufletul înainte de a hotărî ce să fac cu acest secret.

– Din spusele tale, mi-e greu să înţeleg ce necazuri ai, de Ridefort, a spus de Wolfe cu glas ferm. Dacă nu-mi dai o lămurire cât de mică privind necazul tău, cum te-aş putea ajuta?

Pradă agitaţiei, Gilbert a sărit brusc în picioare şi a rămas în faţa vetrei, cu spatele spre foc, ca să-i poată privi pe amândoi.

– Mă simt sfâşiat între fidelitatea adânc înrădăcinată în mine faţă de cavalerii templieri, pe care i-am slujit cu credinţă vreme de cincisprezece ani, şi suferinţa pe care o trăiesc acum, când trebuie să decid dacă este cazul să dezvălui ceea ce ştiu. Deocamdată nu pot îngădui ca această veste să ajungă la urechile oricui. Şi mai există cineva care împărtăşeşte atât secretul, cât şi durerea de a hotărî ce trebuie făcut.

Matilda a rămas cu ochii mari şi gura căscată la acel Adonis de origine normandă, care trecuse pragul casei lor şi îi cucerise inima ei matură cu înfăţişarea sa şi cu sfâşietoarea poveste a conflictului cumplit dintre loialitate şi datorie – cu toate că ea nu avea nicidecum habar la ce se referea de Ridefort.

Însă John, mai cunoscător în ale lumii şi oarecum cinic, dorea să i se dezvăluie mai mult decât era templierul dispus să spună.

– Cu toate că eşti bine-venit în casa mea, asemenea oricărui cavaler, tot nu reuşesc să pricep ce voieşti de la mine, a spus el.

Incapabil să-şi găsească astâmpărul, vizitatorul s-a trântit din nou pe scaun şi s-a ghemuit în faţă, privind din nou lung la foc, apoi a spus:

– Celălalt cavaler este un vechi şi drag prieten de-al meu, Bernardus de Blanchefort, care s-a aflat la Preceptura Ordinului nostru din partea de miazăzi a Franţei de când ne-am întors amândoi din Ţara Sfântă. El este de prin acele locuri, căci familia sa are proprietăţi în Languedoc şi pe pantele munţilor Pirinei. Ne-am întâlnit de multe ori în ultimii doi ani şi îngrijorarea noastră a sporit când ne-am dat seama că se desfăşoară o conspiraţie uriaşă, iar noi, ca templieri, am fost atraşi în ea fără să vrem.

Cu toate că nu era defel un om lipsit de inteligenţă, de Wolfe rămăsese un bărbat cu simţ practic, un soldat căruia nu-i plăceau ocolişurile, astfel că vorbele rostite de templier nu i-au sugerat nimic. Ele au trecut ca vântul pe la urechile Matildei, însă ea se mulţumea să se holbeze la el şi să savureze istorisirea încărcată de dramatism, chiar dacă de neînţeles, pe care el o relata fără să spună mai nimic. De aceea, John şi-a dres din nou glasul şi a aşteptat vreun amănunt care să-i lumineze mintea.

– Mai mult nu pot spune. Trebuie să aştept sosirea lui Bernardus, pentru ca împreună să decidem ce este de făcut. Însă în acest moment viaţa îmi este în mare primejdie din cauza oamenilor Ordinului, care mă suspectează că aş fi un

renegat periculos şi vor face orice ca să mă împiedice să rămân în libertate.

În cele din urmă, de Wolfe a întrezărit o rază de lumină lămuritoare.

– Aşadar, vrei protecţie şi să ţi se asigure o cale de salvare?

– Da, John, dar n-aş putea spune cum ar fi posibil aşa ceva. Trebuie să aştept sosirea lui de Blanchefort.

– Dar de ce ai ales un loc atât de îndepărtat ca Devonul, când tu ai fugit tocmai de la Paris? l-a întrebat Matilda, măsurându-l cu ochi miraţi pe eroul ei.

– Mi-am amintit de soţul tău, atât de la Gisors, dar şi din Palestina. Am avut mereu senzaţia că erai un bărbat în care se poate avea încredere, aşa cum greu găseşti în asemenea vremuri. Tu mi-ai spus că proveneai din Devon şi mi s-a părut un loc potrivit către care să mă îndrept, dacă voiam să ajung tocmai în Scoţia sau Irlanda, pentru a scăpa de braţul cel lung al fraţilor mei templieri.

Coronerul a pufnit uşor dispreţuitor.

– Ar trebui să uiţi de Scoţia, dacă vrei să te fereşti de templieri! Ţara aceea geme de ei, să ştii. În Irlanda te-ai simţi mai în siguranţă – cea mai mare parte a ţării este încă sub dominaţia triburilor sălbatice, deşi vei prefera să fi murit decât să trăieşti acolo, dincolo de pământurile normande.

De Ridefort a înclinat îndatoritor din cap.

– Atunci, după ce va sosi Bernardus de Blanchefort, ne vom îndrepta spre Irlanda. Ar trebui să sosească peste vreo câteva zile. Trebuia să ia o corabie din Bretania, în vreme ce eu am venit prin Harfleur.

– Dar ştie unde să te caute? l-a întrebat Matilda, plină de solicitudine, pe un ton pe care nu-l folosise niciodată în vreo discuţie cu soţul ei.

– Doamnă, i-am spus să-l caute pe coroner. Toată lumea îl cunoaşte pe Sir John şi sunt sigur că datorită lui ne vom întâlni.

De Wolfe era încă nemulţumit de partea pe care o aflase din acea istorie ciudată.

– Cred că eşti în mare pericol din partea Ordinului, Ridefort. Ai părăsit căminul oferit de el, ţi-ai lepădat uniforma care este atât de familiară în lume – şi ţi-ai ras barba, lucru ce le este interzis cavalerilor templieri. Acum îmi este limpede că nu mai există cale de întoarcere. Nu mai puteţi beneficia de iertare din partea Ordinului?

De Ridefort s-a foit neliniştit pe scaun.

– Eu şi Bernardus am trecut deja Rubiconul. Dacă vom rămâne în viaţă, vom deveni nişte proscrişi în vreun colţ îndepărtat de lume, cum este această Irlandă, de care ai vorbit mai devreme. Dar cred că braţul cel lung al templierilor ne va ajunge până şi acolo.

– Şi tot te fereşti a-mi spune care este acel lucru ce vă determină să faceţi un asemenea sacrificiu? l-a întrebat de Wolfe.

– Deocamdată nu pot. Secretul este prea înfricoşător pentru a fi dezvăluit, decât dacă eu şi de Blanchefort hotărâm să ne azvârlim în hău şi să-l facem cunoscut lumii.

Situaţia îi depăşea puterea de înţelegere şi oricum ajunsese la capătul răbdării.

– Am socotit mereu că templierii sunt cam ciudaţi, dacă-mi dai voie să vorbesc fără ocolişuri, a zis el. Ce anume face ca Ordinul vostru să fie atât de deosebit de altele?

Drept răspuns, fugarul i-a dresat lui John tot o întrebare.

– Îţi mai aduci aminte de prima noastră întâlnire de la Gisors, de acum câţiva ani?

De Wolfe a dat aprobator din cap.

– Eu făceam parte din garda Prinţului Richard, care îl însoţea pe tatăl său, Regele Henric. Tu erai cu mulţi alţi templieri.

– Acel eveniment a fost de importanţă crucială – şi nu doar pentru confruntarea dintre Henric şi Philip al Franţei.

– Da, a fost crucial acel moment – fiindcă ne-am certat, cât pe ce să sărim la luptă, în legătură cu copacul acela blestemat sub care atât Richard, cât şi Philip, au voit să stea la umbră în timpul negocierilor. Francezii aceia au sfârşit prin a tăia copacul.

– Da, asta s-a numit „Despicarea Ulmului“. Dar pentru templieri, adunarea de la Gisors a avut o semnificaţie mult mai importantă. Ordinul Sionului, care înfiinţase în secret Ordinul Templierilor de la Ierusalim, s-a despărţit de noi la Gisors – ba chiar şi-a schimbat şi numele în Abaţia de Sion. Multe dintre necazuri s-au iscat din cauza nefericitului meu unchi care a pierdut Oraşul Sfânt în favoarea sarazinilor în anul dinainte. A fost blestemat şi, ca unul ce proveneam din aceeaşi familie, ruşinea aceasta m-a urmărit pretutindeni, agăţându-se de mine ca baliga de copita calului.

În mintea lui John a început să se facă puţină lumină. Marele Maestru al templierilor, căruia Gilbert îi era nepot, pierduse dezastruos o luptă ce se purtase la Hattin, iar curând după aceea fusese izgonit din Ierusalim de armata lui Saladin. Pesemne că resentimentele apăsătoare provocate de dispreţul ce păta onoarea familiei sale îl făcuseră pe de Ridefort să caute răzbunare împotriva celorlalţi templieri, care îl învinuiau pe impetuosul lor conducător pentru cumplita pierdere a Ierusalimului. Ce răzbunare mai bună se putea găsi decât să dezvăluie vreun secret întunecat pe care templierii îl păzeau de mai bine de un veac?

Matilda, care ascultase ca vrăjită aceste chestiuni greu de înţeles, a readus discuţia la probleme mai pământeşti.

– Sir Gilbert, nu se poate să rămâi în locuinţa aceea sordidă din Curre Street. E potrivită doar pentru neguţători saxoni, nu pentru oameni ca tine.

– Mie îmi este suficient, doamnă. Am vrut să trec neobservat. Am un colţişor de încăpere, alături de alţi câţiva. Îmbrăcat ca un pelerin, am ţinut să mă şi port ca unul, pentru ca prezenţa mea să nu bată la ochi.

Matilda a pufnit şi a cârtit plină de indignare, apoi a găsit o cale de rezolvare ce a adus o expresie de încruntare pe faţa soţului ei.

– Păi, de ce n-ai sta aici? Decât să împarţi un colţişor pe podeaua de pământ, alături de cinci ori şase alţi pelerini răpănoşi, mai bine aşezăm o saltea confortabilă în faţa focului de aici.

Probabil că Ridefort a surprins pe dată dezaprobarea lui de Wolfe faţă de o asemenea idee, deoarece a făcut un gest larg cu braţul, în semn de recunoştinţă, dar şi de refuz foarte ferm.

– Doamna mea, trebuie să stau cât mai departe de un om care aplică legea. Nu doar ca să mă păzesc eu, ci şi de dragul lui John. S-ar putea întâmpla ca asupra mea să cadă sabia grea a răzbunării şi pedepsei şi nu aş dori ca soţul tău să sufere din cauza mea – mai ales că stăpânul său, suveranul, este un susţinător foarte zelos al templierilor.

După câteva momente în care a cântărit situaţia, de Wolfe a venit cu o altă propunere.

– Curre Street sigur nu este un loc potrivit pentru rangul tău – dar nu ar fi mai bine să iei un pat la vreun han? Presupun că plata modestă nu ar reprezenta o problemă pentru tine, ţinând seama de scurta perioadă de timp pe care speri să o mai petreci în Exeter. Strângând din buze iritată, Matilda l-a fulgerat cu privirea. Ştia prea bine la ce han se referise John şi bănuia că prezenţa lui Ridefort acolo va constitui o scuză în plus ca să-şi viziteze târfa de origine velşă, după cum gândea ea despre Nesta. Şansele ei de a-l avea sub acelaşi acoperiş cu ea pe acel bărbat atrăgător s-au năruit cu totul când de Ridefort a acceptat cu entuziasm ideea şi, aşa cum era de aşteptat, de Wolfe a promis să-l ducă imediat la Hanul Bush pentru a-l ajuta să se instaleze.

L-a trimis pe Gwyn la casa din Curre Street ca să ia coşul de nuiele al cavalerului, precum şi poneiul lui de pelerin de la un grajd din apropiere, iar în mai puţin de o oră, de Wolfe îl prezenta pe străin proprietăresei tavernei, lăsând-o acasă pe Matilda, care fumega şi spumega pentru faptul că pierduse un companion de conversaţie atât de interesant.

CAPITOLUL PATRU

În care Crowner John vizitează Abatorul

Conştient de atracţia exercitată de frumosul templier asupra Matildei, John s-a temut puţin că se putea ca şi Nesta să manifeste aceleaşi simptome, însă deşi a ridicat întrebător din sprâncene când a intrat în han cu de Ridefort, ea nu a dat semne că ar fi atrasă în vreun fel de cavaler. După ce de Wolfe i-a explicat că omul avea nevoie de un pat şi de masă, Nesta l-a trimis pe nou-sosit la etaj împreună cu o servitoare de-a ei, ca să-şi vadă locul de cazare şi să-şi lase lucrurile. Spaţiul generos de sub acoperişul de paie al hanului Bush fusese împărţit în mai multe locuri de dormit. Nesta avea un colţ, beneficiind de luxul unei uşi, în vreme ce restul locurilor de dormit erau comune, având saltele pline cu paie proaspete şi curate şi câteva cămăruţe deschise la un capăt, unde se găseau de asemenea saltele de paie.

Cât timp de Ridefort s-a aflat la catul de sus, Nesta l-a întrebat:

– John, cine e bărbatul ăsta? E arătos, dar vorbeşte tare prost englezeşte. E cumva francez?

De Wolfe i-a explicat situaţia pe scurt, dar s-a ferit să-i spună că omul era un fugar.

– E un fost templier, dar nu ştiu dacă mai păstrează celibatul, aşa că, ai grijă cum te porţi, fata mea!

Încercarea lui de glumă a fost făcută cu inima îndoită, iar Nesta îl cunoştea suficient de bine, motiv pentru care a simţit că avea sub acoperiş mai mult decât un străin aflat în trecere, care dorea doar un pat pentru câteva nopţi.

– Acesta este omul care te urmărea! Hai, Sir *Crowner,* ai putea să-mi spui mai multe despre el.

– Şi eu ştiu puţine lucruri despre el, cu excepţia faptului că vrea să treacă neobservat atâta vreme cât se află în Exeter. Aşteaptă să-i sosească un prieten cât de curând, după care vor purcede împreună spre Irlanda. L-am cunoscut pe vremea când mergeam la război şi m-a căutat acum, când era în trecere pe aici.

Nesta a pufnit neîncrezătoare:

– Ba ştii mai multe decât dai de înţeles, John. De ce atâta mister?

A fost scutit să mai răspundă la întrebare, pentru că Ridefort tocmai cobora treptele şubrezite. Curând s-au apucat de băut bere şi de mâncat două orătănii fierte pe care Nesta a pus să fie aduse de la bucătăria din spatele hanului. Apoi au sosit şi alţi călători, iar ea s-a dus să se ocupe de ei, astfel că cei doi bărbaţi au găsit vreme să continue conversaţia cu glas scăzut, spre durerea neconsolată a lui Edwin, care obişnuia să tragă cu urechea la discuţiile clienţilor, o boală de-a lui fără leac.

– Am plecat din Paris de aproape şase săptămâni, a murmurat Gilbert. Maestrul probabil că a transmis deja porunci grabnice templierilor din Londra.

– De unde să ştie că te afli în Anglia?

De Ridefort a zâmbit întristat.

– După cât de mult ai călătorit prin lumea aceasta, s-ar cuveni să ştii că Sărmanii Cavaleri ai lui Hristos au cele mai bune servicii de informaţii de pe pământ. Există templieri sau agenţi de-ai lor în fiecare oraş şi port cât de cât mai răsărit. Nu se întâmplă nimic care să le scape – au nevoie de ştiri ca să-şi desfăşoare afacerile uriaşe. Ei îi finanţează pe cei mai mulţi dintre regii Europei şi dau bani cu împrumut oricărui om care plăteşte o dobândă îndestulătoare. Cu siguranţă au aflat că am luat o corabie de la Harfleur până la Southampton. Curând vor

porni pe urmele mele, iar priceperea lor în a găsi oameni este legendară. E firesc să ştiu asta – doar am fost unul dintre ei în ultimii cincisprezece ani.

A privit cu un aer cercetător de jur împrejurul sălii mari, trecând în revistă feţe de neguţători, meşteşugari, călători şi femei uşoare, care constituiau clienţii Hanului Bush, de parcă printre ei s-ar fi aflat deja şi vreun cavaler templier.

– Mai devreme ori mai târziu, mă vor prinde din urmă, dacă eu şi Bernardus nu plecăm din ţinut înainte de sosirea lor.

John începuse să se sature de afirmaţiile repetate ale lui de Ridefort privind soarta cruntă ce-l aştepta.

– Păi, dacă nu ai dezvăluit acel mare secret de care vorbeai, atunci de ce trebuie să te temi?

– Pentru că am părăsit Ordinul şi am încălcat practic toate regulile stabilite de Sfântul Bernard. Asta este de ajuns. Se consideră un păcat de moarte, iar viaţa noastră nu mai face două parale. Dacă suntem prinşi, în cel mai fericit caz, putem spera să ne alegem cu aruncarea în temniţă pe viaţă şi cu nesfârşite penitenţe.

Apoi a rupt o bucată de pui, iar de Wolfe a spus cu glas tare ceea ce avea în gând.

– Nu ştiu să existe templieri aici ori în apropiere de Exeter. Există o mică Preceptură dincolo de Tavistock, la vreo cincisprezece mile depărtare.

– John, dar eu ştiu cum acţionează templierii. Comandamentul principal din Londra va trimite oameni în căutarea mea. S-ar putea ca ei să le ceară sprijinul templierilor locali, dar grosul căutării va porni de la Noul Templu de pe malul Tamisei. Gravitatea secretului este atât de mare, încât ei nu vor încredinţa o asemenea răspundere unor cavaleri ori sergenţi de la ţară. După noi vor veni fraţi cu rang înalt.

Pierzându-şi oarecum răbdarea, de Wolfe a pufnit.

– Gilbert, o ţii una şi bună cu secretul ăsta al tău! De unde ştiu cei din Ordin că eşti în posesia lui şi că s-ar putea să-l aduci la cunoştinţa altora? Şi, la o adică, de ce ai dori să faci aşa ceva? Nu trebuie să aibă în vedere cei cincisprezece ani în care ai slujit Ordinul cu mare credinţă?

De Ridefort a lăsat deoparte resturile puiului şi a împins bucata groasă de pâine care se îmbibase cu sos.

– Gândul acesta mă chinuieşte tot timpul. Câtă vreme ne-am aflat la Paris, eu şi Bernardus ne-am arătat prea deschişi şi am pus în discuţie multe lucruri. Noi ne-am închipuit că purtam discuţii academice şi savante cu camarazii noştri, dar, pe măsură ce adevărul ni s-a arătat în faţa ochilor, după ce am aflat despre multe chestiuni pe care nu ar fi trebuit să le supunem cercetării, am fost avertizaţi, iar după aceea, ponegriţi. Eu şi aşa mă săturasem de aluziile şoptite pe la colţuri în legătură cu unchiul meu, pe care templierii mai tineri îl acuză acum în cel mai fericit caz de nepricepere, iar în cel mai rău caz de trădare, când se referă la purtarea lui dezastruoasă din Ţara Sfântă.

– Iar nepoţii vor plăti pentru păcatele unchilor[1], nu? a răstălmăcit John cu oarecare cinism vorbele Bibliei.

– Fraţii din ordin nu numai că începuseră să mă dispreţuiască şi să mă suspecteze, dar şi preoţii din afara lui au început să murmure, punând la cale minciuni. John, în Franţa se coc lucruri grave, îndeosebi în partea de sud-vest, de unde provine de Blanchefort. Cu toate că, în general, templierii se arată înţelegători faţă de catarii de acolo, privind credinţele lor primejdios de nechibzuite, puterea Romei şi a armatei sale de preoţi devin nemulţumite şi răzbunătoare – iar o parte din această putere a pornit împotriva mea şi a lui Bernardus.

– Aşadar, acest secret este o chestiune ce ţine de credinţa creştină? l-a întrebat de Wolfe, încercând să desluşească mai limpede acea istorie care îi scăpa printre degete.

– S-ar putea zice şi aşa, fără teama de a greşi prea mult, l-a aprobat Gilbert, cu un aer precaut. Când va sosi momentul, vei şti şi tu, dimpreună cu restul lumii, asta dacă nu vom fi reduşi cumva la tăcere.

Mai multe nu a vrut să spună, indiferent cât de mult l-a descusut John, iar când Nesta a venit să li se alăture, conversaţia s-a purtat pe alte subiecte. De Ridefort era curios să afle

[1] Aluzie la cea de-a cincea poruncă: „…Eu sunt un Dumnezeu zelos, care pedepsesc pe copii pentru vina părinţilor…“ (Ieşirea, 20,5) (n.tr.)

care erau celelalte îndatoriri ale coronerului, pentru că asemenea slujbă nu exista în altă ţară în afara Angliei. După ce au terminat de mâncat şi au mai băut bere şi apoi vin, de Wolfe i-a explicat în ce consta dregătoria lui şi a descoperit că are în faţă un ascultător atent, care avea de pus multe întrebări iscoditoare. Velşa roşcovană a stat şi i-a ascultat pe cei doi bărbaţi, iar la un moment dat, John a observat că privirea ei aluneca mereu spre profilul atrăgătorului francez. Într-un târziu, Nesta a trebuit să plece precipitată pentru a potoli ţipetele şi păruiala dintre servitoarele ei de la bucătărie.

De îndată ce au rămas din nou singuri, de Ridefort a revenit la lucrurile care îl îngrijorau cel mai mult.

– John, o să rămân la han mai toată ziua şi nu voi ieşi mai deloc prin oraş.

– Aici nu te ştie nimeni, asta este sigur, a spus de Wolfe ca să-l liniştească, dar o să fiu cu ochii în patru în ceea ce te priveşte. Atât ofiţerul meu, Gwyn, cât şi băgăciosul meu copist ştiu tot ce se petrece în oraşul acesta. La fel şi Nesta, fiindcă veni vorba – ea află lucruri ce se petrec şi în afara oraşului!

De Ridefort a întins mâna peste masă şi cu degete puternice l-a strâns de cot pe John.

– Să-mi dai de ştire dacă auzi de sosirea vreunui străin. Nu trebuie neapărat să fie în straie de templier – când situaţia o cere, noi nu ne îmbrăcăm în uniformă.

– Ştiu că nu purtaţi cămaşă lungă de zale, dar cu siguranţă aveţi pe voi mantia albă cu cruce roşie pe umăr, nu?

– Aşa sună regula, John, dar ea nu se respectă întotdeauna când se călătoreşte atât de departe de Comandamente şi Precepturi. Şi doar cavalerii şi capelanii poartă mantie albă – capelanii o au prinsă în faţă, dar noi, ceilalţi, trebuie să o lăsăm pe a noastră să atârne liber. Cei de rang mai mic, precum sergenţii, poartă mantii cafenii ori negre, dar toate au crucea roşie pe umăr.

De Wolfe a oftat.

– Alb, negru ori cafeniu, cu cruce ori fără, Gwyn şi Thomas vor fi foarte atenţi în următoarele zile. Acum trebuie să mă duc acasă, altfel o să mă certe nevasta.

Oarecum neliniştit, l-a lăsat pe de Ridefort în tovărăşia amantei sale şi a pornit spre Martin's Lane. Era după-amiaza târziu şi la acea oră nu mai existau cadavre, violuri ori atacuri, care să-l împiedice să se retragă puţin.

În timp ce trecea prin dreptul incintei catedralei, a văzut o siluetă familiară venind spre el, învesmântată într-o mantie neagră. Era un bărbat cu părul alb şi puţin creţ, faţa ascetică şi ochi albaştri deschis care priveau luna cu seninătate. Era John de Alençon, arhidiaconul de Exeter, unul dintre prelaţii la care John ţinea cel mai mult, şi care locuia într-una dintre casele de pe Canon's Row, o alee de-a lungul laturii de miazănoapte a incintei. După ce s-au salutat şi au vorbit despre una şi alta, de Wolfe s-a gândit că s-ar putea folosi de cunoştinţele clericului în vârstă ca să înţeleagă anumite lucruri la care Gilbert de Ridefort făcuse doar aluzie.

– Am întâlnit recent un vechi prieten care e cavaler templier pe care l-am cunoscut pe vremea cruciadelor, a început el, schimbând întru câtva adevărul. El mi-a stârnit curiozitatea în legătură cu credinţele şi secretele ciudate care par să le învăluie ordinul.

Arhidiaconul l-a luat de braţ şi l-a îndrumat către şirul de case ce aparţineau prebendarilor.

– Vino să stăm niţel de vorbă, John. Nu te-am mai văzut de când calul tău de luptă a căzut şi ţi-a rupt piciorul.

Ascetismul preotului nu mergea până într-acolo încât să refuze un clondir de vin bun, astfel că nu mult după aceea s-a aşezat la masa din lemn neprelucrat aflată în odaia lui sărăcăcioasă, unde singurul ornament era un crucifix simplu din lemn atârnat pe perete. În faţă aveau o ploscă cu cel mai bun vin de la Poitou şi fiecare a ridicat în mână câte o cupă grea, plină ochi.

– De unde acest interes brusc faţă de teologie, *Crowner* John? l-a luat el cu blândeţe peste picior. Nu te ştiam un om care să-şi rezerve prea mult timp Atotputernicului şi ăsta e un mare păcat!

De Wolfe a surâs puţin ruşinat. Era adevărat că se ruga doar când nu avea încotro şi atunci făcând-o în grabă şi de

mântuială – la slujbă se ducea din an în Paşte, mai precis, la marile sărbători sau când Matilda îl bătea la cap să o însoţească la vreo slujbă plicticoasă de la biserica St Olave.

– Asta mi se trage de când l-am întâlnit din nou pe acest tovarăş de cruciadă, care acum aparţine Comandamentului din Paris al templierilor. Unele dintre lucrurile despre care mi-a vorbit m-au făcut curios, atâta tot. Se spune de către unii că ordinul lor are o altă concepţie asupra creştinismului decât noi, ceilalţi – este adevărat?

Voia să-l tragă pe preot de limbă fără să dea nimic în vileag, o sarcină foarte dificil de realizat în cazul cuiva atât de şiret şi inteligent ca John de Alençon –, însă clericul s-a arătat încântat să-i vorbească despre ceva ce avea legătură cu Credinţa.

– Sunt de acord cu tine că organizarea lor este oarecum aparte, a spus arhidiaconul. Cu toate că ei sunt sub directa protecţie a Sfântului Părinte de la Roma, mulţi oameni ai bisericii şi-au arătat îngrijorarea în legătură cu statutul privilegiat al templierilor.

– Şi cum se face asta? l-a întrebat imediat de Wolfe.

– Ei nu se supun poruncilor date chiar de cei mai înalţi episcopi, plecându-şi genunchiul doar în faţa Papei. Ei recrutează nu doar bărbaţi credincioşi, îndeosebi din rândul celor bogaţi, care au pământuri şi bogăţii de dăruit, dar atrag de partea lor şi cavaleri excomunicaţi şi persoane cu vederi religioase pe care nu toţi le împărtăşim, a spus el pe un ton dezaprobator.

Auzind acestea, coronerul a ridicat întrebător din sprâncene.

– Am auzit că unii îi acuză pe templieri de erezie – dar cum se poate asta, în cazul unui ordin de oameni atât de credincioşi, care se bucură de privilegiile Romei şi sunt patronaţi de Sfântul Bernard?

Preotul cărunt s-a uitat cu şiretenie peste buza paharului către prietenul său.

– Asta este o discuţie cam ciudată pentru tine, John. De obicei, tu vorbeşti mai mult de oameni ucişi sau cadavre mutilate.

Cum îmi explici interesul acesta pe care, peste noapte, îl ai faţă de templieri?

De Wolfe a suspinat – nu putea să ascundă nimic vechiului său prieten.

– Se pare că acest om s-a îndepărtat de Ordinul templierilor. Mai multe nu pot să spun, dar m-am întrebat dacă litigiul său cu ordinul este real ori dacă nu are cumva mintea tulburată, şi îşi închipuie că este persecutat.

Arhidiaconul a părut nedumerit.

– Ar fi un lucru neobişnuit ca cineva să se despartă de ordin – fraţii sunt legaţi de el pentru toată viaţa. Şi despărţirea de ordin aduce după sine o situaţie foarte gravă, deoarece templierii nu sunt nicidecum recunoscuţi pentru toleranţa şi bunătatea lor faţă de cei care li se împotrivesc în vreun fel.

– Deţin vreun secret întunecat pe care nu l-ar voi cunoscut de toată lumea?

– E plină lumea de zvonuri, dar majoritatea sunt simple vorbe aruncate la întâmplare. De-a lungul anilor, templierii au fost acuzaţi de multe lucruri.

– Cum ar fi? a insistat coronerul.

– Idolatrie, inclusiv venerarea unui cap lipsit de trup, numit Baphomet – ba chiar şi crucificarea Domnului nostru şi scuiparea pe Crucea cea Adevărată. S-a cutremurat şi apoi şi-a făcut semnul crucii în timp ce a spus aceste cuvinte, amintindu-i în acest fel lui de Wolfe de copistul său. Dar eu cred că acestea sunt vorbe de ocară despre un ordin care este privit cu ochi buni de Roma.

John a simţit că pătrunsese pe un teren periculos pentru de Ridefort, dacă Biserica recunoscută manifesta cumva antipatie faţă de Ordinul templierilor. A abătut discuţia spre subiecte mai nevinovate, cu toate că şi-a dat seama că preotul rămăsese încă intrigat de interesul său pentru asemenea probleme.

Şi-a petrecut o oră cu John de Alençon, iar când plosca de vin s-a golit, arhidiaconul l-a condus până la uşa casei lui înguste. În timp ce şi-au luat rămas-bun, ultima remarcă a

preotului a dovedit că nu uitase subiectul de început al discuţiei lor.

– John, sfătuieşte-ţi prietenul să se uite mai des peste umăr, dacă s-a pus de-a curmezişul faţă de vrerea Sărmanilor Cavaleri ai lui Hristos. Să nu uite că ei au un braţ foarte lung!

**

Când a ajuns în apropierea casei sale, de Wolfe l-a văzut pe Gwyn dând târcoale prin Martin's Lane şi vorbind cu Andrew fierarul, care bătea o potcoavă unui murg castrat. Uriaşul din Cornwall arăta mai răvăşit decât de obicei, având vestonul zdrenţuit din piele groasă ceva mai tocit decât de obicei, iar pantalonii din serj fiindu-i mai boţiţi deasupra cizmelor înnămolite. Singura parte intactă a ţinutei sale era teaca mare, în care-şi ţinea sabia lată, ce-i atârna de banduliera diagonală pe care o purta pe umărul drept.

– Ai purtat vreun război cât am lipsit eu? l-a întrebat coronerul când s-a apropiat de ofiţerul său, care avea părul şi barba, ambele de un morcoviu aprins, vâlvoi şi încâlcite, de parcă ar fi trecut prin nenumărate garduri dese din mărăcini.

Gwyn i-a zâmbit bine dispus şi a bătut cu palma peste mânerul spadei.

– Adineauri a avut loc o încăierare la Abator – nu se poate să nu fi văzut dacă vii de la Bush.

– Avem treabă acolo? Ce s-a întâmplat? a întrebat poruncitor de Wolfe.

– Un mort şi doi răniţi urât de tot, i-a răspuns Gwyn. Pe unul l-am străpuns chiar eu, după ce ucisese un om.

De Wolfe pornise deja spre piaţa de carne, care se afla de cealaltă parte a incintei Catedralei.

– Vino cu mine, omule, şi povesteşte-mi pe drum ce s-a întâmplat.

– În oraş au venit nişte oameni, în grup, mânând vreo douăzeci de porci. Au luat o tarabă pe Bell Hill, la jumătatea drumului spre Southgate Street, şi s-au apucat să sacrifice câţiva grăsuni, vânzând rasoalele la un preţ mai scăzut decât măcelarii din Exeter.

– Ori erau descreieraţi, ori aveau nevoie disperată de bani! a exclamat de Wolfe, în timp ce grăbeau pasul spre locul faptei. Şi nici măcar nu e zi de târg! Măcelarii localnici nu aveau cum să îndure aşa o mizerie.

– Nici n-au îndurat-o – decât vreo câteva minute. Au început să răcnească la ei, apoi le-au răsturnat taraba. Porcii au scăpat şi au început să alerge de colo până colo, negustorii se băteau, iar cumpărătorii şi privitorii răcneau ca nişte apucaţi.

– Păi, ce-au păzit *portreeve*-ii şi notabilităţile? Unde erau ei şi bailivii lor?

– Au apărut curând după aceea, dar încăierarea a devenit generală. Apoi au apărut ciomegele şi cuţitele, până şi vreo două săbii vechi. A fost o debandadă de neînchipuit!

Au luat-o grăbiţi prin Aleea Ursului, trecând apoi prin Strada Porţii de Miazăzi, pe Piaţa de Serj aflându-se ceva mai la vale de Abator, în adâncitura pe care o făcea drumul care se ridica apoi din nou către poartă. În acea zonă se agitau de colo până colo o mulţime de oameni, dar nici urmă de bătaie.

– S-au liniştit cu toţii, a exclamat Gwyn, parcă dezamăgit. Acum o jumătate de ceas puteai crede că aici era iadul pe pământ.

John de Wolfe şi-a croit drum printr-un grup de curioşi din apropierea unei tarabe răsturnate, ca să ajungă în mijlocul drumului. Nu avea spada la el, dar stătea cu o mână pe mânerul pumnalului, pregătit pentru orice eventualitate. Dincolo de vacarmul murmurelor şi a nemulţumirilor, a auzit un glas cunoscut, care striga de la câţiva metri depărtare.

– Gabriel! Ce se petrece acolo? a răcnit de Wolfe şi şi-a făcut cărare printre oameni ca să ajungă la sergentul castelului, care, împreună cu alte patru gărzi înarmate, îi împingeau pe privitori, ca să facă loc liber în jurul câtorva trupuri ce zăceau pe pământul însângerat.

După ce John a răzbătut prin zidul alcătuit din oameni, avându-l şi pe Gwyn alături, la început şi-a închipuit că avusese loc un masacru, pentru că noroiul era pe jumătate amestecat cu sânge.

– *Crowner*, nu e sângele omului tău! l-a asigurat sergentul, iar faţa i s-a destins într-un soi de zâmbet. Mai tot ce vezi e sânge de porc, deşi chiar şi porcii ăştia de oameni au adăugat ceva la mizeria de acolo!

De Wolfe a scăpat o sudalmă când doi porci negri, speriaţi de lume, s-au izbit de picioarele lui, după care s-au năpustit în mulţime. A intrat în zona de nămol moale şi însângerat şi s-a uitat la un cadavru, apoi la doi bărbaţi care stăteau întinşi pe jos şi gemeau. Unul avea o rană mare la cap, din care sângele şiroia din belşug, iar celălalt, chircit de durere, se ţinea de pântece. Printre degetele lui, sângele de un roşu-închis, se scurgea pe pământ.

Gwyn s-a aplecat deasupra celui care avea rana la stomac.

– Eu l-am aranjat pe amărâtul ăsta, a zis el cu glas gutural. El l-a spintecat pe omul nostru din Exeter.

Treptat, Gabriel şi oamenii lui reuşiseră să reinstaureze ordinea, îndepărtându-i pe gură-cască şi punându-i pe alţii să ridice la loc tarabele dărâmate. Ici şi colo se mai vedea un amestec de valuri de serj şi de lână pieptănată, hălci de carne de miel şi de porc – dintre care multe ajunseseră în noroi, motiv pentru care tot soiul de ţânci şi câinii se jucau cu ele. Câţiva hoţi, profitând de vălmăşag, culegeau de pe jos rasoale şi măruntaie, încercând să îndepărteze o parte din nămolul prins de bucăţi înainte de a o şterge cu prada lor.

– Dar unde sunt ceilalţi, care au dat buzna în oraş? s-a răstit de Wolfe la cei care asigurau ordinea.

– Pe doi dintre ei i-am legat fedeleş acolo, *Crowner*, i-a răspuns Gabriel, făcându-i semn către o casă aflată foarte aproape. Ceilalţi au scăpat cu fuga. Au trecut deja dincolo de poartă.

John s-a uitat în jos, la bărbatul mort şi la răniţi.

– Aţi face bine să duceţi cadavrul la casa lui, dacă e localnic.

Gwyn a dat din cap în semn că a înţeles.

– Da' cu ceilalţi doi ce facem?

De Wolfe s-a uitat la rana de la cap a primului bărbat care zăcea la pământ. Părul îi era îmbibat de sânge, însă hemoragia

părea să se fi oprit. Omul se ridicase în şezut, gemea, dar era conştient.

– Dacă rana nu se infectează sau supurează mai târziu, omul ăsta va trăi. Gabriel, du-l la temniţa de la Poarta de Miazăzi. Negoţul ilegal e treaba autorităţilor oraşului, nu-l priveşte pe rege.

– Mă bucur că recunoşti asta, măcar o dată, John.

Întorcându-se, de Wolfe l-a văzut pe *sheriff* stând în spatele lui, arătând foarte elegant cu mantia scurtă, de culoare cafenie, trasă peste tunica verde şi lungă. Pe cap avea un coif foarte strâns din fetru cafeniu, legată pe sub bărbie, iar încălţările îi erau la modă, cu botul ascuţit şi răsucit în sus.

De Wolfe a făcut semn către cadavru, apoi a îndreptat degetul către celălalt bărbat.

– Richard, ăştia doi sunt în sarcina mea.

– Dar numai unul este mort, *Crowner,* a spus de Revelle pe un ton sarcastic.

– Celălalt are o rană mortală, a spus de Wolfe, fără drept de apel. După aproape douăzeci de ani petrecuţi pe câmpul de luptă, se putea considera o autoritate în ceea ce privea rănile grave. Ăsta pierde cheaguri de sânge din burtă, aşa că n-o să reziste multă vreme. Ofiţerul meu i-a înfipt spada în organele vitale în timp ce el îl ucidea pe bărbatul din Exeter.

Victima despre care tocmai vorbea se prăbuşise în lateral, iar faţa lui căpătase o tentă cenuşie. Un preot, un vicar-cântăreţ de cor de la catedrală, şi-a făcut drum prin mulţime şi a îngenuncheat alături de bărbat, ţinându-i capul în poală. A apăsat crucea mică, pe care o purta în jurul gâtului, pe fruntea victimei şi, în latină, a rostit încet o rugăciune pentru iertarea păcatelor, care acum se adresa unor urechi surde.

– Nici nu are rost să-l mai duc pe amărâtul ăsta până la temniţă, *Crowner*, a spus Gabriel, dar o să mă ocup de cadavrul lui şi o să-i vâr pe ceilalţi trei în temniţa de la poartă.

– Fă bine şi adu un doftor ca să se uite la rana ăstuia. N-am vrea să moară înainte să fie spânzurat, a bubuit vocea cuiva abia sosit. Ea aparţinea unui războinic impunător, cu

barba căruntă şi despicată, care purta o cămaşă lungă de zale şi o cască rotundă din fier.

Ralph Morin, conetabilul castelului, venise împreună cu *sheriff*-ul şi cu vreo doisprezece oşteni, ca să potolească scandalul. A preluat comanda de la sergentul său şi le-a ordonat gărzilor înarmate să împrăştie mulţimea. Mormăind nemulţumiţi şi suduind, oamenii s-au dus pe la treburile lor, după care tarabele s-au deschis din nou şi oamenii au început să-şi vadă de târguieli.

În timp ce cadavrul era îndepărtat pe o un pat împletit din nuiele, de Wolfe şi cumnatul său au pornit pe strada mare spre castel, avându-i pe Ralph Morin şi pe Gwyn de o parte şi de alta.

– Nu înţeleg de ce unii neguţători din afara oraşului riscă să vină la piaţă, a spus *sheriff*-ul pe un ton morocănos. Şi-ar putea aşeza tarabele la câteva sute de metri dincolo de ziduri şi nimeni nu ar mai avea nimic de împărţit cu ei.

– *Portreeve*-ii şi notabilităţile oraşului respectă cu stricteţe monopolul pe care oamenii liberi îl au între zidurile oraşului. Ei plătesc dări suplimentare şi au dreptul să scoată cât mai mulţi bani din negoţul lor, a zis Ralph Morin. Dacă orice om liber şi orice fugar poate veni ca să-şi vândă marfa la un preţ mai mic pentru că nu are de plătit nici o dare, oraşul s-ar ruina peste noapte.

– Mâine-dimineaţă va trebui să pornesc o investigaţie privindu-i pe aceştia doi, a bombănit de Wolfe. Fiindcă celălalt sigur va muri până atunci.

– John, ţi-i spânzur eu pe ceilalţi trei netrebnici, s-a oferit de Revelle. Mâine se ţine tribunalul Comitatului şi pot să amân deliberările până după ancheta pe care o faci tu.

De Wolfe a scuturat cu încăpăţânare din cap.

– Îţi mulţumesc, Richard, dar nu este nevoie. Dacă ucigaşul ar trăi până atunci, l-aş lăsa să fie judecat de următorul Tribunal Itinerant, dar cum nu are nici o şansă de supravieţuire, nu mai este nevoie. În cazul în care ancheta nu stabileşte altceva, infracţiunea care rămâne valabilă se referă la

negoţ, nu la crimă, astfel că de ea se pot ocupa şi notabilităţile oraşului. Nu este treaba nici unuia dintre noi.

Richard de Revelle a plescăit din limbă ca să-şi arate exasperarea faţă de felul în care de Wolfe interpreta sistemul juridic, dar, aflându-se în perioadă de probă după participarea la revolta împotriva regelui, nu putea acţiona la fel de despotic precum o făcuse până atunci.

În timp ce mergeau grăbiţi prin vântul înţepător de martie, Ralph Morin a îndreptat discuţia către un subiect care nu putea stârni chiar atâtea controverse.

– Ce se întâmplă pe coasta de miazănoapte? O să facem ceva ori nu?

– O să-l trimit pe Sergentul Gabriel până acolo cu câţiva oameni ca să vadă cum se prezintă lucrurile şi dacă acolo se practică pirateria organizată, a zis de Revelle cu un aer de cunoscător.

John s-a simţit cuprins de exasperare că *sheriff*-ul îşi însuşise sugestia de parcă ar fi fost chiar a lui, dar a reuşit să-şi reprime orice încercare de protest.

– Mâine-dimineaţă vreau să plec imediat după întrunirea tribunalului, a zis el. Aşa am putea parcurge cea mai mare parte a distanţei până la căderea întunericului şi am ajunge la Ilfracombe în următoarea zi.

– Credeam că te interesează ce se petrece la Appledore, a protestat *sheriff*-ul.

– Adevărat, ne interesează şi Bideford şi, probabil, şi Combe Martin. Trebuie totuşi să mai vorbesc o dată cu supravieţuitorul acela. Poate-şi aduce aminte ceva care să ajute la identificarea atacatorilor. Când am vorbit cu el prima dată, se simţea prea rău ca să ne poată fi de vreun folos.

O vreme, au rămas cu toţii tăcuţi, iar curând au ajuns pe strada principală, cam îngustă, a oraşului. În timp ce au trecut prin dreptul Asociaţiei Ghildelor, dinspre uşa arcuită a noii clădiri din piatră au apărut două siluete care s-au grăbit să-i abordeze pe drum. Era vorba de doi *portreeve*-i din Exeter, Hugh de Relaga şi de Henry Rifford. Ei fuseseră aleşi de notabilităţi pentru a conduce organizarea cetăţenească a oraşului,

întrucât comerţul, sub forma pieţelor şi a târgurilor, a comerţului cu lână şi pânzeturi, făcuse din Exeter unul dintre cele mai prospere oraşe din Anglia. Hugh de Relaga, partenerul lui de Wolfe în comerţul cu lână, era un individ gras, binedispus, dornic de un trai bun şi iubitor de straie sclipitoare. El contrasta izbitor cu Henry Rifford, un prosper neguţător de produse din piele, un bărbat mereu serios, cu un chip destul de sumbru, trecut de vârsta mijlocie. Faptul că în urmă cu câteva luni, Christina, frumoasa lui fiică, fusese violată cu o brutalitate extremă, nu avusese nicidecum darul de a-l înveseli pe bietul om.

– S-a terminat totul? Ce pagube s-au făcut? a întrebat Rifford pe un ton agitat. Cei doi examinaseră conturile municipale într-o cameră din spate a Asociaţiei Ghildelor şi tocmai aflaseră de încăierarea care avusese loc în Southgate Street.

– Copistul nostru a zis că a murit un om – e membru al ghildelor? a întrebat de Relaga?

Richard de Revelle şi-a luat libertatea de a explica ce se petrecuse, fără a scăpa prilejul să lăse impresia că el ştia tot şi că fusese şi instrumentul care restabilise ordinea. Acum ştiind cum stăteau lucrurile, *portreeve*-ii s-au liniştit, dar au hotărât să se ducă însoţiţi de copiştii lor până la Abator şi la Piaţa de Serj ca să le demonstreze cetăţenilor că se sinchiseau de ceea ce se petrecea în oraş.

– Trebuie să mergem şi pe la casa mortului şi să ne convingem că şeful ghildei lui ştie tărăşenia şi va oferi sprijin familiei lui, a spus de Relaga, dovedind, ca de obicei, că îl interesa soarta oamenilor năpăstuiţi.

Înainte de a se despărţi, de Wolfe le-a reamintit şi de celelalte răspunderi legale pe care le aveau.

– Cum ucigaşul e mort, nu va fi nevoie să aducem pe nimeni dinaintea judecătorilor regelui –, dar cei trei oameni din închisoarea voastră vă privesc.

Vrând să aibă ultimul cuvânt de spus, *sheriff*-ul nu s-a lăsat mai prejos:

– Mâine, în cadrul Tribunalului de comitat, i-aş putea judeca pentru tulburarea liniştii publice – dar dacă vreţi să-i judecaţi voi pentru comerţ ilegal, sunteţi bine-veniţi.

Aruncând această săgeată veninoasă drept salut de despărţire, au mai făcut câţiva paşi, după care de Wolfe a ajuns la o scurtătură ce dădea spre Martin's Lane, astfel că i-a lăsat pe ceilalţi, care şi-au continuat drumul spre castelul Rougemont. Oftând din rărunchi, a deschis uşa de la stradă şi s-a pregătit să vadă chipul sumbru al soaţei lui când avea să-i spună că va pleca încă o dată într-o expediţie spre coasta de miazănoapte a comitatului.

CAPITOLUL CINCI

În care Crowner John ţine o anchetă

În ciuda presimţirilor lui întunecate, imediat ce a intrat în sala mare, John a descoperit că Matilda era neaşteptat de amabilă. Îşi schimbase iar straiele, iar acum purta o rochie albastră, despre care ştia că era cea mai bună a ei. A încercat să deschidă discuţia aducând vorba de încăierarea din Southgate Street, însă ea nu s-a arătat deloc interesată de spusele lui, fiindcă o frământau cu totul alte gânduri.

– L-ai aşezat pe bietul om într-un loc demn de rangul lui? De parcă taverna aceea de nimic ar putea oferi ceva cumsecade.

Resentimentele ei foarte vii faţă de Nesta fuseseră ţinute în frâu în perioada cât John rămăsese ţintuit la pat după ce-şi rupsese piciorul, însă asta era de-acum istorie, ea începând din nou să-l împungă la fel ca înainte pe această temă.

– E cel mai bun han din oraş – cu siguranţă mai bun decât camera aceea din Curre Street, unde stătea cu alţi pelerini jegoşi, a ripostat el cu glas gros.

– Ar fi trebuit să rămână aici. E cald, linişte şi mai potrivit pentru un bărbat de rangul lui, a zis Matilda cu o convingere de nezdruncinat.

– Dar el a vrut să se mute la un han. El a ales.

– Dar tu n-ai făcut nimic pentru a-l încuraja să accepte invitaţia noastră, adevărat?

De Wolfe s-a aşezat pe celălalt scaun din faţa focului şi a măsurat-o chiorâş pe Matilda.

– Eu spun că nu e prea bine să ni-l apropiem prea mult pe acest om, a mormăit el. Dacă spusele lui sunt adevărate, înseamnă că face un joc tare primejdios, atât faţă de templieri, dar şi faţă de Biserică, în general, şi mai ales faţă de Roma.

Cu mâna ale cărei degete erau încărcate de inele, Matilda a făcut un gest sugerând că nu credea o iotă.

– John, nu-ţi mai căuta scuze. Credeam că ţi-e bun prieten.

– N-aş spune că mi-e prieten, ci mai degrabă o cunoştinţă din trecutul meu de războinic. Îi sunt dator ca oricărui altuia.

– Păi, atunci, nu se cade să-l lăsăm să putrezească în hanul acela păduchios, alături de jumătate dintre nespălaţii şi nenorociţii din Devon.

– Ce vrei să spui cu asta? a întrebat el bănuitor.

– Trebuie măcar să-l chemăm la noi astă-seară, ca să mănânce şi el cum se cuvine. I-am spus lui Mary să gătească ceva bun, dacă e în stare – şi să facă mâncare cât să ajungă şi pentru un oaspete.

– Vrei să vină aici la masă?

– Sigur! Trebuie să ne cerem scuze în vreun fel pentru că tu ai respins oferta mea de a-l găzdui sub acoperişul nostru. Trimite-l pe Simon până la taverna aceea cu un mesaj pentru Sir Gilbert, ca să vină aici la căderea serii, pentru a lua masa cu noi. Sper că mai ai nişte vin din acela franţuzesc, mai de Doamne ajută, în dulapul tău din colţ, a zis ea, şi a făcut semn către un intrând din holul întunecos, unde John ţinea câteva butelci din piatră, sigilate, pe care le cumpărase de la un importator de vinuri din Topsham.

El a rămas tăcut, boscorodind-o în gând pe Matilda pentru că-şi vâra nasul în treburile lui. După ce aflase părerea arhidiaconului, simţea instinctiv că apariţia neaşteptată a lui Gilbert de Ridefort nu avea să-i aducă nimic bun. Însă simpla rezistenţă pasivă nu i-a slujit la nimic, deoarece Matilda a continuat să-l fulgere cu privirea până când el, fără nici o tragere de inimă, s-a ridicat şi s-a dus în curte ca să-i dea poruncă lui Simon.

A tândălit apoi o vreme pe lângă Mary, stând pe un taburet din bucătăria ei. Aceasta era o colibă acoperită cu paie, având o vatră pentru gătit, două mese din lemn neprelucrat, pe care se aflau stivuite oale şi cratiţe, iar într-un colţ, salteaua pe care el avusese cândva parte de vreo oră ori două de amor cu Mary.

– Vizitatorul ăsta i-a căzut cu tronc, Sir *Crowner*, a zis Mary, în timp ce a mestecat într-un ceaun mare de fier, înnegrit de funingine, care stătea pe nişte pirostrii deasupra focului. Nesuferita aia de franţuzoaică i-a periat părul şi i-a dichisit rochiile aproape toată după-amiaza. Cred că-l place pe bietul om, dar geaba gândurile ei, dacă el este templier.

Văzând-o pe Mary cum se strâmbă în timp ce mesteca în ceaun, John a rânjit satisfăcut.

– Fata mea, eu aş spune că a fost templier. Cu toate că asta n-ar face-o nicidecum mai norocoasă în faţa lui.

Ea i-a aruncat o privire peste umăr.

– Mi se pare de toată jalea să văd o femeie în toată firea ca ea scurgându-i-se ochii după un bărbat. Trebuie să recunosc, totuşi, că omul e tare arătos, şi ar putea suci minţile oricărei femei. Numai că, fiind călugăr-luptător sau cum li se mai spune, el n-a putut bucura pe nimeni.

De Wolfe a întins mâna după o bucată de prăjitură cu miere, însă Mary a retras platoul cu o mişcare iute, lăsându-l cu buza umflată.

– Sir *Crowner,* astea sunt pentru după-masă. Doamna mi-a cerut să fac un efort deosebit în seara asta, aşa că m-am dus să mai cumpăr nişte carne de porc şi ceapă – pentru că, la vremea asta, ce altceva mai bun poţi găsi de mâncare? Nu-i pot pune dinainte oaspetelui acesta atât de important peşte sărat – stăpâna m-ar ologi, după cât e de cătrănită.

De Wolfe tocmai se pregătea să o întrebe dacă văzuse încăierarea din piaţa de carne când prin uşa întredeschisă a apărut nasul ascuţit, urmat de faţa uscăţivă şi de trupul schilav al copistului, Thomas de Peyne.

– Tu de unde-ai mai răsărit? a mormăit coronerul. Credeam că stai pe-acasă, mânjindu-ţi noada cu nişte grăsime de

gâscă, pregătindu-te de plimbărica pe care o s-o facem mâine dis-de-dimineaţă, când o să plecăm spre miazănoapte.

Pirpiriul copist a gemut la gândul că va petrece încă o zi întreagă în şa, însă ştirea pe care o adusese depăşea orice necazuri personale ar fi avut el.

– *Crowner*, mi-ai poruncit să stau cu ochii în patru după orice vizitatori de vază în oraş, a început el cu glas ascuţit şi tremurat, ca de obicei.

În cursul dimineţii, de Wolfe le băgase în cap lui Gwyn şi Thomas că trebuia să facă pâlnie urechile la orice zvon, pentru a descoperi dacă în oraş ori în incinta catedralei se întâmpla ceva ieşit din comun. Cei doi nu aveau cunoştinţă de temerile lui de Ridefort că putea fi urmărit, însă copistul avea obiceiul de a trage cu urechea la bârfele fraţilor ecleziastici şi a slugilor acestora.

– Ia să vedem ce-ai aflat, iscoadă fără pereche ce-mi eşti? l-a luat John pe sus.

– A sosit un preot străin, care i-a făcut astăzi o vizită Episcopului Marshal, a ciripit Thomas.

– Păi ce fel de veste e asta, ia zi? Preoţimea se vântură mereu prin oraşul nostru.

Copistul a pufnit cu un aer de superioritate.

– Nu şi când e vorba de un trimis al Vaticanului, *Crowner!*

De Wolfe s-a ridicat brusc în picioare, cât pe ce să dea cu capul în grinzile joase ale colibei.

– De la Roma? De unde ştii tu asta?

– Se zvoneşte c-ar fi vorba de un nunţiu papal. Deocamdată, doar atât se ştie.

– Şi ce naiba mai e şi nunţiul ăsta papal? l-a repezit de Wolfe.

– E ca un trimis – ori o persoană cu o însărcinare specială.

– E totuna cu legatul?

De Wolfe era destul de neştiutor în privinţa ierarhiei din sânul bisericii.

Thomas, care era un izvor nesecat de cunoştinţe, a clătinat cu vigoare din cap, apoi s-a grăbit să-şi facă semnul crucii.

– Nu, legatul e un ambasador la o curte regală – o persoană mai de vază, aproape întotdeauna cu rang de episcop. Se spune că omul acesta este abate.

– Cine e şi de unde vine?

Thomas a făcut un gest a neştiinţă, înălţând ceva mai sus umărul stâng.

– Nimeni nu ştie asta, deocamdată. Era tare obosit la sosire de atâta mers călare, având doi slujitori solizi drept gărzi personale.

– Şi unde a tras pentru noapte? La palatul episcopului?

Scribul a clătinat iarăşi din cap.

– A plecat mai departe după ce i-a transmis salutări lui Henry Marshal şi a ieşit deja din oraş, din câte ştiu eu.

De Wolfe a rămas o clipă pe gânduri. Gilbert de Ridefort părăsise Comandamentul din Franţa în urmă cu doar şase săptămâni, astfel că ar fi fost imposibil ca Roma să fi primit vestea şi să trimită pe cineva după el – asta ar fi durat trei sau chiar patru luni. Însă omul putea să fi venit de la Paris ori de la Templul din Londra. Ori poate nu sosise în legătură cu de Ridefort, ceea ce părea cea mai plauzibilă explicaţie.

– Ai auzit cumva cum arăta acest preot?

Thomas s-a bătut uşor peste bărbia rotundă.

– Vicarul cu care am vorbit l-a văzut la faţă. Era scund.

Exasperat, de Wolfe a exclamat:

– Scund! Şi tu eşti scund, lua-te-ar ciorile, şi jumătate din oamenii comitatului, la fel.

Thomas s-a concentrat.

– A mai zis ceva… A, da, avea nasul de o formă ciudată.

Coronerul a scăpat un geamăt de iritare.

– Şi nasul tău are o formă ciudată, nătărăule. Seamănă cu bombeul de la cizmele şerifului, lung şi ascuţit! Altă lămurire, mai bună, n-ai găsit?

– *Crowner,* dar nu l-am văzut! Toate astea le-am aflat stând de vorbă în fugă cu un vicar, a scheunat Thomas.

Chiar dacă nu voia să recunoască, de Wolfe s-a calmat la gândul că omul său îşi dăduse toată silinţa.

– Ei, să faci bine şi să încerci a afla numele acestui abate, de unde a venit, unde a tras peste noapte şi – mai presus de toate – de ce a venit în Exeter.

În ochii copistului a apărut o expresie şireată:

– Păi, cum să fac asta dacă o să merg la Ilfracombe ori Appledore, *Crowner?*

De Wolfe s-a strâmbat la el.

– Prea bine. Şi-aşa eşti un soi de piedică din cauza poneiului acela deşelat şi prăpădit al tău. Rămâi aici şi să-mi afli tot ce se poate despre acel om. Dacă vom avea ceva de scris pe pergament despre călătoria noastră de mâine, o să-ţi dictez eu când ne vom întoarce.

Cu un zâmbet de satisfacţie că va fi scutit de pedeapsa de a-şi roade şi învineţi fundul în şa, micuţul răspopit a şters-o ca să-şi continue activitatea de spionaj.

**

În ciuda dispreţului arătat de Matilda, Mary a făcut mâncare bună din ceea ce se putea găsi la sfârşitul iernii lungi. Verdeţurile au dat o savoare deosebită cărnii de porc, verzei şi cepei şi, în al doilea rând, pâinea, untul, brânza şi prăjiturile cu miere, toate proaspete, puteau satisface gustul şi burdihanul oricui, mai ales când erau stropite cu vin, bere ori cidru.

De Wolfe a stat tăcut mai tot timpul mesei, ascultând-o pe nevasta lui cum se agită şi încearcă să-i intre în graţii chipeşului lor oaspete, care se purta cu ea pe atât de galant pe cât se făcea ea de râs. A încântat-o cu istorisiri privind viaţa din Franţa, iar ea i-a răspuns lăudându-se peste măsură cu strămoşii ei normanzi. Cu toate că se născuse şi crescuse în Devon, trăind mai toată viaţa la Revelstoke ori Tiverton, ea îşi petrecuse o dată o lună sau două la o rudă îndepărtată din Normandia, de unde sosise familia de Revelle în urmă cu un secol. Pornind de la acest lucru, ea se proclama ca aparţinând primei generaţii de normanzi, întreţinând această iluzie prin dispreţul ei suveran faţă de saxoni, dar îndeosebi faţă de celţi. Pentru o persoană cu o percepţie fină a detaliilor, jocul acela ridicol trebuie să fi fost din cale afară de bătător la ochi, însă

el a continuat să se prefacă, iar acest lucru a făcut-o pe Matilda să fie şi mai topită după el. Conversaţia s-a purtat pe teme de interes imediat abia după ce s-au ridicat de la masă şi s-au aşezat în jurul focului, iar bătrânul Simon le-a mai adus vin.

– N-ai primit nici un semn de la prietenul tău din Franţa? l-a întrebat cu glas gros coronerul.

– Bernardus de Blanchefort? Nu, socotesc că ar fi trebuit să sosească deja, dar cu vremea ce domneşte în Canalul Mânecii, nu se ştie niciodată. Poate stă să aştepte vânt prielnic.

A urmat o diversiune, pentru că Matilda, aproape copleşită să audă de un al doilea nobil francez, a ţinut să afle toate amănuntele legate de acel compatriot aşteptat de Ridefort.

– Este tot templier şi a luptat alături de mine în Ţara Sfântă. După aceea, vreme de un an sau cam aşa ceva, s-a întors la Preceptura din apropierea proprietăţilor părinteşti de la poalele Pirineilor, după care a fost trimis la Paris, unde a slujit la acelaşi Comandament cu mine.

Faţa lătăreaţă a Matildei s-a destins într-un zâmbet de admiraţie.

– Sunt convinsă că este vorba de o persoană care a dovedit acelaşi eroism ca şi tine când aţi apărat credinţa în Ţara Sfântă.

De Wolfe, al cărui renume de luptător în cruciade nu avea pereche, a simţit că sosise momentul să mai domolească duetul plin de admiraţie care se înfiripa.

– Am auzit astăzi de un alt vizitator venit din Franţa. S-ar părea că Exeterul a devenit o zonă tare căutată de franţuji.

Auzind acestea, atitudinea lui Gilbert s-a schimbat pe dată şi l-a măsurat cu fereală pe John.

– Despre cine este vorba? Nu cumva vreun templier?

De Wolfe a clătinat rar din cap.

– Din câte-am aflat, un preot. Se zvoneşte că ar fi abate de la Paris, care a făcut o scurtă vizită episcopului nostru, după care şi-a văzut de drum.

Chipul lui Ridefort a pălit. Teama lui nu izvora dintr-un exces de imaginaţie, ci din sumbra realitate, a gândit coronerul.

– Cred că ştii mai multe despre el, adevărat? Cum arăta?

De Wolfe a luat o gură de vin din cupă şi a înghiţit-o încet.

– Am aflat asta de la cineva care a aflat de la altul – doar bârfe de la catedrală, de fapt. Mi s-a spus doar că era scund şi avea un nas pe care nu-l uiţi cu una, cu două. Şi-a aşezat cupa cu atenţie pe braţul drept al scaunului. Iar copistul meu a spus că era nunţiu papal, dar nu ştiu ce mai înseamnă şi asta.

De Ridefort a sărit în sus de parcă ar fi fost împuns cu un pumnal şi, în mişcarea bruscă, a lovit cu piciorul vătraiul de fier, care a căzut cu zgomot pe podea. Faţa lui a devenit pământie, iar degetele i s-au crispat. De Wolfe, care îl văzuse luptând neînfricat în arşiţa bătăliilor din Palestina, a băgat de seamă că omul era aproape îngrozit doar auzind vorbindu-se despre un vizitator ce trecuse prin Exeter.

– Înseamnă că m-au dibuit până şi în oraşul acesta – nici nu încape îndoială, a şoptit el.

Simţindu-i deznădejdea, Matilda s-a uitat îngrijorată la noul ei idol.

– Cine este acest preot şi de ce te-ai îngrijorat, Sir?

De Ridefort a început să păşească prin faţa focului, apoi s-a lăsat să cadă pe scaun.

– Îngrijare e puţin spus, draga mea doamnă, a zis el, chinuindu-se să se controleze. Nu-i cunosc numele, dar era un abate de la Fleury care uneori venea să stea de vorbă cu Maestrul de la Comandamentul nostru. Era mic şi avea un nas foarte ciudat. Însă, oricine ar fi, faptul că a sosit aici ca nunţiu papal nu înseamnă decât că se află pe urmele mele.

– Ce este acela un nunţiu? l-a întrebat Matilda.

– După cum spune Thomas, care se pricepe la toate cele care ţin de Biserică, este un mesager de la Roma, a lămurit-o de Wolfe.

– Şi ce-i atât de deosebit la nasul lui? a insistat ea, uitându-se la de Ridefort.

– Dacă este cumva preotul de care-mi amintesc eu, el avea un nas fără rădăcină. Pornea chiar din frunte, fără adâncitura aceea obişnuită dintre ochi.

– Adică un adevărat nas roman! a intervenit John.

– Din câte înţeleg nu e momentul să faci remarci neroade, John, l-a repezit Matilda. Şi ce ai de gând să întreprinzi?

De Wolfe a socotit că venise momentul să-i readucă pe cei doi cu picioarele pe pământ şi să gândească limpede.

– Dar stai puţin, pentru numele lui Dumnezeu! Nu avem nici un motiv să credem că acest om are ceva de a face cu Sir Gilbert. A intrat în oraş însoţit de două gărzi, i-a făcut o vizită scurtă episcopului, după care a plecat. De ce trebuie să ne gândim neapărat că îl interesa Si Gilbert, pe care, în afară de noi, nimeni din oraş nu-l ştie?

Faţa lui de Ridefort a mai căpătat ceva culoare, însă starea sa de nelinişte a persistat.

– Îţi mulţumesc pentru încercarea de a mă mai linişti, John, însă coincidenţa este tare neobişnuită. Un trimis al Sfântului Părinte soseşte într-unul dintre cele mai îndepărtate oraşe din Europa, la câteva zile după venirea unui templier renegat. De ce altceva ar fi trecut pe aici, dacă nu să mă caute?

S-au ciorovăit pe această temă vreme de câteva minute, iar de Ridefort s-a arătat neclintit în convingerea lui că vânătoarea în privinţa persoanei sale devenise tot mai strânsă.

– Până la sosirea lui Bernardus, trebuie să plec din Exeter şi să mă ascund într-un loc mai puţin cunoscut, a exclamat el, deosebit de agitat. Nu-mi poţi sugera vreun sat îndepărtat din apropierea oraşului?

– Ce-ai zice să te duc la o mănăstire ori la o abaţie? Sunt multe din acestea prin ţinut, care ar fi bucuroase să-ţi ofere ospitalitate, s-a trezit vorbind Matilda, care ţinea cu disperare să joace rolul fecioarei salvatoare a eroului ei.

Însă de Ridefort a respins cu vehemenţă o asemenea sugestie.

– Locurile de rugăciune vor fi primele pe care le vor cerceta aceşti oameni. Se pot bizui pe preoţi, din orice ordin, că se vor supune poruncilor Romei de a anunţa apariţia oricărui călător

ori străin care seamănă cu mine. Apoi, brusc, i-a venit o idee. Sunt gata să pun rămăşag că acesta a şi fost mesajul pe care abatele l-a adus în întregul comitat, s-a dus la Episcopul Marshal pentru ca el să transmită porunca în întregul ţinut.

– Aş putea afla de la arhidiacon dacă aşa stau lucrurile, a zis de Wolfe. Apoi s-a plesnit peste frunte când şi-a dat seama că va lipsi câteva zile, lucru pe care până în acel moment evitase să i-l comunice nevestei. Mâine în zori trebuie să plec la Ilfracombe, aşa că până la întoarcere nu voi reuşi să fac nimic.

S-a ales cu o privire otrăvită din partea Matildei şi şi-a dat seama că ea urma să-i ţină o întreagă predică după plecarea oaspetelui.

– Eu te-aş sfătui să stai în han şi să nu te aventurezi pe afară, decât noaptea, şi atunci doar dacă trebuie. Eu încă mai cred că nu te caută nimeni în oraş – cine ar putea şti cum arăţi? Mai ales că nu mai porţi barbă şi mustaţă. Nici măcar eu n-am reuşit să te recunosc.

– Şi când te întorci? l-a întrebat de Ridefort. Trebuie să mă mut cu orice chip undeva departe de oraş.

– O să fiu plecat din oraş vreme de două nopţi şi mă voi întoarce în cea de-a treia zi, puţin înainte de închiderea porţilor. Şi atunci o să-ţi aranjez ceva. Mai mult de-atât nu se poate.

Templierul renegat a trebuit să se mulţumească şi cu atât.

**

În ciuda absenţei lui Thomas, care le era mai mereu o povară la drum lung, călătoria către Infracombe le-a luat o zi şi jumătate, în parte din cauza ploii torenţiale, care transformase drumurile în mlaştini chiar din prima după-amiază. Coronerul şi ofiţerul său, urmaţi de Sergentul Gabriel şi patru oşteni, au călărit până la Umberleigh în prima zi şi şi-au petrecut noaptea într-un hambar. În următoarea dimineaţă şi-au continuat drumul, drept prin Barnstaple, ajungând la Ilfracombe pe la amiază.

Acolo, John nu a mai aflat nimic nou faţă de vizita lui de dinainte, cu singura excepţie că epava se destrămase cu totul,

din ea rămânând doar câţiva dulapi groşi, azvârliţi printre stânci. Singurul supravieţuitor, Alain Bretonul, se mai înzdrăvenise şi locuia acum aproape de port, astfel că John nu a mai trebuit să urce până la bordeiul păstorului. Era îngrijit de familia unui proprietar de vas din oraş, asta până când avea să sosească vreo corabie care să-l ducă la Bristol ori la St Malo, unde să fie dat în grija patronului său ori a familiei.

Coronerul l-a interogat din nou pe Alain, dar tânărul nu şi-a mai amintit nimic care să ajute la identificarea piraţilor, în afară de faptul că la bord se găseau şi doisprezece vâslaşi.

Gabriel l-a întrebat pe arendaş ce se întâmplase cu leşul marinarului.

– L-am îngropat în spatele bisericii – acolo sunt mai bine de zece morminte de marinari, majoritatea necunoscuţi, oameni care au fost aruncaţi de mare pe ţărmul nostru.

Sergentul şi coronerul i-au întrebat pe arendaş şi pe alţi câţiva din port dacă aveau ştiinţă de alte atacuri pirateresti din zonă. În afara câtorva zvonuri vagi care menţionau toate porturile şi cătunele având măcar o barcă de pescuit, începând cu Minehead şi terminând cu Padstow, acuzaţiile oamenilor nu aveau nimic concret, ele părând a-şi avea izvorul în neînţelegerile dintre săteni.

Nu mai exista nici un motiv ca de Wolfe şi oamenii săi să mai zăbovească la Ilfracombe, astfel că după ce au îmbucat ceva şi au băut bere în casa arendaşului, pentru care John i-a dat nevestei omului câteva pence, cei şapte bărbaţi au pornit spre Appledore. Micuţul port se afla pe celălalt mal al râului, unde se uneau râurile Taw şi Torridge, şi, deşi, în linie dreaptă, cele două sate erau despărţite de douăsprezece mile, au fost siliţi să treacă prin Barnstaple şi Bideford ca să ajungă acolo, parcurgând o distanţă aproape dublă.

Până să ajungă la Barnstaple se înserase, astfel că de Wolfe s-a văzut silit să ceară din nou loc de dormit la micuţul castel al lui de Tracey, deşi stăpânul era tot absent, de astă dată fiind plecat la o cabană de vânătoare pe undeva, la ţară.

În dimineaţa următoare, au plecat cu toţii călare spre Bideford, ca să traverseze singurul pod peste râul Torridge,

pentru ca apoi să parcurgă cele trei mile până la Appledore. Aici au putut admira, fără entuziasm, colibele întinse de-a lungul ţărmului şi cele câteva case mai solide, aşezate pe panta de deasupra plajei.

– *Crowner,* încă un loc jalnic! a bombănit Gwyn nemulţumit, aruncându-şi privirea roată peste locuinţele sărăcăcioase şi colibele care abia se ţineau în picioare, cu năvoade atârnate pe pereţi.

– Dacă ăştia de aici sunt piraţi, înseamnă că nu le merge prea grozav, a adăugat Gabriel cu cinism.

Satul era ridicat pe un promontoriu ce înainta în estuarul nisipos al celor două râuri, marea aflându-se la o milă depărtare, undeva în stânga lor, unde dunele late mărgineau oceanul. Nu exista un port propriu-zis, la fel ca la Ilfracombe, astfel că vasele erau trase pe nisip în partea adăpostită a peninsulei joase. Pe uscat, ferite de flux, se aflau cinci ori şase bărci de pescuit, însă nici urmă de vreun vas care să poată înfrunta apele oceanului. La început, satul li s-a părut părăsit, dar de îndată ce mergeau pe singurul drum care trecea printre cele zece-douăsprezece locuinţe, câteva femei, unele cu copii ţinuţi pe coapsă, au apărut în pragul uşilor ca să-i privească uimite pe străini.

– Pe Dumnezeul meu, aici nu are cum să existe vreo flotă de piraţi, a zis sergentul, privind cu dezgust satul în care ajunseseră după ce călăriseră aproape două zile. Ăştia de aici nici n-ar putea aduna un echipaj pentru un vas care să aibă jumătate din mărimea celui pe care îl căutăm noi.

Gwyn s-a arătat suspicios.

– De acord că pare puţin probabil – şi totuşi, zece oameni zdraveni, având câteva arme, ar putea dovedi un vas mic de mărfuri dacă are marinari mai buni şi luptători mai tari.

De Wolfe a aruncat o privire în jur. Văzând doar femei şi copii, a zis:

– Haideţi să găsim pe cineva pe care să-l luăm la întrebări.

Unul dintre ostaşi a coborât de pe cal şi s-a dus către cea mai apropiată colibă cu acoperişul din paie, unde o femeie

grasă stătea rezemată de uşorul uşii. Câteva clipe mai apoi, s-a apropiat de coroner.

– Femeia spune că bărbaţii sunt fie la pescuit, fie la tribunalul manorial de la Bideford. Însă la vreo două case mai la vale a rămas un bărbat care este bolnav.

S-au deplasat câţiva metri mai jos pe drumul prăfos, iar ostaşul a intrat într-un bordei. A apărut cu un bărbat între două vârste, care mergea cu ajutorul unei cârje pe care o ţinea strânsă în scobitura umărului, de parcă n-ar fi vrut să o piardă. Având proaspătă în minte amintirea propriului picior rupt, de Wolfe a coborât de pe cal şi a făcut câţiva paşi către invalid.

– Sunt Sir John de Wolfe, coronerul comitatului, a zis el cu blândeţe.

Bărbatul l-a salutat din cap, iar chelia lui a strălucit în lumina neaşteptată a razelor soarelui, care tocmai ieşise dintre nori.

– Mi-a zis ostaşul domniei tale. Ce necazuri v-au adus până în sătucul nostru amărât? (Sosirea unui grup de ostaşi şi a unui reprezentant al regelui nu avea cum să fie un prilej de bucurie pentru oamenii acelui sat, însă bărbatul s-a arătat mai puţin speriat când a aflat că oamenii legii voiau să afle veşti despre piraţi). Aici, în Appledore? a făcut el, cu mare mirare în glas. Noi abia ne scoatem cele necesare traiului muncind câmpiile de colo, iar câţiva dintre bărbaţii noştri prind şi ei câţiva peşti pentru stăpânul nostru sau pentru a-i vinde la Barnstaple. Nici măcar nu avem un arendaş, ca toată lumea; la noi vine cel din Bideford ca să ne mai dea porunci.

– Asta nu v-ar putea împiedica să plecaţi cu vreo barcă pentru a mai jefui câte ceva din când în când, a zis Gwyn, măsurându-l cu ochi neîncrezători.

– Nu avem nici un vas care să poată ieşi pe mare – nici unul nu e mai mare decât cele de pe plajă, a zis el, şi s-a dezechilibrat când a arătat cu cârja spre bărcile trase pe nisip, dintre care nici una nu avea mai mult de şase metri lungime.

Gwyn s-a uitat lung la ele, apoi s-a declarat de acord.

– Bretonul acela a zis că vasul care i-a atacat avea câte şase vâslaşi pe fiecare latură. Aşadar, ar fi trebuit să aibă tot

atâtea strapazane de-a lungul parapeţilor. Şi atunci ar fi fost mai mare decât găoacele alea de acolo.

Gabriel era bănuitor din fire şi nu se lăsa convins chiar atât de uşor.

– Acelea sunt doar bărcile aflate aici, amice, a mârâit el. Chiar nu aveţi vase mai mari?

Săteanul a clătinat din cap.

– V-am mai spus, n-avem nici o barcă mai mare decât acelea! Neguţătorii se duc mai sus pe râu, către Bideford. Acolo e mai adăpost şi există şi chei, şi un oraş cum se cuvine. Câteodată, mai apare câte-un vas mai mare din Ţara Galilor ori Cornwall, care să ne aducă şi nouă câte-o încărcătură de var pentru câmpuri şi să ia nişte grăunţe, dar asta se-ntâmplă doar de vreo două ori pe an.

– Şi ce ţineţi în coliba aceea mai mare? l-a întrebat coronerul, arătând cu degetul către o construcţie din nuiele şi lut, care avea un acoperiş vai de mama lui din paie, care ajungea până la nivelul solului.

– Acolo e o şură, unde ţinem fânul pentru iarnă, nişte var, dar şi nişte napi, ca să avem ce mânca peste iarnă. Dar am terminat deja totul, aşa că acum mâncăm peşte.

Ca să fie sigur că respectiva clădire nu era doldora până la acoperiş cu mărfuri furate, vizitatorii s-au apropiat şi au aruncat o privire, dar săteanul nu-i trăsese pe sfoară: în interiorul năpădit de mucegai se găseau doar resturile proviziilor pentru iarnă ale cătunului.

De Wolfe l-a îndrumat pe bărbat să-şi vadă de sănătate şi a pornit în fruntea grupului, mergând de-a lungul malului apusean al râului Torridge, către Bideford.

– Dacă se petrec acte de piraterie în zona asta, ele s-ar desfăşura doar cu ştirea lui Richard de Grenville, a spus el. Oamenii din satele lui n-ar putea să dispară zile în şir pe mare fără ca el să afle de lipsa lor.

– Să fie intendentul şi arendaşii lui amestecaţi în vreo asemenea viclenie fără ştirea lui? a sugerat Gabriel.

Călare, el şi Gwyn îl încadrau pe coroner.

Uriaşul din Cornwall, care cunoştea obiceiurile din satele aflate pe coastă, a respins o asemenea posibilitate.

– De unde să facă ei rost de o corabie îndeajuns de rezistentă pentru a ieşi pe mare fără ca stăpânul locului să afle? Nici n-ar avea bani să construiască una şi să o păstreze fără a se da de gol. Ori cel care a pus la cale pirateria este seniorul, ori noi suntem alături cu drumul şi socotim că piraţii ar fi din Appledore.

– N-ar putea fi vorba de nelegiuiţi? a întrebat Gabriel. Dumnezeu mi-e martor că sunt mii de răufăcători ce bântuie prin codrii şi mlaştinile Angliei. Iar cei stabiliţi pe coastă s-ar putea apuca de piraterie, în loc să devină tâlhari şi hoţi de drumul mare.

Gwyn şi-a trecut degetele prin mustaţa lui ca o junglă.

– Se prea poate, dar de unde să aibă nelegiuiţii o corabie ca lumea? Doar atacând vreun sat sau port şi furând una, dar nu s-a primit vreo reclamaţie privind asemenea fărădelege făptuită în Comitatul de Apus.

În timp ce şi-au continuat drumul, au examinat şi altă posibilitate. Poate că piraţii veniseră din Ţara Galilor, Irlanda ori chiar Bretania, dar Alain susţinuse sus şi tare că atacatorii vorbiseră în engleză, ceea ce excludea ideea unor incursiuni ale unor răufăcători din ţările celtice.

Vreo douăzeci de oameni, bărbaţi şi copii, au trecut prin dreptul lor, îndreptându-se spre Appledore după ce participaseră ca martori, juraţi sau reclamanţi la judecăţile manoriale ce se desfăşurau o dată la două săptămâni. Ei s-au uitat curioşi şi oarecum temători la grupul de bărbaţi înarmaţi venind călare dinspre satul lor, însă, în afara unor saluturi bolborosite şi a unor gesturi de a-şi da părul din ochi, oamenii şi-au văzut de drum grăbind pasul atât cât au putut.

– Ăştia care tocmai au trecut pe lângă noi nu arată defel în stare să atace o corabie, a mormăit Gwyn. Abia dacă s-ar pricepe să fure câţiva porci.

Ajunseseră deja la Bideford. Micuţul oraş avea vreo şase vase trase pe uscat de-a lungul cheiului, iar fluxul începuse să le ridice pe unele de pe nisipul noroios. Cu ochi priceput de

fost marinar, Gwyn le-a examinat pe fiecare, căutând vreuna cu furcheţi pentru şase rame, însă nici unul nu avea asemenea adăugiri.

Fortificaţiile oraşului constau într-un val de pământ pe coama căruia se înălţa o palisadă veche din lemn, cu toate că, mai recent, porţile fuseseră reconstruite din piatră. Richard de Grenville locuia într-un castel de mici dimensiuni, care era mai curând un conac fortificat, însă el plecase în vizită la domeniile lui din Winchester, pentru că depusese o reclamaţie Cancelarului, Walter Longchamp, în legătură cu nişte terenuri pe care le revendica. Îşi luase soţia şi restul familiei cu el, lăsându-l pe administratorul său să se ocupe de toate, inclusiv de judecata din acea zi. Acesta îi oferise coronerului mâncare şi băutură şi îl invitase să rămână peste noapte împreună cu oamenii lui. În timp stătea în sala mare şi mânca pâine proaspătă şi gustoasă cu brânză şi sorbea din vinul cel mai bun al lui de Grenville, John a discutat cu administratorul despre piraterie.

Un bărbat masiv cam de vârsta lui de Wolfe, cu barbă şi mustăţi negre, administratorul i-a răspuns:

– Anul trecut am pierdut şi noi un vas. Unii spun că s-a scufundat după ce a plecat de aici spre Bude, dar noi n-am găsit nici o urmă de naufragiu.

– De aceea crezi că a fost atacat de piraţi? l-a întrebat John.

– La vreo două săptămâni, marea a azvârlit un cadavru pe Bancul Braunton. Avea răni despre care sunt aproape sigur că erau făcute de o secure sau un satâr. Unii au zis că rănile au apărut în urma izbirii trupului de stânci, dar acolo unde l-am găsit nu erau pietre. Eu spun că rănile erau făcute de o armă ascuţită.

– Asta s-a întâmplat înainte de a avea un coroner care să cerceteze omorul, a spus de Wolfe. Cam acelaşi lucru s-a întâmplat în apropiere de Ilfracombe şi vrem să-i descoperim pe cei care au făptuit aşa ceva – şi să-i spânzurăm! (Apoi i-a zis administratorului fără ocoliş că oamenii din Appledore

fuseseră bănuiţi de astfel de fapte, însă vorbele lui au stârnit un hohot de râs, nu indignarea omul.)

– Prostovanii aceia n-ar fi în stare să captureze nici un coraclu[1] plin cu măicuţe, darămite o corabie comercială! E de mirare că reuşesc să găsească marea, cu bărcuţele lor de pescuit, atât de proşti sunt. Asta e din cauza căsătoriei între rude de sânge, înţelegi, atât e de departe satul de alte aşezări, unde bărbaţii şi-ar putea găsi neveste.

Jumătate din cătunele din Anglia erau la fel de mici şi îndepărtate, iar de Wolfe s-a întrebat de ce administratorul vădea un asemenea dispreţ faţă de satul respectiv, însă, înainte de a putea pune câteva întrebări lămuritoare, omul lui de Grenville s-a reîntors la subiectul pirateriei.

– *Crowner,* nu-ţi mai pierde vremea căutând în sate precum Appledore. Ştiu prea bine cine ne-a furat vasul – şi sunt convins că acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu cel de la Ilfracombe. A tăcut o clipă, ca să dea mai mult dramatism vorbelor lui, şi l-a privit în ochi pe de Wolfe. De Marisco, el este făptaşul. Numai că nu ai cum să ajungi până la el, aşa cum stă cocoţat pe coastele stâncoase de la Lundy. El socoteşte că insula aceea nu face parte din Anglia – şi de aceea îi nesocoteşte legile. Oamenii lui sunt o adunătură de briganzi şi piraţi însetaţi de sânge. Acolo trebuie să cauţi.

Convingerea lui era atât de puternică, încât de Wolfe a început să creadă că omul avea dreptate.

[1] Barcă de formă aproape rotundă, făcută din nuiele împletite cu bordaj din piele, folosită şi în prezent în Ţara Galilor, Irlanda sau partea de est a Angliei. (n.tr.)

CAPITOLUL ŞASE

În care Crowner John îşi vizitează mama

Călăreţii au ajuns din nou la Exeter cu puţin înainte de închiderea porţilor şi de căderea întunericului, deşi, pe măsură ce luna martie se apropia de sfârşit, seara venea tot mai târziu. Gwyn i-a părăsit de acolo, ducându-se la casa lui din St Sidwell's, iar ostaşii au plecat spre castel, lăsându-l pe de Wolfe în urmă ca să-şi bage calul în grajdul fierarului.

A traversat drumul către propria casă şi, în vreme ce îşi scotea ostenit hainele de călărie în vestibul, a auzit glasuri în casă. Flămând şi însetat, a deschis uşa de la sală cu un aer posomorât, mult mai dornic să-şi umple burta decât să se ocupe de vreun vizitator. Când s-a îndreptat spre vatră, l-a văzut pe Gilbert de Ridefort discutând plin de vioiciune cu Matilda. Îmbrăcat cu o tunică simplă de culoare cafenie, fiindcă îşi lăsase mantia cu glugă pe un taburet din apropiere, el s-a ridicat plin de curtenie la intrarea lui John.

– Mult stimata dumitale doamnă mi-a ţinut de urât până la întoarcerea ta, a zis el. Abia aşteptam să aflu dacă ai şi alte veşti, îndeosebi privitoare la un loc unde m-aş putea ascunde în mai multă siguranţă.

În loc să-l întâmpine cu o expresie posomorâtă, Matilda i-a zâmbit vag lui John, după care s-a interesat cu solicitudine în legătură cu starea piciorului după o călătorie atât de lungă.

– Masa de seară are să fie gata curând, John, a adăugat ea, lucru care nu-i prea stătea în fire. I-am spus lui Mary să facă un efort, deoarece l-am invitat pe Sir Gilbert să cineze din nou cu noi.

De Wolfe a gemut în sinea lui la gândul că va trebui să-l suporte pe acel oaspete când de fapt el nu voia decât să mănânce, iar apoi să se ducă la Bush, ca să o vadă pe Nesta. Până şi şederea lângă vatră cu o ulcică de bere în mână ar fi fost de preferat în loc să îi asculte, vrând nevrând, pe Matilda şi pe Gilbert, preamărind gloria şi măreţia Normandiei.

S-a lăsat pe bancheta abia eliberată de Gilbert de Ridefort, care s-a aşezat pe cealaltă, vizavi.

– Ai ceva veşti? a insistat fostul templier.

De Wolfe a clătinat obosit din cap.

– În nordul comitatului nu am aflat nimic nou. Am bătut drumul de pomană…

– Dar ce mai ştii despre acel preot? Au mai apărut cavaleri necunoscuţi prin oraş?

– Abia am pus piciorul în Exeter, aşa că nu am de unde şti, a zis el pe un ton morocănos. Trebuie să mă duc la castel după ce mănânc şi poate aflu ceva acolo.

– Am impresia că în seara asta fratele meu participă la un ospăţ dat de Ghilda Ciubotarilor, a zis Matilda, în glasul căreia revenise deja tonul obişnuit de iritare.

Cu toate acestea, de Wolfe era decis să se lupte pentru a-şi găsi un motiv plauzibil ca să se ducă la Bush.

– Asta are să fie ceva mai târziu în seara asta, iar eu am oricum alte treburi pe cap în cămăruţa mea, dacă acea hrubă din subsol poate fi numită astfel.

În sala mare a apărut Mary, care a aşezat tot ce trebuia pe masă, urmată de Simon, care abia stătea în picioare sub povara unui braţ de butuci pentru foc. Apoi s-a întors şi a adus vin şi bere, iar după aceea, vreme de o oră, cei trei au mâncat şi au băut. De Wolfe a rămas mai mult tăcut, încercând să-şi astupe urechile ca să nu o mai audă pe Matilda, care nu-l slăbea pe de Ridefort cu întrebări despre viaţa lui în Franţa. Lui de Wolfe îi era greu să împace imaginea de luptător neînfricat,

pe care şi-o făcuse despre de Ridefort pe vremea cât se aflaseră în Palestina, cu aceea a omului politicos şi curtenitor, care se pricepea să se poarte cu femeile atunci când apărea o asemenea situaţie.

Cu toate acestea, de Wolfe a perceput o nuanţă de nelinişte în glasul lui de Ridefort şi a devenit conştient de privirile întrebătoare pe care acesta i le arunca mereu, când reuşea să mai scape de insistenţele neroade ale Matildei. În cele din urmă, coronerul şi-a făcut milă de el şi i-a dezvăluit planul său de a-l instala undeva în afara oraşului.

– Am hotărât să te duc în satul meu natal, locul unde m-am născut şi unde familia mea are un conac, s-a oferit el.

Faţa lui de Ridefort s-a luminat niţel, iar uşurarea lui a fost evidentă, cu toate că, printr-o strâmbătură, Matilda, şi-a dat de gol sentimentele; îşi dispreţuia rudele prin alianţă, iar acestea o iubeau la fel de mult.

– Dar eşti convins că mă vor accepta, John? a întrebat de Ridefort. Şi unde se află acel conac?

– La Stoke-in-Teignhead, la vreo cincisprezece mile spre miazăzi de Exeter, nu departe de coastă. Se află la câteva ore de mers călare fără să ne zorim, atâta vreme cât apa fluxului este destul de scăzută ca să putem traversa râul la Teignmouth.

– Nu-i un conac prea impresionant, a pufnit Matilda, dar e suficient de departe, recunosc, dacă într-adevăr crezi că trebuie să renunţi la condiţiile mai bune de la oraş.

– Cu excepţia ospitalităţii dumitale, doamnă, nu am avut prilejul să cunosc prea multe din Exeter, a remarcat Gilbert. Stau toată ziua ascuns în hanul acela, ca să nu atrag deloc atenţia asupra mea.

John s-a ridicat masându-şi şalele care îi amorţiseră după o zi întreagă petrecută în şa. Piciorul păruse că suportase călătoria surprinzător de bine şi nu-l durea deloc fiind la fel de sigur ca înainte pe el.

– Ei, acum trebuie să mă ocup de nişte treburi. Rămâi aici ori te întorci la han?

Matilda şi-a îndreptat ochii către fostul templier cu o expresie atât de rugătoare, încât lui John aproape că i s-a făcut milă de ea.

– Păi tocmai spuneai că te simţi ca într-o temniţă în acel loc, aşa că n-ar fi rău să mai rămâi o vreme în pace dinaintea unui foc straşnic. O să cer servitoarei să ne mai aducă nişte vin.

Lui de Wolfe îi era totuna dacă fostul templier ar fi avut-o pe Matilda pe pardoseala rece a încăperii, dar a bănuit că nici măcar neînfricatul cavaler n-ar fi făcut faţă unei asemenea încercări. În timp ce se îndrepta spre uşă, i-a promis lui de Ridefort că-l va duce la noua ascunzătoare a doua zi dimineaţă.

– Să fii pregătit cu bagajul şi calul. Ne vedem la Bush imediat după crăpatul zorilor.

Spunând acestea, a dispărut în întunericul de pe Martin's Lane, pornind în direcţia opusă castelului Rougemont, unde se afla *sheriff*-ul.

**

Trecuse cam multă vreme de când coronerul nu se mai tăvălise în pat cu ţiitoarea sa, de aceea a profitat de un răgaz când erau mai puţini muşterii în tavernă, şi şi-a petrecut o oră cu ea în încăperea micuţă de la catul întâi. În sala mare, plină de fum care ocupa tot parterul clădirii se găseau vreo douăzeci de clienţi, majoritatea cunoştinţe vechi de-ale lui John, astfel că nimeni nu a remarcat în mod deosebit faptul că el a urcat scara lată din colţ; legătura lui cu Nesta le erau tuturor prea bine cunoscută ca să mai dea naştere unor bârfe.

Încăperea Nestei avea un pat adevărat, cu picioare scunde şi nu obişnuita saltea de paie aşezată direct pe podea. John i-l cumpărase cu un an în urmă, ca nici unul dintre ei să nu răcească din cauza curentului rece care bătea permanent la nivelul podelei. Acel pat rezistase vitejeşte activităţilor desfăşurate în decursul celor douăsprezece luni de existenţă, iar dulgherii franţuji meritau felicitări pentru faptul că picioarele lui rămăseseră întregi după zbenguielile celor doi.

Acum, după ce se iubiseră, stăteau îmbrăţişaţi şi ghemuiţi sub acoperământul din piei de oaie cusute între ele. Pe un ton ironic, Nesta l-a întrebat dacă îl mai durea spatele.

– O fi de la prea mult călărit pe ziua de azi, Sir *Crowner* – ar trebui să te mai îngrijeşti de sănătate!

Drept pedeapsă, el a pişcat-o uşor de coapsă. Dar în acelaşi timp şi-a îngropat faţa în buclele roşcate de pe ceafa ei.

– Tocmai mă-ntrebam cum s-o fi descurcând Sir Gilbert de Ridefort cu Matilda în aceste momente. O fi reuşit să scape de avansurile ei pătimaşe?

Amuzată, velşa a chicotit.

– Nu-mi pot închipui ca bietei femei să-i treacă asemenea gânduri prin minte – poate doar pentru preotul de la St Olave's.

Gândul la nevastă i-a adus aminte lui de Wolfe că stătea destul de prost cu timpul.

– S-ar cuveni să dau o fugă până acasă şi să-l salvez pe sărmanul om înainte ca ea să sară pe el, a zis el şi a început să-şi caute straiele pe podea, în apropierea patului.

Nesta s-a strecurat de cealaltă parte a patului şi, pe întuneric, s-a îmbrăcat repede.

– Şi eu trebuie să văd de treburile hanului, fiindcă prostovanul acela bătrân de Edwin şi fetele alea obraznice şi certăreţe o să-mi gonească toţi muşteriii cu purtarea lor. A deschis uşa grosolană din lemn, lăsând să pătrundă o geană de lumină de la un felinar lăsat să ardă pentru ca oaspeţii să-şi găsească drumul până la saltelele lor. Să vii jos să mai bei o cană de bere înainte de-a pleca – ultima bere făcută a ieşit mai bună ca niciodată, chiar dacă mă laud singură.

O femeie deosebită şi o amantă încântătoare, Nesta era şi o bucătăreasă foarte bună şi o talentată producătoare de bere. De Wolfe deplângea de multe ori faptul că barierele sociale şi căsătoria lui îl împiedicau să trăiască mai mult alături de acea bijuterie de femeie.

S-a ridicat din pat şi şi-a tras cămaşa de corp şi tunica lungă, de culoare cenuşie, tăiată în faţă şi în spate pentru a putea călări. Ciorapii lungi şi negri îi ajungeau până la coapse,

iar încălţările cu bot ascuţit şi întors în sus, precum şi centura grea, îi completau îmbrăcămintea. Îşi lăsase jos mantia cu glugă, făcută din piele de lup.

Când a coborât treptele de lemn spre berărie, luminată de flăcările pâlpâitoare ale unui foc mare şi de lumânările din seu de pe mese, de Wolfe a zărit o siluetă familiară stând în apropierea uşii. Când a ajuns jos, Nesta tocmai trecea grăbită să o îndemne la treabă pe una dintre servitoare, dar s-a oprit o clipă ca să-i spună:

– Thomas te aşteaptă răbdător de vreo zece minute – zice că are un mesaj pentru tine.

Apoi s-a îndepărtat, iar el s-a dus spre micuţul copist, care a sărit în picioare şi, clipind ca o pasăre, s-a uitat la faţa lui de Wolfe, iar ochii lui au sclipit în lumina lumânărilor.

– Am descoperit cine era preotul – acela venit din Franţa, a rostit el cu glas scârţâit. Nespus de recunoscător coronerului pentru că-i oferise o slujbă, lucru care-l salvase de sărăcie lucie şi probabil de moarte prin înfometare, Thomas se arăta întotdeauna disperat să-şi arate valoarea în faţa stăpânului său. Cu toate că de Wolfe şi Gwyn îl tratau cu mare dispreţ, el se dovedise în numeroase rânduri extraordinar de util în anchetele unor decese suspecte.

– Bun, cine este? l-a întrebat de Wolfe.

– Un abate de la Paris, pe numele său Cosimo din Modena.

– Modena? Păi asta nu-i în Franţa.

– Nu, omul e din nordul Italiei. Am înţeles că e preot la Vatican, trimis la post în Paris în urmă cu câtva timp ca nunţiu special. Nimeni nu ştie care îi sunt îndatoririle speciale, a spus Thomas cu glas fonfăit.

– Şi cum de-ai aflat toate astea? Acum unde este omul? l-a întrebat de Wolfe pe un ton poruncitor.

– Am stat de vorbă cu unul dintre benedictinii de la stăreţia St James's, care a venit astăzi la o slujbă pentru Sfântul Jerome. El mi-a zis că Abatele Cosimo s-a instalat la stăreţie, spre marea nefericire a stareţului.

– Păi de ce se plânge?

– În primul rând, pentru că acest Cosimo este cistercian. Prin stricteţea cu care respectă credinţa, aceştia îi dispreţuiesc pe benedictinii cluniaci, cu toate că ordinele lor au aceeaşi origine. În plus, a cerut să i se asigure cazarea şi hrana pentru sine şi doi oameni în baza poruncii Papei Celestine, arătându-i o scrisoare de la Roma prin care se cere supunere totală, chiar şi din partea episcopilor, în faţa acestui Cosimo.

De Wolfe a rămas pe gânduri auzind ştirea şi, de mirare, s-a rezemat uşor de uşa hanului.

– Şi nimeni nu ştie cu ce treburi a venit acest italian aici?

Pirpiriul copist părea doborât.

– Sir *Crowner,* asta n-am putut descoperi. Nimeni nu ştie. S-ar părea că abatele este o persoană foarte secretoasă.

Rămas pe gânduri, John şi-a frecat bărbia aspră din cauza ţepilor.

– Ne înţelegem bine cu stareţul cel vesel de la St James's, nu-i aşa?

Încântat că i se cere părerea, Thomas şi-a bălăngănit capul plin de solicitudine.

– Stareţul Peter s-a arătat tare amabil când am mers să vedem ce era cu peştele acela mare, acum câteva luni, a zis el aprobator.

Cu puţin timp înainte de accidentul suferit, când bătrânul lui cal îi rupsese piciorul, dar îi salvase şi viaţa, John, Gwyn şi Thomas vizitaseră stăreţia, deoarece coronerul trebuise să ancheteze prinderea unui sturion. Stareţul, un bărbat rubicond şi iubitor de vin bun, îi cinstise pe toţi cu acel prilej.

– Thomas, mâine-dimineaţă în zori să fii pregătit cu tot ce ai nevoie pentru o plecare de câteva zile din păducherniţa aia din apropierea catedralei, unde stai. Am pentru tine o trebuşoară care s-ar putea să-ţi placă.

Fostul preoţel a trebuit să se mulţumească doar cu atât, pentru că John nu i-a dat alte lămuriri.

**

În timp ce călărea pe Odin prin negurile dimineţii ce se cerneau de-a lungul râului Exe, coronerul s-a gândit că la

vârsta de patruzeci de ani era deja bătrân. Pe vremea când luptase ca soldat, se trezea proaspăt ca o floare, indiferent la ce oră era deşteptat de goarnă, însă acum se simţea cu ochii lipiţi, iar mintea îi stătea împâclită multă vreme, până când reuşea să alunge efectele somnului.

În spatele lui călăreau Gwyn pe iapa lui masivă, apoi Thomas, care călărea de-a curmezişul pe spinarea poneiului de landă. Alături de el se afla Gilbert de Ridefort, care stătea drept ca un băţ pe calul lui castrat, de culoare cenuşie. Arăta întocmai ca un cavaler templier, chiar dacă nu era înveşmântat cu mantia largă şi albă, având crucea mare pe ea.

Cei patru mergeau în tăcere, fiecare cufundat în propriile gânduri, cu toate că la fiecare câteva sute de paşi, Gilbert arunca câte o privire peste umăr, ca să verifice dacă nu era urmărit pe furiş de cineva prin ceaţa dimineţii.

Au trecut prin dreptul câtorva ţărani şi neguţători care se îndreptau spre Exeter, mulţi dintre ei ducând baloturi uriaşe în spate ori împingând cotigi cu mărfuri pe care să le vândă la oraş, alţii având măgarii deşelaţi de boccele ori care trase de boi încărcate cu diverse produse. Drumul mergea spre miazăzi de Exeter, către Topsham, micul port de la capul estuarului râului Exe. Între ele se afla stăreţia St James, întemeiată cu jumătate de veac înainte de Baldwin, renumit *sheriff* al comitatului. Micuţa clădire se găsea pe o pantă, puţin deasupra zonei inundabile a râului, iar John i-a spus lui Gwyn să rămână pe drumul principal împreună cu Sir Gilbert, astfel încât să nu fie văzuţi din stăreţie, în cazul în care misteriosul preot de la Roma ar fi fost acolo. El şi copistul au coborât spre clădire şi, după câteva minute, de Wolfe s-a întors singur.

– Aşa cum mă aşteptam, n-a fost deloc greu, le-a explicat el, după care au pornit în pas mai vioi către Topsham. Se pare că stareţul Peter nu-l iubeşte defel pe acest italian, despre care gândeşte că s-a abătut asupra lui ca o lipitoare supărătoare.

– Şi unde este copistul tău? l-a întrebat de Ridefort.

– Stareţul i-a îngăduit să rămână sub acoperişul lui drept un frate călător, care se duce să-şi ia parohia undeva în

Cornwall. Thomas se pricepe să depene asemenea poveşti. Ar fi în stare să-i facă a crede că el este noul arhiepiscop!

– Şi cum de-a fost stareţul de acord cu aşa ceva? a întrebat Gwyn cu glas gros.

– I-am spus că autorităţile laice vor să ştie ce caută un nunţiu papal în Anglia fără să-şi anunţe prezenţa. Nu ştiu dacă acest lucru este valabil ori nu, dar nici stareţul n-are habar de aşa ceva. Thomas o să spioneze prin stăreţie ca să afle cu ce treburi a venit acest italian în ţinutul nostru.

– Eu ştiu aproape sigur de ce se află aici acest Cosimo, a zis de Ridefort cu amărăciune în glas. Anul trecut a fost trimis să cerceteze erezia catarilor din regiunea Albi din Franţa şi să-şi anunţe apoi stăpânul de la Roma. Acum are o misiune asemănătoare; aceea de a mă găsi pe mine.

De Ridefort confirmase deja că preotul Cosimo din Modena era cel pe care îl ştia de la Comandamentul din Paris. Acum era convins că acest abate fusese trimis să-l captureze pe el ori să-l lichideze.

Poate şi speriat la gândul că se găsea atât de aproape de abate, templierul a impus un ritm foarte grăbit, astfel că într-o jumătate de oră au ajuns în neînsemnatul port Topsham, de unde au luat bacul care traversa râul către mlaştinile de pe malul apusean. De acolo, am mers în trap mărunt spre Powderham, apoi spre Dawlish, primul sat de pe coastă. În timp ce treceau pe acolo, Gwyn şi-a urmărit stăpânul cu coada ochiului şi, aşa cum se aştepta, l-a văzut uitându-se lung la o casă frumoasă de piatră de pe singura stradă a satului.

Parcă împins de un drăcuşor, ofiţerul cu păr roşcat n-a rezistat ispitei de a face un comentariu, de neînţeles pentru de Ridefort, cu toate că acesta se gândea cu precădere la soarta sa.

– Cam puţine vase scoase pe plajă, *Crowner*, a remarcat Gwyn, cu un aer de falsă inocentă. Unele dintre ele sunt corăbii ce se pot chiar aventura pe mare – parcă toată flota Normandiei a tras aici.

De Wolfe s-a mulţumit să-şi dreagă vocea – îşi dăduse seama la ce făcea uriaşul aluzie. Una dintre ţiitoarele lui preferate, blonda Hilda, locuia la Dawlish. Era soaţa lui

Thorgils Barcagiul şi, cum mai toate vasele ce traversau Canalul Mânecii se odihneau în portul mic, probabil că omul se găsea acasă, cu frumoasa şi tânăra lui nevastă.

Lipsit de posibilitatea de a-i face acesteia o vizită, coronerul a rămas cu ochii la drum, apoi au continuat să meargă de-a lungul coastei cale de câteva mile, până când au ajuns la valea largă a râului Teign. În locul de vărsare în mare, un banc de nisip îngusta râul foarte mult, astfel că la reflux caii puteau trece cu uşurinţă pe acolo. În acea dimineaţă au fost norocoşi şi au putut traversa prin vad fără să mai aştepte deloc. La amiază, cei trei călăreţi mergeau şerpuind în josul unei văi frumoase şi împădurite, ajungând la Stoke-in-Teignhead. Conacul era aşezat puţin în afara satului, care era alcătuit din vreo douăsprezece case şi colibe şi o biserică nouă dedicată Sfântului Andrei, toate arătând ceva mai bine decât cele din alte aşezări.

Tatăl coronerului, Simon de Wolfe, a cărui familie venise de la Caen în ultimii ani ai secolului precedent, murise pe câmpul de bătălie în campania din Irlanda. Cu toate că, la fel ca şi fiul său, îşi petrecuse mai toată viaţa luptând, Simon fusese şi un proprietar grijuliu şi bun de pământuri, având două conace la Stoke şi la Holcombe, în apropiere de coastă, care rămăseseră în stare foarte bună, şi se purta bine cu sătenii.

În curtea din jurul casei, servitorii şi oamenii liberi aflaţi acolo, s-au grăbit să-l salute pe John, care era preferatul lor, pentru că acum John de Wolfe, fratele lui, William, şi sora lor, Evelyn, împărţeau deopotrivă onoarea de proprietari, iar mama lor, Enyd, se bucura de drept pe viaţă asupra conacului.

Administratorul lor, Alsi, de origine saxonă, a ieşit în curte ca să se ocupe de adăpostirea şi hrana cailor, apoi l-a însoţit cu multă amabilitate pe de Wolfe şi de Ridefort până în casă. Gwyn s-a dus aţă la coliba ce găzduia bucătăria, unde ştia din experienţă că fetele pline de viaţă de acolo or să-i dea mâncare şi băutură până ce va simţi că e gata să plesnească.

Casa era solid construită din piatră – una dintre ultimele fapte bune ale lui Simon, înainte de a muri fusese aceea de a pune la dispoziţia familiei sale o casă bine făcută, care să

reziste unui atac, deşi, din fericire, de decenii întregi nu se mai înregistrase nici o luptă în acel ţinut. Palisada, care înconjura curtea interioară, era încă rezistentă, însă podul mobil de peste micul şanţ cu apă nu fusese ridicat de ani de zile, ceea ce arăta clar că trăiau vremuri de pace.

– Alsi, restul familiei mele e acasă? l-a întrebat de Wolfe în timp ce urcau scara exterioară către intrarea spre catul de sus.

– Sir John, mama şi sora dumitale sunt aici. Fratele este plecat să supravegheze defrişarea de noi sfori în Pădurea de Apus.

Auzind o poveste ce era cunoscută urechilor lui, John a zâmbit. Cu toate că William arăta aproape la fel de bine făcut ca şi el, nu avea sânge de soldat în vine. El manifesta entuziasm doar pentru agricultură şi gestionarea proprietăţii, lucru care lui John îi convenea de minune, pentru că primea o parte din profituri. Împreună cu partea pe care o primea constant din afacerea de export de lână, pe care o avea cu Hugh de Relaga, beneficia de un venit suficient fără a trebui să se spetească.

Ajuns în solariu, l-a prezentat pe Gilbert de Ridefort mamei şi surorii sale. Enyd de Wolfe era o femeie în vârstă de şaizeci de ani, încă atrăgătoare, cu fire cărunte în părul ei blond – John moştenise trăsăturile şi părul tatălui său. Enyd era celtă pură, ceea ce explica în parte antipatia Matildei faţă de ea. Tatăl ei fusese din Cornwall, iar mama, velşă, iar aptitudinea lui John de a vorbi cursiv acele limbi se datora faptului că Enyd îl învăţase atunci când era mic.

Evelyn era o femeie mereu veselă, cam plinuţă, în vârstă de treizeci şi patru de ani, care încă nu se căsătorise. Voise cândva să se călugărească, însă, pe drept cuvânt, mama ei bănuise că era prea nestăpânită pentru a suporta servituţile vălului şi insistase ca ea să rămână acasă, pentru a ajuta la organizarea treburilor conacului.

De Wolfe le-a oferit o versiune prescurtată a necazurilor lui de Ridefort, accentuând faptul că acesta dorea un loc discret în care să aştepte sosirea camaradului său din Franţa.

Mama lui, cu un ascuţit spirit de observaţie, cunoscând de-a fir a păr caracterul fiului ei, şi-a dat seama perfect că bărbatul avea nevoie de ceva mai mult decât linişte şi pace, dar nu a spus nimic şi, împreună cu Evelyn, i-a făcut o primire foarte caldă. Gilbert a devenit o persoană fermecătoare şi curând le-a avut pe cele două la degetul mic. S-a oferit chiar, după ce s-a opus într-o oarecare măsură, să stea la hanul din apropiere ca să le scutească de efortul de a-l găzdui, însă ele nici nu au vrut să audă de aşa ceva.

– Iar asta nu pentru că acel cămin al bisericii ar fi rău, a spus Evelyn cu mândrie. Tata l-a înfiinţat pentru călători, pentru ca aceştia să nu tragă la berăria zgomotoasă şi plină de fum. Însă aici te-ai simţi mult mai bine.

După cum intuise ea situaţia, ar fi voit să adauge şi „mai în siguranţă“, dar şi-a ţinut gura.

După o masă bună, Gilbert a fost condus într-o încăpere micuţă în care se intra din sala mare, singura cameră în afara solariului şi a iatacului doamnelor. El şi-a lăsat pe podea sacul mare în care-şi ţinea toate bunurile şi s-a uitat cu mulţumire la salteaua groasă din paie ce se întinsese pe jos pentru el. În vreme ce John se pregătea să plece spre Exeter, de Ridefort l-a rugat să i se trimită vorbă în legătură cu orice noutate care ar fi apărut.

– Tare mult aş vrea ca omul tău să afle adevăratul scop al vizitei lui Cosimo din Modena, s-a rugat el.

– Dar nu pot crede că un preot scund ţi-ar putea primejdui viaţa, a spus de Wolfe. Nici măcar cele două gărzi ale lui nu ar reuşi să prindă un templier înarmat.

– Da, personal nu ar fi în stare, i-a răspuns de Ridefort. Numai că omul se pricepe ca nimeni altul să facă planuri şi să întindă capcane. Alţii se ocupă de mânuirea armelor, te asigur de asta. De aceea ţin să aflu dacă în ţinut mai apar luptători străini. John, sper că o să mă înştiinţezi cât mai curând, da? a încheiat el cu o expresie de implorare în ochi.

Promiţând să-l înştiinţeze în privinţa oricăror evenimente mai curioase despre care va avea cunoştinţă, dar mai ales să-l

anunţe când va sosi Bernardus de Blanchefort, coronerul şi-a luat rămas-bun, îmbrăţişându-şi mama şi sora.

După ce l-a recuperat şi pe Gwyn, au pornit amândoi călare prin West Wood ca să-şi salute fratele. Putea să-l întâlnească în drum spre casă, mergând prin fâşia de pădure ce mărginea râul, iar de acolo îndreptându-se spre Kingsteignton, pentru că fluxul sigur avea să-i împiedice să traverseze râul la Teignmouth.

Cu tunica prinsă între picioare şi vârâtă pe sub o centură lată, în pantalonii de serj, pe care şi-i ţinea băgaţi în cizmele rezistente, William mânuia securea cot la cot cu bailivul lui şi cu vreo doisprezece ţărani din sat. Doborau copaci pentru a extinde suprafaţa de pământ arabil şi, cu ajutorul câtorva boi, trăgeau deoparte trunchiurile pentru a fi folosite drept cherestea sau ca lemn de foc. Crengile mai mărunte se ardeau pe loc, într-un rug impresionant.

– Cred că puţini sunt seniorii care să trudească alături de slugile lor, a mormăit Gwyn, dezaprobând într-o oarecare măsură acea purtare egalitaristă.

– Face asta pentru că-i place să mânuiască securea. Şi mie-mi place, dar eu prefer să izbesc cu ea într-un sarazin decât într-un fag, i-a răspuns de Wolfe, privind cu drag la fratele lui.

Când i-a văzut apropiindu-se, William a lepădat securea şi, vreme de un sfert de ceas, cei doi fraţi au purtat o discuţie animată, timp în care uriaşul din Cornwall l-a ţinut discret de vorbă pe bailiv. John i-a explicat lui William situaţia lui de Ridefort, fiind mai direct cu el decât fusese în faţa femeilor.

– Ameninţarea care îl pândeşte îmi pare destul de reală, însă el vede câte un ucigaş îndărătul oricărui copac, a încheiat el. Nici nu ştii ce mult mă voi bucura când va sosi şi celălalt templier, pentru a pleca împreună spre Irlanda sau oriunde vor voi să se ducă.

Înainte de a se despărţi, William i-a promis să facă tot ce-i va sta în putinţă pentru ca oaspetele său să se simtă cât mai bine. De Wolfe l-a chemat pe Gwyn, apoi au pornit pe drumul îngust din pădurea care mărginea zona inundabilă a râului.

Cerul era înnorat, amenințând cu ploaia, dar cei doi au scăpat neudați și apoi au traversat râul Teign, în locul unde se îngusta mult, la vreo patru mile de vărsarea sa în mare. Mergând la pas întins, sperau să ajungă la Exeter spre începutul serii, urmând drumul de la Kingsteignton prin Ideford și Kenn.

Fiecare cufundat în gândurile lui, John și Gwyn au mers alături. De-a lungul anilor, bătuseră mii de mile împreună, prin zăpezi și furtuni de nisip ori prin lapoviță și soare. Nici unul dintre ei nu era deosebit de vorbăreț și, cu excepția momentelor când, la o cană de bere, depănau amintiri din campanii, conversația dintre ei se limita la chestiuni de interes imediat, precum alegerea unui drum la vreo răspântie ori depistarea din timp a vreunei copite rămase fără potcoavă.

În acea zi, caii lor se arătaseră foarte harnici, iar de Wolfe era încântat de Odin, care se dovedea un urmaș demn de laudă al iubitului său Bran. Mergând la trap mărunt, lăsând armăsarul și iapa să păștească în ritmul dorit de ei, de Wolfe și Gwyn erau în stare să înainteze ore în șir fără să ostenească. Pe drumuri bune și pe vreme însorită, atunci când noroaiele erau uscate, cei doi puteau străbate până la treizeci de mile pe zi. Drumul pe care mergeau în acele momente nu era cel principal dintre Exeter și Plymouth, care se afla ceva mai la miazănoapte, însă era bine bătut și trecea prin multe sate și pământuri cultivate între porțiuni de pădure. De aceea, au rămas cam uimiți când, după un colț al drumului ce trecea printr-o zonă de pădure de vreo milă lățime, John și Gwyn s-au trezit față în față cu șase răufăcători înarmați, care aveau de gând să-i prade, fără nici o îndoială.

Scoțând urlete care ar fi făcut pe oricine să-i înghețe sângele în vine, nemernicii s-au năpustit asupra presupuselor victime, vânturând arme care mai de care. Un nelegiuit îmbrăcat doar în zdrențe a răsucit în aer o bâtă foarte lungă, încercând să-l doboare pe Gwyn de pe cal. Alți doi tâlhari l-au atacat din lateral pe de Wolfe, unul fluturând o spadă ruginită, iar celălalt agitând o lance ruptă, din care lipsea o bucată de mâner. Ceilalți trei răufăcători, înarmați cu o secure, un pumnal și încă o bâtă, au încercat să le taie orice încercare de retragere.

Dacă-şi închipuiseră că vor prinde în acea ambuscadă doi neguţători graşi care se întorceau de la iarmarocul din Kingsteignton, oamenii aceia se înşelaseră amarnic. Coronerul şi ofiţerul său mai fuseseră atacaţi de nenumărate ori şi prin alte părţi ale lumii, astfel că ştiau de minune cum să se apere.

După primele câteva clipe de derută, reflexele celor doi bătrâni oşteni s-au trezit la viaţă. Cu toate că de Wolfe nu purta cămaşă de zale ori cască, spada lungă îi era prinsă la centură, iar în desaga atârnată de şa avea un bici cu bilă ghintuită. Gwyn purta obişnuita lui cuirasă, destul de bătucită, făcută din piele groasă şi fiartă pentru a fi mai rezistentă, care avea umerii ghintuiţi. În afară de spada mare şi grea, mai avea o secure cu coadă lungă, pe care o ţinea prinsă de oblâncul şeii.

Când tâlharii au început să răcnească, s-a auzit şi un hârşâit metalic, semn că de Wolfe şi Gwyn îşi scoseseră în acelaşi timp spadele din teci. Cu un urlet năprasnic, ce a însoţit rânjetul nebun de încântare că avea să participe la încă o luptă pe viaţă şi pe moarte, Gwyn a tras brusc de hăţuri, făcându-şi iapa să se ridice pe picioarele din spate şi să se răsucească, lăsând-o apoi să cadă cu copitele asupra ticălosului înarmat cu bâta; acesta a scos un urlet de durere când potcoavele de fier l-au izbit în piept. În vreme ce omul s-a tras înapoi, împleticindu-se şi căzând pe drum, Gwyn şi-a răsucit calul pentru a da piept cu cei doi ticăloşi care se apropiaseră din spate. Dându-şi seama că greşiseră cumplit atacându-i pe cei doi călăreţi, răufăcătorul înarmat cu pumnal îngheţase deja şi, până să-şi vină în fire, Gwyn l-a izbit cu spada peste gât. Cu artera principală tăiată, sângerând abundent şi pe jumătate mort, omul s-a prăbuşit ca fulgerat pe drumul plin de frunze căzute şi putrezite.

În acest timp, de Wolfe a trebuit să reziste atacului dezlănţuit de doi dintre bandiţi. Omul cu lancea, având faţa contorsionată de furie şi rânjind, arătându-şi dinţii sparţi, a încercat să-l împungă. Spada coronerului nu era îndeajuns de lungă pentru a-l atinge pe atacator, de aceea a simţit cum vârful armei celuilalt îi atinge mantia de călărie, însă pielea de lup

era suficient de rezistentă pentru a face față împunsăturii. În momentul în care cel de-al doilea bărbat l-a atacat din cealaltă parte, încercând să-l lovească peste picior cu spada lui ştirbă, de Wolfe şi-a înfipt pintenii în coastele lui Odin. Peste măsură de agitat, armăsarul a săltat rapid înainte, lăsându-i pe cei doi tâlhari față în față, buimăciți. Trăgând apoi puternic de frâu, de Wolfe l-a făcut pe Odin să se răsucească şi a efectuat aceeaşi manevră ca şi Gwyn, făcând calul să se ridice pe picioarele din spate, pentru a se prăbuşi cu copitele din față peste cel mai primejdios dintre adversari – omul cu lancea.

În primele momente, ticălosul a reuşit să se ferească de copitele calului, însă a căzut în genunchi şi a fost strivit de armăsar când, fără milă, John l-a silit pe Odin să se răsucească a doua oară. O copită l-a izbit pe om exact între omoplați şi, în ciuda răcnetelor scoase de tâlhari şi a nechezăturilor cailor struniți din scurt, John a auzit zgomotul produs de ruperea şirei spinării.

Dându-şi seama de greşeala de neiertat pe care o făcuseră, ceilalți patru bărbați au încercat să scape cu fuga. Cel pe care Gwyn îl pusese dintru început la pământ s-a dovedit şi cel mai lent, motiv pentru care a plătit cu viața. Acesta a rupt-o la goană spre copaci, însă iapa mare şi cafenie a lui Gwyn l-a strivit sub copite înainte ca el să ajungă în pădure. Gwyn îşi vârâse spada scoasă din teacă sub brațul stâng, pentru a putea ține hățurile cu acea mână, în vreme ce şi-a scos securea din desagă şi a prins mânerul ei cu mâna dreaptă. Când iapa l-a ajuns din urmă pe fugar, Gwyn a ridicat securea şi a făcut-o să şuiere când l-a izbit pe om drept în creştetul capului. Lama i-a despicat țeasta aproape până la ceafă, iar tâlharul a căzut la pământ într-un torent de sânge şi creier împrăştiat. Din cauza inerției, uriaşul din Cornwall a fost cât pe ce să se izbească de copaci, evitând ciocnirea în ultima clipă, întorcându-şi iapa ca să vadă cum se descurca stăpânul lui în lupta cu ceilalți atacatori.

Cei doi răufăcători scăpați cu viață ajunseseră deja în desişul pădurii, făcându-se nevăzuți printre copaci, însă de Wolfe l-a urmărit pe ultimul dintre ei de-a curmezişul drumului,

având spada pregătită pentru a lovi imediat ce ar fi ajuns la o distanţă convenabilă. Însă omul a fost norocos: a ţâşnit printre doi fagi, la câţiva centimetri de vârful armei. Copacii şi tufişurile cu ghimpi dintre ei şi marginea drumului se îndesiseră prea mult pentru a îngădui unui călăreţ să treacă pe acolo, astfel că Odin s-a oprit brusc, aproape intrând cu botul într-un tufiş încâlcit şi plin de ţepi.

Cei doi foşti cruciaţi s-au apropiat unul de celălalt şi s-au oprit în mijlocul drumului, unde, cu un zăngănit, şi-au vârât spadele în teci. Cu şuviţe de păr morcoviu strecurându-se afară de sub coiful din piele cu vârful ascuţit, Gwyn a rânjit cu o încântare neascunsă.

– *Crowner*, n-am mai purtat de multă vreme o asemenea luptă! a strigat el cu glas gros, dându-se jos de pe iapa masivă pentru a curăţa lama securii în iarba înaltă de pe marginea drumului.

S-a îndreptat spre tâlharul al cărui gât îl retezase şi, cu piciorul, l-a întors cu faţa în sus.

– E mort deja – i s-a scurs mai tot sângele pe pământ.

În vreme ce Gwyn l-a examinat pe răufăcătorul cu ţeasta despicată pentru a vedea dacă şi el murise, de Wolfe a coborât cu grijă de pe cal. Brusc, şi-a dat seama că, contrar aşteptărilor lui, piciorul vătămat încă nu-şi revenise pe deplin, provocându-i dureri îndeosebi când trebuia să facă eforturi mai mari pe calul de război. L-a mângâiat pe gât pe Odin şi i-a şoptit ceva la ureche pentru a-l linişti, căci încă mai tremura de agitaţie şi de oboseală.

După ce şi-a domolit calul, John a pornit spre omul pe care-l doborâse slujindu-se de copitele lui Odin. Acesta zăcea pe burtă şi, deoarece coronerul se aştepta ca răufăcătorul să-şi fi pierdut cunoştinţa ori să fi murit, a rămas surprins văzându-l pe individ mişcându-se atunci când s-a apropiat de el. Deznădăjduit, omul a încercat să se târâie doar pe coate până spre copac, fără putinţă de a se sluji de picioare, paralizate pentru că şira spinării îi era ruptă.

După câteva încercări, omul s-a lăsat moale în noroiul uscat de pe drum şi a rămas cu faţa întoarsă într-o parte, către

de Wolfe, ţinându-şi mâinile sub corp. Când coronerul s-a aplecat ca să îi spună câteva cuvinte, nenorocitul a scos mâna dreaptă de sub el şi a făcut o încercare disperată de a-l împunge pe acesta cu pumnalul pe care şi-l scosese de la brâu.

Imediat ce de Wolfe s-a tras îndărăt ca să se ferească, Gwyn, care tocmai traversase drumul ca să i se alăture, a tras o sudalmă şi a dat să-şi scoată spada din teacă, însă John a întins mâna spre el, ca să-l împiedice.

– Lasă-l în plata Domnului, Gwyn. Oricum are să moară. Nu are rost să-l ducem atâta drum până la Exeter pentru a fi spânzurat.

– *Crowner*, dar e un tâlhar, aşa că l-am putea folosi drept cap al lupului. Mai bine-l ucid pe dată şi apoi voi putea cere recompensa.

Cel ce era declarat de un tribunal ca fiind în afara legii, nici nu exista oficial ca supus al regelui, iar orice cetăţean avea dreptul de a-l ucide pe loc, de parcă ar fi fost un lup. Cel care ducea capul tăiat la temniţa comitatului putea cere o recompensă din partea şerifului pentru faptul că ajutase la curăţarea pădurilor de cetele de tâlhari înarmaţi care terorizau drumurile.

De Wolfe a clătinat din cap.

– Nu cred că ar fi legiuit ori frumos ca un coroner ori ofiţerul său să ceară recompensa capului de lup. Iar eu ar trebui să ţin o anchetă, nu?

Părând dezamăgit, Gwyn a făcut semn către cele două cadavre.

– Cu astea ce facem? O să ţii ancheta şi pentru ei?

John a rămas câteva momente pe gânduri.

– Nu văd la ce bun toate astea – nu avem cum să le aflăm numele şi nici nu putem face dovada originii englezeşti. Nu există nici un martor în afară de noi şi nimeni nu va şti şi nici nu-i va păsa ce li s-a întâmplat acestor oameni. Din punctul de vedere al legii, ei nu există. S-a întors ca să privească la răufăcătorul paralizat, care îşi lăsase capul în pământ, o atitudine ce-i trăda deznădejdea. De Wolfe s-a întrebat în treacăt cum s-ar simţi dacă ar şti că sfârşitul i-ar fi foarte aproape. Nu

era un om înzestrat cu multă imaginaţie şi avea doar câteva noţiuni confuze legate de reînvierea în care preoţi păreau să creadă din tot sufletul. Oare avea să-l revadă pe acel tâlhar în Rai – ori în Iad? Oare toţi oamenii care trăiseră vreodată se găseau acolo? Toţi copiii, sugarii, chiar şi cei nenăscuţi? I se părea o idee cam greu de crezut, însă a alungat asemenea gânduri şi s-a aplecat să stea de vorbă cu acel om sortit să moară curând. Ce te-a îndemnat să iei calea codrului, omule? Eşti cumva un hoţ fugar – ori unul care-şi căta sanctuar?

Încet, omul şi-a ridicat capul cât să se uite la coroner.

– Nu-s nici una, nici alta, lua-te-ar naiba! Am ucis un om în luptă dreaptă, asta după ce mă înşelase la zaruri într-o tavernă din Lyme. Numai că bailivii au depus mărturie mincinoasă. Omul cu care m-am bătut era vărul unui staroste, iar tribunalul m-a condamnat după cinci minute de judecată.

– Aşadar, ai evadat şi a fugit în codru?

– Nevasta mea şi mama l-au mituit pe temnicer – asta le-a lăsat muritoare de foame pe amândouă, căci au pierdut de lângă ele pe cel ce le asigura traiul, fiindcă eu eram fierar. De atunci încoace nu le-am mai văzut – şi nici de-acum înainte.

Istorisirea omului suna prea obişnuită ca să mai înduioşeze pe cineva. Deşi murdar şi îmbrăcat cu straie zdrenţuite, după înfăţişare, bărbatul nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani.

– Ce facem cu el? l-a întrebat Gwyn pe coroner, încă ţinând între degete mânerul spadei. Ar fi mai omeneşte să-l scutim de chinuri şi să nu-l lăsăm în mijlocul drumului, paralizat şi cu spinarea frântă.

În timp ce se gândea ce răspuns să-i dea lui Gwyn, de Wolfe a observat că ambii cai se îndepărtaseră, pornind în căutarea unor smocuri cu mai multă iarbă pe marginea drumului. S-au dus amândoi ca să-şi ia caii de căpăstru şi să-i aducă înapoi, lângă locul unde se purtase bătălia.

O mişcare bruscă făcută de tâlharul rămas în viaţă le-a atras atenţia către el şi astfel au descoperit că omul rezolvase dilema lor. Pumnalul cu care încercase să îl împungă pe coroner rămăsese lângă una din mâinile lui întinse în faţă.

Prinzându-l între degete, s-a slujit de cealaltă făcând un efort disperat de a se ridica de la pământ. Ţinând pumnalul cu mânerul sprijinit de sol şi cu vârful ascuţit îndreptat spre piept, omul s-a lăsat brusc şi cu forţă în lama armei. Cu un strigăt gâlgâit, care a răsunat ca un chiot de bucurie, omul se lepădase de viaţa lui chinuită, murind în noroiul drumului. Gwyn şi stăpânul său au rămas nemişcaţi, cu frâiele în mâini, după care privirile li s-au întâlnit în timp ce omul a mai tresărit o dată convulsiv.

– A sfârşit-o cu toate, amărâtul, a mormăit Gwyn.

Simţind oarece dureri la picior, De Wolfe a urcat în şa.

– Trebuie să trecem pe la arendaşul manorial de la Ide. Să trimită pe cineva ca să îngroape cadavrele astea în pădure. Nu e bine să rămână în drum şi să se împuţească acolo.

Înainte de a da pinteni calului, a aruncat o ultimă privire la tâlharul care-şi pusese singur capăt zilelor şi prin minte i-a trecut din nou un gând: încotro se înălţase spiritul acelui om? Uciderea unui om se deosebea de înjunghierea unui porc? Ori era vorba de ceva deosebit pentru a alcătui trupul, braţele şi picioarele unui fierar?

S-a blestemat în sinea lui pentru asemenea gânduri prosteşti – pesemne că începuse să îmbătrânească dacă se întreba ce secrete se aflau dincolo de mormânt.

CAPITOLUL ŞAPTE

În care Crowner John aude multe despre templieri

La începutul serii, când s-a întors în Exeter, John s-a dus drept la castelul Rougemont ca să-şi viziteze cumnatul. În loc să se ducă la locuinţa lui din Sidwell's, dincolo de ziduri, lângă Poarta de Răsărit, Gwyn l-a însoţit în oraş, deoarece soţia şi ceilalţi membri ai familiei stăteau la sora sa, în Milk Street.

De Wolfe l-a găsit pe Richard de Revelle în camera lui oficială din donjon, stând de vorbă cu conetabilul castelului, Ralph Morin. Pe masă trona o carafă de vin, iar şeriful i-a făcut semn lui John să-şi umple o cupă din cositor. Era un vin bun şi vechi din Aquitaine, Franţa, iar coronerul s-a arătat foarte încântat să-i facă o pagubă cât mai substanţială cumnatului său, recunoscut pentru zgârcenia lui.

– Nu ne-am ales cu nimic folositor din călătoria asta în partea de nord a comitatului, a început el. Satul Appledore abia dacă e-n stare să pună pe apă două, trei bărci cu rame.

De Revelle a dat nepăsător din cap, de parcă prezenţa coronerului ar fi început deja să-l plictisească.

– Am auzit deja asta de la Ralph, pentru că sergentul i-a raportat cele constatate acolo. Ţi-am spus eu, trebuie să cercetăm la Lundy. Cei de acolo găzduiesc piraţi de secole.

De Wolfe s-a uitat la conetabilul solid, care stătea în mijlocul încăperii cu picioarele uşor desfăcute şi cu braţele

încrucişate la piept, de parcă ar fi fost înşurubat în podea. Părul presărat cu fire argintii şi barba despicată, împreună cu cămaşa lungă de zale şi spada impunătoare, sugerau că tocmai coborâse de pe o corabie lungă a corsarilor nordici.

– Te pregăteşti de vreo bătălie, Ralph? l-a întrebat de Wolfe.

Morin a zâmbi, iar pe obrajii aspriţi de vânturi şi vreme i-au apărut câteva riduri.

– Nu, John, încă nu ne-a atacat nimeni oraşul. Am fost la Bull Mead şi am pus oştenii să mai facă puţină mişcare. După atâţia ani de pace, s-au muiat de tot. Am avea nevoie de un război ca să se mai dezmorţească nitel.

– Aproape c-am avut unul în urmă cu câteva luni, a mormăit de Wolfe, după care în cameră s-a lăsat o tăcere stânjenitoare, iar conetabilul şi coronerul au evitat să-l privească pe *sheriff*.

– Gabriel mi-a povestit despre călătoria până pe coasta de miazănoapte, a zis Morin, ca să salveze situaţia. Mi-a spus că nu aţi descoperit nici urmă de bunuri furate sau de vase care să se poată folosi în fapte de piraterie.

John a confirmat cu o mişcare din cap.

– Întocmai, cu toate că ar fi putut ascunde mărfurile în oricare dintre sutele de şoproane de pe acolo. Cu toate acestea, o galeră cu şase vâsle, aşa cum a descris tânărul breton vasul care i-a atacat, nu poate fi ascunsă chiar atât de lesne.

– Acolo există zeci de limbi de mare şi intrânduri, unde s-ar putea dosi câte-un vas, departe de drumurile bătute, a ripostat Richard.

Morin şi-a dres glasul.

– Eu nu mă pricep la treburi marinăreşti, dar coasta aceea, expusă tuturor vânturilor nu oferă adăpost sigur decât în câteva porturi cunoscute.

Făcându-se că nu observă căutătura răutăcioasă a lui de Revelle, de Wolfe şi-a mai turnat o cupă de vin până la buză.

– Ar putea veni de departe, bineînţeles, a zis el, din Irlanda, Bretania, sau Galiţia, din Spania. S-au mai pomenit asemenea atacuri ale turcilor şi maurilor în trecut. Vreme de

secole, strămoşii noştri vikingi veneau tocmai din Scandinavia şi băgau groaza în toţi cei de la Marea Severn.

– N-ar putea fi din Insulele Scilly? Toată populaţia de acolo pare alcătuită din tâlhari, a sugerat Morin.

De Revelle şi-a turnat puţin vin, profitând de acel prilej pentru a muta carafa cât mai departe de cumnatul lui.

– Indiferent de unde ar veni, oamenii ăştia trebuie să aibă un adăpost de unde să întreprindă atacuri, pentru ca apoi să se retragă – doar nu pot rămâne pe mare la nesfârşit. Şi-ar mai avea nevoie de un loc unde să dosească furăciunile, de aceea eu cred că tot Lundy este locul cel mai sigur. De când neamul de Marisco s-a stabilit acolo, n-am avut decât necazuri cu ei – uitaţi-vă la necazul acesta, cu templierii.

De Wolfe a ciulit urechile auzind vorbindu-se de Cavalerii Crucii.

– Ştii mai multe despre asta?

Sheriff-ul a clătinat din cap.

– N-am aflat nimic nou. Dar a cam sosit vremea ca acel cuib de vipere de pe insulă să fie distrus. Dacă regele şi-ar petrece mai multă vreme în ţară ca să-şi rezolve problemele, poate că treaba asta nu ne-ar mai da dureri de cap.

De astă dată, coronerul n-a mai îndurat să-şi ţină gură, ci l-a înfruntat direct pe *sheriff:*

– Richard, nu te mai gândi că un alt rege ar fi mai bun. Te rog să ţii minte care ţi-e locul – regele pe care-l avem este regele pe care-l slujim!

Confruntat cu acel avertisment rostit fără ocolişuri, de Revelle a roşit, şi a făcut uitat subiectul sensibil al monarhului mereu absent din Anglia, revenind la problema Insulei Lundy, care intra în jurisdicţia comitatului Devon, adică a sa.

– O să întreprind eu ceva, nu vă temeţi! Anul trecut, predecesorul meu l-a amendat cu trei sute de mărci pe William de Marisco pentru că nu le-a predat templierilor insula, iar eu voi hotărî o amendă la fel de mare!

Pe faţa lui de Wolfe a apărut un zâmbet batjocoritor.

– Pentru numele lui Dumnezeu, la ce-ar sluji asta? Nici nu s-a sinchisit de amenda de anul trecut şi ţi-ar lua în râs orice

amendă i-ai da pe viitor. Singurul lucru de care ascultă de Marisco este forţa armelor.

Cu un gest de nemulţumire, Richard şi-a trântit cupa goală pe masă.

– Asta e foarte greu de făcut atunci când ai în faţă o insulă ca Lundy. Jumătate din an nu te poţi apropia de acel loc din cauza vremii, iar când marea se potoleşte, oricine se îndreaptă către insulă este văzut de la zece mile, asta dacă nu cumva cade vreo ceaţă.

De Wolfe începuse să-şi cam piardă răbdarea cu cumnatul său.

– Hotărăşte-te, Richard! Zilele trecute ai zis că Lundy nu te priveşte. Acum te lauzi că vrei să-l pui cu botul pe labe pe de Marisco, de aceea mă întreb: Ce te-a făcut să-ţi schimbi părerea? Iar după aceea, nici n-ai isprăvit de promis, că te răsuceşti din nou, zicând că e imposibil.

Cu glas gros, conetabilul a întrebat:

– Ce-i cu povestea asta privind pretenţiile templierilor asupra insulei? Eu nu ştiam de o asemenea treabă.

Coronerul s-a aşezat pe colţul mesei lui de Revelle.

– După războiul civil dintre Stephen şi Matilda, Regele Henric, în 1156, a declarat că toată pământurile regale date pe vremea domniei lui Stephen să fie înapoiate Coroanei – ori, cel puţin, aşa afirmă copistul meu care le ştie pe toate. William de Marisco nu a dat ascultare poruncii. S-a zvonit că el era un fiu nelegitim al primului Rege Henric, de aceea a socotit că era mai îndreptăţit la acele proprietăţi decât oricare altul. Numai că, peste cinci ani, regele a acordat insula Cavalerilor templieri ca parte a daniei sale către Ordinul lor. Nu pentru că ei ar mai fi avut nevoie de proprietăţi, dar cred că a vrut să fie privit cu ochi buni de Papă, care îi sprijinea pe templieri.

– Şi ce s-a întâmplat?

– Un grup de templieri – cavaleri, sergenţi şi slujitori – au încercat să intre în posesia insulei, dar Wiliam i-a împiedicat să pună piciorul pe insulă. Au fost norocoşi că nu s-au înecat.

– Au încercat şi în alte rânduri, dar s-a întâmplat acelaşi lucru, a adăugat şeriful cu glas morocănos. Apoi, templierilor

li s-a dat la schimb o proprietate din Somerset, care aparţinea neamului de Marisco, dar au trebuit să plătească o chirie pentru ea, de aceea vor încă să pună mâna pe insulă.

De Wolfe şi-a terminat vinul din cupă şi s-a ridicat.

– Bine, dar asta nu rezolvă problema noastră. Toată lumea ştie că neamul de Marisco a păstrat tradiţia pirateriei pe insulă, însă nu există nici o dovadă că vasul din Bristol a fost una din victimele lor.

Richard de Revelle a pufnit:

– Nu există nici o dovadă pentru simplul motiv că nu am căutat unde trebuia!

Coronerul şi-a lăsat palmele pe tăblia mesei şi l-a privit pe de Revelle drept în ochi.

– Noi? Tu ţi-ai învineţit fundul călărind până la Barnstaple şi chiar mai departe, sau alţii? Eu am făcut drumul ăsta de două ori într-o săptămână.

Silit să aibă o reacţie pe care mai târziu a regretat-o, *sheriff*-ul a anunţat apoi că va porni într-acolo în fruntea unei cete chiar săptămâna ce urma, şi i-a poruncit lui Ralph Morin să trimită doi oameni înainte pentru a se ocupa de transportul a aproape patruzeci de oşteni înarmaţi.

– Iar pentru că voi declara că asta este o expediţie în numele regelui, să trimiţi vorbă către de Grenville la Bidenfort şi către Oliver de Tracey în Barnstaple, că avem nevoie de şase cavaleri din partea fiecăruia ca să însoţească forţa noastră.

John a ridicat din sprâncene a mirare auzindu-l pe cumnatul său invocând numele lui Richard Inimă-de-Leu ca motiv al unei expediţii destul de nechibzuite împotriva Insulei Lundy. Cunoscând mintea şireată a lui de Revelle şi duplicitatea lui obişnuită, John a socotit că *sheriff*-ul încerca să întărească iertarea acordată pe muchie de cuţit de baronii regalişti din comitat în urmă cu câteva luni.

– Abia aştept s-o văd şi pe asta, Richard, de aceea o să vin cu tine – sigur o să se lase cu morţi, aşadar, ar fi de preferat să ai un coroner la îndemână! a exclamat el cu un zâmbet care aducea mai mult a rânjet.

– Şi dacă-mi trimiţi acolo mai toţi oştenii, atunci prefer să merg şi eu cu tine, a spus conetabilul cu glas bubuitor. Să sperăm că Exeter nu va fi asediat câtă vreme vom fi plecaţi, deoarece garnizoana rămasă va fi alcătuită dintr-un soldat şi un copil!

Când au încheiat de discutat în amănunţime problemele legate de călătorie şi provizii, John a simţit că de Revelle regreta deja hotărârea luată dintr-un imbold: el nu era nicidecum un războinic. Un politician veşnic neîmplinit, el se pricepea cel mai bine să împartă corvezi, îndeosebi când era vorba de ceva primejdios ori ce presupunea efort fizic. Însă acum era prea târziu ca să mai dea înapoi, hotărârea fusese luată, iar admiraţia lui mărturisită faţă de templieri constituia motivul principal al încercării lui de a le oferi acestora proprietatea asupra Insulei Lundy –, dar şi dorinţa de a se bucura de apreciere la Londra şi Winchester.

Au pus capăt discuţiei şi s-a dus fiecare la treburile lui. De Wolfe l-a luat pe Odin din curtea interioară şi a mers pe jos pe lângă el prin oraş, pentru a-l lăsa la odihnă în grajdul potcovarului. După ce a aruncat o privire prin casă, a aflat că Matilda era plecată, iar Mary i-a dat ştirea obişnuită cum că soaţa îi plecase la o slujbă de seară la biserica St Olave. Refuzând oferta slujnicei de a-i pune dinainte masa de seară, coronerul s-a dus alene până la Bush, simţindu-şi piciorul mai rezistent ca niciodată, deşi, la sfârşitul zilei, îl cam durea.

Nesta a poruncit de îndată să i se facă de mâncare şi curând John se lupta cu o ciozvârtă de porc fiert, întinsă pe o felie groasă de pâine, având în faţă şi un blid din lemn cu ceapă tocată şi prăjită în grăsime de vită, plus un morman de varză fiartă. Peste scurtă vreme se intra în postul Paştelui şi aceea putea fi una dintre ultimele mese cu carne de care avea să se bucure în următoarele săptămâni – nici măcar un ou nu li se îngăduia celor care ţineau datina cu stricteţe, cu toate că în perioada de dinaintea Paştelui dispăreau pe gâtlejuri nenumărate orătănii şi hălci de carne de porc.

Când a ajuns pe la jumătatea celei de-a doua stacane de bere, Nesta a venit să stea puţin cu el, lăsându-le nestrunite pe servitoarele din sală. Printre îmbucături, el i-a povestit despre evenimentele la care participase peste zi, despre cum îl dusese pe Gilbert la conacul familiei sale, despre ambuscada organizată de răufăcători pe drum şi despre expediţia ce avea să pornească spre Insula Lundy. Velşa, dezgheţată la minte, a ascultat cu ochi miraţi povestirea luptei pe care John şi Gwyn cu hoţii de drumul mare ce bântuiau prin pădurile Angliei. A rămas agăţată de braţul lui cât el i-a povestit despre adevăratul măcel făptuit de el şi de Gwyn în rândurile tâlharilor, uitând chiar să-şi bage sub boneta de pânză cele câteva şuviţe de păr roşcat care i se răzvrătiseră.

După ce John a terminat de mâncat, Nesta i-a făcut semn uneia dintre slujnice să ia felia de pâine ce slujise drept farfurie – aceasta se alătura celorlalte rămase de la multele feluri de mâncare, iar Edwin avea să le ducă cerşetorilor strânşi în incinta catedralei, dar şi la Carfoix, intersecţia centrală dintre cele două drumuri principale ale oraşului. Fata i-a adus apoi încă o stacană de bere şi i-a zâmbit binevoitoare, ceea ce a făcut-o să se aleagă cu o lovitură peste glezne din partea stăpânei.

– A naibii, ce obraznică şi neruşinată, încearcă să-ţi facă ochi dulci! s-a răstit Nesta, prefăcându-se geloasă, însă John ştia că ea ţinea la fetele care serveau la mese şi le purta bine de grijă pentru că amândouă erau orfane. În afară de faptul că le oferise un cămin, Nesta le păzea fetia până când aveau să-şi găsească soţi – căci, spre deosebire de multe alte taverne din oraş, slujnicele de la Hanul Bush nu făceau şi prostituţie pe de lături pentru a plăti o parte din câştiguri către stăpâna lor.

John tocmai îi povestea despre planul de debarcare pe insula Lundy săptămâna următoare – lucru care a făcut-o pe Nesta să se teamă de primejdia ca bărbatul ei să piară de armă ori prin înec – când o siluetă impunătoare s-a apropiat de masa de lângă vatră, aproape acoperind-o cu umbra lui.

– A, Gwyn, cel mai iubit ofiţer al coronerului meu! a exclamat Nesta şi a bătut cu palma în locul liber alături de ea pe bancă şi l-a împins şi pe de Wolfe puţin pentru a face mai mult spaţiu, astfel încât uriaşul cu păr morcoviu să se poată aşeza. Având doi bărbaţi uriaşi de fiecare parte, Nesta arăta ca o prigorie între un corb şi un zmeu roşcovan.

Gwyn nici nu a apucat să deschidă gura că Edwin, al cărui rânjet era subliniat de ochiul orb şi acoperit de albeaţă, ca urmare a unei răni căpătate într-unul dintre războaiele purtate în Irlanda, i-a şi trântit o stacană de bere în faţă. Fără să se supere câtuşi de puţin, Gwyn a luat o sorbitură lungă, prin care a golit stacana pe jumătate, apoi şi-a trecut dosul palmei peste mustaţa stufoasă ca să şi-o usuce şi, în cele din urmă, şi-a vărsat tolba cu noutăţi în faţa comesenilor roşi de curiozitate:

– *Crowner,* în oraş au sosit câţiva templieri.

Acela era ultimul lucru pe care coronerul dorea să-l afle în acea seară. Până în acele momente păstrase o atitudine raţională şi sceptică privind temerile lui Gilbert de Ridefort şi, cu toate că sosirea lui Cosimo din Modena dăduse oarecare credibilitate versiunii acestuia, misiunea acestui abate putea fi explicată în nenumărate feluri. Să fi fost acea întâmplare o coincidenţă în plus ori templierul din Paris era cu adevărat un fugar ce trebuia să se teamă pentru libertatea sa? A aşteptat ca ofiţerul său să-i mai dea şi alte amănunte. Din experienţă, ştia că ar fi fost în van să îl îndemne – Gwyn avea să vorbească doar atunci când îi venea lui bine.

După ce şi-a dres glasul de câteva ori, după ce a mai băut bere şi a tras un râgâit, el a continuat:

– Am fost la berăria din colţ de la Curre Street şi am stat de vorbă cu un tăbăcar pe care-l cunosc. El mi-a zis că văzuse o procesiune frumoasă urcând dinspre Poarta de Miazăzi ceva mai devreme, trei cavaleri călare pe cai de luptă, cu trei scutieri în urma lor şi doi cai de cărăuşie conduşi de un îngrijitor.

– Şi ce era aşa de frumos la ei? a întrebat Nesta. Ce e atât de neobişnuit să vezi câţiva cavaleri – pesemne că erau în drum spre vreun castel unde trebuie să-şi satisfacă serviciul.

Gwyn a ridicat de pe masă o coajă de pâine pe care fata o uitase acolo şi şi-a îndesat-o în gură. După ce a mestecat atât cât să poată vorbi din nou, a continuat să-şi depene povestea:

– Aceşti cavaleri aveau costume de zale complete, cu apărătoare pentru gât din zale şi coifuri, şi la fel erau şi scutierii lor. Aveau spade, dar nu purtau asupra lor lănci ori scuturi, astfel că nu existau la vedere embleme care să poată fi identificate.

– Şi pesemne că nu purtau nici surcote, adevărat? s-a răstit coronerul.

Surcota, fiind un strai lung de pânză peste armura de zale, împiedica metalul să sclipească în soare, făcându-l pe cel ce o purta să nu fie atât de vizibil; pe de altă parte, surcota îl ferea pe cavaler de soare, care altfel l-ar fi făcut pe cel îmbrăcat cu armură să se coacă înăuntru, mai ales dacă avea pe el şi o cămaşă de zale vătuită şi jambiere groase. Surcota slujea de altfel pentru etalarea motivului heraldic al purtătorului.

– Nici surcote, aşadar, nici cruci roşii ale Cavalerilor lui Hristos, l-a aprobat Gwyn. Dar se pare că aveau cu toţii bărbi mari şi mustăţi, iar părul le era tuns scurt.

– Lucrul acesta e destul de obişnuit acum, cu toate că n-ar fi tocmai la modă, a ripostat Nesta.

Uriaşul din Cornwall i-a surâs, deşi, în semn de respect faţă de stăpânul său, s-a ferit să o pişte de fund, în semn de glumă.

– În cazuri dintr-astea, există o cale sigură pentru a afla, doamnă – a pune întrebări! Cu toate că acei cavaleri şi scutierii lor nu luau în seamă lumea de pe străzi, un flăcău mai obraznic s-a aţinut pe lângă dânşii şi i-a întrebat încotro se îndreptau. Unul dintre ei i-a răspuns că spre abaţia St Nicholas, adăugând că erau templieri care bătuseră drumul tocmai de la Londra în mai puţin de o săptămână.

Gwyn s-a întors la berea lui, lăsându-l pe de Wolfe să digere acele veşti.

– Ce naiba caută aici tocmai în aceste momente? a mormăit el. Să fie doar o coincidenţă că Gilbert susţine că

este vânat de templieri? Iar acum a apărut şi treaba asta cu pretenţiile templierilor faţă de Insula Lundy.

Brusc, s-a gândit că probabil scumpul său cumnat ţinuse doar pentru sine anumite ştiri de care avea cunoştinţă. Având în vedere schimbarea neaşteptată, lucru ce nu-i stătea deloc în fire, probabil că dorinţa de a porni o campanie războinică împotriva insulei Lundy nu era tocmai un impuls, aşa cum lăsase el să se înţeleagă. S-a întors către Gwyn, vorbind peste capul Nestei:

– Mâine-dimineaţă, să te duci până la St Nicholas, şi vezi de nu poţi afla ceva despre ei. Dacă sunt găzduiţi la abaţie, trebuie să aibă un mandat al Bisericii pentru un anumit motiv. Pământurile cele mai apropiate ce aparţin templierilor se află lângă Tiverton, aşa că dacă au treabă pe aici, atunci e în legătură cu Exeterul.

– Şi s-ar putea să aibă legătură cu tovarăşul lor, Gilbert de Ridefort, a spus Gwyn cu glas rău prevestitor, punând în cuvinte ceea ce John se temea chiar să gândească.

– Doar dacă nu cumva vor să participe alături de noi la invazia Insulei Lundy de săptămâna viitoare, a spus coronerul cu sarcasm. Dar ca să fi ştiut asta, ar trebui să fie şi necromanţi, şi să poată citi gândurile nobilului nostru *sheriff* cu o săptămână înainte de a şi le rosti! Apoi, după o scurtă pauză, a adăugat: Doar dacă ticălosul acela viclean de la Rougemont nu cumva ştia dinainte de sosirea lor.

***

Cu toate că următoarea zi era o miercuri, şaisprezece martie, împotriva voinţei sale, de Wolfe s-a trezit târât de Matilda la slujba de dimineaţă de la catedrala din apropiere.

– Orice creştin trebuie să meargă la slujbă măcar o dată pe zi, l-a sâcâit Matilda, însă ea abia de reuşea să-l ducă la o biserică de cel mult două ori pe lună.

De Wolfe detesta fiecare clipă pe care o petrecea în naosul uriaş, rece, în care circulau curenţi perfizi de aer, ca să asculte bodogănelile unui preot tânăr ori să o însoţească pe

nevastă în minuscula biserică de pe St Olave, ca să îndure cântările unsuroase ale grăsanului preot după care Matilda era topită.

După slujbă, John s-a dus pe jos până la castel şi a aşteptat în chilia mucedă de sub foişor ca Gwyn să se întoarcă de la stăreţie. Şi-a trecut timpul repetând la latină, pronunţând frazele pe care i le scrisese Thomas. Făcea progrese neîncetat, ajungând să poată citi mai bine decât scria, dar înregistrând rezultate mai bune cu micuţul copist decât reuşise sub oblăduirea preotului catedralei.

Cineva a apărut în cadrul uşii scunde, făcând umbră, şi, ridicând ochii din pergament, de Wolfe a văzut că sosise chiar Thomas, având încălţările ieftine şi ciorapii subţirei stropiţi de noroi, fiindcă în cursul nopţii precedente plouase. Tocmai făcuse călare pe ponei cele câteva mile de la Abaţia St James şi murea de dorinţa de a-şi deşerta desaga cu veşti în faţa stăpânului.

– Am stat la abaţie, aşa cum ai aranjat, *Crowner,* şi am încercat să aflu ce l-a adus pe Abatele Cosimo în Devon. În clipa în care a menţionat rangul italianului, şi-a făcut cruce cu mare zel. N-am descoperit mare lucru, decât că a venit de la Paris în urmă cu câteva săptămâni şi a sosit la noi după ce a trecut prin Londra, unde a stat la Noul Templu, în apropierea râului Fleet.

– Şi cum de-ai aflat toate acestea? a mormăit de Wolfe, întrerupându-l.

– Grăjdarul abaţiei a stat de vorbă cu una dintre gărzile aduse cu el de abate. Acestea nu s-au arătat deloc vorbăreţe faţă de mine, dar mi s-a părut că slujitorii abaţiei au reuşit să scoată mai multe de la ei.

– Şi gărzile astea sunt străine?

– Nu, sunt normanzi din Anglia şi am o bănuială că sunt tot de la templul din Londra, deşi nu aparţin Ordinului. Sunt slujitori de rang mic.

– Ştiam deja că omul venea de la Paris şi a vizitat sediul templierilor de acolo – aşadar, care-ţi sunt adevăratele ştiri?

– Ieri, omul a plecat călare pe iapa aceea frumoasă, urmat îndeaproape de cei doi bărbaţi. Şi acum sunt tot plecaţi, căci nu s-au întors noaptea trecută. Thomas a ridicat din umerii firavi şi şui şi a părut să vorbească în continuare cu ceva mai mare fereală. După ce abatele a plecat, m-am strecurat în chilia lui şi am aruncat o privire. Sigur avea de gând să se întoarcă, deoarece unele din lucrurile lui au rămas acolo, inclusiv o taşcă de scris, ca asta, şi a arătat tolba lui sărăcăcioasă, în care-şi căra penele, cerneala şi pergamentele.

– Şi, sunt convins, ai aruncat o privire înăuntru, nu?

Micuţul copist a dat vioi din cap în semn de aprobare.

– Păi, *Crowner,* mi-ai spus că era vorba de ceva important, aşa că mi-am primejduit sufletul nemuritor şi am cotrobăit prin taşca nunţiului papal, Dumnezeu să mă ierte.

Apăsat de vinovăţie, şi-a făcut semnul crucii.

– Şi ce-ai aflat din taşca aceea, spion mic ce eşti? l-a întrebat John.

– Am găsit o scrisoare, veche de cinci luni, din partea Cardinalului Galeazzo din Roma, dându-i aprobare Abatelui Cosimo să descopere şi să divulge orice formă de erezie din Franţa şi ţările învecinate. Şi, de asemenea, era o misivă mai recentă, cam de opt săptămâni, din partea lui Hugh, Episcop de Auxerre, prin care i se poruncea să urmărească orice renegaţi de la Adevărata Credinţă, oriunde s-ar fi găsit aceia, inclusiv pe Insulele Britanice.

De Wolfe a rămas câteva momente pe gânduri.

– Şi în pergamentele acestea se menţiona vreun nume de eretic ori renegat?

Thomas şi-a şters o picătură de condens de pe nasul subţire cu dosul mâinii şi apoi şi-a tras nasul.

– Nu, ele reprezentau doar instrucţiuni generale pentru nunţiu – dar aşa ceva este obişnuit pentru Inchiziţie şi acţiunile ei împotriva catarilor şi albigenzilor din părţile de sud-vest ale Franţei.

John nu ştia mare lucru despre ereticii din Franţa ori din alte părţi, dar faptul că mandatul lui Cosimo din Modena

părea să fie legat de problemele religioase din sudul Franţei, de unde provenea prietenul lui Ridefort, constituia o altă coincidenţă care era greu de înghiţit.

– Şi ai mai descoperit şi altceva scotocind prin lucrurile lui?

Thomas a clătinat rar din cap.

– Nu, asta a fost tot ce se găsea în taşca aceea, în afara unui tratat religios şi a unor lucruri de scris. Dar asta ne arată destul de limpede că se află într-o misiune specială pentru a găsi eretici. Poruncile de la Roma şi Franţa vin de la persoane cu înalte funcţii ecleziastice. Thomas a făcut o scurtă pauză ca să-şi atingă fruntea, pieptul şi umerii, apoi a continuat: Ambele scrisori aveau sigilii mari, unul purtând emblema Sfântului Scaun, iar cealaltă, pe aceea a lui Hugh de Auxerre, care este cunoscut drept şeful Inchiziţiei din Franţa. Aşadar, Abatele Cosimo nu a venit în Devon doar ca să admire peisajul şi să se bucure de aer curat, ci a ieşit la vânătoare!

De Wolfe s-a mai înmuiat, renunţând la purtarea lui bătoasă faţă de copist, şi l-a felicitat pentru eforturile făcute ca spion, iar Thomas a început să radieze de bucurie auzind asemenea vorbe de la stăpânul său, acestea fiind cu atât mai preţioase, cu cât coronerul era cam zgârcit cu laudele. Apoi de Wolfe l-a trimis să cumpere de mâncare de la una din tarabele din curtea exterioară, iar el a rămas în chilia mucedă şi s-a gândit la înţelesul informaţiilor primite.

Apariţia unui nunţiu papal, însărcinat să-i descopere pe aceia care se răsculaseră împotriva dogmelor stricte ale Bisericii de la Roma întăreau temerile exprimate de Gilbert de Ridefort, faţă de care de Wolfe manifestase multă neîncredere. Chiar bănuise la un moment dat că omul suferea de vreo tulburare a minţii, născută probabil din vreo nedreptate personală ce i se făcuse, şi pe care încercase să o pună pe seama templierilor, dar dacă coincidenţa nu era cumva prea mare, misiunea Abatelui Cosimo confirma vorbele templierului renegat.

Dar ce voia să întreprindă prelatul italian? Venise ca să-l convingă pe de Ridefort să-şi recunoască purtarea greşită şi să-l readucă la sânul dreptei credinţe? Ori venise pentru a-l denunţa episcopului Henry Marshal – care era, probabil, mai preocupat de propriile probleme decât de un străin oarecare căzut în păcat? Ori cavalerul avea să fie dus cu sila înapoi la noul Templu din Londra ori chiar dincolo de Canalul Mânecii pentru a da ochii cu Inchiziţia din Franţa? Un războinic templier trecut prin multe lupte nu era o pradă chiar atât de uşoară, chiar dacă Abatele Cosimo venise cu doi oameni înarmaţi, ce păreau destul de bine făcuţi.

Şi ce era cu acel Bernardus de Blanchefort, care, după toate probabilităţile, se afla pe drum, de parcă ar fi reprezentat a doua pogorâre? Ori poate că Bernardus era vânatul cel de soi, iar de Ridefort nu prezenta prea mare importanţă?

Şi, oricum, care era acel „înfricoşător secret" la care de Ridefort făcuse doar aluzii voalate? Toate aceste întrebări şi neputinţa de a obţine măcar un răspuns l-au făcut pe de Wolfe să-şi dorească mai multă acţiune şi, cu o sudalmă rostită în barbă, s-a ridicat în picioare dând numaidecât cu capul în pietrele umede şi acoperite cu mâzgă ale tavanului boltit, dar cam scund. Bolboroseala a făcut loc unei înjurături cum se cuvine şi, frecându-şi scăfârlia, a ieşit în curtea castelului. Întorcându-se cu ură să privească peştera meschină pe care cumnatul i-o dăduse drept cameră de lucru, de Wolfe a socotit că răbdase îndeajuns. Trebuia să se întoarcă în vechea încăpere, chiar dacă ar fi trebuit să fie ridicat până acolo legat cu frânghie şi tras cu ajutorul unui scripete. Traversând curtea interioară plină de noroaie răscolite, s-a ferit din calea oştenilor în trecere, a copiştilor care-şi dădeau aere şi a salahorilor care se opinteau să împingă roabe pline, s-a îndreptat spre poartă, iar mantia mare şi cenuşie i s-a înfoiat în vântul rece. În corpul de gardă, care se găsea de partea cealaltă a grilajului cu ţepi, care stătea ridicat, l-a găsit pe Gabriel răcnind ameninţări la adresa unui tânăr oştean, care a şters-o

recunoscător când sergentul s-a întors ca să-l salute pe coroner.

– Bună ziua, *Crowner*. Am auzit că săptămâna viitoare o să plecăm iar spre nordul comitatului.

– Adevărat, aşa că fă bine de alege nişte oşteni care să nu sufere de rău de mare, fiindcă *sheriff*-ul ţine să pună piciorul pe insula Lundy. De Wofe s-a uitat la treptele ce duceau spre încăperea în care lucrase până nu demult. Săptămâna trecută am fost cât pe ce să mă duc de-a berbeleacul pe scările astea blestemate, dar piciorul mi s-a înzdrăvenit, mai ales după atâta efort. Să stai în spatele meu, Gabriel, şi să mă prinzi dacă dau să cad pe spate.

Avându-l în urma lui pe sergentul destul de temător, a început să urce treptele scării înguste şi în spirală. Spre uşurarea mută a amândurora, de Wolfe s-a descurcat mult mai bine decât se aşteptau şi a ajuns la etaj fără ca măcar să se împiedice o dată. Imediat ce a dat deoparte pânza de sac ce slujea drept uşă, l-a văzut pe Gwyn stând în locul lui preferat, pe pervazul ferestrei, mâncând pâine cu brânză şi având la îndemână o cană mare cu cidru. S-a ridicat şi a tras pentru John un scaun cam plăpând, singurul obiect de mobilier în afara mesei din lemn, care fusese cărată jos.

De Wolfe s-a lăsat greoi pe scaun şi s-a rezemat cu spatele de pietrele aspre ale zidului. Urcuşul îl solicitase mai mult decât se aşteptase, cu toate că piciorul rezistase bine.

– Dă-mi şi mie nişte pâine şi ceva de băut, omule, şi după aceea să-mi spui ce-ai mai aflat.

Gwyn i-a pus în faţă ceva de mâncare, apoi i-a povestit ce aflase despre cei trei cavaleri necunoscuţi care sosiseră în oraş cu o zi în urmă.

– Aseară am colindat berăriile şi am tras de limbă ba pe unul, ba pe altul, dar, în afara celor care i-au văzut trecând călare prin oraş, nimeni nu ştia nimic despre ei. Unii îl auziseră pe grăjdar spunând că erau templieri, dar deja ştiam asta.

– Altceva, nimic? a întrebat de Wolfe, care ştia că Gwyn păstra pentru la urmă îmbucătura cea mai de soi.

– Azi-dimineaţă am ieşit din oraş prin Bretayne şi am ajuns la St Nicholas.

Bretayne era cel mai sărăcăcios cartier din Exeter, numit astfel după britonii de origine celtă care fuseseră împinşi acolo atunci când saxonii au cucerit oraşul în urmă cu veacuri. Era o mahala cu străduţe foarte înguste şi colibe mizerabile în partea de nord-vest a zidurilor, la marginea acesteia aflându-se micuţa abaţie St Nicholas.

– În curte era un fierar care potcovea un cal mare, de luptă, unul aproape de mărimea lui Bran al tău, a continuat Gwyn. Nu era un cal al vreunui călugăr de acolo şi, evident, aparţinea unuia dintre templieri. Am intrat în vorbă cu fierarul, iar el mi-a spus că trebuia să termine cât mai repede treaba, pentru că oamenii aceia urmau să plece foarte curând din oraş. L-am întrebat încotro se duceau, dar n-a ştiut să-mi spună.

– Ştia măcar numele celui cu calul?

Gwyn s-a scărpinat în creştet.

– Îl ştia şi mi s-a părut cunoscut, dar nu ştiu de unde. N-am reuşi să asociez numele cu vreun chip cunoscut ori văzut de mine vreodată.

John s-a arătat nerăbdător să afle mai multe.

– Bine, dar numele?

– Brian de Falaise – ţin minte bine, fiindcă de acolo provenea William Bastardul.

Pe de Wolfe nu-l interesa în acele clipe originea lui William Cuceritorul, şi s-a concentrat asupra acelui nume.

– A existat un asemenea templier la Acre. Un bărbat masiv şi gras.

– Asta e valabil pentru mulţi bărbaţi – îndeosebi templieri! a remarcat Gwyn.

– Dar ceilalţi doi? l-a întrebat coronerul.

Ofiţerul său a clătinat din cap.

– N-am zărit pe nici unul dintre ei, iar fierarul nu ştia altceva. Am vorbit şi cu un călugăr care dădea la sapă în grădină şi l-am întrebat cine erau vizitatorii, dar el mi-a zis să-mi caut de drum, al naibii nenorocit, a mai zis el, şi apoi a

dat peste cap şi ultima înghiţitură de cidru. Dacă vrei să afli mai multe, fă bine şi trimite-l pe piticul nostru acolo. Cu crucile lui şi cu vorbăria lui latino-păsărească, el se pricepe să le intre călugărilor şi preoţilor pe sub piele.

De Wolfe l-a aprobat şi i-a zis ce descoperise Thomas în cealaltă abaţie.

– Dacă nimic altceva nu merge, mă duc chiar eu până la St Nicholas şi o să-i întreb pe aceşti oameni ce caută aici. Aş putea să mă slujesc de faptul că am fost în cruciadă, mai ales dacă Brian de Falaise e vreunul dintre ei.

Gwyn s-a ridicat greoi în picioare şi aproape că a ocupat jumătate de cameră.

– Ei, păi n-or să stea acolo toată ziua, dacă e să-i dăm crezare fierarului. Îi spuseseră să se întoarcă pe la ora închiderii porţilor, ca să se uite la potcoavele celorlalţi cai după călătoria lor de la Londra.

De Wolfe s-a ridicat şi a pornit către capul scărilor.

– O să-ncerc să le fac o vizită astă-seară ori mâine. Până atunci, însă, când se întoarce amărâtul acela de copist al nostru, o să-l trimit să tragă cu urechea le la St Nicholas. A tras deoparte pânza de sac şi s-a dat deoparte, ca să-l lase pe omul din Cornwall să i-o ia înainte.

– Mergi înaintea mea, Gwyn. Dacă o să mă duc în nas, măcar să cad peste tine!

**

În acea dimineaţă, la cincisprezece mile depărtare, sora lui John era la slujba ce se ţinea la biserica din Stoke-in-Teignhead, aşa cum făcea în fiecare zi de când era copilă. Cu toate că dorinţa ei de a deveni călugăriţă se stinsese de multă vreme, rămăsese totuşi foarte credincioasă, dar asta nu-i afectase caracterul deschis şi blând. În acea zi era însoţită de atrăgătorul oaspete aflat la conac, Gilbert de Ridefort.

Mama ei insistase ca de Ridefort să meargă cu Evelyn – Enyd era mai puţin conştiincioasă în ce privea participarea la slujbe, socotind că de două ori pe săptămână era suficient ca

să stea cu sufletul împăcat. Ea mai avea un motiv nedeclarat pentru care îl trimisese împreună cu fiica ei: amândouă ştiau că Ridefort ascundea mai multe lucruri decât cele declarate de John. Deşi nu uneltiseră, amândouă voiau să afle atât cât se putea de la el, iar o plimbare agale până la biserica, aflată la câteva sute de metri depărtare, şi înapoi, putea oferi un prilej bun pentru a-l trage de limbă. Lucru ciudat, de Ridefort păruse rezervat în privinţa participării la slujba religioasă, iar când Evelyn a simţit că el ar fi preferat mai mult compania ei, a trebuit să tragă concluzia că rugăciunile în sine nu-l atrăgeau prea mult pe cavaler. Asta era straniu pentru un templier, şi chiar pentru un fost templier, pentru că sigur se obişnuise să-şi petreacă zilnic ore nenumărate în biserică.

Însă vorbirea convingătoare a lui Enyd a alungat rezervele lui de Ridefort şi, având o slujnică ceva mai mare decât o copilă ţinându-se în urma lor, au mers pe jos fără să se grăbească până la biserica St Andrew, reconstruită în piatră de Somon de Wolfe cu puţin timp înainte de moarte. În drum spre ea, au discutat despre multe lucruri, iar Evelyn, ascultând poveştile lui despre călătoriile prin Franţa şi Ţara Sfântă, a fost vrăjită de farmecul lui.

Cu toate acestea, până să ajungă la biserică, ea nu aflase nimic nou despre motivele prezenţei lui în Devon, de aceea a decis să fie mai directă pe drumul de întoarcere. În timpul slujbei, au stat în faţa altarului, iar cei cinci ori şase săteni care nu se duseseră la muncă s-au aşezat respectuoşi în spatele fiicei seniorului lor manorial.

Preotul parohiei, un bărbat rubicond şi cu o fire destul de optimistă, a ţinut slujba citind ceva mai rar decât de obicei, deoarece a perceput că oaspetele lui Evelyn era o persoană deosebită, cu toate că nu şi-a dat seama că acesta fusese călugăr templier. Evelyn l-a urmărit făţiş pe de Ridefort în timpul slujbei scurte şi a observat că, deşi el a respectat mai toate gesturile ce se impuneau, le-a îndeplinit mecanic, fiind lipsit de vreun entuziasm spiritual. Chipul i-a rămas împietrit într-o expresie neutră şi nu a rostit nici unul dintre răspunsurile

ce se impuneau în timpul slujbei. Ea a simţit că, deşi de Ridefort se afla trupeşte acolo, mintea şi gândurile îi rămăseseră închise faţă de conţinutul religios al slujbei. La uşa bisericii, când preotul a condus-o foarte plecat pe doamna a cărei familie îi asigura un trai lesnicios şi lipsit de griji, Evelyn l-a prezentat pe oaspetele ei drept Sir Gilbert de Ridefort, dar a plecat împreună cu el înainte de a fi necesare alte explicaţii.

Când au pornit spre casă. Gilbert a rămas la început tăcut, însă curând ea a reuşit să-i dezlege din nou limba.

– Am remarcat că preotul nostru nu te-a prea impresionat prin calităţile lui, aşa este, Sir?

Auzind aceste vorbe, el a zâmbit destul de trist.

– Bunul preot a făcut tot ce i se cere şi nimic nu i se poate reproşa. Din nefericire, eu am ajuns să am multe îndoieli în privinţa Credinţei pe care o predică el.

Sora lui John a simţit brusc că a nimerit un subiect care i-ar fi putut satisface curiozitatea.

– Am auzit că mulţi oameni ai lui Dumnezeu trec câteodată prin crize de credinţă.

În timp ce păşeau pe o potecă din cimitirul parohial şi printre două tise, el şi-a lăsat cu blândeţe o mână pe umărul ei.

– Aceasta nu este o criză a credinţei *mele,* ci a Credinţei însăşi. A zis el pe un ton misterios.

– Nu înţeleg, a zis ea, fără să mintă câtuşi de puţin.

– Fratele tău ţi-a spus că sunt – sau, mai bine zis, că am fost – cavaler templier?

Ea a rămas descumpănită de acest răspuns ocolit.

– Da, dar aceşti cavaleri cred cu mai multă tărie decât alţii, nu? Doar sunteţi soldaţi ai lui Hristos.

De Ridefort a zâmbit către ea, de parcă ar fi trebuit să nu zdruncine credinţa unui copil în basme.

– Templierii sunt un ordin ciudat. Sigur că suntem puternici apărători ai Credinţei, dar probabil că existăm mai curând pentru a o apăra de critici şi de îndoieli.

Evelyn a ridicat capul şi l-a privit direct în ochi.

– Vrei să dai de înţeles că trebuie să fie protejată credinţa de îndoielile noastre?

Ajunşi la poartă, el s-a întors şi a privit în urmă. Puţinii săteni care fuseseră la slujbă stăteau de vorbă cu preotul în uşa bisericii şi nimeni nu era suficient de aproape ca să audă ce-şi spuneau cei doi.

– Da, credinţa a fost apărată vreme îndelungată. Roma este o apărătoare grijulie şi puternică şi nu suferă să aibă vreun concurent. Acum o mie de ani, Sfântul Petru a luat credinţa din locul ei de naştere şi a transplantat-o în acel oraş. Însă au existat şi alte feluri de creştinism în Palestina, Egipt şi în alte părţi, gnostici care nu au vrut să accepte doctrina rigidă a Romei.

Aceste lucruri erau uimitoare pentru Evelyn, care nu ştiuse altceva decât să se supună regulilor tiranice ale Bisericii şi nici nu avea habar că ar fi putut exista şi alte păreri.

– Te referi la eretici? a întrebat ea, aproape în şoaptă.

Gilbert a luat-o de braţ şi au continuat să păşească încet, în vreme ce tânăra fată care îi urma era mai interesată de florile de primăvară răsărite pe marginea drumului decât de conversaţia greu de priceput a celor doi.

– Eretici? Asta este o descriere prea cuprinzătoare şi vagă. Şi voi aţi avut propria erezie pe aceste insule când, cu secole în urmă, Pelagius a pretins liberul arbitru şi gândirea liberă pentru toţi oamenii. Iar acum, în sudul Franţei, au apărut catarii, albigenzii, care doresc să-şi urmeze credinţa în felul lor – o cale care mă tem că va aduce mânia Romei asupra lor, iar asta cu rezultate dezastruoase.

Evelyn a simţit un fior rece în dreptul inimii şi, ca şi Thomas de Peyne, o dorinţă iraţională de a-şi face semnul crucii. Să fi fost acel bărbat, care îşi lăsase palma pe umărul ei, un eretic primejdios, un anticreştin?

Însă ea avea o voinţă puternică şi a hotărât să ia taurul de coarne.

– Şi ce legătură are asta cu templierii – şi cu fuga ta atât de departe în comitatul Devon, după ce ai părăsit Ordinul? Credeam că templierii slujesc ordinul toată viaţa.

– Evelyn, aşa ar trebui să fie. Dar eu şi alţi câţiva am văzut urme şi fragmente ale unui alt adevăr pe care nu trebuia nici măcar să-l bănuim. La începutul acestui secol, când s-a înfiinţat Ordinul, la Ierusalim se descoperise ceva ce trebuia făcut să dispară cu orice preţ. Eu nu ştiu toată povestea, care este cunoscută în întregime doar Marelui Maestru şi câtorva cardinali de la Roma. Nu este limpede dacă primii templieri au aflat de fapt acest secret sau comunitatea lor a fost creată de Ordinul Sionului ca să cerceteze mai departe, iar apoi să ascundă ceea ce se descoperise deja.

Evelyn a rămas total derutată.

– Vrei să spui că acum eşti fugar pentru că ai ajuns în posesia acestor cunoştinţe interzise, chiar în cadrul comunităţii voastre?

– Întocmai, iar ei se tem că eu şi cei ca mine vom divulga acest secret întregii lumi.

În ochii lui a apărut o sclipire, iar glasul i-a tremurat niţel – ceea ce a făcut-o pe Evelyn să creadă că omul era puţin nebun.

– Dar cum au ajuns primii templieri să cunoască acel secret? Şi care este acesta, de fapt? a întrebat ea, aproape temându-se că răspunsul lui ar putea da naştere unui trăsnet pornit din ceruri.

Chipul lui s-a schimonosit de durere, pentru că s-a simţit chinuit de nehotărâre şi de o suferinţă de neînchipuit.

– Sunt sfâşiat între jurămintele de supuşenie şi dreptul tuturor oamenilor de a gândi liber, nestingheriţi de credinţa oarbă. O parte din mine este cuprinsă în lanţurile canoanelor rigide ce mi s-au vârât în minte încă din copilărie, însă pe zi ce trece văd tot mai bine avantajele modului de gândire gnostic – la fel cum gândesc şi mulţi alţi templieri din Franţa, care îi privesc cu simpatie pe catari. Ar trebui să am curajul de a spune adevărul întregii lumi – şi totuşi mă tem.

Evelyn a început să simtă că răspunsurile lui la întrebări o duceau tot mai departe de înţelegerea exactă a situaţiei.

– Dar ce anume au descoperit acei primi templieri? a insistat ea.

– Li s-a dat o parte din palatul construit deasupra ruinelor Templului lui Solomon, distrus de romani atunci când i-au izgonit pe evrei. Primii câţiva templieri şi-au petrecut câţiva ani săpând sub pasajele subterane despre care se spunea că fuseseră grajdurile lui Herod – iar ceea ce au descoperit acolo a fost transportat în sudul Franţei, în cea mai mare taină. La nouă ani după înfiinţarea ordinului, cei nouă cavaleri templieri de la început s-au întors pentru totdeauna în Franţa.

De Ridefort reuşise iarăşi să-i răspundă fără să-i împărtăşească vreo informaţie importantă, de aceea ea a încercat din nou.

– Sir, s-ar părea că sudul Franţei joacă un rol deosebit de important în toată povestea aceasta, a remarcat ea. Acolo locuiesc şi acei catari de care vorbeai mai devreme – şi unde îşi are proprietatea şi acest cavaler pe care îl aşteptţi. Am auzit cândva de la un călugăr vorbăreţ că a existat chiar şi o teorie cum că Iosif din Arimatea şi Maria Magdalena au vizitat zona aceea după moartea Mântuitorului nostru, pentru că acolo se găsea locul salvării pentru mulţi evrei care fugiseră din Ţara Sfântă.

De Ridefort a râs sec.

– A vizitat? A făcut mai mult decât atât! S-a dus să trăiască acolo, aducând cu sine şi Sfântul Potir! Languedoc este noua Ţară Sfântă, ceea ce face cu atât mai tragic faptul că răzbunarea va cădea foarte curând asupra miilor de oameni care trăiesc acolo.

Cu toate acestea, Evelyn nu a reuşit să urmărească acele răspunsuri dezlânate, însă, pe măsură ce se apropiau de intrarea în curtea interioară a conacului, a făcut o ultimă încercare:

– Dar cum ar putea ceva ce a fost scos din fundaţia unui templu să zdruncine însăşi fundaţiile Sfintei Biserici? a întrebat ea aproape tremurând de emoţie.

De Ridefort şi-a luat mâna de pe braţul ei şi a arătat înapoi, către bisericuţă.

– Ce am făcut, de fapt, în timpul slujbei? a întrebat el cu glas ferm. Ne-am înfruptat din trupul şi sângele lui Isus cel reînviat, ceremonia care constituie miezul, ba chiar însăşi inima Sfintei Biserici de la Roma. Dacă acea credinţă sacră este sfărâmată, atunci se alege praful şi pulberea de cei o mie de ani trecuţi de când Paul a făcut din Roma centrul universului creştin.

Au pătruns pe poartă şi Evelyn, neliniştită până acolo încât începuse să-i fie frică de acest bărbat straniu şi enigmatic, s-a desprins de lângă el, dornică să discute cu mama ei despre cele auzite.

CAPITOLUL OPT

În care Crowner John primeşte nişte veşti îngrozitoare

În dimineaţa următoare, şaptesprezece martie, a început cu frig şi rafale de vânt. Ziua precedentă, care promisese sosirea primăverii, fusese doar o glumă obişnuită pentru părţile de apus ale Insulelor Britanice.

Odin se afla peste drum, unde fierarul se ocupa de potcoavele lui, astfel că, după ce a mâncat o ciorbă fierbinte cu pâine, de Wolfe s-a dus la castel pe jos. În timp ce mergea cu paşi mari spre Rougemont, vântul ce bătea în rafale dinspre apus parcă voia să-i smulgă de pe trup mantia tocită şi-i azvârlea stropi de ploaie în obraz. Prelatele de deasupra tarabelor înşirate pe stradă fluturau năvalnic, gata să sară din ramele lor, iar vânzătorii ambulanţi şi neguţătorii se înfofoliseră în mantii şi cape, aşteptând ca muşteriii să-şi facă puţin curaj şi să înfrunte natura dezlănţuită.

În timp ce păşea, John s-a bucurat că piciorul încetase să-l mai supere, părând că-şi revenise la normal, recăpătându-şi vigoarea, dar scăpând de durerea, nu puternică, dar sâcâitoare pe care o simţise vreme de săptămâni în şir. A cugetat îndelung la seara precedentă, când petrecuse câteva ore plicticoase, dar fără certuri, alături de nevastă, în faţa focului. Greu de crezut, dar ea nu avusese nici o slujbă la care să meargă, astfel că au mâncat de seară într-o pace relativă. Nu avea chef să mai plece la Bush, deoarece ştia că Nesta se dusese la o

întâlnire a hangiilor de la Palatul Ghildelor, ca să discute despre preţul crescut al orzului şi efectele acestuia asupra preţurilor practicate la bere. Cum recolta fusese sărăcăcioasă în anul dinainte, iar regele ceruse o cantitate uriaşă de grâne pentru aprovizionarea armatei sale din Franţa, preţul multor alimente de bază crescuse. Acest lucru se adăuga nemulţumirilor populaţiei, care şi aşa plătea dări prea multe, lucru care, după cum se temea de Wolfe, îl putea încuraja pe Prinţul John să înceapă a unelti din nou împotriva fratelui său regele, care era plecat din ţară mai tot timpul.

Costul crescând al vieţii fusese unul dintre subiectele de discuţie, destul de firav, dintre el şi Matilda, cât stătuseră în faţa focului, după ce mâncaseră. El a desfăcut o butelcă de vin şi, bine dispuşi de el, amândoi s-au mai destins niţel – în ultima vreme, Matilda părea să aprecieze din ce în ce mai des câte un păhărel, două. Discuţia a alunecat în mod inevitabil către Gilbert de Ridefort, iar John s-a văzut silit să-i povestească nevestei despre cele descoperite de Thomas în legătură cu Abatele Cosimo şi cu sosirea celor trei templieri în ziua precedentă. Ea s-a arătat sincer îngrijorată faţă de siguranţa cavalerului şi a recunoscut îmbufnată că de Wolfe avusese dreptate să îl ascundă tocmai în Stoke-in-Teignhead. Nu numai atât, dar ea a adăugat câteva informaţii culese chiar de ea, căpătate în acea zi de la enoriaşii mai curioşi ai bisericii St Olave, care se afla la câteva sute de paşi de abaţia St Nicholas.

– Spui că unul dintre cavalerii aceia era Brian de Falaise, a zis ea, iar eu am aflat că ceilalţi doi se numeau Godfrey Capra şi Roland de Ver.

John nu auzise nicicând despre acest din urmă cavaler, dar şi-l amintea vag pe Godfrey Capra, căci şi el participase la marele sfat de la Gisors. Acea adunare fusese supranumită şi „Despicarea Ulmului," ceea ce păruse a avea un mare efect asupra organizării templierilor, iar Gilbert de Ridefort participase şi el, un lucru despre care John nu putea crede că fusese o simplă coincidenţă.

Acum, în timp ce făcea ultimii paşi spre poarta castelului Rougemont, de Wolfe a suspinat, pentru că nu reuşea să

plaseze toate frânturile de informaţii într-un soi de schemă. Era limpede că trebuia să îi atace în mod direct pe aceşti templieri, dacă voia să descopere ce anume îi adusese în Exeter. S-a întors în corpul de gardă, însă, în loc să-şi forţeze norocul încercând să urce scara în spirală, a vârât doar capul în puţul scării şi a răcnit ca să-i atragă atenţia lui Gwyn. De sus s-a auzit un urlet de răspuns, apoi ofiţerul său a coborât scara în tropot, urmat de Thomas de Peyne.

– La ora opt trebuie să participăm la mutilările de săptămâna asta, i-a anunţat el. Thomas, copistul *sheriff*-ului ţi-a dat lista cu oamenii?

Micuţul copist cu spinarea cocârjată a scormonit prin taşca lui diformă şi a scos de acolo un petec de pergament, pe care l-a consultat.

– *Crowner,* sunt trei, şi unuia trebuie să-i iei mărturisirea.

De Wolfe s-a încruntat.

– Mărturisire? De la care?

– S-ar părea că omul vrea să se facă informator, ca să-şi salveze viaţa, dacă nu şi mâna dreaptă.

Informatorul era nelegiuitul care dorea să-şi salveze viaţa dând în vileag pe complicii săi, motiv pentru care putea scăpa de pedeapsa capitală, poate chiar să abjure regatul sau chiar să fie lăsat în libertate.

Coronerul a mormăit ceva în sinea lui şi a pornit în fruntea celorlalţi să traverseze curtea interioară, către subsolul donjonului, care era pe jumătate sub nivelul solului. Acea porţiune întunecoasă şi mucedă era în parte temniţă, în parte depozit şi în parte cameră de tortură, peste care domnea, mai ceva ca un rege, Stigand, un temnicer neînchipuit de gras, care avea mintea unei gărgăriţe. Criptă era împărţită pe jumătate de un zid de piatră, în care, o poartă ruginită din fier dădea într-un pasaj de-a lungul căruia se înşirau câteva celule mizere. Restul era un spaţiu liber, iluminat sărăcăcios de lumina ce pătrundea prin uşă, dar şi de aceea provenită de la câteva făclii fixate pe ziduri. Podeaua era din pământ umed bătucit şi, într-un intrând din colţ, Stigand îşi avea locul de dormit pe o saltea umplută cu paie. În afara acelei nişe, se mai găsea un loc pentru

făcut focul, ce-i slujea atât pentru gătit, atâta cât se putea, cât şi pentru înroşirea diferitelor fiare şi instrumente de tortură. În acele momente, deasupra buştenilor, se afla un ceaun uriaş din metal, plin cu smoală, obţinută din mangalizarea în bocşă, care bolborosea ameninţător.

În timp ce coronerul a sosit însoţit de cei doi asistenţi ai săi, coborând cele câteva trepte de la nivelul curţii interioare, pe uşa de fier a temniţei a apărut o procesiune din cale afară de întristătoare. Conduşi de Gabriel şi de un ostaş, trei deţinuţi, îmbrăcaţi în zdrenţe şi având cătuşe grele la încheieturile mâinilor şi la glezne, au apărut împleticindu-se pe podeaua denivelată, împinşi înainte de alţi doi oşteni. Stigand a încuiat uşa dinapoia lor, apoi s-a dus legănându-se spre foc, unde, pe o bancă scundă, se aflau o serie de instrumente de tortură. În mijlocul subsolului se afla deja un mic grup de observatori, printre care un preot de la capela garnizoanei St Mary, în cazul în care vreunul dintre deţinuţi ar fi murit în timpul torturilor. Ceilalţi erau Ralph Morin, conetabilul castelului, Herry Rifford, unul dintre cei doi *portreeve*-i ai oraşului Exeter, şi *sheriff*-ul Richard de Revelle, împreună cu unul dintre copiştii de la Tribunalul de Comitat, care îi condamnase pe acei acuzaţi.

Soldaţii i-au împins şi i-au târât pe cei trei bărbaţi, aşezându-i într-un rând, cu faţa la oficialităţi, astfel încât copistul, un bărbat gras, care avea o părere deosebit de bună despre importanţa sa, a putut începe citirea amănuntelor privind sentinţele celor trei.

– În primul rând, Robert Thebaud, măcelar din acest oraş, eşti condamnat pentru că, în repetate rânduri şi cu voie, te-ai slujit de greutăţi mincinoase şi de măsluirea cântarului pentru a obţine foloase necuvenite. Oficialul a întors o foaie de pergament şi a revenit la alt document. Anul trecut, în luna iunie, ai fost condamnat la o amendă de zece mărci de către tribunalul notabilităţilor din acest oraş. Şi, cu aceeaşi ocazie, ai fost avertizat că la următoarea infracţiune vei fi pedepsit prin spânzurare ori mutilare.

Sclipitor îmbrăcat cu o mantie scurtă de culoare verde, pe care o iubea tare mult şi pe care o purta aruncată, cu o neglijenţă studiată, pe un umăr, *sheriff*-ul a făcut un semn cu mâna înmănuşată către copist.

– Se mai cunosc şi alte fărădelegi ale acestui ticălos?

Rifford, un bărbat între două vârste, burduhănos, cu un gât scurt şi ochi proeminenţi, era *portreeve*-ul care reprezenta notabilităţile şi ghildele din oraş. El a împuns acuzator cu degetul către nenorocitul Robert, un bărbat mătăhălos, de obicei cu o faţă rumenă şi jovială, acum cenuşiu de spaimă.

– A fost avertizat de ghilda măcelarilor anul trecut că, dacă mai greşeşte o dată, va fi dat afară din ghildă şi nu va mai avea dreptul să-şi continue meseria în oraşul nostru. Asta se va întâmpla chiar acum şi, în orice caz, slujindu-se doar de o mână, nu va mai avea putinţa de a sacrifica vite şi să taie carnea!

Thebaud a căzut în genunchi şi a început să vorbească bolborosit, cerând îndurare, dar nimeni nu l-a luat în seamă; cei prezenţi erau obişnuiţi cu astfel de rugăminţi din partea condamnaţilor.

Copistul a trecut la cel de-al doilea caz, un saxon mohorât, al cărui păr blond atârna pe spate.

– Britric din Totnes, ai fost prins în Piaţa de Serj încercând să plasezi monede de un penny care erau pilite. La locuinţa ta, bailivul oraşului a găsit o punguţă cu pilitură şi scule potrivite pentru măsluirea monedelor.

Monedele de argint de un penny erau de multe soiuri şi unele se aflau în circulaţie de mai bine de un veac, provenind de la diferite monetării din toată ţara. Pilirea marginilor şi topirea argintului pentru valoarea lui devenise o infracţiune obişnuită, dar gravă. Majoritatea monedelor aveau o cruce pe o faţă, iar la baterea monedelor, braţele crucii se făcuseră mai lungi, ajungând până la marginea monedei, asta din dorinţa de a face ca pilirea să fie mai uşor vizibilă. Contrafacerea monedelor era o infracţiune a cărei pedeapsă era spânzurătoarea, însă plata cu monede pilite era pedepsită aproape la fel de nemilos.

Britric a părut că rămâne nepăsător în faţa acuzaţiilor care i s-au adus, astfel încât copistul a trecut la ultimul infractor, un tânăr cu ochi vicleni care fugeau de colo-colo, şi cu dinţi strâmbi ieşindu-i din gură.

– William Pagnell, ai fost condamnat pentru că te-ai însoţit cu hoţi cunoscuţi, care au acţionat acum două săptămâni la bâlciul de la St Jude. Ceilalţi trei hoţi au fugit cu mărfuri furate de la diferite tarabe, în valoare de cel puţin cinci mărci, însă doar tu ai fost prins. Cum bunurile furate găsite asupra ta, anume, o lumânare, valora doar nouă pence, ai scăpat de spânzurătoare pentru hoţie.

Copistul, care citea totul cu un glas monoton, a fost întrerupt de coroner.

– Ăsta e omul care vrea să devină informator?

– Da, Sir *Crowner*. Dacă ceilalţi sunt prinşi şi confirmă că şi acest Pagnell făcea parte din bandă, atunci vor fi spânzuraţi cu toţii, chiar dacă acum acestui om i se taie o mână ori nu.

Pagnell s-a alăturat tovarăşului său aflat deja în genunchi pe pământul umed, făcând lanţurile să zornăie când a ridicat mâinile împreunate ca să cerşească îndurare de la de Wolfe.

– Sir *Crowner*, vreau să-mi mărturisesc mica mea vină şi să primesc iertarea ta prin dezvăluirea numelor celorlalţi care m-au făcut să aleg un drum greşit, a scâncit el.

De departe s-a auzit dangătul slab al clopotului catedralei, iar Richard de Revelle şi-a plesnit palmele înmănuşate una de alta, semn că-şi pierduse răbdarea.

– Hai, copist, treci mai departe. Am lucruri mai importante de făcut azi.

Funcţionarul înfumurat s-a răsucit spre coroner cu o expresie întrebătoare pe chip.

– Îl accepţi ca informator, Sir *Crowner?*

– Da, dacă asta înseamnă că prin mărturisirea lui îi putem prinde pe hoţii cei mari, a mormăit el.

Pagnell s-a grăbit să adreseze mulţumiri, apoi a căpătat ceva mai mult curaj.

– Iar dacă mărturisesc tot ce ştiu şi promit în numele Sfintei Fecioare şi a tuturor sfinţilor că nu o să mai păcătuiesc

de aici încolo, îmi lăsaţi mâna nevătămată? Fără ea, eu şi familia mea vom muri de foame, pentru că eu sunt cioplitor în lemn. N-am găsit de lucru vreme de două luni şi am furat lumânarea aceea doar ca să cumpăr pâine să astâmpăr foamea copiilor mei.

Richard de Revelle a pufnit exasperat.

– Toţi nenorociţii care ajung aici deapănă aceleaşi şi aceleaşi poveşti de scuză şi promit să se cuminţească, iar imediat cum ajung afară se apucă de furat sau ucid pe careva.

Pentru a-l irita şi jigni pe cumnatul său, dar şi dintr-un sentiment de compasiune, de Wolfe a făcut un gest către gărzi şi temnicer.

– Duceţi-l înapoi în celula lui. O să-i ascult mărturisirea şi abia după aceea o să hotărăsc ce să facem cu el.

– *Crowner,* ce drept ai să te amesteci în hotărârile tribunalului prezidat de mine? s-a răstit *sheriff*-ul la John.

– Obligaţia de a asculta mărturisiri din partea informatorilor mi-a fost stabilită anul trecut de o lege a Tribunalului Itinerant, i-a răspuns înţepat de Wolfe, fulgerându-l pe de Revelle cu privirea. Şi poate ţii şi tu minte că legea aceea a fost dată de judecătorii regali – adică de judecătorii regelui, care ne este stăpân!

Abia reuşind să-şi ascundă un rânjet de satisfacţie văzând umilirea şefului său, Gabriel a dat ordin uneia dintre gărzi să-l ducă pe deţinut, iar când Stigand s-a tras înapoi, ca să se aşeze mai aproape de foc, procedurile cumplite au continuat. Totul s-a desfăşurat cu iuţeală şi eficienţă, fără nimic din solemnitatea unei execuţii. Două gărzi l-au prins pe saxonul blond, iar unul dintre ei, slujindu-se de o cheie grosolană, i-a desfăcut cătuşele. Temnicerul cel obez a adus de-a rostogolul pe podea un trunchi gros de copac, pătat înfiorător cu sânge închegat şi uscat, şi l-a aşezat în picioare ca să închipuie un butuc înalt de aproape şaizeci de centimetri. Victima a fost silită să se aşeze în genunchi, iar Stigand i-a prins mâna dreaptă şi i-a întins-o pe butuc. Apoi a întins mâna după secure, a scuipat pe lama ei şi a izbit cu iuţeală, făcând lama să şuiere şi a retezat mână de la încheietură, dintr-o singură lovitură.

În ciuda atitudinii sale nepăsătoare de mai devreme, Britric a scos un ţipăt ascuţit şi a leşinat; din arterele tăiate ale braţului, sângele a ţâşnit pe butuc, iar mâna a căzut pe podeaua înnoroită. Respirând greu după efortul făcut pentru a mânui securea, temnicerul a scos o cârpă murdară din buzunarul şorţului său mizer din piele şi a pus-o peste încheietură, ca să oprească puţin hemoragia. Saxonul căzuse pe podea, dar una dintre gărzi i-a ţinut braţul în sus, în vreme ce Stigand s-a întors către vasul cu smoală, aflat încă pe foc. A amestecat conţinutul cu un băţ, pe care apoi l-a folosit pentru a lua un ghemotoc mare din substanţa cenuşie şi lipicioasă. Smulgând cârpa, a lipit smoala direct pe carne şi pe terminaţiile osoase, întinzând-o peste ciotul de braţ, pe care, pe măsură ce s-a răcit, s-a şi întărit. Apoi, cu un gest nepăsător a ridicat de jos mâna, prinzând-o de degetul mare, şi a azvârlit-o în foc unde, scoţând un şuierat şi înnegrindu-se, degetele s-au contractat ca o gheară, parcă sugerând încă o dată durerea cumplită pe care o simţise cel pedepsit.

Membrii grupului au urmărit acea scenă cu indiferenţă, mai puţin Thomas de Peyne, care, deşi asistase de nenumărate ori la aşa ceva după ce intrase în slujba coronerului, încă se simţea îngreţoşat la vederea sângelui şi a mâinii tăiate care era tratată cu atâta lipsă de simţire.

Doi oşteni l-au târât pe Britric înapoi pe poarta de fier şi s-au întors ca să repete procedura pentru măcelarul cuprins de tremur, Robert Thebaud, care a început să urle imediat ce i s-au scos lanţurile şi nu a încetat decât atunci când a fost dus târâş înapoi în celulă.

Abia aşteptând să ajungă în camera sa, Richard de Revelle a dat să se îndrepte către uşă dar, parcă amintindu-şi brusc ceva, s-a întors să i se adreseze lui de Wolfe.

– Expediţia către Lundy este aranjată pentru luni, John. Vom pleca în zori şi sperăm să ajungem la Barnstaple pe la căderea întunericului.

Apoi, cu un ultim gest elegant făcut cu mâinile înmănuşate, a plecat grăbit la treburile sale, urmat cam fără chef de către conetabil, lăsându-l pe coroner să intre în temniţă, unde,

din cauza urletelor şi a gemetelor celor doi bărbaţi mutilaţi, abia a reuşit să audă mărturisirea hoţului.

**

O oră mai târziu, de Wolfe a urcat treptele până în camera sa din turnul porţii şi s-a alăturat lui Gwyn şi Thomas, care mâncau de zor obişnuita brânză şi pâine, udate din belşug cu cidru.

După ce trăsese cu urechea la bârfele din incinta catedralei, Thomas nu avea nimic nou de anunţat în legătură cu abatele italian. Cosimo nu-l mai vizitase pe episcop, astfel că nu avea de unde să ştie dacă el se întorsese la stăreţia St James.

– Dar tu, Gwyn, ce-ai reuşit să mai afli? De la tavernă nu se pot afla veşti mai folositoare decât de la catedrală?

Înainte de a-i răspunde, slujindu-se de pumnal, ofiţerul a îndepărtat o coajă verzuie de pe bucata lui de brânză.

– Nu prea multe, *Crowner*. Spui că soaţa ta ştia deja numele celorlalţi doi templieri. Aseară, m-am dus la vreo două berării jegoase din Bretayne şi am stat de vorbă cu un rândaş şi un salahor de la St Nicholas. S-ar părea că cei trei sunt conduşi de acel Roland de Ver, care vine de la Noul Templul din Londra, cu toate că înainte a stat la Paris. Are părul şi barba roşcate, aşa zice salahorul, dar, în rest, se ştiu puţine despre el.

– Dar ceilalţi? Unul este Godfrey Capra, pe care l-am văzut amândoi la Gisors, când s-a iscat gâlceava dintre Prinţul Richard şi bastardul acela de rege francez!

– Da, îmi aduc aminte de el. Era un om slab, tuciuriu, cu o mutră acră. Se născuse în Kent – aşa am auzit –, dar n-a mers niciodată în Palestina cu noi. Apoi a muşcat o bucată de brânză tare ca piatra şi a mestecat-o. Celălalt pe care îl cunoaştem amândoi este Brian de Falaise. Rândaşul a zis că şi el a sosit de la Comandamentul templierilor de la Londra, deşi el vine de fapt din Normandia.

Stând pe taburetul lui de lângă masa pe care scria un rezumat al confesiunii făcute de informator pe care John o luase

de curând în temniţa împuţită a lui Stigand, Thomas ascultase totul în tăcere, dar s-a silit dator să intervină:

– Când am fost la Winchester, în suita Episcopului de Rouen, era un preot care fusese la Gisors, la sfatul acele din 1188, despre care vorbiţi. El mi-a spus că deşi a fost o sfadă în principal politică între bătrânul Rege Henric şi Philip al Franţei, acolo s-a mai întâmplat ceva ce i-a afectat pe templieri.

– Şi tu ştii, piticule, ce a fost de fapt? l-a întrebat omul din Cornwall pe un ton morocănos.

Thomas şi-a plimbat alene ochii şireţi de la coroner la ofiţerul său.

– Se pare că atunci când ordinul lor a fost înfiinţat, templierii primeau porunci direct de la o organizaţie religioasă mai puţin cunoscută la Ierusalim, care se numea Ordinul Sionului. Se spunea că ar fi fost înfiinţat de Godfrey de Bouillon cu câţiva ani înainte de a elibera Oraşul Sfânt de sub sarazini. Apoi, el a instalat ordinul în abaţia Notre Dame de Mont Sion, din afara zidurilor oraşului.

– Şi ce naiba are asta de a face cu ceea ce s-a întâmplat la Gisors? l-a întrebat Gwyn pe un ton lipsit de politeţe.

– La întâlnirea de acolo, din ’88, la care aţi fost şi voi, Ordinul de Sion s-a certat cu Marele Maestru al templierilor, astfel că, după aceea, fiecare şi-a urmat propriul drum, Ordinul schimbându-şi numele în Stăreţia de Sion.

Micuţul copist a făcut o pauză, ca pentru a da mai multă greutate deznodământului:

– Chestiunea este că aşa-numita „Despicare a Ulmului“ a fost de fapt o referire ocultă la schisma definitivă dintre Ordin şi templieri şi nu are nici o legătură cu acea neînţelegere prosteasc dacă trebuia ca englezii sau francezii să stea la umbra copacului. Şi ceea ce cred că are o mare importanţă în privinţa lui Gilbert de Ridefort este că adunarea de la Gisors a avut loc la doar câteva luni după ce unchiul lui, Gerard de Ridefort, a pierdut din nou Ierusalimul în favoarea mohamedanilor, ca urmare a unei presupuse incompetenţe şi trădării.

Chestiunea aceasta depăşea puterea de înţelegere a lui Gwyn de Polruan, care s-a întors supărat şi dezgustat la pâinea

lui cu brânză, însă de Wolfe a analizat câteva clipe cele spuse de Thomas.

– Aşadar, acum avem în Exeter un preot de la Paris care are legături strânse cu Inchiziţia, un templier de vază de la Preceptura din Paris, care a fost prezent la Gisors – şi toţi au sosit aici la câteva zile după nepotul Marelui Maestru căzut în dizgraţie!

Auzind vorbele coronerului, copistul a ridicat din umerii firavi şi strâmbi şi s-a uitat rânjind la stăpânul său, pentru a-i arăta că el considera că toate acele evenimente erau strâns legate între ele.

– Cu cât scăpăm mai repede de acest cavaler rătăcitor, cu atât mai bine! a mârâit coronerul. Dar nu va pleca decât după ce i se alătură acel de Blanchefort.

Gwyn şi-a terminat mâncarea şi a luat o înghiţitură straşnică din vasul cu cidru. După ce a slobozit un râgâit gargantuesc, şi-a şters mustaţa.

– Cel puţin asta nu este treaba coronerului, a spus el, neştiind nicidecum că foarte curând vorbele lui aveau să se dovedească neadevărate.

**

Clopotul catedralei a bătut pentru slujbele de la orele 3, 6 şi 9 după care de Wolfe s-a întors în Martin's Lane ca să vadă ce făcuse fierarul cu calul său. La grajduri, l-a găsit pe Odin legat cu un căpăstru simplu de un inel prins în perete. Cu un aer mulţumit, armăsarul masiv mânca ovăz dintr-o găleată făcută din pânză groasă; copitele îi fuseseră curăţate, iar cele câteva caiele desprinse fuseseră bătute bine.

Coronerul a început să stea de vorbă cu Andrew, tânărul fierar şi potcovar, şi tocmai se înfierbântaseră discutând despre harnaşamente de război când, ieşind de pe uşa casei lui de Wolfe, o siluetă s-a grăbit să traverseze drumul. Era Mary, cu părul blond scăpat de sub bonetă, ale cărei şireturi încă nu apucaseră să fie legate pe sub bărbie.

– Sir John, vino repede! Stăpâna este într-o stare de nedescris – a sosit Alsi, administratorul de la Stoke.

După ce a urmat-o în fugă, ajungând pe cealaltă parte a străzii, Mary i-a explicat că nu ştiuse că se afla la grajduri şi, de aceea îl trimisese pe Simon până la Rougemont ca să-l caute.

În sala mare, Matilda stătea pe unul dintre scaunele din apropierea focului, aplecată în faţă şi suspina neconsolată, în vreme ce Alsi se agita pe lângă ea fără nici un folos.

– Ce Dumnezeu s-a întâmplat? a întrebat John, apropiindu-se de nevastă şi lăsându-şi uşor mâna pe umărul ei. A păţit mama mea ceva?

În aceeaşi clipă, Matilda a încetat să se văicărească şi a ridicat capul, după care l-a săgetat cu o privire urâtă.

– Numai tu eşti de vină, om fără inimă! a răcnit ea, ridicându-se pe picioarele ei groase şi începând să se bată cu pumnii în piept.

John a împins-o la loc pe scaun, iar ea a reînceput să suspine. El s-a întors către administrator, un bărbat pe care îl cunoştea de când era copil.

– Alsi, ce se petrece? De ce ai venit aici?

Saxonul cărunt şi slăbănog, rămas în hainele de călărie, a ridicat braţele, de parcă ar fi voit să-şi ceară scuze.

– Trebuia să te fi găsit întâi pe tine, Sir John, ca să te anunţ, înainte ca Lady Matilda să afle vestea. Nici nu-ţi închipui ce îndurerat sunt că i-am provocat o asemenea suferinţă. Dar n-am ştiut că o va afecta în asemenea măsură.

– Ce tot spui acolo, omule? Ce s-a întâmplat?

– Oaspetele tău de la Stoke, Sir Gilbert. E mort – a fost ucis!

Cu toate că de aproape douăzeci de ani încoace decesele violente făceau parte din viaţa lui de Wolfe, atât ca oştean, cât şi în calitate de coroner, acea veste l-a zdruncinat în mod deosebit. Temerile lui de Ridefort şi confirmarea faptului că ele fusese întemeiate, se terminaseră printr-o tragedie.

În vreme ce Matilda se legăna în continuare plângându-şi tristeţea pentru pierderea cavalerului ei, John s-a lăsat să cadă greoi pe celălalt scaun şi a rămas cu privirea aţintită la administrator.

– Când s-a petrecut asta – şi cum?

Agitat, Alsi se chinuia să-şi desfacă o cataramă mare care îi ţinea pe umeri mantia grea de călărie.

– Sir John, ieri, spre sfârşitul după-amiezii, Sir Gilbert s-a dus să se plimbe călare. Se arătase nemulţumit de faptul că se plictisise să stea între patru pereţi, de aceea a împrumutat o iapă din grajd şi a plecat călare, spunând că nu se va îndepărta de pe proprietatea conacului. Însă la căderea întunericului, când a văzut că nu se întorsese, mama ta a trimis nişte grăjdari să-l caute, crezând că se rătăcise în pădurea dintre Stoke şi râu. Alsi a tăcut o clipă şi a scos un oftat tremurat. Înainte să se întunece de tot, oamenii l-au găsit – adică, au descoperit întâi iapa, care rătăcea singură. După aceea, la câteva sute de paşi depărtare, dincolo de un şir de copaci de pe malul râului, l-au găsit zăcând fără viaţă pe pământ, plin de sânge.

– Nu se putea să fi căzut de pe cal, ori să fi dat cu capul în vreo ramură mai joasă? (În clipa când a rostit aceste cuvinte, de Wolfe şi-a dat seama că vorbise gura fără el pentru că nici un cavaler templier, îndeosebi unul care luptase în Outremer, nu ar fi căzut astfel la pământ ca să moară în timpul unei plimbări.)

Alsi i-a confirmat imediat gândurile:

– Nu a fost nicidecum un accident, după cum te vei convinge când o să-i vezi rănile. A fost ucis cu premeditare, Sir, şi încă într-un mod foarte ciudat.

CAPITOLUL NOUĂ

În care lui Crowner John i se aminteşte de Sfânta Evanghelie după Ioan

– John, chiar dacă îţi era prieten şi oaspete, tot coroner ai rămas şi m-am gândit că se cuvine să respectăm legea. Am lăsat cadavrul acolo unde l-am găsit, a spus William de Wolfe cu tristeţe în glas, conştient de faptul că un om ce îi fusese lăsat în grijă acasă îşi găsise moartea după numai două zile de găzduire.

Fratele lui s-a străduit să-l asigure că nu trebuia să se simtă vinovat pentru acea tragedie.

– Nu trebuia să se aventureze singur pe afară, mai ales într-un loc pe care nu-l cunoştea, William. În Exeter a fost mai mult decât agitat, dar părea să-şi închipuie că pustietatea de la ţară nu presupunea nici un risc.

Cei doi mergeau călare pe drumul ce ducea de la conac spre râul Teign, împreună cu Gwyn, Thomas, Alsi, un arendaş şi doi grăjdari de la Stoke, toţi urmându-i îndeaproape. De Wolfe plecase de la Exeter imediat ce reuşise să o liniştească pe Matilda, care îl învinuia neîncetat pe motiv că nu se îngrijise ca de Ridefort să fie păzit zi şi noapte. El a bănuit că ea se slujea de acea tragedie pentru a-i acuza familia de neglijenţă în asigurarea pazei lui de Ridefort.

Simon îi adusese pe Gwyn şi pe Thomas de la castelul Rougemont spre casa din Martin's Lane şi în mai puţin de o

oră erau cu toţii în drum spre Stoke-in-Teignhead, făcând cele şaisprezece mile în patru ore, fiindcă trebuiseră să aştepte scăderea apei la vadul de la Teignmouth. Sosind după-amiaza, au pornit drept spre locul morţii, care era păzit de doi săteni liberi, lăsaţi acolo cu o noapte înainte de către William.

– L-am trimis pe administratorul nostru ca mesager la Exeter, în locul unui bailiv, după cum spui tu că cere legea, i-a explicat fratele său în timp ce mergeau. El a pornit cu câteva ore înainte de crăpatul zorilor împreună cu unul dintre rândaşi, mergând pe drumul dinspre ţărm, ştiind că la ora aceea fluxul va fi mare. Ne-am gândit că nu avea nici un rost să organizăm o vânătoare pentru prinderea făptaşilor, în mijlocul pădurii şi la vreme de noapte.

John l-a aprobat.

– Nu trebuie să facem nici dovada originii englezeşti la ancheta pe care o voi ţine – identitatea lui ca normand este de netăgăduit. Treaba mea este să aflu cum a murit.

– John, orice ai spune, eu mă simt răspunzător în mare măsură pentru moartea lui. Ar fi trebuit să insist să iasă însoţit, dar eu nici măcar n-am ştiut că a plecat. Eram la Kingsteignton să vând nişte oi, când a ieşit.

– La ce oră a fost găsit, William?

–Era aproape întuneric, aşa că sigur trecuse de a şasea oră, dacă ţinem seama de perioada asta a anului. Dacă nu i s-ar fi găsit iapa, am a mă îndoi că i-am fi descoperit cadavrul până a doua zi dimineaţă, asta cel mai devreme, pentru că era ascuns vederii.

Când au ajuns la scena omorului, de Wolfe a constatat că fratele său nu se înşelase. Din drum pornea o potecă de-a lungul pârâului numit Arch, care curgea pe dealurile molcome dinspre Stoke spre râu. Poteca mergea prin pădure către Coombe, apoi revenea pe marginea apei. Vegetaţia era foarte deasă de-a lungul malurilor râului, care era lat şi avea nivelul apei crescut din cauza fluxului, cale de două mile în amonte faţă de vadul de la Teignmouth. Dincolo de ierburile rezistente şi de cele câteva desişuri aflate deasupra apei, copacii începeau brusc şi erau extrem de deşi la marginea pădurii,

unde se puteau bucura de mai multă lumină. La mai puţin de cincizeci de paşi de poteca îngustă şi cam la aceeaşi distanţă de lizieră, cadavrul lui Gilbert zăcea într-un mic luminiş, unde se afla şi un fag mare, doborât de o furtună.

– Se află exact în poziţia în care l-am găsit, doar că l-am acoperit cu o mantie, în semn de respect, a spus William cu un aer sumbru, în timp ce au coborât de pe cai la marginea luminişului. Cei doi săteni liberi stăteau pe trunchiul prăbuşit şi, la sosirea stăpânilor lor, s-au ridicat uşuraţi, sperând că acum puteau pleca.

Coronerul, fratele său şi Gwyn, au înaintat spre locul unde silueta înţepenită stătea întinsă sub mantie. Thomas a rămas mai în spate, împreună cu servitorii, apoi şi-a luat inima în dinţi şi s-a apropiat de cadavru.

Unul dintre oamenii liberi a ridicat mantia şi au văzut că de Ridefort stătea cu faţa în jos în buruienile dintre două tufişuri mici de soc, ce crescuseră în spaţiul gol lăsat de prăbuşirea fagului. Toate ierburile erau călcate în picioare de jur împrejurul cadavrului, iar de acolo se despărţeau două urme prin iarba abia răsărită printre copaci. Sângele închis la culoare se uscase pe frunzele din imediata apropiere a mortului şi, cu toate că faţa îi era ascunsă de vegetaţie, lângă cap se mai vedea o băltoacă de sânge.

Înainte de a atinge cadavrul, Gwyn şi stăpânul său au privit atent de jur împrejur către luminiş.

– Aici n-au pătruns caii. Orice s-a întâmplat aici a fost pe pământ, a afirmat Gwyn.

– Se văd multe urme de copite în noroiul dintre copaci, care duc spre potecă, a zis unul dintre ţăranii ce păziseră mortul, făcând un semn către lateral.

– E îmbrăcat de sus până jos, dar n-a avut mantie pe vremea asta rece, a remarcat John.

– Dar mantia cu care l-am acoperit era a lui, *Crowner,* a zis acelaşi ţăran liber. Zăcea pe pământ la vreo douăzeci de paşi depărtare, pe unde se văd şi urmele de copite.

De Wolfe s-a lăsat într-un genunchi alături de cadavru. Aşa cum stătea întins cât era de lung pe pământ, coronerul şi-a dat seama ce bărbat înalt fusese de Ridefort.

O verificare rapidă de aproape a alungat speranţa că totul fusese doar un accident, pentru că tunica de lână, de culoare roşu-închis a cavalerului era sfâşiată pe o lungime de vreo zece centimetri puţin deasupra centurii, pe partea stângă. Pânza era îmbibată în sânge de jur împrejur, deşi, din cauza culorii materialului, acel lucru nu se văzuse limpede de la depărtare.

– La prima vedere, s-ar părea că nu mai are altă rană, a remarcat de Wolfe, însă a fost lovit şi în cap. A pipăit, şi a simţit o umflătură în partea din spate a craniului, iar când a dat părul în lături, a văzut o rosătură mare şi decolorată pe scalp.

– Dar ce-i cu sângele de lângă faţă? a întrebat William, al cărui chip pălise, pentru că nu era obişnuit să vadă de aproape pe cineva care suferise o moarte violentă.

El era fermier, nu om de acţiune, iar astfel de lucruri îl tulburau mai mult decât şi-ar fi închipuit oricine.

– Sângele acesta a apărut când a tuşit şi scuipat – sângele este mai deschis la culoare şi mai spumos decât celălalt, din coastă, care e închis la culoare. Asta înseamnă că rana de la piept i-a fost făcută cât era încă în viaţă şi sângele i-a pătruns în gură.

– Dar se poate să fi fost inconştient din cauza loviturii de la cap, a raţionat Gwyn.

Coronerul s-a ridicat şi i-a făcut semn ofiţerului să întoarcă mortul pe spate. Chipul frumos căpătase o paloare violacee, cu excepţia nasului şi bărbiei, care erau mai palide.

William s-a uitat îngrozit la mort.

– Are faţa vânătă! A fost şi strangulat?

Fratele lui a scuturat din cap.

– Acela este sângele care s-a adunat după moarte – nasul şi faţa sunt mai palide pentru că faţa s-a proptit pe ele de pământ.

Mortul avea ochii închişi, dar din gură i s-a prelins un firicel de sânge rozaliu, ca o spumă. Mâinile lui Gilbert stătuseră

întinse pe lângă cap până atunci, însă acum, după ce fusese întors cu faţa în sus, braţele îi rămăseseră ridicate rigid în aer, într-o parodie grotescă de implorare.

– Aha, m-am înşelat când am spus că nu mai sunt şi alte răni! A exclamat coronerul. A prins una din mâini de încheietură ca să examineze palma. E ţeapăn, dar asta era de aşteptat, dacă a murit seara trecută. Dar uitaţi-vă la astea! A indicat cu degetul arătător spre palma fiecărei mâini, unde se vedea câte o rană neclară în centru, care nu străpunsese până spre dosul palmei. Cu ajutorul lui Gwyn, el i-a scos centura lui de Ridefort, care avusese un pumnal ce stătea încă în teacă şi a ridicat cămaşa şi tunica pentru a dezgoli pielea de dedesubt. A îndepărtat prin frecare cea mai mare parte din sângele uscat de pe piele şi a văzut o incizie verticală clară, care trecea peste marginea coastelor, mergând spre subsuoară, pornind puţin peste talie.

Thomas mai făcuse câţiva paşi în faţă, silindu-se să se uite la cadavru, ţinându-şi mâna stângă peste faţă, ca să-şi reprime greaţa. După ce a privit lung la rănile deschise şi-a făcut grăbit semnul crucii şi a rostit câteva vorbe în latină.

– Ia mai ţine-ţi gura, ce Dumnezeu! s-a răstit Gwyn la el. Ce tot boscorodeşti acolo?

– Sfânta Evanghelie după Ioan, capitolul nouăsprezece! a scheunat copistul.

De Wolfe s-a holbat la el.

– Ce naiba spui tu, piticule?

– Rana de suliţă în coastă – şi semnele de pe palme! a spus el, cu un şuierat melodramatic.

William, care mergea la biserică ceva mai des decât fratele său, a dat cu convingere din cap.

– Crucificarea – suliţa înfiptă la sfârşit în coaste şi urmele de cuie din palme!

John şi-a mutat privirea de la William către Thomas şi a început să priceapă.

– Sugerezi cumva că a fost crucificat?

În ciuda faptului că ocolea cât putea biserica, Gwyn s-a aplecat să examineze picioarele cadavrului. Acesta purta

cizme de călărie înalte până la pulpă, însă nu se vedea nici un semn că pielea ar fi fost înţepată. Ca să se convingă, i le-a scos din picioare, împreună cu ciorapii lungi de lână.

– N-are nimic pe picioare, iar înţepăturile de pe mâini nu străpung palma, a obiectat el.

Cu o expresie de indignare pe faţă, Thomas l-a ţintuit cu privirea.

– E o crucificare simbolică, ignorantule!

Starea de agitaţie neobişnuită îl făcuse să capete atâta curaj cât să-şi insulte colegul.

Coronerul şi-a şters sângele de pe degete trecându-şi-le prin iarbă şi s-a ridicat în picioare.

– Aici nu mai avem ce face. Să ducem mortul la biserica din Stoke, unde să poată sta cum se cuvine, până îl voi putea examina mai îndeaproape.

În timp ce se îndepărtau de cadavru, de Wolfe a spus că va trebui să deschidă o anchetă în acea după-amiază şi să se întoarcă la Exeter la primele ore ale dimineţii.

– Acolo se află nişte oameni pe care trebuie neapărat să-i văd. Începând cu un grup de templieri şi cu un preot italian.

**

În cursul călătoriei de la Stoke-in-Teignhead până la Exeter, grupul condus de John a fost foarte melancolic. De Wolfe ţinuse o anchetă superficială în după-amiaza precedentă, iar Thomas notase pe pergament toate detaliile legate de oamenii care găsiseră cadavrul şi o prezentare pe scurt a rănilor. Lovitura de la cap putea fi dată cu orice obiect dur, începând cu latul unei spade şi terminând cu un ciot de lemn luat de pe jos. Rana din coastă era clar conturată şi adâncă şi ar fi putut să fie făcută de o sabie ascuţită ori de o suliţă. Rănile superficiale din palme, ca nişte zgârieturi mai adânci, fuseseră făcute cu vârful unui pumnal ce se răsucise în carne; acestea erau toate rănile. Sângerarea pe gură fusese pusă de John pe seama unei răni profunde în plămânul stâng, iar altceva nu mai avea de descoperit.

– Oare tăieturile din palme nu sunt urmarea faptului că sărmanul om a încercat să se apere cu mâinile goale de vreo armă? sugerase William mai târziu.

De Wolfe respinsese o astfel de idee, pentru că nu semănau cu răni obişnuite pentru cineva care se apără, plus că erau identice la ambele mâini. Hotărâseră să ducă mortul înapoi la Exeter decât să-l îngroape în biserica St Andrew din Stoke. Motivul declarat de John fusese că un cavaler templier ar trebui să fie depus măcar pentru o vreme într-o catedrală şi să fie îngropat acolo – asta în cazul în care nu exista o biserică a templierilor în apropiere –, însă el mai avea un motiv pentru a proceda astfel, pe care deocamdată îl păstra doar pentru sine. Cum folosirea unei căruţe trase de boi i-ar fi ţinut mult în loc în călătoria lor de întoarcere, a decis ca mortul să fie înfăşurat într-o pânză groasă de sac şi să fie pus pe spinarea unui cal de povară legat cu o frânghie de iapa lui Gwyn.

Călătoria le-a luat cinci ore, de Wolfe neştiind sigur cine mergea cel mai încet, calul castrat ce ducea cadavrul, ori Thomas care călărea de-a latul şeii, ca femeile. La începutul după-amiezii, când au sosit la Exeter, l-a convins pe prietenul său arhidiacon să primească mortul înăuntru şi să-l aşeze pe unul dintre altarele laterale, de la baza turnului de miază-noapte al catedralei. A avut grijă să nu descrie şi să nu lase la vedere rănile de pe corpul lui Gilbert, asta pentru situaţia în care John de Alençon cerceta mai în amănunt şi refuza să accepte sub acoperişul său un posibil renegat religios care avea răni ce păreau o blasfemie.

Matilda nu era acasă, iar Mary i-a spus că ea îşi petrecuse aproape toată ziua la St Olave, rugându-se pentru sufletul lui Gilbert de Ridefort. De Wofe a plecat de acasă şi, avându-l pe Gwyn alături, a mers pe străzile ce duceau la stăreţia St Nicholas.

– De data asta am avut noroc, a exclamat Gwyn când au pătruns pe sub o arcadă în curtea mică. Au văzut trei cai superbi priponiţi, de care se ocupau grăjdarii stăreţiei.

De Wolfe s-a uitat la armăsarii masivi, care erau la fel de impunători ca nişte cai de luptă.

– Sper că bagi seamă că templierii nu duc niciodată lipsă de bani! a remarcat el cu cinism.

Dinspre ghereta de la poartă a apărut un portar care i-a îndrumat spre camera de oaspeţi, o prelungire a micii stăreţii către capătul curţii. Acelea erau doar câteva chilii în care se intra dintr-un coridor îngust, având o încăpere comună, ceva mai mare, la capăt. După ce a bătut în uşa deschisă, coronerul i-a găsit pe cei trei cavaleri stând pe bănci, în jurul unui foc deschis. Când s-a prezentat, ei s-au uitat întrebător spre el.

– Sunt John de Wolfe, coronerul regelui pentru acest comitat. Cred că i-am cunoscut pe doi dintre voi mai demult în Ţara Sfântă, cât şi în Franţa.

Brian de Falaise era un bărbat în jur de patruzeci de ani, aproape la fel de masiv ca şi Gwyn, cu părul tuns scurt în jurul ţestei, ca să-i încapă sub coif, barbă mare şi mustaţă de un castaniu închis. Faţa lui era aspră şi bătută de vânturi, avea nasul mare şi presărat de puncte negre şi, prin întreaga lui înfăţişare, sugera un tiran agresiv şi intolerant.

– A, îmi aduc aminte de tine! Ţi se spunea John cel Negru la Acre şi Ascalon, a spus el cu glas gros. Din câte ţin minte, erai un apropiat al Regelui Richard.

Cel de-al doilea templier era un bărbat ceva mai tânăr, înalt, subţirel şi ciolănos, cu părul negru, după cum îi erau şi mustaţa şi barba ce îi încadrau falca inferioară. Dacă de Falaise se arătase bătăios, Godfrey Capra s-a dovedit morocănos şi îndărătnic. Şi el l-a recunoscut pe de Wolfe.

– Sunt sigur că te-am mai văzut, dar nu-mi amintesc unde, a zis el, cu un glas care era prea ascuţit pentru un bărbat atât de înalt.

– Asta a fost la Gisors, la Despicarea Ulmului, când am avut sfada aceea cu franţujii, i-a răspuns de Wolfe.

Cel de-al treilea cavaler, conducătorul grupului, nu avea cum să-şi amintească de vreo întâlnire anterioară cu coronerul comitatului. El s-a prezentat drept Roland de Ver, cu un glas moale şi cu un aer de oarecare superioritate. Probabil trecut puţin peste treizeci de ani, era la fel de înalt şi zvelt, cu păr castaniu deschis, pometi înalţi şi barba şi mustaţa obligatorii

pentru cavalerii templieri. Ochii lui păreau bănuitori şi i-au dat lui John impresia că omul era suspicios în privinţa oricui şi a orice.

În vreme ce Gwyn a rămas aşteptându-l în curte, de Wolfe a fost invitat să se aşeze alături de ei, după care au depănat câteva amintiri nevinovate despre Palestina şi Franţa. Apoi l-au întrebat ce treabă avea cu ei.

– Oricum voiam să vă fac o vizită, pentru că ştiam că îi cunosc pe cel puţin doi dintre voi, a început John. Cu toate acestea, astăzi vă aduc trista veste privind unul dintre camarazii şi cavalerii voştri.

John le-a urmărit feţele cu multă atenţie ca să vadă dacă spusele lui declanşaseră vreo reacţie, însă cei trei călugări-soldaţi l-au privit fără să-şi trădeze vreo emoţie.

– Şi cine este acest cavaler? a întrebat încet de Ver.

– Gilbert de Ridefort a fost ucis acum două seri, undeva la ţară, la vreo şaisprezece mile depărtare.

S-a lăsat linişte, iar de Wolfe a simţit că aceasta nu se datora uimirii sau surprinderii, ci faptului că fiecare se gândea cum ar fi fost mai bine să reacţioneze.

– A, era nepotul fostului nostru Mare Maestru, care a căzut în dizgraţie, a spus într-un târziu Brian de Falaise, cu glas nepăsător şi lipsit de emoţie, fără să întrebe ce căuta un templier de origine franceză tocmai în Devon.

– Ne pare rău să aflăm că a avut parte de o moarte violentă. Dar asta li s-a întâmplat multor templieri – poate mai tuturor celor care au pierit, pentru că noi suntem soldaţi ai lui Hristos, a susţinut Roland de Ver, pe un ton calm şi măsurat.

Socotind, probabil, că trebuia să spună şi el câteva cuvinte, Godfrey Capra a adăugat cu o strâmbătură:

– Dar el nu mai era templier – îşi renegase jurămintele sacre.

Ceilalţi doi i-au aruncat o privire destul de furioasă, prin care îl îndemnau la prudenţă, lucru ce nu i-a scăpat lui de Wolfe.

– Aşadar, ştiaţi că se afla aici, adevărat?

– Auzisem că se găsea în Anglia, i-a răspuns de Ver, pe un ton rezervat.

S-a lăsat din nou liniște și, ca și cum templierii ar fi simțit că lipsa lor de curiozitate devenise suspectă, masivul de Falaise și Capra au pornit să vorbească în același timp.

– Dar cum a murit?

– Ce s-a întâmplat, *Crowner?*

Ceva anume din atitudinea lor l-a prevenit pe de Wolfe să fie rezervat în privința amănuntelor, deoarece trebuia să păstreze un as în mânecă în confruntarea cu acei bărbați redutabili.

– A fost prins într-o ambuscadă pe când călărea într-o pădure. Probabil că ucigașii lui au știut unde stătea și l-au urmărit până acolo.

S-a lăsat apoi altă tăcere stânjenitoare, după care Roland de Ver s-a foit pe bancă.

– Noi nu ne putem preface că ne pare rău să aflăm asemenea știre, de Wolfe. El nu mai era unul de-ai noștri, iar familia lui a pătat numele ordinului nostru.

– Cred că asta era în sângele lor, atât al unchiului, cât și al nepotului, a spus Brian de Falaise pe un ton disprețuitor, prin care și-a dat în vileag firea răutăcioasă din născare.

Apoi cei trei s-au uitat la de Wolfe cu un aer sfidător și arogant.

– Vreau să vă spun că eu sunt coronerul numit de rege și, deși azi-dimineață am pornit o anchetă privind cadavrul, asta nu înseamnă că am încheiat cercetările. Trebuie să notez toate investigațiile pentru data viitoare când judecătorii regali vor veni în Exeter – iar aceste investigații nu sunt deocamdată nici pe departe încheiate.

Roland de Ver a ridicat din umeri.

– Îți dorim succes, *Crowner*. Asta nu ne privește.

Atitudinea disprețuitoare față de activitatea sa l-a făcut pe de Wolfe să ia foc.

– A fost templier – ori cel puțin un fost templier. Voi sunteți trei membri importanți ai acestui ordin, care, din întâmplare, ați sosit în comitat cu puțin înainte ca el să fie ucis

cu brutalitate. Cred că am tot dreptul să vă pun unele întrebări, fie şi numai pentru a elimina anumite presupuneri.

Cu chipul brusc împurpurat, de Ver a sărit în picioare.

– Nu ne mai pune atâtea întrebări, *Crowner!* Ori, mai bine zis, de la noi n-o să primeşti răspunsuri. Scopul prezenţei noastre în Devon nu te priveşte. Noi suntem mai presus de lege. Cunoşti prea bine ordinul nostru ca să înţelegi că Sfântul Părinte de la Roma ne-a acordat imunitate în faţa autorităţilor regilor şi prinţilor creştinătăţii – dintre care mulţi ne sunt datori atât pentru sprijin financiar, cât şi militar.

De Wolfe a simţit că spumegă auzind acestea, dar ştia că cei trei aveau dispensa pe care o invocau în favoarea lor. Până şi iubitul său monarh, Richard, era un aliat statornic al templierilor şi n-ar fi voit să audă spunându-se ceva de rău împotriva lor. De aceea, cu glas ceva mai împăciuitor, a zis:

– Desigur, domnilor, dar eu sper că veţi fi buni să daţi o mână ajutor la demascarea oricărui ticălos care a ucis, pe cel care cel puţin până nu demult, a avut un trecut onorabil în cadrul ordinului vostru. Din proprie experienţă, l-am cunoscut pe de Ridefort în Palestina, şi ştiu că a luptat multă vreme cu bravură în Cruciadă.

Înroşindu-se de furie, Brian de Falaise a lovit năprasnic cu palma în banca pe care stătea.

– Şi eu şi de Ver am luptat în Outremer, la fel ca tine. Numai că noi ne-am păstrat credinţa neclintită după aceea, fiindcă nu am avut în vine sângele otrăvit al celor din neamul de Ridefort!

John şi-a păstrat cumpătul în faţa celor trei bărbaţi furioşi.

– Eu sunt ofiţer al regelui în acest comitat şi am de aflat cine l-a ucis pe acest bărbat. Trebuie să vă întreb, aşadar: ce căutaţi în Exeter? Şi unde aţi fost acum două zile? Ştiu că aţi lipsit din locul acesta unde aţi primit găzduire.

Se aşteptase la o furtună de injurii şi proteste la aceste vorbe, însă a avut a se confrunta doar cu o muţenie îndârjită. Doi dintre templieri s-au uitat la conducătorul lor, de Ver.

Cavalerul lui Hristos, slab, aproape uscăţiv, s-a adresat cu răceală coronerului.

– Nu ne vom coborî să răspundem la întrebările tale insultătoare, *Crowner*. Nu ai autoritatea de a ne întreba ce facem – şi nici să afli ce misiune avem. Ştiu că ofiţerul tău superior, *sheriff*-ul Richard, arată mai mult respect faţă de templieri, iar noi ne vom plânge imediat lui în legătură cu purtarea ta, astfel ca el să-ţi interzică să ne mai sâcâi cu întrebări.

Arcuindu-se şi aducând cu un corb negru şi uriaş, de Wolfe a îndreptat degetul spre cei trei cavaleri.

– *Sheriff*-ul nu mi-e în nici un caz superior. El nu are autoritatea de a-mi spune cum să-mi desfăşor cercetările. Răspund doar în faţa regelui!

De Ver a făcut un semn de nepăsare cu mâna.

– Omule, nouă nu ne pasă. Dacă asta te mulţumeşte, o să mă plâng regelui când mă voi întoarce în Franţa. Glasul i-a devenit mai aspru, aducând a şuierat printre dinţi. Dar eu cred că nu te îndoieşti că autoritatea Papei depăşeşte pe aceea a oricărui funcţionar mărunt ca tine. Acum, dispari din ochii noştri, Sir *Crowner,* şi nu ne mai tulbura. Te vâri în treburi despre care nici măcar nu ai habar cât de importante sunt.

Insultat şi exasperat, de Wolfe n-a rezistat ispitei de a le azvârli o ultimă săgeată otrăvită în clipa când s-a îndreptat spre uşa deschisă.

– Pesemne că una dintre aceste treburi de mare importanţă are legătură cu „înfricoşătoarea taină" despre care mi-a povestit Gilbert de Ridefort.

Aceste vorbe i-au făcut pe cei trei să se ridice brusc în picioare, iar bătăiosul de Falaise s-a pipăit neputincios după mânerul spadei, numai pentru a descoperi că o lăsase în chilia sa atunci când se hotărâseră să se odihnească în camera comună.

– Ce ştii despre asta? Ce anume ţi-a spus de Ridefort? s-a repezit să întrebe de Ver.

Coronerul a ieşit afară, în lumina zilei.

– La fel ca şi voi, domnilor, nu vreau să răspund la întrebările voastre. Sunt apărător al legii şi eu pun întrebări aici.

– Ai grijă, John de Wolfe, l-a avertizat Godfrey Capra cu glas mânios. Eşti un slujitor neînsemnat dintr-o parte uitată de Dumnezeu a unei insule aflate departe de lume. Însă braţul lung al Romei te poate ajunge şi strivi ca pe o gânganie, oriunde te-ai afla.

De Wolfe a ignorat ameninţarea lui Capra şi, înainte de plecare, le-a mai comunicat un mesaj:

– Dacă aveţi vreo compasiune ori respect faţă de trecerea în nefiinţă a unuia dintre voi, aflaţi că de Ridefort urmează să fie îngropat mâine în incinta catedralei.

Spumegând în sinea sa, dar stăpânindu-se, a păşit afară pe sub arcada stăreţiei şi, împreună cu Gwyn, a ieşit în stradă.

CAPITOLUL ZECE

În care Crowner John se înfurie

Era deja după-amiază târziu şi, imediat ce a plecat de la stăreţia St Nicholas, de Wolfe s-a gândit că se cuvenea să-l anunţe pe *sheriff* de uciderea unui cavaler normand pe teritoriul său – şi să descopere care era atitudinea lui de Revelle faţă de aroganţii cavaleri templieri. Ajuns la poarta castelului Rougemont, de Wolfe l-a trimis pe Gwyn în camera lor ca să-i spună lui Thomas de Peyne să meargă la stăreţia St James de pe râu pentru a vedea ce mai putea afla despre mişcările abatelui Cosimo şi a oamenilor lui sinistri, îndeosebi pe unde umblaseră în ultimele două zile.

Apoi s-a dus în donjon şi a intrat peste cumnatul său, care era cufundat într-o discuţie cu doi dintre perceptorii săi. *Sheriff*-ul urma să facă în curând una din cele două vizite anuale la Winchester pentru a prezenta dările încasate în Devon în ultimele şase luni. Această „fermă“, cum se numea acestea, era o sumă fixată dinainte de ministrul de finanţe al regelui, iar dacă reuşea să stoarcă mai mult de la populaţie, *sheriff*-ul putea păstra diferenţa pentru sine. Acest lucru explica de ce demnitatea de şerif era atât de jinduită şi stârnea o asemenea concurenţă între notabilităţi. Pe vremea domniei lui Richard, funcţia de *sheriff* se vindea de către rege pentru o sumă uriaşă, iar majoritatea cumpărătorilor erau baroni sau

chiar episcopi. Unii reuşeau chiar să devină *sheriff*-i peste trei comitate în acelaşi timp.

De Wolfe a aşteptat nerăbdător cât de Revelle a bătut apa în piuă dojenindu-i pe perceptorii din Tavistock şi Totnes pentru că întârziaseră cu banii colectaţi, ameninţându-i cu pedepse înspăimântătoare dacă nu veneau cu toată suma până la sfârţitul lunii. În cele din urmă, cu coada între picioare, cei doi au scăpat de gura *sheriff*-ului, iar John şi-a părăsit locul din ambrazura ferestrei şi s-a îndreptat spre cumnatul său, care stătea la masa încărcată cu suluri de pergamente.

– Avem pe cap un cavaler normand care a fost ucis, *sheriff*-ule, a început el simţindu-se satisfăcut atunci când a observat că aceste cuvinte l-au ajutat să-i capteze atenţia.

Cum de Revelle probabil nu avea habar de prezenţa lui Gilbert de Ridefort în comitat, a trebuit să-i spună povestea de la un cap la altul, iar când a încheiat, *sheriff*-ul a început să se agite. Ridicându-se de pe scaunul său, el s-a apucat să măsoare încăperea în lung şi-n lat, prin faţa focului.

– Un templier eretic? La ce altceva ne-am mai putea aştepta, pentru numele lui Dumnezeu? Şi care era secretul pe care susţinea că-l cunoaşte?

Coronerul a ridicat din umeri.

– Habar nu am – şi nici nu mă interesează. A murit odată cu el, probabil, fiind aşadar în siguranţă. Dar, ca ofiţeri care păstrăm legea în acest comitat, suntem şi păstrători ai păcii regelui, astfel că îndatorirea noastră este să-l descoperim pe făptaş. A fost o crimă oribilă, o ambuscadă, o lovitură în cap, iar apoi o înjunghiere ritualică.

Pe *sheriff* nu-l interesau amănuntele şi nici trebuinţa de a face vreo arestare. Pe el îl interesa mai mult poziţia sa în faţa anumitor persoane cu mare influenţă.

– Zici că în oraş se află un nunţiu papal şi trei cavaleri templieri?

De Wolfe l-a măsurat cu dispreţ în ochi.

– Hai, lasă, Richard, nu mai face pe neştiutorul cu mine. Ştii prea bine că se află aici – te-ai dus la o discuţie cu episcopul în urmă cu câteva zile, ca să te întâlneşti cu acest Cosimo din Modena. Şi nu cred că spionii pe care i-ai trimis prin tot oraşul şi comitatul nu ţi-au spus de sosirea a trei cavaleri ai lui Hristos, dacă nu ţi-au spus-o chiar ei, lucru care acum mi se pare puţin probabil.

Sheriff-ul a încetat să mai măsoare încăperea şi a privit în schimb pe fereastra îngustă.

– Da, auzisem ceva despre ei, a recunoscut el cu şiretenie.

– Şi ce treabă au aici? Fiindcă eu ştiu de ce a venit Cosimo! Are o scrisoare de împuternicire din partea Vaticanului să descopere eretici.

De Revelle a ignorat ultima replică, dar s-a agăţat de prezenţa în oraş a templierilor pentru a-l struni pe John.

– Acei trei cavaleri importanţi se află în comitat ca să cumpere proprietăţi pentru ordinul lor, s-a răţoit el la John. Se bucură de binecuvântarea Cancelarului să trateze cu orice baron – ori episcop – pentru cumpărarea de terenuri profitabile de la oricine doreşte să le vândă. S-a întors apoi la scaunul lui pliant şi s-a lăsat pe el. Templierii au deja proprietăţi la Templeton, în apropierea conacului meu manorial de la Tiverton, dar mai vor spre apus, poate chiar lângă Torbay ori Plympton. Şi, iată, celălalt conac al meu de la Revelstock se află în direcţia aceea şi poate îi ajut să găsească şi pământ în apropiere.

– Asta ţi-au povestit ei, adevărat? Ciudat că au sosit aici exact când unul din templierii renegaţi, urmărit de un emisar al Papei, este găsit ucis undeva, la ţară!

De Revelle s-a uitat urât la soţul surorii sale, regretând pentru a nu ştiu câta oară că ea s-a măritat cu acest individ îndărătnic şi băgăcios în toate cele, care nu-l lăsa să se bucure de viaţa confortabilă pe care o avea.

– Au venit în recunoaştere după noi proprietăţi pentru templieri, te asigur! Doar ştii bine ce bogăţii posedă şi trebuie să le investească în pământuri, spre beneficiul nostru, al tuturor.

De Wolfe şi-a lăsat capul spre de Revelle, care se aplecase deasupra mesei.

– Şi de ce conducătorul lor, acest Roland de Ver – până nu demult un important templier la Comandamentul lor din Paris – a bătut atâta cale, doar ca să cumpere câteva sfori de pământ?

Şeriful a fluturat o mână cu o falsă nonşalanţă:

– John, ai face bine să-l întrebi chiar tu asta.

– Am făcut-o – şi mi s-a spus să-mi văd de treburile mele. De ce ar fi atât de sensibili şi secretoşi dacă au venit aici doar pentru a se tocmi pentru nişte terenuri?

Faţa lui de Revelle s-a împurpurat, doar barba bine tunsă şi mustaţa păstrându-şi culoarea.

– Vrei să spui că deja i-ai sâcâit cu întrebările tale? John, nu ai acest drept. Templierii au o putere şi o influenţă imense!

– Îndeosebi în faţa ta, fără îndoială, a zis de Wolfe sec. O să te alegi cu vreun comision gras dacă-i ajuţi să cumpere pământuri prin comitatul tău?

– Afacerile de care mă ocup nu te privesc defel, Coroner John.

Pe faţa lui John a apărut unul dintre rânjetele lui rare, dar şui.

– O să scoţi un comision prea mic de la un eretic mort, Richard. Fiindcă tocmai de aceea au venit aici aceşti cavaleri.

– Îşi văd de interesele lor de templieri, te asigur! a strigat furios de Revelle.

– Asta o cred, deşi interesul lor actual nu este pământul! Dacă vor să facă investiţii, ai face bine să-i inviţi să vină cu noi luni. Poate că aşa vor reuşi să-şi recâştige pământurile de pe Lundy!

Cu acea împunsătură usturătoare, John a plecat, convins că vicleanul său cumnat ştia mult mai multe despre vizitatori decât recunoştea.

Se întunecase deja când a plecat de la castel, îndreptându-se pe jos spre casă. Matilda era tot plecată, pesemne încă rugându-se pentru sufletul lui Gilbert de Ridefort, astfel că John a profitat de această împrejurare pentru a vizita Hanul Bush, petrecând şi o oră cu Nesta în încăperea ei de la etaj. După o zbenguială foarte plăcută cu ea sub pieile de oaie, a coborât în sala mare şi a continuat seara încântătoare cu o găină fiartă, ceapă şi varză călite, totul făcut să alunece mai uşor pe gâtlej de o bere de cea mai bună calitate.

În timp ce stătea pe bancheta preferată din apropierea vetrei, atrăgătoarea proprietăreasă a tavernei i-a ţinut de urât, stând faţă în faţă cu el, cu coatele pe masă şi uitându-se afectuoasă la bărbatul zvelt şi gânditor, pe care îl iubea. Au discutat o vreme de una şi alta, lucruri lipsite de importanţă, pentru că de Wolfe îi povestise deja de moartea ciudată a templierului fugar.

În cele din urmă, el a împins deoparte mormanul de oase de găină şi felia groasă de pâine îmbibată cu sos şi s-a concentrat asupra stacanei de bere.

– Aşadar, luni pleci la Lundy? l-a întrebat Nesta, îngrijorată. Să te fereşti, John, atât de mare, cât şi de oamenii care trăiesc pe insulă.

Trăgându-i de limbă pe mai toţi călătorii ori marinarii ce treceau prin hanul ei, Nesta era la curent cu toate ştirile din Devon şi cunoştea prea bine prostul renume de care se bucura acea insulă singuratică, aşezată la vreo douăsprezece mile de coasta nordică.

În timp ce el a asigurat-o că se va păzi, lucru ce avea să fie asigurat de participarea unui grup numeros de cavaleri şi oşteni care făceau parte din corpul expediţionar al *sheriff*-ului, bătrânul Edwin s-a apropiat şchiopătând de masă şi i s-a adresat folosind vechiul său titlu militar.

– Căpitane, te-a căutat cineva când erai… cum să spun, sus, ceva mai devreme.

Apoi a rânjit spre coroner, iar ochiul cu albeaţă i-a strălucit înfiorător în orbită.

Deloc încântată de acea pauză inutilă, Nesta s-a răstit la el:

– Cine era, prostănac bătrân?

Edwin şi-a ridicat umerii firavi pe sub tunica de lână.

– Nu l-am mai văzut până acum. Un gentleman, fără îndoială, îmbrăcat în haine de călărie, cu cizme şi pinteni. A întrebat de coroner, dar n-a zis cine e şi nici ce voia cu el.

– Şi ce i-ai zis? Că se afla sus cu mine? a întrebat ea, pe un ton ameninţător.

Bătrânul oştean a surâs, arătându-şi cioturile înnegrite ale dinţilor.

– Nu, i-am zis că aproape sigur coronerul va veni aici cam într-o oră. Omul n-a zis nimic şi a ieşit.

– Dar cum arăta? l-a întrebat John.

– Mare, înalt, fără mustaţă sau barbă. Nu i-am văzut părul, fiindcă avea un coif din piele legat pe sub bărbie. Părea să aibă în jur de treizeci de ani ori ceva mai mult.

– Nu era vreun bailiv venit să anunţe vreo moarte violentă?

– Nu arăta defel ca un bailiv. Mai curând a soldat.

De Wolfe s-a uitat la Nesta.

– Eu cred că a fost cel pe care-l aşteptam de multă vreme, Bernardus de Blanchefort. Dacă aşa stau lucrurile, îl aşteaptă o surpriză tare neplăcută.

Apoi, de masă s-a apropiat cu paşi hotărâţi altcineva; era Gwyn de Poruan, nu vreun templier.

– *Crowner*, am două veşti. Prima, broscoiul acela de copist al nostru l-a văzut pe preotul italian în incinta catedralei. Până să apuc eu să-l trimit la stăreţie, a apărut Thomas, spunând că acest Cosimo a venit la palatul episcopului însoţit de doi bărbaţi înarmaţi. Episcopul Marshal e încă plecat, dar omul i-a întâlnit pe doi dintre arhidiaconi şi pe capelan.

– Şi Thomas are habar unde au fost aceşti oameni în ultimele două zile?

– Deloc, dar caii lor erau obosiţi şi stropiţi de noroi, ceea ce înseamnă că au străbătut drumuri lungi.

De Wolfe şi-a dres glasul ceva mai tare decât de obicei, modul lui obişnuit de a reacţiona când nu avea nimic folositor de spus.

– Şi ce veşti spuneai că mai ai?

– Sergentul Gabriel a fost trimis la poartă de *sheriff* ca să-mi spună că are poruncă să te cheme la el de îndată.

– Pentru ce?

– Nu ştiu… dar Gabriel a zis că doi dintre scutierii templierilor au apărut acolo acum vreo oră.

De Wolfe s-a ridicat greoi în picioare.

– Cred că trebuie să mă duc. Poate că aceşti cavaleri ai lui Hristos s-au gândit mai bine şi au găsit cu cale că e cazul să stea de vorbă cu mine.

Apoi, de Wolfe urmat de Gwyn, a pornit fără prea multă tragere de inimă înapoi către Rougemont.

**

John de Wolfe se înşelase crezând că cei trei templieri ar putea să-şi schimbe întru câtva atitudinea. Când a ajuns la donjonul castelului, în camera şerifului nu mai încăpea nimeni de atâţia templieri şi de sergenţii lor. Spre deosebire de felul în care se înfăţişaseră în Exeter până atunci, acum toţi trei purtau crucea mare şi roşie a Ordinului lor pe umărul mantiilor. Brian de Falaise şi Roland de Ver aveau mantii albe, semn de celibat, iar Godfrey Capra, care fusese căsătorit înainte de a deveni cavaler, avea o mantie neagră. Deşi nu purtau armuri ori coifuri, şi nici surcote cu crucea roşie pe piept, cavalerii aveau săbii lungi legate la banduliere. Sergenţii lor, bărbaţi cu feţe severe, care erau mult mai în vârstă decât majoritatea scutierilor, se retrăseseră în spate, fiind îmbrăcaţi în straie sobre de culoare cafenie, pe care se vedea crucea mare.

Imediat ce John a intrat şi a rămas lângă uşă, masivul Brian de Falaise s-a uitat urât la el.

– Uite-l, de Revelle! Spune-i acestui om să-şi vadă de treburile lui, altfel va fi vai de el!

După acel început, ce nu promitea nimic bun, s-a pornit un tărăboi cu acuzaţii şi proteste, dintre care unele formulate de Richard de Revelle. De Wolfe a răspuns pe acelaşi ton şi, vreme de câteva minute, cei prezenţi nu au reuşit să se înţeleagă între ei. Apoi, Roland de Ver a bătut cu mânerul pumnalului în masă şi, cu o voce tunătoare, a cerut să se facă linişte.

– Să ne păstrăm cumpătul! Coroner, nu vreau să am o neînţelegere personală cu tine. Îmi dau seama că ai anumite îndatoriri încredinţate de către rege şi îţi respect fidelitatea cu care doreşti să-ţi îndeplineşti atribuţiile legale.

Oarecum înmuiat de acea afirmaţie de bun simţ, de Wolfe a înaintat către masă şi a dat aprobator din cap către conducătorul grupului.

– Când un om este ucis, tulburând pacea regelui, îndeosebi un cavaler normand, acest lucru nu se poate trece cu vederea.

– Dumnezeu nu va trece asta cu vederea, iar asta este ceea ce contează, a spus de Ver cu pioşenie. Cu multă vreme în urmă, Papa Eugenius i-a declarat pe templieri independenţi de arhiepiscopi, şi ştii prea bine că Roma a decretat către toate statele din Europa că ordinul nostru nu se supune legilor naţionale. Prin urmare, nu ai nici o jurisdicţie asupra noastră şi nu te poţi amesteca în treburile noastre. A făcut o pauză şi a schimbat tonul, devenind acuzator. Nu numai că respingem dreptul tău de a ne interoga, dar noi dorim să te interogăm. Ne interesează faptul că ai fost, din câte se pare, foarte apropiat de Gilbert de Ridefort, şi mă refer îndeosebi la insinuările tale că ţi-a dezvăluit anumite informaţii. De Wolfe, ţi-a împărtăşit ori nu unele dintre credinţele lui eretice şi nebuneşti?

– Nu mi-a împărtăşit nimic – şi chiar dacă mi-ar fi vorbit despre aşa ceva, nici nu m-ar fi interesat. Pe mine mă interesează un singur lucru, iar acela se referă la moartea lui şi la cel care i-a pricinuit-o.

Roland de Ver a dat de înţeles că nu l-a crezut şi şi-a făcut din nou cunoscută intenţia lui fermă de a nu răspunde la nici o întrebare pe acea temă.

Coronerul s-a uitat lung la faţa calmă a soldatului-călugăr.

– Vrei să spui că ai vreo legătură cu moartea celui ce v-a fost camarad ca templier, dar refuzi să îmi răspunzi la întrebări? a vorbit el cu glas bubuitor.

– De Wolfe, fii atent ce vorbeşti, s-a răstit la el Brian de Falaise, însă de Ver a ridicat o mână în aer, cerând linişte.

– Ultima parte a întrebării tale este corectă. Nu ai dreptul să ne interoghezi în legătură cu nimic. Prima parte nu are un răspuns, pentru că nu vom spune nici da, nici nu, la întrebările pe care ni le vei pune. Noi nu-ţi interzicem – şi nici nu-ţi putem interzice – investigarea acestei morţi. Eşti liber s-o faci şi chiar ai datoria să procedezi astfel, atâta vreme cât nu încerci să ne întrebi nimic despre asta, ori despre orice alt subiect pe care noi decidem să nu-l discutăm.

Exasperat, de Wolfe a clătinat din cap.

– Mda, deci preferaţi să discutaţi despre proprietăţile templierilor din Devon? Acesta mi se pare un subiect nevinovat.

Cumnatul său a profitat de prilej ca să intervină.

– Tocmai le-am spus acestor buni cavaleri despre expediţia pe care o vom întreprinde luni spre nord, iar ei au fost de acord să ne însoţească. Ne-ar fi de folos sprijinul a şase războinici cu experienţă, mai ales că sunt interesaţi de revendicarea insulei Lundy de către ordinul lor.

Apoi s-a făcut linişte, ceea ce a permis tuturor să se mai liniştească. De Wolfe şi-a dat seama că hotărârea templierilor rămânea de neclintit şi, pentru că purta un vag respect ordinului lor, s-a văzut silit să se recunoască înfrânt în orice atac direct împotriva lor, deşi rămăsese extrem de bănuitor în ceea ce privea amestecul lor în moartea lui de Ridefort. Şi-a mutat privirea de la unul la altul, inclusiv la cei trei scutieri tăcuţi, cu expresii sumbre, şi a simţit că, având în vedere credinţa lor fanatică faţă de ordin, oricare dintre ei l-ar fi putut ucide, dacă

aşa primise poruncă. Însă în acele momente nu vedea nici o cale să facă ancheta, deşi s-a hotărât să continue cercetarea prin orice alte mijloace va avea la îndemână.

Ceilalţi au interpretat tăcerea lui drept înfrângere, astfel că atmosfera s-a mai destins într-o oarecare măsură, iar Roland de Ver i-a cerut *sheriff*-ului amănunte în legătură cu plecarea de luni dimineaţă şi cu aranjamentele privind găzduirea, hrana pentru oameni şi animale până la Barnstaple. Coronerul a tăcut tot timpul cât s-au discutat aceste lucruri şi s-a tras deoparte când cei şase templieri au ieşit, iar cavalerii l-au salutat doar cu o mişcare din cap, după care au plecat spre stăreţia St Nicholas.

A rămas singur cu Richard de Revelle, care a respirat adânc.

– John, de ce te iei la harţă cu orice persoană cu autoritate pe care o întâlneşti? l-a întrebat el, cu un aer destul de plouat. Templierii reprezintă cea mai puternică forţă, nu doar în Anglia, ci în întreaga creştinătate – şi, cu toate astea, pe nepusă-masă, tu reuşeşti să ţi-i pui în cap cu acuzaţiile tale!

– Şi mortul era templier, dar se pare că nimeni nu se sinchiseşte de el, i-a răspuns de Wolfe cu glas înţepat.

– Roland de Ver mi-a spus că omul era un renegat, a zis *sheriff*-ul. Cine suntem noi să scotocim prin misterele acestui ordin ocult? Stai deoparte, John, nu este treaba noastră.

De Wolfe avea propriile idei în legătură cu acest lucru, dar, pe de altă parte, ştia că era inutil să se certe cu de Revelle pe acea temă. Richard se arăta dornic doar să le facă pe plac oamenilor puternici din preajma lui, oameni care, chiar dacă nu-l puteau ajuta să urce pe scara socială, cel puţin nu-i puneau piedici în dorinţa lui permanentă de a se bucura de favoruri.

– De ce, mă rog, s-au arătat nerăbdători să participe la expediţia noastră de luni? l-a întrebat John, încercând o cale de atac uşor schimbată.

– Cum ţi-am mai spus, ei susţin că scopul vizitei în Devon este acela de a căuta noi proprietăţi – aşadar, ce poate fi mai firesc decât ca cei trei cavaleri-luptători şi scutierii lor să cerceteze de ce nu au putut intra în posesia Insulei Lundy, care le-a fost acordată de atâţia ani?

De Wolfe a trebuit să admită că justificarea părea acceptabilă, având în vedere numeroasele ocazii în care pretenţiile templierilor la acea proprietate rămăseseră nesatisfăcute, deoarece aceştia nici măcar nu fuseseră lăsaţi să pună piciorul pe insulă. S-a gândit cu cinism că poate acum, după ce îndepliniseră porunca de a-l îndepărta pe Gilbert de Ridefort, considerau că s-ar cuveni să beneficieze de câteva zile de distracţie în serviciul ordinului lor.

De Wolfe s-a ridicat de pe marginea mesei, iar şeriful a ridicat cu subînţeles o pană şi un pergament de pe tăblie, dând de înţeles că voia să-şi continue treaba.

– Şi cum ar trebui să procedez în cazul acestui cavaler mort? Să-l arunc în vreo groapă din cimitirul catedralei şi să fac totul uitat?

De Revelle l-a prevenit pe coroner cu pana de scris.

– Eu aşa te-aş sfătui. Nici nu vreau să ştiu de el, mai ales că acum cei trei templieri ne-au avertizat în legătură cu el. Fă totul uitat, John. Vezi-ţi de următorul caz – e mai sigur aşa.

Pufnind dezgustat de indiferenţa cumnatului său, John a ieşit din cameră şi s-a dus acasă, dar se părea că nu era sortit să-şi găsească pacea în acea noapte. În faţa uşii de la intrare l-a găsit pe copistul său ţopăind de pe un picior pe celălalt de frig şi de nerăbdare, cu poruncă de la arhidiacon să-l viziteze neîntârziat la domiciliul său din Canon's Row.

Cam fără chef, dar relativ fericit că mai amână şederea în compania nevestei, coronerul i-a făcut semn lui Thomas să-l însoţească şi a mers cei câţiva paşi pe Martin's Lane, continuând apoi de-a lungul laturii nordice a incintei catedralei. Mulţi dintre cei douăzeci şi patru de prebendari ai catedralei locuiau acolo, împreună cu vicarii lor, cu preoţii secundari şi

cu servitorii, toţi bărbaţi, deoarece nici unei femei nu i se îngăduia să locuiască în incintă.

John de Alençon era arhidiacon de Exeter; ceilalţi trei care deţineau ranguri importante în ierarhia episcopală erau arhidiaconii în alte părţi ale diocezei. Prieten foarte bun cu John, de Alençon era un susţinător declarat al lui Richard Inimă-de-Leu, lucru ce nu se putea afirma despre episcop, trezorier şi precentor. Un normand subţiratic, ascetic, avea un simţ ascuţit al umorului, însă în acea seară, când de Wolfe a intrat în biroul său aproape gol din casa îngustă din faţa catedralei, acesta părea doar o amintire.

– John, am primit vizita acestui abate din Italia, a început arhidiaconul, fără altă introducere. Cum episcopul a plecat la Canterburry, a trebuit să-l primesc eu în capitul şi să-i ascult poruncile aduse tocmai din Franţa şi Roma.

Glasul lui părea încărcat de amărăciune, pentru că întâlnirea cu un emisar atât de puternic trebuie să fi fost destul de traumatizantă.

– Şi ce porunci ţi s-au dat, John? a întrebat de Wolfe cu glas domol.

– Că mortul pe care l-ai adus de nu ştiu unde nu trebuie să şadă dinaintea unui altar din catedrală – şi că el nu trebuie înmormântat în cimitirul din incintă.

Coronerul a rămas cu privirea aţintită la prietenul său.

– Şi atunci ce o să se întâmple cu el? Îi vârâm o ţepuşă în inimă, şi-l îngropăm în miez de noapte la o răspântie de drumuri? Doamne Dumnezeule, prietene, mortul a fost călugăr, slujitor al Regulii lui Benedict. Nu se poate să-l îngropăm fără să-i punem ceva la căpătâi, doar nu e sinucigaş!

Preotul slăbănog, înveşmântat în negru din cap şi până în picioare, a părut întristat, dar a rămas neclintit.

– Acestea sunt poruncile pe care le-am primit şi, după ce mi s-a arătat o împuternicire semnată de la Vatican, nu am mai putut decât să mă supun.

Graţie talentului de iscoadă al lui Thomas, John ştia că respectiva scrisoare exista şi era autentică.

– Dar de ce? Acum câteva ore ai îngăduit ca el să se odihnească în Turnul de nord.

– Asta a fost înainte ca abatele Cosimo să mă fi informat în legătură cu unele lucruri, John.

– Şi care sunt aceste lucruri?

John de Alençon a clătinat cu amărăciune din cap, făcând ca buclele de pe tâmple să se ridice.

– Asta nu-ţi pot spune. Mi-e interzis. E de ajuns să spun că, având în vedere răul pe care acest Gilbert l-ar fi putut face, nici nu mă surprinde că a avut parte de un asemenea sfârşit. E de mirare că nu a fost despicat în două de un trăsnet ceresc.

Din spatele lor s-a auzit un geamăt şi, privind în jur, coronerul l-a văzut pe copistul său care îşi făcea semnul crucii de parcă ar fi fost apucat.

– Şi nu-mi poţi spune chiar nimic, prietene? a întrebat el moale.

– Nici măcar ţie, John. La fel ca spovedania, unele lucruri rămân tainice, iar porunca unui mesager venit din partea Sfântului Părinte este tainică, indiferent cât de mult ne displace ea.

– Bun, şi atunci ce se întâmplă cu cadavrul lui Gilbert? Îl azvârli afară din casa Domnului pe care l-a slujit toată viaţa?

Arhidiaconul l-a privit cu ochi neînduplecaţi.

– Nu sunt convins că, în ultima vreme, acest om a vrut să-l slujească pe Dumnezeu. Dar este târziu, aşadar voi putea pretinde că acum nu pot face nimic şi totul va rămâne pe mâine dimineaţă.

– Şi ce se va întâmpla?

– Există un mic cimitir în spatele bisericii St Bartholomew. L-am convins pe preotul parohiei să îngropăm mortul acolo, mâine-dimineaţă, fără o slujbă mare. Pământul este sfinţit şi fără îndoială că Abatele Cosimo n-o să fie prea încântat, dar eu sunt dispus să-i suport dojenile ca să-l îngropăm pe

acest templier în pământ sfinţit, chiar dacă diavolul i-a pătruns în suflet în ultimele lui zile de viaţă.

De Wolfe şi-a dat seama că prietenul său risca foarte mult, atât ca să-i facă lui pe plac, cât şi pentru odihna sufletului lui de Ridefort.

– Nu îndrăznesc să ţin slujba, dar William Weston, preotul de la St Bartholomew, îl va încredinţa pământului rostind cuvinte cerute de împrejurare. Lui nu i-am spus toată povestea – nici nu se putea, după ce am primit porunci de la Cosimo – aşa că nu-şi va da seama de adevărata situaţie.

De Wolfe a trebuit să se mulţumească şi cu atât, după care, fiind târziu, s-a dus acasă pentru a da piept cu Matilda, care avea ochii înroşiţi de plâns.

CAPITOLUL UNSPREZECE

În care Crowner John participă la o înmormântare

Coborârea lui Gilbert de Ridefort în mormânt pentru odihna veşnică s-a făcut a doua zi dimineaţă pe fugă şi aproape în secret. Curând după crăpatul zorilor, doi gropari au dus trupul înfăşurat în linţoliu pe o targă de la catedrală până la biserica St Bartholomew, o biserică din Bretayne, care avea un mic cimitir lipit de porţiunea de nord-vest a zidului oraşului. Imediat după ce a bătut clopotul de ora nouă, câţiva oameni au apărut prin ploaia rece şi s-au aşezat pentru scurtă vreme în jurul mormântului proaspăt săpat.

Fără sicriu, dar înfăşurat bine în hainele sale, cu un linţoliu din pânză cusut deasupra, fostul cavaler templier a fost coborât în groapă de cei doi salahori, în vreme ce uscăţivul preot al parohiei, înveşmântat într-o capă lungă din piele care-l apăra de ploaie, a boscorodit ceva neinteligibil din slujba pentru morţi. Spectatorii – deoarece, cu excepţia Matildei, ceilalţi cu greu s-ar fi putut numi „îndurerată adunare“ – au rămas departe de marginea înnoroită a gropii, de parcă ar fi dorit să se disocieze de defunct. În afară de John de Wolfe şi nevasta lui, la înmormântare au asistat cei trei cavaleri templieri, ai căror scutieri au rămas nepăsători la o oarecare distanţă, apoi Gwyn, Thomas de Payne, şi abatele Cosimo din Modena, de asemenea însoţit de departe de însoţitorii lui cu aer sumbru. Dincolo de zidul de piatră care separa cimitirul

bisericii de strada îngustă s-au iţit capetele câtorva oameni curioşi, să afle ce se petrecea în parohia lor sâmbătă la o oră atât de matinală.

John a avut puternica impresie că toţi cei din cimitir veniseră pur şi simplu pentru a se convinge că acel renegat primejdios şi eretic era băgat în pământ şi că nu reînviase sub forma unui nor de fum mirosind a pucioasă.

Atmosferă s-a destins vizibil când groparii s-au apucat să arunce pământul cu cazmalele peste cadavru, iar după câteva minute de la începerea ceremoniei, mormântul fusese deja acoperit, iar participanţii au început să se împrăştie în tăcere.

De Wolfe era surprins de prezenţa „opoziţiei“ aşa cum îi socotea pe toţi ceilalţi. După părerea lui, toţi erau suspecţi, singura problemă fiind că, având nouă potenţiali ucigaşi, i-ar fi fost imposibil să spună care era adevăratul ucigaş, ori ucigaşii; felul în care murise Gilbert sugera că ar fi putut fi atacat atât de un singur om, cât şi de mai mulţi.

Planul iniţial al coronerului fusese dat peste cap de refuzul îngropării templierului în catedrală. Sperase să încerce „ordalia catafalcului“ cât cadavrul se afla acolo. Îl adusese de la Stoke sperând că-i va convinge în vreun fel pe templieri şi pe abate să apară acolo înainte de înmormântare, pentru a vedea dacă rănile lui de Ridefort ar fi sângerat din nou în prezenţa ucigaşului. În sinea sa, nu era prea convins că acea procedură mistică ar fi condus la vreun rezultat, însă ea era aprobată de Biserică, iar el auzise povestindu-se că în trecut, când suspecţii fuseseră siliţi să atingă catafalcul, cadavrul sângerase. Acum cei trei templieri l-au ignorat, însă Roland de Ver a dat discret din cap drept salut, în direcţia Matildei, după care a ieşit grăbit din micul cimitir.

Pe de Wolfe îl interesa mai mult abatele Cosimo, deoarece încă nu-l văzuse până în acel moment. Aşa cum îl descrisese Thomas, acesta era un bărbat scund, slăbuţ, între două vârste, cu un profil facial ciudat, pentru că fruntea îi cobora într-o linie absolut dreaptă, formând un nas proeminent. Avea părul negru şi tenul pământiu, cu un aspect pronunţat mediteranean.

Ochii lui, mici şi negri, şi buzele subţiri care îi acopereau parţial dinţii ieşiţi în afară, îi dădeau o înfăţişare de animal rozător. Aşa cum a afirmat ceva mai târziu Gwyn, care nu se ferea de cuvinte, acel om era felul de jivină pe care voiai să o calci în picioare dacă ţi-ar fi tăiat calea.

În timp ce s-a îndreptat spre poartă, abatele s-a uitat în dreapta şi a dat impresia că a privit prin de Wolfe, fără a-l băga în seamă, de parcă acesta nici n-ar fi existat. Cei doi acoliţi cu feţe acre au strâns rândurile în spatele lui, după care au dispărut cu toţii în ploaie, urmându-i îndeaproape pe templieri. Brutele abatelui, despre care de Wolfe a aflat ceva mai târziu că aparţineau de fapt grupului de gărzi de la Templul din Londra, erau bărbaţi masivi, cu tunici şi mantii în culori sobre, care păreau să vorbească foarte rar şi nu zâmbeau niciodată. Nu a reuşit să le afle numele, iar ei se uitau la cei care se apropiau de Cosimo cu ochi suspicioşi, ducând discret mâinile la spade sau pumnale, de parcă s-ar fi aşteptat la o tentativă de asasinat dintr-o clipă în alta. Când a trecut de poartă şi s-a uitat lung după cei trei, John a văzut că abatele Cosimo îi ajunsese din urmă pe cavaleri şi purta cu aceştia o discuţie foarte animată.

Matilda şi-a exprimat imediat dorinţa de a se duce la St Olave şi, având în vedere prostul renume al cartierului Bretayne, a cerut ca bărbatul ei să o însoţească până acolo, cu toate că biserica se afla la doar câteva sute de paşi depărtare. Străduţele de acolo erau mărginite de colibe din chirpici, majoritatea având acoperişuri din brazde de pământ ori paie şi stuf, multe dintre ele fiind găurite şi aproape destrămate. Multe dintre locuinţe abia dacă puteau fi numite colibe, deoarece stăteau înclinate, gata să cadă, sprijinindu-se de cele alăturate. Căile de acces abia de puteau fi numite alei, pentru că doi oameni de-abia puteau trece unul pe lângă altul, iar pe jos erau resturi, gunoaie şi glod, iar câini, pisici, şobolani, orătănii şi câţiva porci se băteau pentru puţin loc cu ţâncii care abia învăţau să umble, cu toţii părând a nu lua în seamă mizeria şi ploaia mohorâtă.

Urmat de Gwyn şi Thomas care mergeau cu paşi apăsaţi, de Wolfe şi-a condus nevasta spre locul ei preferat de rugăciune, după care, oarecum uşurat, le-a sugerat celorlalţi să se îndrepte spre Hanul Bush pentru discuţii şi odihnă.

Pe când traversau Fore Street, Gwyn s-a uitat de câteva ori peste umăr, după care s-a oprit în mijlocul drumului şi a privit în urmă.

– Cine se tot ţine de coada noastră?

De Wolfe s-a răsucit brusc şi, preţ de o clipă, a trăit senzaţia de *déjà vu,* trimiţându-l cu gândul la primele apariţii ciudate ale lui de Ridefort. Un bărbat cu o pălărie din fetru, de pelerin, cu boruri foarte largi, se afla în urma lor, învăluit într-o mantie îmbibată de apă, de o culoare nisipie. De Wolfe a recunoscut pălăria ca aparţinând unuia dintre oamenii ce se uitaseră peste gardul cimitirului în urmă cu câteva minute.

– Ce s-a întâmplat, amice? Vrei ceva cu mine? l-a provocat el.

Înalt şi bine făcut, bărbatul s-a apropiat, iar Gwyn a făcut un pas spre el, ducând mâna la pumnal. Coronerul îşi făcuse destui duşmani şi, la fel ca oamenii lui Cosimo, uriaşul din Cornwall era mereu în gardă. Însă grija lui era inutilă dacă vorbele bărbatului s-ar dovedit adevărate.

– Sir John, sunt Bernardus de Blanchefort. Cred că mă aşteptai.

**

În timp ce din mantia aşezată pe paravanul din nuiele împletite din apropierea mesei preferate de John ieşeau aburi, nou-venitul stătea în faţa unei felii groase de pâine, pe care se găsea şuncă sărată şi ceapă, şi a unei stacane de bere. Templier ori nu, se părea că bărbatul avea dreptul să mănânce carne de animale cu patru picioare, lucru pe care călugării obişnuiţi nu îl făceau; filozofia călugărilor-luptători cerea războinicilor să-şi păstreze întreaga forţă, motiv pentru care ordinul le interzicea membrilor săi să postească. Desigur, acest războinic se înfrupta din carnea pregătită de Nesta cu o poftă care arăta că nu

prea mâncase mare lucru în acea zi. Coronerul şi ajutoarele sale stăteau la masă, având în faţă câte o porţie de mâncare ce părea modestă în comparaţie cu aceea a flămândului nou-sosit. Nesta şi Edwin se foiau prin preajmă. În timp ce se grăbeau să aducă mâncare şi băutură, băgăciosul chelner nu reuşea să-şi ascundă curiozitatea la fel de bine ca stăpâna lui, Nesta.

– Am sosit aici ieri, venind de la Weymouth, după ce am avut parte de o călătorie groaznică de vreo săptămână, de când am plecat din Caen, le-a explicat de Blanchefort printre înghiţituri. Mi-am petrecut noaptea trecută într-o tavernă păduchioasă, nu departe de aici, al cărui patron, un prostovan gras şi zgârcit, a ţinut să mă scuture de bani.

– Willem Flamandul, de la Hanul Sarazin! a spus Nesta pe un ton indignat, din capul mesei, unde se aşezase. Prin felul în care îşi conduce spelunca aia ordinară, face de râs hanurile din Exeter.

Coronerul îi povestise deja lui Bernardus despre moartea prietenului său templier. Acesta îi mărturisise că venise la îngropăciunea de la cimitirul bisericii St Bartholomew nu pentru că ştia că defunctul era Gilbert de Ridefort, ci pentru că îl căuta pe John de Wolfe pentru a i se înfăţişa. Cineva de la poarta castelului îi spusese că John se afla la cimitir, dar când îi văzuse pe templieri şi pe abatele Cosimo, rămăsese uimit şi se ferise de coroner până când ceilalţi se făcuseră nevăzuţi.

– La început nu mi-am dat seama cine putea fi mortul, dar la vederea acelor lupi de la Noul Templu şi de la Paris mi-am dat seama că nu putea fi vorba decât de Gilbert de Ridefort.

În timp ce spunea acestea, de Wolfe l-a examinat mai bine. Dacă Gilbert se dovedise un bărbat atrăgător şi elegant, acest francez din sud era un individ dintr-o bucată, tăios, care se exprima într-o manieră directă şi bătăioasă. Fiind cu câţiva ani mai tânăr decât John, omul avea o faţă pătrăţoasă, păr castaniu-închis şi sprâncene groase. Partea de sus a feţei îi era bronzată, însă bărbia şi zona din jurul buzelor îi erau mai palide, pentru că îşi răsese de curând barba şi mustaţa, însemne ale apartenenţei la Ordinul templierilor. De Wolfe a

bănuit că acest om era şi mai fanatic în privinţa credinţei decât Ridefort, mergând probabil până la obsesie.

– Dacă vor putea, ne vor ucide pe amândoi, a spus el într-un târziu, după ce terminase de mâncat şi dăduse deoparte felia groasă de pâine, trăgându-şi în faţă stacana de bere. Acum, după ce Gilbert a fost redus la tăcere, eu voi fi următoarea ţintă. Însă mie nu-mi pasă de ei, pentru că această taină trebuie dezvăluită, pentru a împrăştia mitul care a apăsat lumea vreme de o mie de ani!

În glasul lui se insinuase un ton evanghelic, cu toate că nu vorbise tare şi îşi însoţise cuvintele de priviri furişe în jur. La acea oră, în sala mare de la Bush, se mai aflau câţiva oameni, toţi localnicii despre care de Wolfe ştia că sunt neguţători sau comercianţi.

– Ai de gând să ne dezvălui acest mister? a întrebat de Wolfe. De Ridefort n-a vrut să ne divulge secretul – deşi se pare că acest lucru l-a costat viaţa.

– Sigur că da – şi încă foarte curând. Dar aş vrea să fac asta într-un mod care să nu poată fi făcut uitat de forţele care-mi stau împotrivă.

Cu toate că John nu manifesta absolut nici un interes în privinţa dezvăluirilor teologice pe care aceşti templieri ţineau să le facă, Thomas, copistul său, era atent la fiecare cuvânt rostit. Ghemuit la capătul mesei, cu faţa lui uscăţivă şi ochii pătrunzători fixaţi asupra lui Blanchefort, el stătea cu gura căscată, atent la fiecare cuvânt.

– Are vreo legătură cu abaterea catarilor şi a albigenzilor de la sfintele învăţături? a întrebat el cu glas scâncit, ţinând strâns micuţa cupă de cidru, de parcă s-ar fi agăţat de o ultimă fărâmă de siguranţă în faţa ereziei ce ameninţa să cuprindă întreaga lume.

– O legătură există, însă, în comparaţie cu acele credinţe, este la fel de impunătoare cum sunt Alpii pe lângă un muşuroi de furnici, a afirmat de Blanchefort pe un ton ameninţător.

Asta l-a făcut pe Thomas să se crucească aşa cum nu o mai făcuse până atunci, de parcă ar fi dorit să se păzească de diavolul însuşi.

– Bine, dar de ce ai venit în Devon – şi ce vrei să faci, de vreme ce ai ajuns aici? l-a întrebat coronerul, care nu-şi pierduse spiritul practic şi a cărui prioritate era să-l afle pe ucigaşul lui Gilbert de Ridefort.

– Ca şi Gilbert, am venit aici în speranţa că voi găsi un refugiu, şi să scap de mânia Bisericii fondatoare. Nu ţin să devin un martir, pentru că vreau să mă bucur de singura viaţă ce-mi este dată. Dar, dacă este să mor pentru adevăr, aşa cum a făcut-o de Ridefort, nu am nimic împotrivă. Amândoi am încercat să ne căutăm scăparea într-o ţară mai tolerantă faţă de credinţele religioase, cum ar fi Scoţia. El a sugerat să fugim din Franţa tocmai până acolo, lucru care este foarte primejdios pentru oricine încalcă dogmele rigide impuse de Roma.

– Dar de ce aţi ales Devonul? Este o zonă necivilizată în comparaţie cu Europa.

– Gilbert a sugerat că pe aici ar fi drumul potrivit spre Scoţia, trecând poate prin Irlanda. Pornind pe jos din Franţa până spre ţinuturile nordice, ar fi fost foarte greu să traversăm toată Anglia, unde se găsesc atâtea Precepturi ale templierilor şi nenumărate dioceze ale Romei, care sunt răspândite de-a lungul şi de-a latul ţării. Iar el şi-a adus aminte că tu, John, erai un om cu mintea deschisă şi aflase că erai din Devonshire. Nădăjduiesc că vei putea să mă ajuţi.

– Şi ce anume doreşti de la mine? l-a întrebat de Wolfe, cu o expresie foarte bănuitoare. Încercarea lui de a-l ajuta pe de Ridefort sfârşise dezastruos şi nu avea chef să o păţească încă o dată.

– Am venit aici doar din dorinţa de a primi sprijin pentru a-mi continua călătoria. Voiam să ştiu cum e mai bine să procedez în numeroasele porturi ce se găsesc de-a lungul acestor coaste, într-un ţinut în care am crezut că braţul lung al ordinului şi al Inchiziţiei nu au cum să ajungă. Se vede treaba că m-am înşelat amarnic. Nu-mi dau seama cum, dar ei au descoperit

încotro se îndrepta Gilbert, probabil torturând vreun nefericit din Paris, căruia el i-a mărturisit unde se ducea.

De Wolfe şi-a apropiat faţa de cea a lui Bernardus, cât pe ce să-l împungă cu nasul masiv şi coroiat.

– Ai vorbit despre toate astea la timpul trecut. Să înţeleg acum că ai alte intenţii? l-a întrebat el cu glas apăsat.

Fostul templier a ridicat din umeri.

– Încă vreau să-mi salvez pielea, dacă se mai poate – mai ales că, fiind în viaţă, aş reuşi să-mi transmit mesajul. În Franţa, dar şi în alte părţi ale lumii, există mulţi alţii din cadrul ordinului care nu sunt mulţumiţi de această situaţie, însă ei nu par pregătiţi să divulge totul aşa cum intenţionam eu şi Gilbert.

S-a oprit şi a sorbit îndelung din cana de bere, după care a continuat:

– Acum, după ce Gilbert de Ridefort nu mai este în viaţă, sunt dispus să risc divulgând acest secret tuturor celor care se arată dornici să-l audă şi să suporte consecinţele, a zis el cu glas hotărât.

– Ce vrei să spui cu asta? l-a întrebat de Wolfe, temându-se că acel bărbat încăpăţânat era în stare să aducă noi necazuri pe capul celor care se ocupau de păstrarea legii în comitat.

– A sosit vremea să nu ne mai ascundem când ştim asemenea secrete. Vreau să declar totul în faţa cât mai multor oameni – iar pentru asta cred că mă voia adresa mulţimii mâine-dimineaţă de pe treptele catedralei!

Până şi Gwyn s-a oprit din mestecat auzind aşa ceva, iar Thomas a lăsat impresia că era pe punctul de a leşina. Cu excepţia lui Bernardus, dintre cei de faţă, doar pirpiriul răspopit îşi dădea cel mai bine seama de gravitatea propunerii cavalerului, dacă aceasta avea vreo legătură cu erezia ce bântuia în Languedoc din sudul Franţei. După cum şi Gilbert îi spusese lui Evelyn în ziua morţii sale, Thomas la rândul lui cunoştea îngrijorarea crescândă a Romei faţă de aceia care aveau păreri gnostice privind creştinismul, şi era conştient de

mânia tot mai mare a puterii ecleziastice la adresa catarilor şi a altora ca ei din Franţa.

– Cum adică, o predică ţinută pe treptele catedralei?! a exclamat de Wolfe, care a avut impresia că nu auzise bine. Păi, episcopul sigur ar avea ceva de spus despre asta – ori ar protesta, dacă s-ar afla în oraş.

De Wolfe se gândise că arhidiaconii şi ceilalţi canoni importanţi îi vor ţine locul lui Henry Marshal dacă un călugăr renegat va predica erezia în faţa de vest a catedralei.

– Şi cine crezi că va veni să te asculte? a bombănit Gwyn, pe care religia îl lăsa rece.

– Voi aştepta până după încheierea slujbei mari, ca să-i prind pe credincioşi în timp ce ies din biserică, a spus Bernardus, cu o strălucire de bucurie ciudată în ochii căprui, ceea ce, în ciuda declaraţiilor lui de mai devreme, i-a sugerat lui John o dorinţă neînfrânată de a deveni martir.

– N-ai rezista acolo nici măcar cinci minute, a zis el. Într-o clipită, canonii i-ar asmuţi împotriva ta pe cei care strâng pomenile.

– Cinci minute mi-ar fi prea de ajuns pentru a răspândi seminţele îndoielii – şi poate că urechile preoţilor catedralei vor fi mai receptive decât cele ale oamenilor simpli.

De Wolfe începuse să creadă că acel om nu era în toate minţile, însă faptul că Gilbert de Ridefort avusese aceleaşi convingeri – iar de Blanchefort susţinea că existau şi alţii în Franţa şi chiar în Ţara Sfântă care gândeau la fel – cântărea destul de greu în faţa ipotezei că putea fi vorba de tulburarea mintală a unui individ izolat. Gândindu-se la planul lui Blanchefort de a ţine o predică eretică, şi-a dat seama că acest lucru putea fi o capcană prin care îi putea face pe ucigaşii lui de Ridefort să se dea de gol. Dacă fostul templier încerca să-şi pună în practică acea idee nebunească, atunci exista posibilitatea ca împotriva lui să fie folosite mijloace similare pentru a-i închide gura, iar făptuitorii s-ar fi dat de gol.

În vreme ce omul a început o dezbatere teologică aprinsă cu Thomas, care stătea faţă în faţă cu el şi era foarte atent,

coronerul a pus în balanţă riscul de a-i primejdui viaţa cu şansele de a-i identifica pe ucigaşi. A socotit că dacă acest nesăbuit ţinea să-şi vâre singur gâtul în laţ – ori, mai degrabă, să fie ars pe rug – asta îl privea personal, dar, pentru a îndepărta într-o oarecare măsură acea posibilitate, n-ar fi fost rău dacă intenţia lui de a răspândi erezia ar fi fost anunţată dinainte. În acest caz, cei care i se opuneau ar fi putut acţiona înainte ca de Blanchefort să dea în vileag ceva cumplit.

– Sigur ai avea mai mulţi ascultători dacă s-ar şti dinainte de predica pe care vrei s-o ţii, a zis John prefăcut. Noi am putea răspândi ştirea fără multă trudă. Thomas, aici de faţă, are putinţa de a lansa zvonul în rândul clericilor şi al celor care locuiesc în incinta catedralei. Apoi s-a uitat către Gwyn cu un surâs strâmb şi a continuat: Iar ofiţerul meu ar putea vorbi despre asta aproape în fiecare han şi berărie din Exeter, deşi, pe cei care merg des la tavernă, nu-i interesează prea mult noile concepţii religioase.

De Blanchefort a acceptat acest sfat cu o grabă care l-a făcut pe de Wolfe să se ruşineze de propria lui făţărnicie, dar şi-a liniştit conştiinţa la gândul că în acest fel îi salva probabil viaţa, dacă nu chiar şi libertatea, creând condiţiile pentru a fi arestat înainte de a făptui o trădare ecleziastică.

De Wolfe a profitat de ocazie ca să schimbe subiectul.

– Îi cunoşti pe cei trei templieri pe care i-ai văzut în cimitirul bisericii St Bartholomew?

– Pe Godfrey Capra nu-l ştiu, i-a răspuns Bernardus. Dar pe ceilalţi îi cunosc bine. Roland de Ver a avut un rang foarte înalt la cartierul general de la Paris până acum un an. Cred că acum a fost trimis la noul Templu din Londra, ca să-i muştruluiască şi pe cei de acolo, introducând aceeaşi disciplină pe care Maestrul a cerut-o şi în Franţa. Iar Brian de Falaise mi-e cunoscut din Outremer, unde s-a dovedit a fi un războinic foarte curajos, deşi indisciplinat.

– Când i-am întrebat ce caută în această parte a Angliei, au pretins că au venit cu gândul de a căuta noi proprietăţi pentru templieri.

– Mi se pare tare greu de crezut, a zis Bernardus cu dispreţ. De asemenea lucruri se ocupă cavalerii mai bătrâni, care au trecut de vârsta bătăliilor – ori, şi mai probabil, sergenţii acestora. E ridicol să crezi că trei cavaleri de rang atât de înalt au fost trimişi cu o misiune atât de simplă.

– Dar ce caută acel abate italian? Pe el îl cunoşti?

De Blanchefort a trântit cana goală pe masă, iar Edwin a venit în fugă să i-o umple dintr-o carafă mare.

– Cosimo din Modena? Da, îl ştiu – dar cine nu-l cunoaşte în Franţa? E omul Romei, cu toate că şade la o stăreţie din apropierea Parisului. Are însărcinarea specială de a descoperi şi spiona orice erezie şi se bănuieşte că este unealta lui Hugh, episcop de Auxerre şi al lui William al Mâinilor Curate, arhiepiscop de Reims, care şi-a făcut un crez din a stârpi orice formă de vrajbă când vine vorba despre dreapta credinţă catolică. Dar se crede că răspunde doar în faţa Romei pentru faptele sale.

De Wolfe s-a uitat la Thomas, care i-a adresat un surâs satisfăcut, confirmându-i astfel că el descoperise deja aceste adevăruri.

– Şi care dintre ei este cel mai primejdios? a insistat coronerul, sperând că astfel va mai face încă un pas în depistarea celui care l-a ucis pe de Ridefort.

– Dintre toţi, Cosimo are sufletul cel mai otrăvit, dar mă îndoiesc că el ar putea făptui ceva cu mâna lui. Tocmai de aceea călătoreşte însoţit de cei doi paznici: să-i apere pielea de miile de oameni care ar voi să i-o jupoaie de pe ciolanele nenorocite – şi să împlinească cine ştie ce mârşăvii le porunceşte el.

– Iar templierii?

– Mai toţi membrii ordinului nostru sunt oameni de onoare, care nu au ştiinţă de marele secret pe care Cavalerii Sărmani ai lui Hristos l-au păzit trei sferturi de veac. Abia de curând s-a aflat adevărul care începe să tulbure conştiinţele câtorva cavaleri ca mine. (Apoi a făcut o pauză pentru a sorbi din bere.) Aceştia trei sunt slugi oarbe ale Regulilor, oameni

care sunt în stare să îndeplinească orice misiune poruncită de Maeştrii din vreo ţară ori de Comandanţii Caselor. Acest Roland de Ver are rang de comandant de cavaleri, o treaptă mai înaltă în ierarhia ordinului, ceea ce face şi mai ridicolă ideea că a venit aici în misiune pentru a cumpăra pământuri.

Dinspre catedrală s-a auzit un dangăt de clopot, iar de Wolfe şi-a golit stacana cu bere şi s-a ridicat în picioare.

– Dacă eşti atât de hotărât să ţii acea predică nebunească, mai ai o zi ca să te pregăteşti, dar eu te sfătuiesc să nu-ţi arăţi faţa prin oraş, aşa cum a făcut de altfel şi Gilbert de Ridefort cât a stat aici. Ai putea trage la acest han – fiindcă e mult mai bun decât Hanul Sarazinul.

De Blanchefort şi-a plimbat privirea prin sala mare a hanului, dar a clătinat din cap.

– Arată mai bine, dar eu am calul în grajdul lor şi desagile în podul de la Hanul Sarazin. Pe de altă parte, cred că e un loc unde nu m-ar căuta vrăjmaşii mei, deoarece am înţeles că acesta e cunoscut drept cel mai bun han din Exeter.

Nesta a zâmbit încântată de compliment, deşi asta însemna că pierdea un muşteriu cu bani.

Înainte de plecare, John i-a şoptit Nestei:

– Pune-i pe Edwin şi pe fete să dea sfoară în ţară că mâine, după slujbă, pe treptele catedralei va avea loc o dezvăluire – aş vrea ca vestea să se împrăştie peste tot.

Hanul Sarazinul era la doar câţiva paşi depărtare, pe Stepcote Hill, o stradă ce ducea spre râu. De Wolfe a aşteptat în capătul străzii, pe Idle Lane, până a văzut silueta lui Bernardus, cu pălăria mare trasă bine peste faţă, ajungând cu bine la uşa hanului.

Apoi i-a dat poruncă lui Gwyn, dar îndeosebi lui Thomas, să-şi petreacă restul zilei anunţând predica promisă de Bernardus de Blanchefort, după care s-a îndreptat spre casă. S-a gândit să-l anunţe pe prietenul său, arhidiaconul, despre intenţia fostului templier, dar nu l-a lăsat inima să făptuiască o asemenea trădare, cu toate că asta i-ar fi salvat probabil viaţa.

Cu toate acestea, când a ajuns acasă, i-a povestit Matildei. După înmormântare, o cuprinsese tristeţea şi John nu avea nici cea mai vagă idee cum va reacţiona ea la ştirea că în oraş mai sosise un eretic. Stând pe scaunul aşezat în apropierea vetrei, ea l-a ascultat în tăcere.

– Sir Gilbert ne-a anunţat de venirea lui, a spus ea cu glas stins şi monoton. Oare va avea şi el aceeaşi soartă?

După ce de Wolfe i-a povestit de intenţia nou-sositului de a face o declaraţie publică privind înfricoşătorul secret al templierilor, Matilda a ieşit din starea de apatie şi a prins viaţă văzând cu ochii.

– Cu toate că am avut o părere foarte de bună despre Gilbert de Ridefort, trebuie să recunosc acum că voinţa Domnului a fost aceea care a făcut ca el să cadă lovit pentru gândurile lui păcătoase – dar măcar el le-a ţinut pentru sine. Dar acest om a venit cu intenţii necurate şi diavoleşti. Ce are să se aleagă de lumea asta, John? A coborât Antihristul pe pământ, ori vom asista curând la un Armagedon? Pe măsură ce s-a înfuriat, glasul ei a devenit tot mai strident. Farmecul exercitat de Gilbert asupra Matildei părea să se fi stins odată cu moartea lui. Ca de obicei, ea s-a dezlănţuit împotriva lui de Wolfe. Şi tu ai o vină în toată povestea aceasta, John, l-a dăscălit ea, aplecându-se şi burzuluindu-se la el. Trebuia să-l trimiţi pe de Ridefort cât mai departe de ţinutul nostru, imediat ce ţi-ai dat seama că aducea cu el o asemenea erezie. Cred că era posedat de diavol de m-a făcut să-l apreciez şi să-l preţuiesc atât de mult, când de fapt el a fost tot timpul un lup în blană de oaie.

De Wolfe nu a reuşit să priceapă vorbele rostite de Matilda, dar a socotit că era mai înţelept să-şi ţină gura, astfel că ea a continuat să-şi verse năduful.

– În ceea ce-l priveşte pe omul care tocmai a sosit în oraş, ar trebui să-l denunţi pe dată Bisericii – dar şi fratelui meu. Să fie arestat şi dat acelora care îi pot închide gura păcătoasă.

John a avut impresia că Matilda ar fi fost candidatul perfect la şefia Inchiziţiei din vestul Angliei, dar din nou s-a gândit că era preferabil să se abţină şi, în schimb, să-i ţină isonul.

– Tocmai asta vreau să fac, dar în felul meu, a zis el cu şiretenie. Am răspândit zvonul că intenţionează să facă nişte dezvăluiri, astfel încât până mâine-dimineaţă, autorităţile catedralei vor şti de intenţiile lui. Dacă ele îl iau cât de cât în serios, îl vor împiedica să vorbească – şi, neîndoielnic, aceşti templieri ori abatele din partea Inchiziţiei îl vor convinge să părăsească oraşul. Dar nici eu, nici fratele tău nu avem vreo putere asupra lui. Pentru că nu vrea să făptuiască nimic împotriva legii.

Matilda era departe de a se lăsa convinsă.

– Ar trebui spânzurat, John. Dacă cineva scoate vreo vorbă împotriva nepreţuitului tău rege, sari neîntârziat şi răcneşti: „Uite trădătorul!“, dar se pare că nu te tulbură câtuşi de puţin trădarea cumplită împotriva Împăratului nostru ceresc!

John şi-a reprimat dorinţa de a se sfădi cu ea pe tema jurisdicţiei diferite a puterii ecleziastice şi civile pentru că atunci când era vorba de probleme de crez, argumentele Matildei se bizuiau în primul rând pe tăria glasului ei şi pe convingerea că preoţii şi Scripturile aveau o putere covârşitoare.

– Ei, eu am făcut tot ce am putut în privinţa asta. Eu sunt coroner, nu episcop. Nu e defel treaba mea – numai ucigaşul lui de Ridefort mă interesează, cu toate că Richard m-a avertizat să nu mă vâr.

Matilda a redevenit posacă şi închisă în sine, lucru care îl deranja pe John mai mult decât ţipetele şi ocările ei. După o vreme, a început să simtă acea tăcere ca pe o povară insuportabilă şi din această cauză i-a zis că se duce până la camera lui de la castelul Rougemont, sub pretextul că trebuia să se pregătească pentru călătoria la Barnstaple peste ceva mai mult de o zi. Asta n-a făcut decât să stârnească supărarea care mocnea în sufletul Matildei. Ea a luat imediat foc şi s-a apucat să-l boscorodească pentru că o lăsa singură mai tot timpul: expediţia

către Lundy sigur avea să dureze cel puţin cinci zile. De data asta, singurul argument în favoarea lui a fost că însuşi fratele ei sugerase şi organizase o asemenea incursiune, lucru pe care s-a chinuit să i-l explice pentru a răspunde astfel învinuirilor ei de a o neglija dinadins.

Într-un târziu, cu un suspin de uşurare, a ieşit din sala mare şi a înşfăcat mantia cenuşie ca să se apere de burniţa fină care cădea din nou asupra oraşului.

CAPITOLUL DOISPREZECE

În care Crowner John pregăteşte o arestare

John de Wolfe şi-a petrecut câteva ore liniştite în cămăruţa sărăcăcioasă şi pustie de la catul porţii castelului. Până şi umezeala încăperii neîncălzite era preferabilă tovărăşiei glaciale a nevestei. Şi-a folosit timpul exersând cititul în limba latină, plimbându-şi degetul încet de-a lungul rândurilor înşirate frumos şi ordonat de Thomas şi articulându-le doar din buze.

Textul era pe suluri pe care copistul său le scrisese pentru cazurile curente, pe pergamente de culoare crem-deschis, cusute laolaltă pe lungime, care se înmânau judecătorilor regelui când aveau să vină la următorul Tribunal Itinerant. Aceştia nu-şi mai făcuseră apariţia de multă vreme, dar se zvonise că se aflau în Dorchester şi probabil vor porni şi spre Devon peste vreo lună sau două, ca să audieze litigiile civile şi cazurile grave de crime pe care de Wolfe reuşise să le smulgă Tribunalului condus de *sheriff*.

John îşi îmbunătăţea săptămânal aptitudinea de a citi pergamentele iar acum se poticnea parcurgând un caz recent de viol pentru a-şi împrospăta memoria. Femeia, o tânără văduvă, susţinea că fusese atacată în curtea din spate a propriei case din Goldsmith Street. Afirma că fusese bătută şi violată şi adusese în sprijinul reclamaţiei o cârpă mânjită de

sânge, dovada aproape obligatorie cerută pentru a susţine o asemenea acuzaţie. Când o examinase, de Wolfe descoperise zgârieturi pe obraji şi braţe, o vânătaie la un ochi şi câţiva dinţi rupţi. Se ştia şi cine fusese atacatorul, un căruţaş care trăia cu ea de câteva luni. Bailivul notabilităţilor şi una dintre gărzile sale fuseseră chemaţi de femeie şi de sora ei, care organizaseră şi căutarea făptaşului, cu toate că nu fusese nevoie de aşa ceva, întrucât autorităţile l-au găsit pe om stând liniştit în casă şi bând bere. În baza acuzaţiei celor două femei, căruţaşul fusese arestat pe loc şi târât în temniţa din turnul de la Poarta de Miazăzi. Dacă bailivul nu l-ar fi înştiinţat pe de Wolfe, bietul om ar fi fost adus în faţa tribunalului ce se întrunea o dată la două săptămâni sub conducerea *sheriff*-ului şi ar fi fost aproape sigur spânzurat, cu toate că el susţinuse cu tărie că nu făcuse altceva decât să-i tragă văduvei o chelfăneală pentru că-i furase nişte bani din pungă în vreme ce el dormea. Cât privea violul, el susţinea că se culca cu femeia cel puţin o dată pe zi şi că ea o făcea cu mare bucurie.

În ciuda protestelor la fel de vehemente ale lui Richard de Revelle, John insistase că o acuzaţie atât de gravă precum violul trebuia prezentată judecătorilor regelui, de aceea a examinat chiar el femeia, însoţit de o babă care slujea drept moaşă în acea parte a oraşului. Nu se constataseră dovezi evidente de viol, însă coronerul ştia că în cazul unei femei care fusese măritată nu se putea exclude posibilitatea unei relaţii sexuale cu forţa, cu toate că urmele de pe faţă întăreau mai mult convingerea că fusese vorba de o simplă agresiune. De aceea, hotărâse să consemneze toate lucrurile constatate şi să-i lase pe judecătorii regelui să decidă cine spunea adevărul. Cum aceasta era o infracţiune care putea fi pedepsită prin spânzurare, de Wolfe nu putea elibera omul în baza plăţii unei cauţiuni împovărătoare, astfel că acesta trebuia să stea în temniţă până când era judecat de Tribunalul Itinerant, spre necazul notabilităţilor şi al *sheriff*-ului, care trebuiau să plătească jumătate de penny pe zi pentru întreţinerea lui. Se

întâmpla de multe ori ca deţinutul să evadeze, de obicei mituindu-i pe temniceri, dar singura cale de scăpare era să fugă în pădure, devenind proscris, ori de a cere drept de sanctuar, iar apoi să abjure regatul.

De Wolfe a împins sulul deoparte, considerând că-şi forţase privirea şi mintea suficient pentru acea zi. Văzând prin deschizătura din zid care slujea drept fereastră că ploaia continua să cadă la fel de monoton, şi-a strâns mai bine mantia în jurul trupului şi s-a gândit la ultimul eveniment care îi complica existenţa, sosirea lui Bernardus de Blanchefort. Ar fi dorit din toată inima ca acel om să se afle la o mie de leghe depărtare de Exeter, pentru că, atâta vreme cât rămânea în viaţă, treburile lui nu-l priveau pe coroner. Datorită insistenţei cu care Gilbert de Ridefort susţinuse că John îi era prieten, atât el, cât şi acest Bernardus îi căzuseră pe cap, iar el îşi asumase sarcina de a-i proteja, lucru pe care nu reuşise să-l ducă la bun sfârşit în cazul lui de Ridefort. „Dar să-l ia naiba! Să-şi ţină predica aia blestemată!“ a mormăit coronerul în barbă, privind la pereţii dezgoliţi ai încăperii. „Dacă vrea să se sinucidă, treaba lui. Mâine, templierii ori şobolanul acela de italian îl spintecă dacă apucă să scoată mai mult de două vorbe în faţa catedralei.“

Dar hotărârea de a şi-l scoate din minte pe Bernardus de Blanchefort n-a ţinut mult. Tocmai când se gândea să treacă pe la Hanul Bush pentru primul pahar de bere al serii, a auzit un tocănit cunoscut de încălţări pe trepte şi, curând, Thomas a dat deoparte pânza de sac ce slujea drept uşă. Părea îngrijorat şi agitat.

– *Crowner,* trebuie să te duci la catedrală pe dată, ca să vorbeşti cu arhidiaconul. El m-a trimis să te caut.

– Dar ce-i cu graba asta, Thomas?

– Aşa cum mi-ai poruncit, am lansat zvonul cum că mâine se va ţine o predică la catedrală, a zis el, şi şi-a făcut cruce numai gândindu-se la asta. Le-am spus-o câtorva vicari, unor secundari şi unui canon în timp ce mă plimbam prin incintă,

dar şi mai târziu, când am luat masa în casa unde locuiesc. În mai puţin de un ceas, lumea a început să se agite, iar câţiva preoţi şi călugări au venit la mine să mă întrebe de oră şi loc, unii dintre dânşii deja înfuriaţi. Apoi, nu cu multă vreme în urmă, au apărut doi canoni care au fost cât pe ce să-mi aducă vină că încurajez erezia, deşi le-am spus că eu doar transmisesem zvonurile pe care le auzisem.

– Zi mai departe, omule! Ce vrea arhidiaconul?

– John de Alençon l-a trimis pe cantorul său să mă caute, pentru că vrea să stea cu tine de vorbă imediat despre tărăşenia asta. Vrea să vă întâlniţi îndată în Capitul.

– Dar de unde ştie el că am vreo legătură cu asta?

– Faptul că l-ai cunoscut pe templierul care a murit l-a făcut să presupună că ai de-a face şi cu acest nou-venit.

– Dar n-am nici un amestec! s-a răstit de Wolfe pe un ton iritat. Îmi doresc să nu fi auzit de nici unul dintre dânşii. Dar cred că acum trebuie să cobor cu tine. Gwyn ce-a făcut?

– A cutreierat prin câteva berării ca să răspândească zvonul – nici nu i-a venit greu, sunt convins! a adăugat pirpiriul copist cu un zâmbet. Iar adineauri l-am văzut vorbind cu nişte gărzi de jos, aşa că-mi închipui că o să le spună şi lor.

Efectele publicităţii făcute de Gwyn s-au văzut chiar mai iute decât în cazul lui Thomas. Când John şi copistul său au ajuns la poarta castelului, Sergentul Gabriel tocmai se grăbea spre ei, venind din direcţia donjonului.

– *Crowner, sheriff*-ul te cheamă la el. E ceva legat de un alt templier care vrea să ţină o predică mâine. Mi s-a părut că era foarte furios din pricina asta. Te aşteaptă imediat în camera lui.

De Wolfe a scos un oftat lung.

– Nu se poate, Gabriel. Trebuie să-l întâlnesc pe arhidiacon în Capitul. Spune-i *sheriff*-ului că dacă vrea să vorbească despre asta, să vină de îndată la catedrală.

Hotărât să nu facă sluj la orice vorbă de-a lui Richard de Revelle, de Wolfe i-a făcut sergentului semn să se dea la o

parte şi, urmat de Thomas, a pornit cu paşi mari spre strada mare şi incintă.

L-a găsit pe John de Alençon aşteptându-l nerăbdător în Capitul, o structură pătrată din lemn aflată lângă Turnul de Miazăzi, în care se ţineau adunările zilnice ale canonilor şi ale clericilor de rang mai mărunt. De-a lungul a trei pereţi se găseau bănci fără spetează, iar lângă cel de-al patrulea se găsea un pupitru de la care se citea un capitol din Evanghelie, motiv pentru care se şi numea capitul. Într-un colţ, o scară din lemn ducea către bibliotecă. Firavul arhidiacon se plimba agitat de colo-colo, măturând podeaua cu sutana. Ochii cenuşii şi faţa uscăţivă îi accentuau înfăţişarea lui ascetică.

– John, ce e cu vestea asta pe care am auzit-o în legătură cu ziua de mâine? Oare când se va sfârşi povestea asta?

De Wolfe s-a lăsat greu pe o bancă şi şi-a ridicat mâinile cu palmele înainte, exasperat parcă şi dorind să se apere.

– Nu am nici un amestec. A mai apărut un templier, de astă dată ţinând cu orice chip să rostească nu ştiu ce adevăr religios. Nu-i pot porunci, aşa că ce ai vrea să fac?

Abătut, de Alençon s-a aşezat pe aceeaşi bancă, alături de coroner.

– Mare păcat că episcopul nu este aici. Asta trebuia să fie răspunderea cuiva cu o autoritate mai mare. Am primit vizita lui Cosimo şi a cavalerilor, care mi-au vorbit despre temerea lor că se pune la cale o mare erezie.

Deodată, s-a auzit un zgomot de uşă trântită, iar în Capitul a intrat Richard de Revelle, cu mantia verde fluturând în vânt şi cu o expresie de mare nervozitate pe faţa lui cu trăsături ascuţite.

– John, te joci cu focul, a început el, fără nici o altă introducere. Am auzit că mâine are să se întâmple un lucru extrem de nechibzuit şi s-ar părea că tu nu eşti defel străin de asta.

De Wolfe a sărit în sus:

– Pentru numele lui Dumnezeu, n-am nici un amestec! A apărut în oraş un fanatic religios şi, nici una, nici două, toată lumea socoteşte că e protejatul meu.

– Aşa ceva nu trebuie să se întâmple! a răcnit *sheriff*-ul. Aceşti trei templieri de vază îmi atârnă de gât ca nişte pietre de moară. Când vor auzi aşa ceva, vor cere ca acel om să fie arestat.

– Măcar ştii despre cine este vorba? s-a stropşit de Wolfe la el. Vrei să-l arestezi, dar habar n-ai cum îl cheamă.

– Cine e? l-a întrebat de Revelle.

– Un templier – sau, mai bine zis, un fost templier. Fără îndoială că a fost dat afară din ordin, a remarcat de Wolfe.

Arhidiaconul, care îl detesta pe *sheriff* în aceeaşi măsură ca şi de Wolfe, n-a rezistat ispitei de a-l pune la punct pentru modul abuziv în care vorbise.

– Iartă-mă, de Revelle, dar ţin să te anunţ că nu ai nici o autoritate în incinta catedralei, ci doar pe drumuri, şi că nu prea înţeleg cum poţi aresta pe cineva doar pentru că ameninţă să ţină o predică pe teme religioase, comiţând sau nu un sacrilegiu. Aceste chestiuni ţin strict de autoritatea Bisericii şi a Curţii de consistoriu.

Richard de Revelle a încercat să tragă spuza pe turta lui.

– Tot ce se poate, stimate arhidiacon, dar dacă scandalul iscat de predica asta eretică dă naştere unor tulburări publice sau chiar unei revolte, care s-ar putea răspândi şi dincolo de incintă, atunci în mod sigur reprezintă o încălcare a păcii regelui şi intră în jurisdicţia mea.

Cei doi bărbaţi care purtau numele de John nu s-au putut abţine şi au schimbat zâmbete cinice auzind aceste vorbe ce veneau din partea unui sprijinitor recunoscut al prinţului ce încerca să-l răstoarne pe rege.

– Mă bucur foarte mult să aud că vrei să aperi pacea suveranului nostru Richard Inimă-de-Leu, *sheriff*-ule, şi o să ţin minte asta, a spus preotul cu glas dulceag.

– Şi atunci nu ai de gând să întreprinzi nimic pentru a împiedica această mârşăvie? a întrebat de Revelle, spumegând.

– Nu putem îngădui nimănui să predice lumii de pe treptele catedralei noastre, a zis arhidiaconul, îndeosebi când se zvoneşte că omul pune la cale o erezie, pesemne aceea a catarilor, deoarece se spune că el vine din acele părţi ale Franţei.

Uşa Capitulului a scârţâit din nou deschizându-se şi, de astă dată, înăuntru a pătruns o întreagă armată. Cei trei cavaleri templieri i-au făcut loc lui Cosimo din Modena, apoi au intrat şi cinci servitori, aşezându-se în ordine în partea din spate a încăperii.

– Zvonurile circulă tare repede în oraşul acesta, a remarcat John de Alençon cu calm, privind grupul de oameni uzi, de pe hainele cărora picura apă, întrucât ploaia de afară se înteţise între timp.

Scundul preot italian a păşit spre mijlocul încăperii şi s-a oprit în faţa arhidiaconului care era cu mult mai înalt decât el şi, gâfâind uşor, a început să vorbească pe un ton piţigăiat.

– Am fost înştiinţat că mai avem de a face cu încă un sacrilegiu! Este de datoria mea să am ştiinţă despre asemenea oameni primejdioşi, îndeosebi dacă vin din Franţa, şi vă spun că acest Bernardus de Blanchefort constituie o ameninţare gravă la adresa Bisericii noastre Mamă. El trebuie luat şi trimis acasă, pentru a i se arăta calea greşită pe care a apucat-o.

– Şi care sunt aceste căi greşite, frate Abate? l-a întrebat arhidiaconul cu gravitate.

Cosimo şi-a plimbat privirea indescifrabilă de la coroner la arhidiacon.

– E vorba de credinţele perverse, nelegiuite şi infame ale acelora din regiunea Albi, Languedoc. Acestea sunt atât de mişeleşti şi de mincinoase încât, chiar dacă nu îi ating deloc pe oamenii educaţi ca noi, dacă ar fi predicate în public, unii cu mintea mai slabă ar putea fi influenţaţi de ele şi le-ar îmbrăţişa.

– Nici nu trebuie să i se îngăduie să deschidă gura, a bubuit Brian de Falaise, aflat la vreun metru depărtare de el.

Gâtul lui ca de taur şi obrajii aspriţi de vânturi se împurpuraseră de furie, iar de Wolfe a bănuit că dacă nu şi-ar fi lăsat spada acasă când plecase spre biserică, acum ar fi vânturat-o prin aer, făcând-o să vâjâie.

– Bine, dar unde este acest blestemat? a întrebat Richard de Revelle. L-a văzut cineva? Cum de-am ajuns să aflăm că se găseşte în Exeter şi că voieşte să facă nebunia asta mâine?

L-a fulgerat cu privirea pe cumnatul său, bănuind că el stârnise această nouă problemă.

John a socotit că un adevăr trunchiat era de preferat negării absolute.

– El m-a oprit pe stradă astăzi, după îngroparea prietenului său, templierul.

– Aceştia nu sunt templieri! s-a răstit la el Brian de Falaise. Dacă ar fi fost descoperiţi, ar fi fost alungaţi din rândurile noastre şi acoperiţi de ruşine, dar au preferat să fugă de noi.

– Aşadar, voi îi căutaţi pe aceşti oameni, nu doar pământuri de vânzare, adevărat? a remarcat de Wolfe, pe un ton acuzator în glas.

Ronald de Ver a intervenit în discuţie:

– Noi căutăm proprietăţi de cumpărat, sigur că da. Dar în călătoria noastră ni s-a spus să îi căutăm şi pe fraţii noştri rătăciţi, despre care se bănuia că vor veni în această parte a Angliei. S-a uitat cu reproş la de Falaise, care a continuat să scoată flăcări pe nas. De Ver a continuat: Prietenul meu, aici de faţă, nu procedează prea bine judecându-i pe amândoi cu atâta asprime. Dacă i-am fi întâlnit în peregrinările noastre, am fi încercat să-i convingem să se întoarcă împreună cu noi, pentru a li se explica în ce greşeală au căzut şi pentru ca apoi să facă toate eforturile de a reveni pe calea cea dreaptă.

Auzind acestea, Godfrey Capra şi Brian de Falaise s-au uitat unul la celălalt, de parcă ar fi fost prima oară când aflau

aşa ceva, însă au dat dovadă de înţelepciune şi şi-au ţinut gura.

Arhidiaconul a intervenit din nou în discuţie, deoarece, în sinea lui, era extrem de îngrijorat – la fel ca şi prietenul său, coronerul – în legătură cu sfârşitul însângerat al lui Gilbert de Ridefort.

– Abate Cosimo, mie nu-mi este deloc limpede ce misiune ai în Devon. Ai venit cumva pentru aceşti doi templieri?

Italianul cu profilul atât de ciudat s-a întors spre arhidiacon, care era mai înalt.

– Îmi pare rău, dar nu pot discuta asemenea chestiuni. După cum bine ştii, sunt nunţiu papal şi, drept urmare, am puterea deplină de a mă purta aşa cum este mai avantajos pentru Sfântul Scaun. Dar îţi pot spune totuşi că sunt însărcinat să împiedic orice erezie, oriunde ar apărea ea.

După ce i s-a spus în acest fel să-şi vadă de propriile treburi, John de Alençon s-a uitat lung şi încruntat la de Revelle.

– *Sheriff*-ule, ce se poate face? Cu toate că ţi-am declarat mai devreme că incinta catedralei este în afara jurisdicţiei tale, îţi înţeleg temerea că s-ar putea să se petreacă unele tulburări. Deja unii dintre preoţii şi călugării mei au venit la mine să îi lămuresc în legătură cu zvonurile care s-au răspândit.

Cu un gest dramatic, Richard şi-a aruncat mantia peste un umăr.

– Îl voi aresta pe acest om de îndată ce-şi arată faţa pe-aici. Iar după asta voi găsi şi o acuzaţie potrivită.

În ciuda unei căutături îngheţate din partea lui Roland de Ver, Brian de Falaise i s-a adresat lui de Revelle cu glas apăsat:

– Lasă-ne pe noi să ne ocupăm de el! Nu avem nevoie de pretexte legale, fiindcă e un membru renegat al ordinului nostru şi, prin urmare, trebuie să se supună disciplinei noastre. Aşa cum spune conducătorul nostru, trebuie să-l trimitem la Noul Templu pentru a-l aduce pe drumul îndreptării.

De Wolfe s-a întrebat dacă acea „îndreptare“ presupunea smulgerea braţului din umăr într-o cameră de tortură, însă n-a mai apucat să spună ceva, pentru că preotul din Modena a intervenit în ceartă:

– Important este ca acestui om care tulbură apele să nu i se îngăduie să deschidă gura în public, a şuierat el. În doar cinci minute petrecute în faţa unor oameni proşti, dar impresionabili, ar putea declanşa ceva ce ar face un rău inimaginabil Sfintei Biserici. Nu-mi pasă dacă *sheriff*-ul îl spânzură ori dacă templierii în duc cu forţa la Londra, atâta vreme cât nu este lăsat în libertate, căci ar putea oricând să înceapă să răspândească ideile lui eretice. Cu o faţă care, brusc, i-a amintit lui de Wolfe de un şarpe, preotul i-a aruncat o privire otrăvită şi i-a spus direct: Te fac în parte răspunzător pentru această situaţie. Pari a fi foarte legat de aceşti doi oameni – sper că nu ai înclinaţii către asemenea idei nebuneşti.

S-a uitat peste umăr, către uşă, locul unde, cu un aer ameninţător, cei doi însoţitori ai săi păreau să păzească uşa.

– Vreau să am oamenii mei în incinta catedralei mâine, ca măsură de siguranţă în cazul în care ceilalţi nu-şi fac datoria.

Spunând acestea, şi-a tras pe cap gluga ascuţită a rasei lui negre, s-a apropiat grăbit de oamenii lui şi a ieşit însoţit de ei, dispărând în noapte.

După aceea, templierii, arhidiaconul şi *sheriff*-ul s-au întors cu toţii către coroner.

– Ia spune, John, unde e omul? s-a răstit de Revelle. S-ar părea că ştii mai totul despre el. În fapt, avem doar cuvântul tău că el există!

– Bernardus de Blanchefort există, fii liniştit, aşa cum a existat şi de Ridefort, a mârâit Brian de Falaise. I-am văzut pe amândoi în Outremer – şi atunci erau ciudaţi. De Ridefort avea ciudăţenia în sânge, iar blestematul ăla de unchi al lui a şi dovedit-o!

John de Alençon a ridicat o mână de parcă ar fi înălţat o rugă.

– John, ştii cumva unde se află acum?

– N-am idee unde este, a spus coronerul, ceea ce era aproape adevărat. Cred că e tot în oraş, pentru că porţile sunt închise, deşi s-ar putea să fi plecat de când l-am văzut eu, în cursul după-amiezii.

De Wolfe s-a simţit cu conştiinţa împăcată, socotind că nu minţise de-a dreptul, pentru că, de fapt, nu ştia cu precizie unde se afla Bernardus în acele momente, deoarece, imediat ce aflase că va trebui să se ducă în Capitul ca să încaseze o papară straşnică din cauza fugarului, îl prinsese pe Gwyn în camera gărzii de la castel şi îl trimisese la Hanul Sarazinul pentru a-l scoate pe templier de acolo şi a-l ascunde în altă parte până dimineaţă.

Unul dintre sergenţii templierilor a făcut câţiva paşi în faţă şi i-a şoptit ceva lui Roland de Ver. Cavalerul a dat aprobator din cap şi s-a tras gânditor de urechea dreaptă.

– Este inutil să pornim în căutarea lui de Blanchefort în această noapte. Eu nu l-am văzut niciodată, iar fraţii mei de faţă îl cunosc doar din vedere, aşa că dimineaţă vor ieşi pe străzile din jurul catedralei ca să dea de el.

De Ver şi-a strâns mai bine mantia albă cu crucea roşie în jurul trupului, pregătindu-se de plecare.

– Indiferent ce-ar fi, acestui om nu trebuie să i se îngăduie să urce treptele catedralei, ca să nu mai vorbim că nu trebuie lăsat să rostească nici „Bună dimineaţa“, a zis el.

Întorcându-se apoi pe călcâie, a ieşit din încăpere cu un aer trist, urmat de *sheriff,* apoi de ceilalţi cavaleri ai lui Hristos, şi de sergenţii acestora.

Cei doi John au rămas faţă în faţă, urmăriţi de Thomas, care, lângă pupitrul de citit, părea copleşit de emoţie.

– John, ai un mare talent să te vâri în tot soiul de situaţii disperate, a zis arhidiaconul, făcându-i un semn din ochi, cu toate că lucrurile erau destul de grave. În urmă cu câteva luni a fost uciderea acelui bijutier, apoi afacerea aceea cu prinţul

John. Iar acum ne aduci eretici în oraş şi în catedrală. La ce ne mai putem aştepta?

De Wolfe i-a adresat vechiului său prieten unul dintre zâmbetele sale pe care le împărţea cu zgârcenie:

– Născocesc eu ceva, nu-ţi fie teamă!

CAPITOLUL TREISPREZECE

În care Crowner John joacă o farsă

Slujbele de dimineaţă şi cea mare s-au ţinut în balconul catedralei, începând cu ora nouă. Primele trei slujbe au fost de fapt scurte rugăciuni, în principal intonarea unor psalmi. De obicei, după ce slujba principală a zilei se încheia, clericii, care participaseră deja la slujba de la primele ore ale zilei, iar apoi la adunarea din Capitul care se ţinea la ora şapte, erau mai mult decât dornici să mănânce în jurul orei unsprezece.

Însă în acea dimineaţă de duminică, nici măcar ghioraiturile nu reuşiseră să-i îndepărteze pe mulţi dintre canonici, vicari, secundari şi corişti de faţada dinspre apus a catedralei, atraşi acolo de zvonurile care circulaseră încă din ziua dinainte. Perspectiva unei abateri de la şirul nesfârşit şi plictisitor de slujbe, aceleaşi şi aceleaşi chipuri şi aceeaşi privelişte a oraşului episcopal în miezul oraşului mare, făcuse ca acolo să se strângă o mulţime de oameni, numărul clericilor fiind dublat şi de sosirea a zeci de cetăţeni.

Oamenii erau dominaţi de curiozitate, nu neapărat de dorinţa de a se mai lumina la minte, deşi unii dintre oamenii mai în vârstă, atât laici, cât şi clerici, erau indignaţi sau iritaţi de faptul că cineva ar fi avut îndrăzneala sfruntată de a încerca să propovăduiască erezii chiar de pe treptele catedralei.

Clericii îmbrăcaţi cu robe negre ieşeau unul după altul pe uşă în soarele palid – pentru că, în sfârşit, ploaia contenise –,

dar se vedeau siliţi să încetinească din cauza mulţimii adunate în jurul laturii de apus a uriaşei clădiri. Unii, a căror dorinţă de a mânca era mai mare decât aceea de a asista la un eveniment ce se anunţa dramatic, s-au îndreptat alene către locuinţele lor, hotărâţi să meargă acasă dacă nu se întâmpla nimic interesant până ajungeau la marginea incintei. Mulţi alţii însă forfoteau lângă trepte, flecărind şi privind în jur, doar, doar vor reuşi să-l zărească pe renegatul ce promisese că va dezvălui o taină înfricoşătoare.

În mijlocul acelei mulţimi în continuă viermuială, se găseau şi câteva stânci de neclintit, sub chipul santinelelor hotărâte să împiedice orice manifestare împotriva Credinţei. Cei trei templieri şi sergenţii lor erau aşezaţi la intervale egale de-a lungul clădirii, foarte aproape de trepte. În centru stătea abatele Cosimo, flancat îndeaproape de brutele lui mute, care priveau în jur cu o ostilitate bănuitoare. Ceva mai în spate, într-un arc la marginea spaţiului deschis din faţa laturii de apus a catedralei, stătea *sheriff*-ul, împreună cu Ralph Morin, conetabilul castelului şi vreo şase oşteni sub comanda Sergentului Gabriel.

Arhidiaconul John de Alençon stătea cu coronerul în apropierea portiţei cu grilaj din uşa centrală închisă ce dădea spre navă, dar nici unul dintre secunzii lui John de Wolfe nu se afla cu el.

Câte un val de speranţă răzbătea prin mulţime când cineva vedea ori îşi închipuia că observă pe cineva străin apărând în incinta catedralei. În câteva rânduri, s-au auzit murmure care, după ce au crescut în intensitate, s-au stins, iar în asemenea momente se putea observa cum apărătorii adevărului se foiesc neliniştiţi şi încordaţi, gata să intervină.

– L-ai văzut pe acest de Blanchefort seara trecută, ca să-l descurajezi? l-a întrebat arhidiaconul, imediat ce rumoarea provocată de o nouă falsă alarmă s-a stins.

– În afară de acea primă întâlnire, n-am mai dat ochii cu el, a spus de Wolfe cu sinceritate, deoarece îl folosise pe Gwyn ca intermediar. Dacă are minte, va evita ambuscada

asta, dacă nu cumva ţine să împărtăşească soarta prietenului său.

Brusc, la capătul îndepărtat al catedralei, către colţul ce dădea spre Canon's Row, s-a creat agitaţie şi gălăgie. Oamenii au întors capetele, au arătat cu degetele, iar murmurele şi hărmălaia i-a făcut pe câţiva dintre oştenii lui Gabriel să-şi croiască drum prin mulţime. Însă unul dintre slujitorii preotului italian le-a luat-o înainte, precum şi sergentul lui Brian de Falaise, urmat îndeaproape chiar de cavalerul templier. Ei s-au apropiat de cineva care dăduse colţul clădirii dinspre latura de miazănoapte, aţinându-se aproape de zid până a ajuns la marginea celor şase trepte lungi care se întindeau mai jos de cele trei uşi mari. Odată pornită, mişcarea, oamenii, ca un val, s-au repezit înainte, sentinelele împingând şi zbătându-se să ajungă în primul rând.

Arhidiaconul a întins gâtul subţire ca să vadă mai bine şi a dat să înainteze şi el, însă John de Wolfe, cu un zâmbet abia schiţat pe faţa lui serioasă, a rămas locului. Primul care l-a ajuns din urmă pe nou-venit a fost omul lui Cosimo, care l-a prins pe bărbat şi l-a făcut să se răsucească. Acesta purta o pălărie cu boruri largi, trasă peste faţă, o mantie lungă şi cenuşie cu glugă, pliată în aşa fel încât să-i acopere gâtul şi o parte din chip. Era vorba de un bărbat masiv, înalt şi lat în spate.

De Falaise a fost al doilea care l-a ajuns şi, cu un strigăt triumfător, l-a înşfăcat de braţ. În aceeaşi clipă, *sheriff*-ul şi Cosimo s-au desprins din mulţime şi au alcătuit un mic cerc în mijlocul mulţimii de clerici şi orăşeni.

– Se pare că l-au prins, aşa că, Slavă Cerului, nu va mai apuca să-şi rostească predica diavolească! a exclamat arhidiaconul, însă coronerul a rămas impasibil, convins că nimeni nu va face vreo încercare de a vorbi cu păcat în public. S-a uitat cum bărbatul urmărit s-a smuls furios din strânsoarea câtorva care încercau să-l reţină strigând în acelaşi timp: „Ereticule!" ori „Antihristule!"

O clipă mai târziu, cineva i-a smuls pălăria de pe cap, după care mantia i s-a desfăcut, ceea ce l-a făcut pe om să răcnească plin de supărare:

– Daţi-vă jos de pe mine, fir-aţi voi blestemaţi! Ce, nu mai poate omul să iasă la o plimbare duminica fără să fie atacat?

Părul roşcat, răvăşit ca o căpiţă de fân în furtună, mustaţa uriaşă, au dovedit că presupusul eretic era de fapt Gwyn de Polruan, care se străduia din răsputeri să nu hohotească de râs văzând necazul celor care încercaseră să-l captureze.

– Cine naiba eşti? a răcnit de Falaise, care nu-l mai văzuse până atunci pe ofiţerul coronerului. Străduindu-se şi ei să rămână serioşi, Ralph Morin şi Gabriel i-au explicat cine era omul. Cu toate că nici ei nu-l recunoscuseră până în acel moment pe Gwyn, Morin şi Gabriel şi-au dat seama pe dată cine pusese la cale acea farsă. Şi *sheriff*-ul a înţeles cine era instigatorul, dar asta nu l-a amuzat câtuşi de puţin.

– Nătăfleţ mare ce eşti! Ce te-a apucat? s-a răstit el la bărbatul din Cornwall.

De Wolfe a simţit că sosise momentul să sară în ajutorul omului său, aşa că şi-a croit drum până a ajuns lângă el.

– A, Gwyn, bine că ai apărut şi tu, a zis el cu voce puternică. Ca de obicei, iar ai întârziat.

Abatele Cosimo şi Roland de Ver au vrut să ştie ce se petrecea, deoarece amândoi şi-au dat seama că omul reţinut nu era nicidecum Bernardus de Blanchefort.

– Omul ăsta şi-a bătut joc de noi! s-a oţărât Richard de Revelle.

Coronerul l-a fixat cu o privire rece.

– De când îi este interzis unui cetăţean să se plimbe liniştit prin incinta catedralei, *sheriff*-ule?

Richard de Revelle s-a uitat chiorâş la cumnatul său.

– John, nu mai face pe nevinovatul cu mine. De când a început bruta asta de ofiţer al tău să poarte pălării de pelerin şi mantie cenuşie? Îmbrăcămintea lui obişnuită e mantia aceea zdrenţuită, din piele, şi un sac în jurul capului.

– Atunci ar trebui să ne arătăm încântaţi că a început să aibă gusturi mai alese, i-a replicat John cu sarcasm.

Mulţimea a simţit că distracţia se încheiase şi că de-acum nu mai avea să apară nici un eretic. Cosimo era însă bănuitor

şi a continuat să privească în jur, întorcându-şi capul cu mişcări bruşte, ciudate.

– Asta n-ar putea fi vreo farsă, o diversiune ca să-i îngăduie lui de Blanchefort să se strecoare pe lângă noi? a şuierat el către Roland de Ver. I-a înghiontit cu putere în coaste pe cei doi slujitori ai săi, ca să se ducă în grabă spre capetele faţadei de Apus, ca să fie cu ochii pe orice necunoscut, însă eforturile acestora s-au dovedit zadarnice.

– Hai, Gwyn, mai avem treabă, a spus de Wolfe pe un ton apăsat, făcându-i cu ochiul lui Ralph Morin.

Cei doi s-au îndepărtat, lăsându-i pe templieri să se uite cu ochi bănuitori după ei şi pe *sheriff* exasperat, încercând din nou să aibă o discuţie cu arhidiaconul, care abia de reuşea să-şi ascundă un zâmbet de uşurare pentru că preceptele iubitei lui Biserici nu fusese pusă la îndoială de nimeni în acea zi.

**

Ajuns în faţa casei sale din Martin's Lane, de Wolfe şi-a recuperat pălăria şi mantia de la Gwyn şi l-a întrebat de Thomas de Peyne.

– Au plecat aşa cum am vorbit?

Încă încântat de rolul jucat de el în farsa pe care o puseseră împreună în scenă, Gwyn a dat afirmativ din cap.

– Imediat ce s-a crăpat de zori, Thomas l-a luat pe templier de la Sarazin şi a plecat cu el pe Poarta de Miazănoapte. Oricât de încet ar merge mârţoaga aia a piticului, tot cred că au trecut deja de Crediton.

– În ce loc îi vom întâlni marţea ce vine?

Gânditor, Gwyn s-a tras de un capăt al mustăţii.

– Are să fie greu dacă suntem cu toţi ceilalţi. I-am zis lui Thomas să-l ascundă pe de Blanchefort undeva departe de Bidefort, iar apoi să ne întâlnim lângă pod la amiază. Cred că până la acea vreme o să ajungem la pod.

După ce Gwyn s-a dus la treburile lui, de Wolfe a intrat în casă, unde a mâncat în tăcere cu Matilda. Ea s-a interesat în puţine vorbe dacă ereticul apăruse, iar el i-a răspuns, la fel de scurt, că nu apăruse nici picior de Bernardus de Blanchefort.

Nu a adus vorba de mascarada răutăcioasă jucată de Gwyn, fiindcă nu voia să-i dea nevestei sale un nou prilej de a-l face cu ou şi cu oţet.

Simon a apărut în sală cu o carafă din vinul care începuse să-i placă Matildei mai mult decât peştele sărat, napii şi varza pe care Mary le aducea de la bucătărie. De Wolfe a urmărit-o fără să se ferească pe nevasta sa cum a băut o cană de Poitou roşu, iar apoi cum a umplut-o din nou. De la Anul Nou, când păţise ruşinea cu fratele ei, care se amestecase în rebeliunea neizbutită împotriva regelui, observase că Matilda îşi căuta alinarea nu doar în rugăciuni şi credinţă, ci şi în plosca de vin.

După ce au terminat întristătoarea masă, ea a strigat-o pe Lucille, care a ajutat-o să urce în solariu ca să stea întinsă pe pat până la ora următorului ei pelerinaj la biserica St Olave.

John a profitat de acest prilej ca să se ducă în Idle Lane, unde s-a dus şi el în pat – în cămăruţa Nestei, de la catul hanului Bush. Au făcut amor cu multă însufleţire, şi nu doar o dată, după care au rămas unul lângă celălalt, John ţinându-şi braţul petrecut pe după umărul ei, într-o plăcută stare de oboseală. După ce bătăile inimii i-au revenit la normal, John a privit alene către bârnele neprelucrate ale podului, urmărind din ochi împletitura de nuiele de răchită de culoare cafenie care sprijinea stratul gros de paie ce alcătuia acoperişul. I-a descris apoi scena petrecută în cursul dimineţii în incinta catedralei, iar Nesta a vrut să ştie de ce îşi călcase pe inimă ca să-l ajute pe de Blanchefort.

– Ca şi de Ridefort, omul acela a fost cruciat şi cavaler templier, iar pe templieri i-am admirat mereu pentru curajul şi priceperea în luptă, i-a explicat el Nestei.

– Voi, bătrânii soldaţi, întotdeauna vă luaţi apărarea unul altuia, nu? a zis ea, pe un ton uşor critic. El a pişcat-o uşor de pântec cu mâna liberă, iar ea s-a zbătut în joacă pe sub velinţa din blănuri de oaie.

– Nu e numai asta, a spus el, dar îi promisesem lui Gilbert că-i ajut pe amândoi să scape – şi, cum mă simt oarecum răspunzător de moartea lui, trebuie să-mi ţin cuvântul dat.

Ea s-a întors spre el şi l-a sărutat pe gât.

– Nu tu l-ai ucis, John. Altcineva a mânuit bâta şi sulița. Ai idee cine ar fi putut face asta?

Privirea coronerului a căzut pe scândurile grosolane care împărțeau podul pentru a crea acea cameră din colț. Cu toate că nu oferea cine știe ce confort, avusese parte de mai multe bucurii în acest locşor decât oriunde pe acest pământ. A alungat gândul acela şi i-a răspuns la întrebare.

– Doar unul dintre templieri ori scutierul vreunuia – cu toate că aş prefera s-o fi făcut şarpele acela de abate sau oamenii lui. Acum nu mai am nici o şansă să descopăr cine l-a ucis, a adăugat el cu părere de rău. Sperasem să mă slujesc de Bernardus ca de o momeală ca să-l atrag pe ucigaş să mai facă o încercare, dar în centrul oraşului Exeter ar fi aproape imposibil. A trebuit să-l scot din oraş ca să rămână în viață.

Proprietăreasa hanului s-a strâns mai aproape în scobitura făcută de brațul lui John şi s-a uitat la profilul ferm al feței sale lungi.

– Şi cum vrei să-l scoți din țară, ia spune?

– Thomas s-a dus înainte cu el, iar eu voi încerca să găsesc un vas la Bideford ori în apropiere, care să-l ducă în Ţara Galilor ori Irlanda.

– Dar dacă e văzut de vreunul dintre cei care îl vânează?

– Trebuie să-i țin departe unii de alții, dar hăitaşii nu l-au văzut niciodată decât ca templier, cu barbă şi mustăți, de aceea sper că nu-l va recunoaşte nimeni.

– Nu-i găseai mai curând vreo corabie din porturile apropiate – cum ar fi Topsham ori Brixham?

Pesemne că mintea îi era prea toropită de senzația plăcută oferită de patul cald şi de trupul gol al femeii, pentru că în acel moment de neatenție a făcut o gafă de neiertat.

– Mă gândisem şi la asta. Poate că Thorgils Barcagiul din Dawlish l-ar fi luat la bord, dar el nu merge decât în Franța, iar acela este ultimul loc de pe pământ unde Bernardus ar vrea să ajungă.

A simțit-o pe Nesta crispându-se lângă el. Cu toate că în ianuarie, la vremea luptei sale eroice şi necugetate de pe terenul de turnir, Nesta şi Hilda, soața lui Thorgils, stătuseră

alături din grijă față de viața lui, ele încă se socoteau rivale la afecțiunea și trupul lui. Adevărat, Nesta era încredințată că avea întâietate în ceea ce privea atenția pe care el le-o acorda, dar știa prea bine că blonda mlădioasă ca o trestie îl putea seduce cât ai clipi, oricând i s-ar fi oferit prilejul, iar ea nu reușise să-și controleze sentimentul de gelozie care a izbucnit în sufletul ei când a auzit numele satului Dawlish.

De Wolfe s-a blestemat în sinea sa pentru lipsa de sensibilitate și a tras-o pe Nesta mai aproape, de parcă ar fi vrut să o facă una cu el, dar ea a rămas inertă și distantă. Ca un făcut, împotriva voinței lui, în minte i s-a insinuat șerpește imaginea Hildei. Nu mai vorbise cu ea din ziua când își rupsese piciorul și nu mai făcuse amor cu ea de după Slujba de Crăciun, însă acum imaginea trupului ei suplu și a chipului frumos i s-au strecurat nechemate în minte. O cunoștea pe Hilda de când era copilă și se iubiseră uneori de pe vremea când ea avea cincisprezece ani, dar cum era fiica unuia dintre arendașii manoriali ai tatălui său, nu i-ar fi putut deveni nicicând soție.

Cu un geamăt de frustrare, a strâns puternic din pleoape ca să alunge acea imagine și s-a rostogolit pe o parte, prinzând-o pe Nesta într-o strângere aproape violentă. Aproape disperat, i-a sărutat ochii, gâtul și gura și a simțit-o topindu-se lângă el, răspunzându-i la săruturi cu o dăruire care l-a asigurat pe John că bătălia din acele momente fusese câștigată.

Erau prea moleșiți ca să mai facă din nou amor, de aceea au rămas multă vreme doar îmbrățișați, fără să-și vorbească; John minunându-se de senzația pe care o încerca atingând-o pe buze, sâni, pântec și picioare. În străduința de a alunga imaginea persistentă a Hildei, s-a silit să se gândească la Matilda și, în felul în care mintea rătăcește pe tărâmul visării după o partidă de amor, John și-a amintit de zilele de început ale căsătoriei lui, din urmă cu șaisprezece ani. Fusese o căsătorie lipsită de dragoste, pusă la cale de tatăl său, care a văzut doar avantajele care rezultau din faptul că fiul său intra în bogata familie de Revelle. Matildei nu-i făcuse deloc plăcere să-și îndeplinească obligațiile nupțiale, astfel că relațiile lor la

vreme de noapte se răciseră treptat, mai ales că de Wolfe îşi petrecea zece luni pe an în vreo campanie războinică.

De un an sau doi, de când renunţase la meseria de războinic, coabitarea lor silită nu adusese o deşteptare a pasiunii unuia pentru celălalt. Cu ochii minţii, a revăzut-o la masa de prânz din acea zi, când ea băuse vin de parcă ar fi fost bere, şi şi-a amintit că ultima oară încercase să facă amor cu ea în urmă cu multe luni, când ea se îmbătase. Episodul se dovedise un eşec jalnic şi se încheiase cu acuzaţiile ei şi cu hotărârea lui John de a nu mai repeta vreodată o asemenea tentativă.

Acum, după ce Nesta îşi revenise din proasta dispoziţie de mai devreme, curiozitatea ei înnăscută a reînviat şi l-a întrebat despre amestecul templierilor în misiunea din ziua următoare spre Lundy.

– Pretextul invocat de ei este că doresc să pună la încercare voinţa lui William de Marisco de a împiedica membrii ordinului de a pune piciorul pe insulă, i-a explicat John. Dar eu bănuiesc că nu au încredere în mine în ceea ce-l priveşte pe de Blanchefort şi de aceea vor să mă ţină tot timpul sub observaţie.

– Şi au dreptate, hoţomanule! l-a sâcâit ea. Dar tu crezi că există vreo speranţă de a-l îmblânzi pe acest stăpân al insulei Lundy?

De Wolfe s-a uitat în tavan şi, cu o strâmbătură, a zis:

– Aproape nici o speranţă, din câte ştiu eu despre el. Nici nu încape îndoială că pe insulă găzduieşte un cuib de piraţi, dar nu aş putea spune dacă oamenii de pe vreunul dintre vasele lui au ucis mai tot echipajul corăbioarei care a naufragiat în apropiere de Ilfracombe.

– Ce l-a făcut pe scumpul nostru *sheriff* să fie de acord cu expediţia asta? De obicei, nu-i place să-şi rişte viaţa.

– Îi respectă peste măsură pe templieri, nu ştiu din ce motiv. Îşi închipuie probabil că, gudurându-se pe lângă dânşii, îşi va realiza ambiţiile. Se ştie că templierii au o putere de neînchipuit în toate ţările. Până şi regele Richard le ţine partea, de aceea pesemne că de Revelle speră că, oferindu-le

ajutor, va intra în grațiile regelui după fapta lui mârșavă de Anul Nou.

Ea și-a strecurat palma până pe stomacul lui și a descris cercuțe cu degetele.

– Iar tu, John, de ce te amesteci? Mi se pare că e o expediție primejdioasă și, după mine, nu cere prezența coronerului.

– Ba o cere, să știi. Există acea epavă, care îmi cade mie în sarcină, și am avut și un mort, dar și o mărturie clară privind felul în care a fost ucis restul echipajului. Asta sigur ține de răspunderile mele.

John și-a tras brațul de sub umerii Nestei, pentru că începuseră să-i amorțească degetele, și și-a continuat explicația.

– Cu toate că nu am avut timp să-i înștiințez pe judecătorii regelui și să capăt răspuns, oricărui coroner i se poate trimite o însărcinare specială din partea Justițiarului Suprem sau a judecătorilor regelui pentru a rezolva aproape orice aspect al legii și administrației. Sunt sigur că dacă ar fi avut știre de reapariția pirateriei în Marea Severn și că insula Lundy ar putea găzdui un cuib de pirați, *Curia Regis* ar fi cerut să se întreprindă o acțiune de felul celei în care pornim noi mâine.

– Ce este *Curia Regis* asta de care vorbești? a întrebat Nesta cu glas somnoros.

– Curtea regelui – nobilii care îi dau sfaturi. Acum, când se află în Franța, țara este condusă practic de Cancelar și de Justițiarul Suprem, dar mai toți baronii și episcopii au ceva de spus în ceea ce privește mersul lucrurilor.

Nesta ațipise deja și curând, cu capul lipit de al ei, John a adormit alături de ea.

A doua zi dimineață, când a mers călare până la castelul Rougemont și a văzut pregătirile ce se făceau pentru expediția spre nordul comitatului, John de Wolfe a retrăit o parte din emoțiile anilor de tinerețe. Trecând călare pe Odin pe poarta castelului, către curtea interioară, a văzut mai bine de douăzeci de ostași în armuri strunindu-și caii și a simțit un val de căldură anticipând bătălia. Mirosul atâtor cai și clinchetele scoase de harnașamente, scuturi și spade i-au trezit amintiri nostalgice din numeroasele campanii la care participase.

I-a urmărit apoi pe Ralph Morin şi pe Sergentul Gabriel, care şi-au aranjat oamenii înarmaţi într-o coloană de marş. Cu toţii erau în costumaţie de luptă, cu cămăşi de zale şi apărătoare pentru gât şi coifuri rotunde ca nişte lighenaşe, cu apărători lungi pentru nas. Fiecare om avea pe piept câte o placă dreptunghiulară de fier atârnată de gât cu nişte curele de piele, ca să îi apere inima în cazul unei împunsături de lance, şi fiecare avea câte un scut lung şi oval prins de oblâncul şeii. Cum stăteau călare pe cai pentru o călătorie lungă, nu aveau lănci sau suliţe, la fel ca soldaţii pedeştri, în schimb, fiecare era înarmat cu câte o spadă grea sau o secure de luptă.

Cei trei cavaleri templieri stăteau deoparte faţă de restul soldaţilor; încă nu încălecaseră, dar arătau splendid cu armurile lor, alcătuite din cămăşi de zale despicate în faţă şi în spate pentru a putea sta în şa, şi apărători de gât sclipitoare din metal, care le atârnau de marginea coifurilor. Fiecare era înarmat cu câte o spadă uriaşă ce atârna de banduliera de piele, iar peste armuri purtau surcotele albe ori negre, cu crucea mare de culoare roşie a ordinului pe piept. Sergenţii lor aşteptau cu un aer vigilent, alcătuind un grup în spatele lor, ţinând frâiele cailor de luptă. Toţi aveau surcote cafenii peste armuri, fiind înarmaţi cu securi de luptă sau ghioage ghintuite care le atârnau de şei.

Sheriff-ul se plimba ţanţoş de colo-colo, prin faţa tuturor, iar un grăjdar i-a ţinut calul cât el a inspectat şirul de ostaşi înarmaţi, spre iritarea prost ascunsă a lui Ralph Morin. De Revelle era dichisit cu o armură din zale imaculată care, spre deosebire de cea purtată de de Wolfe ori de templieri, nu avea nici o zgârietură, lovitură ori îndoitură, semne ale vreunei participări la o luptă. Peste aceasta, avea o surcotă albă, pe care era brodat blazonul său, un grifon roşu, care apărea şi pe scutul său, după noua modă, care cerea ca însemnele familiei să fie la vedere. Coronerul şi-a mânat calul spre baza curtinei de la curtea interioară, unde Gwyn stătea fără să atragă atenţia, ţinându-şi de frâu iapa cafenie, impresionant de mare. Era îmbrăcat cu bine-cunoscutul pieptar gros din piele fiartă şi făcuse un gest simbolic pentru şansa de a participa la vreo

luptă punându-şi pe cap un coif din piele, care avea câteva plăci metalice fixate pe creştet şi peste urechi. Se uita cu mare dispreţ către *sheriff*-ul de Revelle, care se foia fără rost prin faţa ostaşilor.

– Ai zice că-i gata să ia cu asediu Ierusalimul! Mă-ntreb dacă ştie de care capăt trebuie să ţină spada în mână! a bombănit el cu scârbă.

Cu toate că nu era nicidecum un admirator al şerifului, coronerul a simţit că se cuvenea să i se acorde o oarecare cinste.

– Nu te ai zborşi atâta la el, omule, doar a fost o dată în campanie în Irlanda, vreme de vreun an.

– Ştiu, în tovărăşia prinţului John. Ne-ar fi greu să aflăm care dintre ei a stricat treburile pe acolo.

Era adevărat că, în 1185, regele Henric îi încredinţase fiului său mai mic răspunderea de a supune Irlanda, campanie încheiată cu rezultate catastrofale din cauza incompetenţei prinţului – în acea perioadă devenise şi de Revelle unul dintre simpatizanţii săi.

În curtea interioară s-a mai iscat puţină agitaţie când Morin şi *sheriff*-ul au suit în şa, urmaţi de cavalerii templieri. Gwyn s-a suit pe iapa lui şi a întors-o ca să ajungă alături de stăpânul său.

– Cu atâta greutate de fiare pe noi, caii abia o să se mişte, a mormăit el. Trebuia să trimitem armurile şi restul înainte cu nişte căruţe sau pe cai de povară.

John l-a aprobat, dar a bănuit că *sheriff*-ul voia să facă o impresie cât mai bună asupra cetăţenilor, dar şi a notabilităţilor oraşului Exeter şi asupra oaspeţilor templieri. Ca şi Gwyn, coronerul nu-şi pusese cămaşa de zale, ci doar un pieptar de piele cu platoşă la umăr şi un coif rotund, care îi atârna la şa.

Jucând rolul marelui conducător, *sheriff*-ul şi-a postat calul foarte vioi în fruntea coloanei, conetabilul castelului urmându-l îndeaproape. Au pornit către poartă când, brusc, de Revelle a ridicat un braţ în aer şi le-a făcut tuturor semn să se oprească. Pe sub poarta metalică cu ţepuşe, ridicată în acel

moment, au apărut alţi trei călăreţi, iar cornerul a scăpat un blestem când l-a văzut pe cel care îi conducea.

– Ce Sfânta Fecioară caută şi ăsta aici, Gwyn?

Uriaşul s-a uitat chiorâş la abatele Cosimo şi la cei doi slujitori ai săi care au trecut de intrarea pietruită, pe care copitele cailor au scos zgomot mare, pătrunzând pe terenul mai moale al curţii interioare. De Wolfe l-a îmboldit cu călcâiele pe Odin, ca să mai înainteze câţiva paşi şi să poată auzi ce discuta noul venit cu *sheriff*-ul.

– M-am gândit că ar fi interesant să vizitez partea de miazănoapte a ţinutului, a explicat Cosimo, cu glasul său subţire şi strident. N-am mai fost în Anglia până acum şi aş dori să văd cât mai multe lucruri. Pe de altă parte, cum nu vorbesc engleza, mi-ar fi mai plăcut să rămân cât mai multă vreme alături de oameni care vorbesc normanda.

Auzind această explicaţie destul de neconvingătoare, din spatele *sheriff*-ului Ralph Morin a zis:

– Bine, dar dacă dăm peste piraţi ori dacă stăpânul Insulei Lundy se opune voinţei noastre, s-ar putea să avem parte de o bătălie.

Buzele subţiri ale abatelui s-au ridicat uşor.

– Nu te teme, sir, mă voi feri cât mai mult de asemenea aventuri.

Deoarece trimisul papal făcuse cunoscut tuturor că se bucura de autoritatea nelimitată a Vaticanului, de care se putea sluji pentru a obţine orice dorea, *sheriff*-ul s-a înclinat în faţa vrerii lui şi l-a invitat să se alăture cavalcadei. John ştia prea bine că de Revelle era în cârdăşie cu episcopul Marshal – alt om credincios prinţului – şi n-ar fi putut refuza un cleric de rang înalt. De asemenea, John bănuia că, la fel ca pe templieri, pe italian îl interesa mai curând posibilitatea, indiferent cât de mică, de a da de ereticul dispărut în nordul comitatului, decât de a vedea peisajele din Devon. De asemenea, din privirile suspicioase pe care i le aruncau toţi străinii de oraş, John şi-a dat seama că încă era bănuit de legături cu de Blanchefort – mai ales după scena comică jucată cu o zi în urmă de Gwyn în faţa catedralei. A socotit că ceilalţi îl bănuiau că ar şti unde

se află fostul templier, ba chiar că l-ar fi ascuns undeva – lucru adevărat, desigur.

Coloana s-a pus din nou în mişcare, iar trioul papal s-a aşezat între oşteni şi cei şase templieri, care formau ariergarda, asta până când coronerul şi ofiţerul său s-au alipit la coada coloanei. Au ieşit din castel şi au pornit pe strada mare, împrăştiind copiii, câinii şi puţinii cerşetori din calea lor, după care au ieşit din oraş. Majoritatea orăşenilor s-au oprit din treabă sau din târguieli ca să se uite curioşi la acea coloană de bărbaţi înarmaţi, deoarece, în acele vremuri de pace relativă, era neobişnuit să vadă atât de mulţi soldaţi şi cavaleri între zidurile oraşului Exeter. În lumina dimineţii, au trecut în tropot de copite pe sub arcul Porţii de Miazănoapte şi s-au aşternut la drumul de patruzeci de mile până la Bideford.

**

Cu toate că un herald ori un mesager al regelui putea străbate chiar cincizeci sau şaizeci de mile într-o zi, distanţa pe care călăreţii fără poveri asupra lor o parcurgeau de obicei era de aproximativ treizeci de mile, astfel că puteau spera să ajungă abia a doua zi la prânz în Bideford, un orăşel aflat pe malurile râului Torridge. Şi-au petrecut noaptea la un conac din apropiere de Great Torrington, unde soldaţii au dormit în două hambare ale unui mic conac manorial aparţinând lordului local, Walter FitzGamelin. Ca nişte oameni obişnuiţi cu condiţiile unor asemenea campanii, templierii, de Wolfe, Gwyn şi Ralph Morin s-au arătat mulţumiţi să doarmă în fân, la fel ca sinistrii slujitori ai abatelui, însă italianul şi Richard de Revelle s-au bucurat de ospitalitatea, oferită cam cu strângere de inimă de FitzGamelin în sala mare a casei-conac. Apariţia neaşteptată a notabilităţi în calitate de vizitori nu era niciodată privită cu ochi buni de către stăpânii conacelor sau de sate, îndeosebi că trebuiau să pună la dispoziţie hrană pentru aproape patruzeci de oameni şi tot atâtea animale, fără să primească nici un bănuţ pentru toată osteneala, dar asta nu era nici pe departe atât de grav ca atunci când se afla în trecere câte o cavalcadă condusă de vreun baron important ori de

vreo faţă regească, căci atunci se putea întâmpla ca toată comunitatea să sărăcească de tot. Cu toate acestea, chiar dacă a făcut-o fără mare plăcere, arendaşul local a trebuit să se arate ospitalier fără să crâcnească.

Acelaşi lucru a fost valabil pentru Richard de Grenville de la Bideford, însă el măcar ştiuse dinainte de sosirea oaspeţilor şi de obligaţia sa de a le pune la dispoziţie câţiva cavaleri şi oşteni de-ai săi. Aşa cum era cazul tuturor deţinătorilor de onoruri, el primise pământuri de la rege, fie direct, fie printr-un baron, episcop, ori abate, şi, în schimbul acelei danii, era obligat să ofere servicii şi oameni la vreme de război ori în alte cazuri, atunci când i se cerea acest lucru.

Aşadar, de Grenville nu a fost din cale afară de deranjat de această vizită. Micuţul lui imperiu îi aducea venituri frumuşele, obţinute din dările încasate în port, pieţele oraşelor şi de cele câteva conace, astfel că-şi putea permite cu uşurinţă să-l ajute pe *sheriff* vreme de câteva zile. Pe de altă parte, nu-l iubea mai deloc pe William de Marisco, unul dintre vecinii săi cei mai apropiaţi, cu toate că îl despărţeau de acesta douăzeci de mile de mare. Clienţii lui de pe mare pierduseră multe vase în ultimii ani, iar acest lucru nu ajuta negoţul. Cu toate că unele vase fuseseră atacate de alţi piraţi, începând cu turcii şi terminând cu velşii, el era convins că Insula Lundy avea pe conştiinţă câteva atacuri, iar speranţa că Marisco putea fi adus la ascultare îl făcuse să contribuie cu inima uşoară la acea expediţie.

După sosirea coloanei din Exeter la castelul Bideford, care avea un simplu şanţ de apă şi o curte interioară, ostaşii au fost găzduiţi în câteva dintre colibele şi magaziile lipite de zidurile palisadei, în vreme ce cavalerii şi abatele s-au bucurat de condiţii mai bune, în sala mare a castelului. Acesta nu era obişnuitul donjon construit pe o movilă de pământ, situat la un capăt al curţii interioare, ci o clădire mare din lemn, aflată la poalele colinei, unde locuiau de Grenville şi familia sa.

El era un bărbat plăcut, chiar jovial, între două vârste, care începuse să se îngraşe. Nasul roşu şi obrajii îmbujoraţi sugerau că îi cam plăcea să bea vin şi bere, lucru confirmat de dărnicia

sa când cănile şi butelcile cu băutură au început să circule printre oaspeţi. Soţia lui, o femeie durdulie şi rumenă, maternă, a apărut pentru scurtă vreme ca să îi întâmpine pe noii sosiţi alături de soţul ei, după care s-a retras în solariul ei, lăsându-i pe bărbaţi să mănânce şi să bea pe săturate, deşi după-amiaza abia începuse.

– Am pregătit două vase, dar mareea ne va fi prielnică abia mâine-dimineaţă devreme, pentru că în seara asta, pe întuneric nu vom putea porni, a anunţat de Greville după ce toată lumea s-a aşezat la masa lungă, aşteptând să fie serviţi.

– O să fie loc suficient pentru toţi oamenii? l-a întrebat Ralph Morin. Avem patruzeci de oameni şi va merge şi trupa ta.

De Grenville, care stătea în capul mesei, a ridicat în aer o stacană din cositor şi a răspuns:

– Vor fi şase cavaleri, inclusiv eu, şi zece oameni din garda castelului. Vasele ne vor duce cu uşurinţă – doar nu avem cai şi nici alte arme decât cele pe care le vom purta asupra noastră. Echipajele sunt alcătuite din localnici, care cunosc aceste ape înşelătoare, dar şi pe cele din preajma insulei Lundy – atât cât se poate, pentru că Marisco nu îngăduie decât oamenilor lui să acosteze acolo.

A început apoi să mânânce, dar masa a fost întreruptă de discuţiile referitoare la expediţie.

– Ce ştii despre actele de piraterie în apele de aici, de Grenville? l-a întrebat de Revelle. După cum ştii, trebuie să cercetăm moartea unui om şi echipajul pierdut la Ilfracombe.

– Mulţi ar putea fi vinovaţi de asta, i-a răspuns de Grenville, lăsând jos un picior de clapon ca să-i poată răspunde. Cu toate că aş vrea să cred că cei de pe Lundy sunt răspunzători, există şi alte variante. Există un cuib de piraţi şi în Insulele Scilly, şi, cu toate că bretonii din St Malo operează în principal la sud de Cornwall, ei se reped şi pe aici după prăzi mai bogate, de la Bristol. Apoi ar mai fi velşii de dincolo de Swansea, Flat Holm şi Porthclais, din apropiere de Menevia, plus irlandezii din Wexford şi Waterford.

– Am auzit că unii corsari vin tocmai din Spania, a mormăit Morin, a cărui bărbuţă despicată se mişca în timp ce vorbea.

– Ba chiar şi de mai departe! Au fost văzute galere maure de pe Coasta Barbară tocmai în largul localităţii Hartland, şi se spune că erau şi unele venite din Turcia.

De Wolfe l-a fixat pe amfitrionul lor cu o privire bănuitoare.

– Dar mi s-a spus că pe mulţi dintre piraţii noştri nu trebuie să-i căutăm atât de departe. Şi pe coasta noastră se pot adăposti, din Cornwall şi până în Somerset.

De Grenville a ridicat din umeri.

– Sunt convins că s-ar putea. Cine poate şti ce face echipajul de pe un vas după ieşirea din port? Armele se pot ascunde în magazie, iar echipajul este mai mare pentru a depăşi numeric pe cel al vasului ales drept victimă. Satul de care aparţine n-o să vorbească despre astfel de fapte, mai ales dacă bărbaţii aduc acasă ceva mărfuri în aceste vremuri grele. Atâta vreme cât nu lasă nici un marinar viu ca să spună cine i-a atacat, cum ar putea fi acuzaţi?

– Şi nu ştii nimic de felul ăsta care să se fi petrecut prin aceste părţi? a insistat coronerul, cu toate că şi-a dat seama că de Grenville n-ar fi recunoscut aşa ceva cu uşurinţă.

Nici măcar acea întrebare directă nu a reuşit să-i alunge buna dispoziţie lui de Grenville.

– Ştiu că data trecută când a venit aici, aţi auzit unele poveşti despre Appledore. Dar, din toate locurile care ar putea fi implicate, am convingerea că satul acela amărât n-are nici un legătură cu astfel de isprăvi. Nu găseşti acolo nici loc sigur de ancorare, şi nici nu au vreun vas mai mare decât o barcă de pescuit. Nu pot băga mâna-n foc pentru Barlstaple, dar din Bideford nu a ridicat pânzele nici o corabie de piraţi, pentru că aş fi ştiut şi eu de asta – şi nici n-ar fi nevoie de aşa ceva, deoarece veniturile din comerţ sunt destul de bune. S-ar cuveni să căutaţi porturi mai mici, mai depărtate, care au nevoie să-i prade pe alţii.

Discuţia a deviat spre alte subiecte şi, imediat ce a putut găsi un pretext plauzibil, de Wolfe şi-a făcut drum afară. A verificat imediat dacă Odin fusese adăpat şi hrănit cum se cuvenea şi dacă Gwyn era mulţumit de ceea ce mânca şi bea în apropierea bucătărie, alături de alţi oameni. Apoi a ieşit pe poarta castelului, fiind salutat stângaci de o gardă destul de buimacă şi a mers pe drumul de pe malul râului, ajungând în oraş.

Piaţa era în imediata apropiere a castelului, dincolo de ziduri, şi, cu toate că era târziu pentru a mai vinde ceva, multe tarabe şi dughene erau încă deschise. În timp ce şi-a continuat drumul spre pod, pe o scenă cu o perdea drept cortină se juca un miracol, iar în faţa platformei se strânseseră oameni ca să privească spectacolul. Majoritatea spectatorilor erau femei şi copii, dar se vedeau şi câţiva bărbaţi. De Wolfe l-a recunoscut pe Thomas printre aceştia cu trupul lui mic şi puţin ghebos, foarte aproape de alt bărbat mai masiv, a cărui faţă nu se vedea prea bine din cauza unei eşarfe, probabil de Blanchefort, cu toate că trăsăturile nu i se puteau vedea prea bine din cauza gulerului ridicat al mantiei şi al pălăriei cu boruri mari. De Wolfe a dat roată mulţimii până când a ajuns să fie văzut clar de copist şi a aşteptat până ce acesta l-a observat.

După aceea, de Wolfe i-a făcut semn şi lăsându-l pe fostul templier să vadă drama în continuare, Thomas s-a apropiat cu un aer firesc de stăpânul său.

– Parcă trebuia să ne întâlnim la pod, nu? a mârâit coronerul.

– Am stat acolo la amiază, dar nu am văzut pe nimeni, aşa că ne-am hotărât să venim mai aproape de castel.

– Călătoria încoace a fost mai greoaie decât mă aşteptam. A apărut blestematul acela de preot care ne-a ţinut în loc. Voi aţi avut ceva probleme?

– Doar că de Blanchefort ţine să rostească acea înfricoşătoare taină către toată lumea. L-am descurajat spunându-i că Bidefort este un orăşel atât de îndepărtat de lume, încât ar fi cel mai nepotrivit loc pentru a dezvălui un asemenea adevăr măreţ, a adăugat el sec, făcându-şi cruce pentru ca nu cumva

să se fi contaminat de erezia acelui om. În rest, nu am avut a ne plânge. Am găsit un adăpost în afara oraşului, la o femeie care face bere dintr-un sat cam la vreo milă depărtare. Acolo nu ne poate recunoaşte nimeni.

– Ai încercat să-i găseşti lui Bernardus vreo corabie?

Thomas s-a uitat ruşinat la coroner.

– Toată dimineaţa mi-am petrecut-o căutând aşa ceva, *Crowner,* dar toate vasele pleacă doar spre alte porturi aflate de-a lungul coastei. Singurele vase mai mari au fost angajate de Lordul Richard pentru expediţia voastră de mâine.

De Wolfe a analizat situaţia, dar nu i-a venit alt plan în minte.

– Atunci, continuă să cauţi. Templierul nostru spune că are suficienţi arginţi să-şi achite costul călătoriei, deci asta n-ar fi o piedică. Numai că avem nevoie de o corabie care să meargă spre Ţara Galilor sau Irlanda.

Apoi a stabilit cu omul său să vină la pod la două ore după zorii zilei, joi, iar dacă nu va vedea expediţia întorcându-se până atunci, să revină zilnic la aceeaşi oră până se vor vedea. Făcând un semn discret de amiciţie către Bernardus, de Wolfe s-a întors către castel şi l-a înştiinţat pe Gwyn despre ceea ce se întâmple între timp.

A petrecut apoi vreo două ore cu Ralph Morin şi Gabriel, verificând dacă oştenii erau pregătiţi pentru ceea ce îi aştepta a doua zi dimineaţă. Toţi îşi scoseseră cămăşile de zale, pe care le atârnaseră pe nişte pari de lemn trecuţi prin mâneci. Oamenii s-au apucat după aceea să frece zalele de oţel cu şomoioage de fân înmuiate în grăsime de vită, ca să le protejeze împotriva ruginii, mai ales că a doua zi ele aveau să fie expuse aerului umed şi sărat al mării. De Grenville a ieşit şi el în curtea interioară, ca să-şi inspecteze oştenii şi cavalerii. Aceştia erau echipaţi cu armuri şi arme de diverse provenienţe, dar arătau destul de bine clădiţi pentru a face faţă misiunii.

În acea seară, ospitalierul lord de Bideford a oferit o masă pe cinste care, deşi nu se putea chema ospăţ, a fost foarte bogată şi generoasă, mai ales în ceea ce privea cantitatea de băutură de pe mese. Doi menestreli aflaţi într-un capăt al sălii

şi doi jongleri i-au distrat pe oaspeţi între felurile de mâncare. Doamna de Grenville şi cele două fiice mai mari au venit la masă, apoi, dând dovadă de mult tact, s-au retras când bărbaţii au început să bea mai vârtos. În afară de *sheriff*, coroner, conetabil, templieri şi abatele din Exeter, la masa lungă se aşezaseră şi cavalerii din Bideford, capelanul, administratorul, trezorierul şi alţi câţiva din consiliul oraşului, avându-l pe de Grenville în capul mesei.

John de Wolfe s-a trezit stând alături de Cosimo, trebuind să împartă aceeaşi felie de pâine drept farfurie, care era mereu încărcată cu mâncarea adusă de servitorii foarte conştiincioşi şi atenţi. Deşi coronerul nu-l putea înghiţi pe italian, n-a avut altceva de făcut decât să se poarte civilizat cu el din respect pentru gazda lor, dar ar fi preferat să stea altundeva decât în compania preotului. Cu toate acestea, n-a avut încotro, şi a trebuit să-i răspundă preotului de fiecare dată când conversaţia nu mai putea fi evitată.

– În ciuda caracterului confidenţial al treburilor tale în Anglia, în privinţa căruia ai fost foarte ferm, nu mă îndoiesc că acei doi templieri renegaţi au constituit grija ta de căpetenie, a zis John.

Preotul cu ten măsliniu a ridicat ochii şireţi şi l-a privit pe John drept în faţă.

– *Crowner,* ai dreptul să crezi ce doreşti. Nu pot nega faptul că, într-o oarecare măsură, şi din pricina lor am hotărât să mă aventurez tocmai din Franţa, peste Canalul Mânecii, până aici. Şi aş vrea tare mult să cunosc adevărul despre acest Bernardus de Blanchefort.

De Wolfe a înfipt cu hotărâre vârful pumnalului său într-o felie de carne sărată de porc, aflată pe felia groasă de pâine dintre ei şi a dus-o spre buze. Înainte de a o face să dispară în gură, i-a răspuns preotului:

– Ţi-am spus adevărul. Omul m-a oprit în drum şi mi-a spus că voieşte să facă nu ştiu ce declaraţie publică în faţa catedralei. Se vede treaba că i-a venit mintea la cap, iar acum o fi în drum spre vreun loc sigur.

Tot ce rostise el era adevărat, s-a gândit John, în timp ce mesteca – dar nu spusese tot adevărul.

Cosimo şi-a luat mâncare cu mişcări mai delicate, slujindu-se de un pumnal subţire din argint.

– Şi atunci, unde se află acum? Omul este un nebun primejdios, care n-ar trebui lăsat liber în vreun regat creştin.

Cu toate că nu-l prea interesau chestiunile legate de religie şi nici viitorul sufletului său nemuritor, ca mai toată lumea, John manifesta o suspiciune înnăscută faţă de popi, aceasta fiindu-i inoculată de familie şi de capelanii acesteia. Evita să-i mintă în faţă, dar era totuşi dispus să modifice uşor adevărul în unele împrejurări.

– Nu am ştiinţă unde se află, părinte abate, a zis el, simţindu-se cu conştiinţa împăcată la gândul că Thomas nu-i spusese de fapt în ce sat trăseseră.

Preotul a mestecat, apoi a înghiţit îmbucătura, după care s-a adresat mai mult feliei de pâine decât lui de Wolfe.

– Întregul edificiu al civilizaţiei din Europa depinde de influenţa şi stabilitatea Sfintei Biserici de la Roma. Fără acest cadru de uniformitate şi constanţă, naţiunile şi popoarele războinice s-ar sfâşia între ele într-un an sau doi.

Abatele a mai mestecat o bucăţică şi, aproape împotriva voinţei lui, de Wolfe a aşteptat concluzia în urma acelor cuvinte profunde, dar greu de înţeles pentru el.

– Orice lucru care ar putea pune în pericol această stabilitate ameninţă însăşi structura vieţii aşa cum o cunoaştem noi în Occident şi ne-ar putea azvârli în barbaria Africii şi Asiei. Iar această stabilitate se bazează pe credinţele esenţiale ale Creştinătăţii, pe care Biserica de la Roma a protejat-o vreme de mai bine de o mie de ani.

Abatele şi-a ridicat încă o dată ochii alunecoşi şi l-a privit din nou direct pe coroner.

– Eu sunt gata să fac orice pentru a păstra această stabilitate, împiedicând ca sămânţa necredinţei să fie sădită în mintea oamenilor simpli. Se prea poate să porţi o povară foarte grea pe umeri, *Crowner,* pentru care s-ar putea să răspunzi pe lumea cealaltă, dacă nu chiar în aceasta.

Lansând acea amenințare prea puțin voalată, abatele a continuat să mănânce și, cât a mai durat masa, nu i-a mai adresat nici o vorbă lui de Wolfe.

CAPITOLUL PAISPREZECE

În care Crowner John iese în largul mării

Cum în cursul nopţii avuseseră lună aproape plină, fluxul era mare de-a lungul malurilor râului, iar cavalerii şi oştenii au urcat la bordul celor două nave *knarr* trecând pe schelele de acces care erau aproape orizontale, nicidecum înclinate. Lung şi construit din lemn, podul peste râu era aşezat ceva mai sus de cheiul de piatră ce fusese făcut pentru a sluji oraşului Bideford, şi toate vasele cu catarg fix erau obligate să amareze în partea dinspre mare a podului.

Lumina cenuşie a zorilor se strecura prin plafonul spart al norilor, iar vântul bătea uşor dinspre sud-est, ideal pentru a ieşi din râul Torridge până la confluenţa cu Taw, care curgea dinspre Barnstaple către marea deschisă de dincolo de Appledore. Căile navigabile erau sinuoase şi mereu schimbătoare, pentru că bancurile de nisip şi pragurile de mâl se modificau la fiecare inundaţie ori furtună, dar beneficiind de acel flux de primăvară, vasele cu fund plat nu aveau a se teme că vor eşua pe vreun banc în următoarele două ore.

Lordul de Bideford a urcat la bordul primului *knarr* împreună cu oamenii lui şi cu jumătate din oştenii din Exeter, precum şi cu abatele. Ceilalţi i-au însoţit pe *sheriff,* templieri şi coroner, pe al doilea *knarr*. Imediat ce oamenii au ajuns la bord, căpitanii au ridicat ancora, iar pânzele au fost întinse, umflându-se şi împingând vasele cale de trei mile către mare.

De Wolfe a rămas împreună cu ceilalţi cavaleri pe partea stângă a pupei, lăsând latura cealaltă a punţii pentru marinarul care manevra cârma, o vâslă mare, legată de un stâlp din parapet. În mijloc stătea stăpânul vasului, un individ cu un aspect necioplit, cu pantaloni tăiaţi sub genunchi şi o tunică scurtă şi zdrenţuită. Desculţ, la fel ca şi ceilalţi patru membri ai echipajului, el se uita una-două la cer şi înjura pe sub mustaţă. Din când în când, răcnea ordine aproape neinteligibile către cârmaci sau către echipajul care ţinea şcotele prinse de fiecare dintre colţurile de jos ale singurei pânze, de formă pătrată.

După o jumătate de oră, briza vioaie i-a dus către canalul principal şi, de îndată ce au cotit pe după promontoriul unde se găsea Appledore, au simţit valurile mari şi lenevoase venind prin gura ce dădea spre largul mării. Curând, jumătate din oştenii care nu mai ieşiseră niciodată pe mare au început să se simtă rău, mulţi stând aplecaţi peste parapetele grosolane, vărsând în marea învolburată tot ce mâncaseră la micul dejun.

– O să fim o forţă a naibii de tare în luptă! a bombănit Gwyn, care stătea ca o stâncă pe punte, având picioarele desfăcute şi mâinile la spate. Pe mare, el se simţea la fel de bine ca pe uscat şi nu arăta nici un pic de înţelegere ori milă faţă de cei ce nu erau ca el.

Cu toate că nu suferea în mod deosebit pe mare, nici lui de Wolfe nu-i plăcea mişcarea ritmică a vasului în vreme ce se îndreptau spre bancul de nisip dintre ultimele dune. A respirat uşurat când vasele au ajuns în larg, unde tangajul ceva mai scurt şi mai brusc nu provoca o greaţă atât de puternică. Şeriful arăta la fel de verde la faţă ca şi tunica lui preferată, însă mândria l-a împiedicat să se alăture oamenilor săi care se îngrămădiseră lângă balustrade ca să verse. Doi dintre templieri păreau impasibili, dar Godfrey Capra pălise şi devenise neîndoielnic mai tăcut.

După ce au ieşit din estuar, cele două vase de mici dimensiuni au pornit spre apus, cu o mică deviere spre nord, ca să ajungă la Lundy. Deasupra, norii de dimineaţă se destrămau,

astfel că în curând s-au iţit petice albastre de cer limpede, care s-au întins pe măsură ce timpul s-a scurs, iar dinspre răsărit s-a ridicat şi soarele palid, care răzbătea când şi când printre spărturi. Cu toate că lui de Wolfe vremea i s-a părut bună, stăpânul vasului se uita mereu spre apus şi se strâmba la apele oceanului. Din când în când mormăia câte ceva către cârmaci, şi arăta spre depărtări.

– Ce-l supără? l-a întrebat coronerul pe Gwyn.

Şi fostul pescar se uitase cu atenţie la căpitanul îngrijorat.

– Se apropie vreme rea – dar nu pe dată. Vezi norul acela de la orizont?

John a dus mâna streaşină la ochi şi, aţintindu-şi privirea, a văzut o porţiune gri, masivă, în depărtare, ce se întindea în partea de jos a cerului. Lui i s-a părut nevinovată şi s-a întors, după care căpitanul a început iar să vorbească spre oamenii lui cu accentul lui local, greu de deslușit.

– Lundy se zăreşte deja. O vezi? e drept în faţă, a tradus Gwyn. Aerul era limpede, iar linia închisă trasată de insulă părea o balenă mare, întinzându-se pe linia orizontului.

– Are trei mile lungime, dar mai puţin de una lăţime, a explicat căpitanul. O vedem acum din lung, dinspre răsărit, dar pe măsură ce o să ne apropiem de ea dinspre miazăzi, va apărea mai mică.

Cele două vase pluteau cu iuţeală, împinse de vântul aspru şi prielnic şi de maree, care golea canalul. După aproape două ore, s-au apropiat suficient de mult de Lundy ca să vadă stâncile care, spre capătul sudic, se ridicau la peste o sută douăzeci de metri înălţime. Majoritatea oamenilor îşi reveniseră după răul de mare şi se uitau la stânca aceea uriaşă care se înălţa la intrarea în Marea Severn. Pe măsură ce se apropiau, au observat capătul ca un pinten al insulei ţâşnind spre ei într-un promontoriu întrerupt.

– Aceea este Insula Şobolanului. Singurul loc bun pentru acostare îl aflăm după ce ocolim insuliţa, iar castelul lui Marisco se află deasupra ei, pe stânci, în punctul cel mai înalt,

a explicat proprietarul vasului, arătând cu degetul spre stâncile cenuşii.

După ce cârmaciul s-a proptit cu forţă în vâsla mare, iar echipajul a mai strâns puţin din pânză, *knarr*-ul a dat ocol promontoriului cu stânci zimţate şi au putut vedea plaja pe care se putea acosta, o întindere presărată cu pietriş, de la care pornea o potecă şerpuită şi abruptă. Pe vârful stâncilor se vedea o fortificaţie nu prea înaltă din piatră, dar ea a dispărut din câmpul lor vizual după ce s-au apropiat mai mult.

În zona din apropierea promontoriului marea era calmă, astfel că au navigat spre plajă o vreme, după care şeful de echipaj a răcnit din nou la oamenii săi. Verga a fost coborâtă cu zgomot şi a rămas culcată peste pliurile dezordonate ale pânzei, iar *knarr*-ul a început să piardă din viteză. Arătând cu mâna, căpitanul a arătat de ce se ţinea departe de ţărm. O mulţime de oameni, câteva zeci, se înşiraseră pe mal chiar deasupra apei, iar alţii coborau poteca întortocheată şi abruptă de pe versant. Chiar şi de la acea distanţă, oamenii de pe *knarr* au putut vedea cum vârfurile suliţelor şi ale spadelor reflectau lumina slabă a soarelui.

– Se vede treaba că au trimis un grup de întâmpinare! a strigat Ralph Morin, care, cu coiful lui vechi, de formă conică, şi cu barba ascuţită şi despicată, semăna cu unul dintre strămoşii săi nordici. De Wolfe, care examinase locul de debarcare, a ridicat un braţ şi a arătat către un punct situat sus, pe stânci.

– Ralph, nu trebuie să ne speriem prea tare de ei. Mai bine uită-te sus.

Pe o ieşitură stâncoasă a versantului, au reuşit să distingă o structură din bârne de lemn, în jurul căreia se foiau câteva mogâldeţe întunecate. Toţi luptătorii ştiau ce reprezenta acel obiect, iar expresia de pe chipurile lor vădea că îl priveau ca pe o ameninţare mai mare.

– O catapultă, asta ar fi cu adevărat o problemă, a remarcat Roland de Ver.

I s-a adresat apoi comandantului *knarr*-ului şi curând celălalt vas a ajuns alături de ei. Bordurile au fost legate între ele, pentru ca Richard de Grenville să poată participa la consiliul de război.

– Oamenii de pe plajă ne vor opune rezistenţă? a întrebat Brian de Falaise pe un ton bătăios. Dacă aşa stau lucrurile, să debarcăm în forţă şi să le arătăm cine e mai tare.

– Una e să vorbeşti, alta e s-o faci, i-a răspuns de Grenville. Dacă va trebui să ne retragem în grabă, nu putem trage vasele pe uscat la reflux. Iar dacă am folosi coracluri pentru a debarca soldaţii îmbrăcaţi în zale, le-am primejdui viaţa. Dacă se răstoarnă bărcuţele, ei se vor duce la fund ca nişte bolovani!

– Atunci de ce dracu' am mai venit până aici? a întrebat de Falaise cu glas gros.

Abia aştepta să se încaiere, dar nepăsarea faţă de propria viaţă nu era împărtăşită cu acelaşi entuziasm de ceilalţi.

Orice discuţie a încetat când s-a auzit un pleoscăit puternic, iar o coloană de apă a ţâşnit din mare la o distanţă oarecare în faţa lor. Proiectilul căzuse la mulţi metri în faţa lor, dar mesajul fusese limpede. Purtate de briză, vasele se îndreptaseră uşor spre ţărm, iar acum căpitanii lor se grăbeau să desfacă odgoanele ce le legaseră şi trimiseseră deja oamenii să scoată vâslele lungi peste copastie. Cu toate că această manevră nu s-a dovedit prea eficientă, apropierea de mal şi stânci a fost oprită şi, treptat, *knarr*-urile s-au îndreptat uşor spre larg.

– La ce distanţă bate o asemenea catapultă? l-a întrebat *sheriff*-ul pe John.

Coronerul a ridicat din umeri.

– Greu de spus, dar am putea afla apropiindu-ne mai mult, Richard! E sus pe stâncă, aşa că bate la mare distanţă, iar proiectilele cad având un impact mai mare.

Catapulta era o maşină de război folosită pentru azvârlirea proiectilelor spre inamic de la o distanţă considerabilă. Un braţ lung din lemn era prins şi rotit vertical într-un cadru

rezistent, iar la un capăt, de obicei mult mai scurt, era fixată o greutate foarte mare. Coşul încăpător de la capătul celălalt putea fi încărcat cu un bolovan mare ori cu pietre mai mici. Câţiva oameni trăgeau de frânghiile fixate de partea de sus a braţului, până ce coşul ajungea în poziţie orizontală, când era umplut cu proiectile, apoi, prin eliberarea frânghiilor, greutatea cădea brusc, braţul cu coş era propulsat înapoi în poziţia verticală, azvârlind proiectilele înainte, peste marginea stâncilor, acestea căzând asupra ţintelor de dedesubt. Atât raza de acţiune, cât şi direcţia se puteau regla pentru a acoperi toată aria.

Frustraţi, cavalerii au rămas în picioare pe punţi, iar echipajele a azvârlit în apă două ancore grele din piatră, pentru ca cele două vase să nu se apropie de zona primejdioasă.

– Trebuie măcar să vorbim cu porcii ăştia, ca să vedem dacă ne lasă să tratăm cu de Marisco, a spus de Falaise pe un ton furios. De Ver, dacă doreşti, mă duc eu.

Răutăcios, John a sugerat altă soluţie.

– Lundy face parte din comitatul Devon, aşadar se află sub jurisdicţia directă a *sheriff*-ului nostru. El are toate prerogativele, dar şi onoarea de a coborî primul pe ţărm.

De Revelle i-a aruncat cumnatului său o privire care ar fi trebuit să-l ucidă pe loc, după care s-a îndepărtat de copastia vasului, frecându-şi coapsa stângă.

– Sigur că m-aş duce, dar din cauza rănii pe care am primit-o în războaiele din Irlanda mi-e greu să cobor într-una din bărcuţele astea.

De Falaise şi-a dat seama de gluma făcută de coroner şi l-a bătut cu putere pe umăr pe de Revelle.

– Nu te speria, *sheriff*-ule, sunt sigur că stăpânul corăbiei are frânghie şi scripete cu care vei putea coborî peste copastie – şi o să vin şi eu cu tine.

În cele din urmă, Roland de Ver l-a însoţit pe de Revelle, spunând că, în calitate de conducător al templierilor, era obligaţia lui de a încerca să negocieze cu William de Marisco

în legătură cu refuzul de a ceda ordinului pământul dăruit de rege.

Echipajul şi soldaţii au scos din magazie una dintre bărcile uşoare, acoperite cu piele, şi au azvârlit-o peste bord. *Sheriff*-ul s-a văzut silit să facă pe eroul şi, în ciuda aerului posomorât, a trecut peste parapetul navei, ajungând în barcă fără a lăsa impresia că ar fi suferit în vreun fel din cauza rănii vechi de la picior. Apoi a ridicat în aer o vâslă de capătul căreia a legat o tunică albă, cam murdară, luată din cabina echipajului, improvizând astfel un steag de pace. Când de Ver a coborât în barcă după *sheriff*, cei de pe uscat au mai slobozit un proiectil cu ajutorul catapultei, însă acesta a căzut foarte departe.

Un membru al echipajului a luat două vâsle scurte, le-a fixat în strapazanele de pe bordajul fragil al bărcii şi a început să vâslească. Chiar şi cu greutatea suplimentară a cămăşilor de zale purtate de cei doi pasageri, barca s-a mişcat uşor şi iute pe apă, străbătând repede cele câteva sute de metri până la ţărm. Apoi, la o distanţă destul de mare, în apă a mai căzut un bolovan aruncat din catapultă, iar valurile mărunte create au făcut barca să se legene.

– Nu au cum să lovească o ţintă de dimensiuni reduse, care se mişcă atât de repede, a spus Godfrey Capra.

– Atunci să sperăm că nu aruncă mai multe proiectile odată, a mormăit de Wolfe. Dacă lansează un coş de pietre mici, una singură este de ajuns ca să găurească fundul acelei coji de nucă.

– Iar dacă toţi oamenii de pe plajă s-ar pişa în ea, atunci sigur s-ar duce la fund, a adăugat Gwyn.

Mica ambarcaţiune s-a apropiat de ţărm şi i-au văzut pe oamenii înarmaţi adunându-se în locul unde aceasta avea să acosteze. Cei de pe vase au auzit slab câteva răcnete şi au văzut sclipirea spadelor şi a suliţelor agitate în aer. *Sheriff*-ul rămăsese ţeapăn pe bancheta bărcii, fluturând steagul alb tot mai disperat.

– Acum s-au apucat să azvârle cu pietre culese de pe plajă! a exclamat Gwyn, care avea cea mai ageră privire dintre cei care urmăreau scena.

Brusc, l-au văzut pe de Ver înşfăcând steagul de pace de la de Revelle şi aplecându-se în faţă, aproape dispărând din câmpul lor vizual, lăsând la vedere doar spinarea încovoiată.

– Ce-nseamnă asta, s-a lăsat pradă laşităţii? a urlat de Falaise plin de dezgust, temându-se că şeful său încălca tradiţia templierilor de a dovedi un curaj nebunesc în luptă.

Marinarul a întors brusc barca şi a început să tragă la rame atât de disperat, de parcă ar fi fost urmărit de diavol. Micile explozii de apă din jurul bărcii arătau locurile unde cădeau pietrele aruncate de oamenii de pe mal, însă după un minut sau două ea a ieşit din raza lor de acţiune, apropiindu-se cu viteză de vas. Roland de Ver continua să stea pe jumătate ascuns de copastia bărcii, iar de Wolfe s-a întrebat dacă acesta fusese lovit de vreo piatră sau chiar vreo suliţă.

Cu ochii lui ageri, Gwyn a fost primul care a descoperit adevărul.

– Se scufundă! a strigat el, făcând semn către coraclu, care acum avea bordul ceva mai jos.

Marinarul a tras la rame cu o furie dementă, aducând barca, pe jumătate plină de apă, alături de *knarr*. Câţiva oameni au întins mâinile peste bordaj şi i-au tras la bord pe de Revelle şi pe marinar. De Ver, cu faţa aproape sub apă, a rămas aplecat până când au fost ridicaţi cei doi, apoi i-a urmat în mare grabă, ţinând încă în mâini tunica făcută ghemotoc de care se slujise ca să acopere borta făcută de o piatră ascuţită în fundul din piele întărită cu un strat de smoală al bărcii. După urcarea la bord a lui de Ver, coraclul spart s-a înclinat într-o parte, ducându-se imediat la fund, în vreme ce eroii uzi au ajuns în siguranţă printre ceilalţi luptători.

– Ticăloşii! Cât pe ce să ne ucidă! a protestat *sheriff*-ul.

De Wolfe a rânjit auzind o asemenea remarcă nefericită.

– Păi de aceea luptăm, Richard – ucidem, ori suntem ucişi!

Frustraţi, au rămas cu privirile îndreptate spre plajă, unde câţiva dintre apărători ţopăiau de bucurie şi făceau semne dispreţuitoare cu armele către cele două vase. John a observat două vase cu pânze, cam de dimensiunile *knarr*-urilor, trase pe prundiş. Dincolo de ele se găseau două bărci mai lungi şi mai zvelte, având strapazane pe ambele părţi ale bordajului.

– Uitaţi acolo galerele lor de piraţi, aşa arată – iar asta înseamnă că se poate ajunge cu vasul până pe plaja aia afurisită. Dacă n-ar fi fost catapulta, ne-am fi putut apropia cu viteză de mal şi am fi sărit în apa mică.

Căpitanul şi-a dres glasul şi a zis:

– Din păcate, am fi ţinte prea uşoare pentru ei, pentru că ar avea timp să-şi regleze tragerea. Şi n-am putea pleca de pe mal decât la sosirea fluxului.

Gânditor, de Wolfe s-a uitat la celălalt *knarr,* aflat la o sută de metri mai încolo, unde Richard de Grenville vorbea cu abatele Cosimo. I-a venit o idee pe care apoi a discutat-o cu *sheriff*-ul, de Ver şi Ralph Morin.

– Dacă am reuşi să vorbim cu de Marisco, poate că am avea idee de condiţiile pe care le-ar impune pentru a ne îngădui să ocupăm măcar parţial insula, a spus templierul cu oarece speranţă în glas.

John a clătinat din cap.

– Nu cred că cineva care poartă crucea roşie pe mantie are vreo şansă să pună piciorul pe insulă. Dar dacă ne-am sluji de Cosimo drept scut dumnezeiesc, poate că mi-ar permite să cobor pe mal ca să discut cu de Marisco despre piraterie, atâta vreme cât nu îl acuz direct.

Cele două vase s-au apropiat din nou şi s-a ţinut un nou consiliu de război peste copastii. În cele din urmă, preotul italian a fost de acord să participe, fiind încredinţat că imunitatea sa papală îl va proteja chiar şi de corsarii sălbăticiţi de pe insulă.

În mare a fost coborât un alt coraclu, iar de astă dată Gwyn s-a oferit să slujească drept vâslaş. Avându-l pe abate la pupă şi pe de Wolfe la pupă, au pornit spre plajă.

– Nici unul dintre noi nu poartă zale, aşa că măcar am putea scăpa înotând, a remarcat coronerul pe un ton amuzat, în vreme ce ofiţerul său vânjos făcea ca barca să zboare pe apă.

De astă dată, catapulta nu a fost folosită şi, după ce au parcurs jumătate din distanţă, de Wolfe a observat că oamenii de pe plajă se liniştiseră, pesemne uimiţi de cea de-a doua încercare de atacare a insulei de doar trei oameni. Apoi Cosimo s-a ridicat anevoie, s-a lăsat în genunchi pe triunghiul de lemn ce constituia întăritura de la prova bărcii, şi a ridicat crucifixul de lemn pe care îl purta de obicei atârnat cu o sfoară de gât.

Când au ajuns în apă mică, iar barca a început să se legene din cauza valurilor care se spărgeau, bărbaţii de pe mal au făcut câţiva paşi înainte, ca să-i întâmpine, unii dintre ei ridicând armele, iar alţii culegând pietre mari de pe jos ca să le arunce înspre barcă.

– Sunt abatele Cosimo, emisar de la Roma, a spus cu glas scârţâit preotul, agitând crucea, la fel cum *sheriff*-ul vânturase steagul alb ceva mai devreme.

Gwyn a strâns vâslele şi a sărit peste copastie, făcând coraclul să se încline primejdios şi aproape azvârlindu-l pe Cosimo în valuri. Apoi a apucat prova bărcii şi a tras de ea până când fundul ei s-a frecat de pietre, după care l-a ridicat în braţe pe abate şi l-a aşezat pe plaja uscată.

În jurul lui s-au strâns vreo doisprezece oameni care l-au măsurat cu ochi bănuitori, dar şi-au dat seama imediat că micuţul preot îmbrăcat cu robă neagră nu putea pune în primejdie pe nimeni. De Wolfe şi Gwyn s-au alăturat lui Cosimo şi s-au uitat la oamenii care înaintau spre ei. Unii dintre ei erau ţărani necioplţi, înarmaţi cu câte o suliţă ori chiar cu seceri, dar aproape jumătate din ei arătau a oşteni, purtând zale ori vestoane de piele, unii cu coifuri, mai toţi având o spadă ori o ghioagă ghintuită.

– Vrem să vorbim neîntârziat cu lordul William, stăpânul vostru, a strigat de Wolfe, acoperind cu glasul său bolboroselile acelor oameni. Care e şeful aici?

– Cine întreabă? a strigat un bărbat înalt şi slăbănog, cu o barbă neagră şi rară pe bărbia ascuţită, care purta o tunică din piele întărită, cu plăci de metal, şi un coif cu apărătoare pentru nas.

– Coronerul regelui pentru acest comitat, Sir John de Wolfe, el întreabă!

– Atunci află că nu eşti bine-venit. Doar preotul poate să rămână, pentru că e un păcat de moarte să îneci feţe sfinte.

Vorbele acestea au fost urmate de hohotele de râs ale oamenilor, care au apreciat spiritul conducătorului lor, dar de Wolfe s-a apropiat de el şi a îndreptat un deget spre pieptul lui.

– Am spus că sunt coronerul regelui. Să înţeleg că nu-l recunoşti pe Richard Inimă-de-Leu drept suveran legiuit? Poate vei fi fiind unul dintre trădătorii care se ţin pe lângă Prinţul John, nu?

S-au auzit câteva chicoteli din partea celor care stăteau mai aproape, dar faţa bărbatului înalt s-a colorat puţin.

– Nu sunt omul prinţului – am luptat cu Richard în Aquitania, în ’87.

Coronerul l-a lovit amical peste umăr.

– Păi, şi eu am fost acolo – la fel şi omul meu, Gwyn. Acela a fost un an bun pentru bătălii.

Brusc, încrâncenarea dintre cele două tabere s-a mai domolit, pentru că bătrânii războinici aveau a se mândri cu o cauză comună.

– Vreţi să staţi de vorbă cu Sir William? E un drum al naibii de greu de urcat, să avem iertare, abate.

Lăsându-i pe plajă pe mai toţi oamenii, pentru a descuraja orice altă încercare de debarcare, bărbatul cu barbă neagră, care a spus că-l chema Robert de Woolacombe, i-a condus în susul plajei, către drumul îngust, care era în parte din pământ bătucit, în parte din stâncă, şi care avea şi porţiuni de trepte săpate în rocă în zonele mai abrupte. Poteca şerpuia la nesfârşit, iar Cosimo gâfâia şi respira greu când a ajuns pe culmea înălţimii. Au trecut prin dreptul catapultei, iar de Wolfe a

observat mormane de bolovani mari, rotunjiţi, şi de pietre mai mărunte, gata să fie azvârlite împotriva oricărei nave care se apropia prea mult de insulă.

La peste o sută douăzeci de metri deasupra mării, poteca a ajuns pe culmea povârnişului, unde se deschidea un platou acoperit cu iarbă. Spre partea sudică a insulei, castelul lui Marisco era construit pe marginea stâncilor, în direcţia opusă câteva locuinţe de fermieri erau împrăştiate pe câmpurile încă lipsite de verdeaţă, iar insula era străbătută la anumite intervale de câteva ziduri din piatră. Priveliştea era de-a dreptul impresionantă, iar cele două vase arătau ca două jucărioare pe apă.

Grupul a fost condus de Robert şi de alţi trei oameni înarmaţi către intrarea ce se vedea într-un zid gros care era lung cât latura dinspre uscat a castelului, creând o curte interioară unde au văzut partea de sus a unui donjon cu două etaje. Zidul exterior avea porţi masive fixate într-un arcadă, dar n-au mai apucat să intre în curte, pentru că, în timp ce se apropiau, din castel au ieşit trei bărbaţi. Din felul sigur pe sine în care mergea, cel din frunte era William de Marisco, stăpânul insulei Lundy. Era un bărbat mătăhălos, cu gâtul gros şi roşu, în vârstă de aproape patruzeci de ani, cu ochi spălăciţi, bulbucaţi şi o barbă mare şi mustaţă. Părul castaniu, rărit, arăta de parcă ar fi fost bătut de toate vânturile de pe insulă de când se ştia. Mantia şi tunica îi erau zdrenţuite şi destul de murdare, ca şi cum confortul personal nu era la prea mare cinste pe acea insulă îndepărtată.

De Marisco s-a apropiat de străini cu o strâmbătură pe faţă.

– Cine dracu' sunteţi? Robert, de ce i-ai lăsat să debarce pe insulă?

– Acest om e preot. Nu-i puteam împrăştia creierii.

– Avem deja un preot, chiar dacă e beat criţă. Cestălalt cine mai este?

De Wolfe s-a uitat la fel de urât la el şi a luat o atitudine bătăioasă.

– Sir John de Wolfe, coronerul regelui pentru acest comitat. Am venit să cercetez o epavă şi un omor.

De Marisco s-a uitat lung la coroner şi şi-a pus mâinile în şolduri, etalându-şi spada grea ce îi atârna de bandulieră.

– Am auzit de tine. Ai fost cu regele în Outremer, a spus el apăsat, iar bătoşenia i s-a mai înmuiat. Dar ce vrei de la mine? Şi ce caută templierii aceia? S-a întors apoi spre Cosimo. Dar tu, părinte, ce treburi ai pe aici? Pe insula asta are cine să ne ţină slujbe.

Abatele din Modena a arborat unul dintre zâmbetele lui ciudate.

– Consideră-mă un om venit să privească, fiule. Am fost rugat să îi ajut pe aceşti oameni să ajungă pe ţărm, pentru ca oamenii tăi să nu-i ucidă.

De Wolfe s-a simţit obligat să se disocieze de templieri, pentru că altfel nu ar fi putut obţine nimic din acea vizită.

– Eu n-am nici o legătură cu pretenţiile ordinului lor în ce priveşte insula. Dacă vrei să discuţi asta cu ei, te aşteaptă, a zis el, şi a făcut un semn către mare.

– Să se ducă dracului! Nu-mi pierd eu vremea cu ei. Chiar aţi crezut că o mână de oameni înarmaţi mă poate alunga de pe insula care a fost acordată pe drept strămoşilor mei tocmai din 1154?

– De Marisco, soldaţii nu sunt aici ca să-i ajute pe templieri să-şi reclame proprietatea, i-a răspuns John. A venit şi *sheriff*-ul cu noi, deoarece căutăm piraţii care au capturat vase de-a lungul acestei coaste şi care de curând au ucis echipajul uneia dintre ele. Numele tău a fost rostit mereu în legătură cu asemenea fapte.

Stăpânul insulei Lundy a pufnit în râs.

– Piraţi! Păi marea asta geme de piraţi. Fiecare al treilea vas ce cutreieră apele astea este pus pe jaf şi omor, atunci când oamenii îşi închipuie că prada este suficient de bună. Apoi a făcut un semn larg spre orizont. Aşa sunt de pline apele de ei, că de aici am văzut două corăbii de piraţi care se băteau pentru

aceeaşi victimă – şi sunt turci, mauri, irlandezi, velşi şi bretoni, ca să nu mai vorbim de răufăcătorii locali!

– Între care te numeri şi tu, să înţeleg? i-a sugerat de Wolfe, admirându-l fără să vrea pe Marisco pentru sinceritate.

Stăpânul insulei i-a surâs ironic.

– N-o să afirm ceva ce-ar putea fi folosit împotriva mea, *Crowner*. Dar spune-mi despre fărădelegea asta pe care o cercetezi. De ce mă bănuieşti tocmai pe mine?

De Wolfe i-a relatat povestea capturării şi distrugerii vasului *Saint Isan* şi ancheta asupra cadavrului găsit la bord.

– Supravieţuitorul a spus că vasul lor a fost atacat de o galeră cu şase perechi de vâsle, semănând cu cele două care sunt trase pe plajă, acolo jos.

– Ce Dumnezeu, de Wolfe, există sute de bărci ca acelea, mai ales în posesia celor care nu se dau în lături să facă puţină piraterie. Cu ele se poate naviga împotriva vântului şi aşa se pot prinde din urmă vasele care transportă mărfuri. Dar noi n-am mai ieşit cu vasele noastre de câteva săptămâni – de fapt, una este găurită, fiindcă a intrat în Stânca Şoarecelui şi i-au fost smulse câteva scânduri de pe fund.

– Poţi spune orice, dar de unde ştiu eu că rosteşti adevărul? nu s-a lăsat de Wolfe. Ai două galere pe plajă, tot Devonul o ţine sus şi tare că Lundy este un cuib de piraţi şi nici tu n-ai negat asta.

De Marisco s-a împurpurat la faţă iritat.

– *Crowner,* nu dau două parale pe ce gândeşti tu! Ai de gând să mă duci la Bideford în lanţuri, ca să aştept judecata, nu? Ai grijă! Te afli aici doar pentru că l-am tolerat pe acest preot.

De Wolfe a făcut un pas înainte, iar cei doi oameni aflaţi de o parte şi de alta a lui de Marisco au dus mâinile la mânerele spadelor, într-un gest de avertisment.

– Dacă tot ne batem în întrebări, ia spune-mi, primejduieşti viaţa coronerului Regelui Richard din acest comitat? I-am spus deja omului tău, Robert, că Lundy nu este un stat suveran. Face parte din Anglia, iar tu ţii insula asta prăpădită

separată de Coroană. Dacă procedezi astfel sau dacă ameninţi pe reprezentanţii regelui devii trădător, de Marisco.

Cei doi bărbaţi masivi s-au privit provocator, dar de Marisco nu era omul care să bată în retragere.

– Zici că-mi ţin insula departe de Coroană? Da, pentru că bătrânul rege Henric a dăruit proprietatea mea bărbaţilor ăştia care au dreptate tot timpul, şi poartă crucea aceea roşie pe piept. Ce treabă au ei cu o insulă englezească? Să stea în Palestina, unde le este locul. Doar n-o să renunţ la dreptul meu, moştenit prin naştere, doar ca ei să-şi sporească proprietăţile – mai bine mor! a adăugat el.

De Wolfe, care în sinea lui aproba asemenea păreri, a ridicat din umeri.

– Asta nu este treaba mea, dar va veni o vreme când Londra ori Winchesterul va trimite o armată împotriva ta, iar pe aceea n-o vei putea alunga doar cu o catapultă şi cu o mână de soldaţi zdrenţăroşi. Până atunci însă, negi că una din galerele tale a atacat vasul *Saint Isan* şi a omorât aproape toţi oamenii de la bord?

De Marisco s-a uitat la Robert, omul său, care a clătinat din cap cu multă hotărâre.

– Noi nu am organizat atunci un asemenea atac, jur că ăsta e adevărul.

De Wolfe a remarcat cuvântul „atunci", dar i s-a părut că omul fusese sincer când afirmase că nu participase la jefuirea acelui vas.

– *Crowner,* ai auzit răspunsul meu. Asta e tot ce-ţi pot spune, aşa că te rog să-ţi cauţi vinovaţii altundeva. Din Tunis până la Dublin, orice port îi poate găzdui, aşa că-ţi doresc căutare plăcută!

Spunând acestea, de Marisco s-a întors şi a pornit înapoi spre fortăreaţa de piatră de pe stâncă. Nu se mai putea face nimic, astfel că John, Gwyn şi tăcutul Cosimo, care părea oarecum amuzat de întreaga discuţie, i-au urmat pe soldaţi înapoi spre plajă. Armata de zdrenţuroşi a lui de Marisco i-a urmărit cu curiozitate în timp ce s-au urcat în coraclu, după

care Gwyn a vâslit înapoi către *knarr,* care era ancorat în continuare în afara razei de acţiune a catapultei.

Ajunşi la bord, de Wolfe le-a povestit *sheriff*-ului şi celorlalţi cavaleri despre vizita ce se dovedise un insucces. De Grenville a râs cu cinism când coronerul le-a spus care a fost atitudinea lui de Marisco.

– Ticălosul acela este tare trufaş! Şade pe stânca asta şi sfidează toată lumea, care nu are ce să-i facă.

Cei trei templieri l-au ascultat pe de Wolfe vorbindu-le despre refuzul dispreţuitor al stăpânului Insulei Lundy privind pretenţiile lor la acel pământ, iar hotărârea lor de a acţiona a devenit şi mai puternică, îndeosebi în cazul lui de Falaise, care aproape că plesnea de furie auzind că marele lor ordin era luat în râs de un mărunt arendaş de pe o insulă de la capătul lumii.

Roland de Ver s-a întors exasperat către proprietarul vasului.

– Nu mai există vreun loc de debarcare pe coastă, unde să scăpăm de catapulta aceea blestemată? l-a întrebat el.

– Mai sunt câteva plaje, dar proaste, pe latura dinspre răsărit a insulei, unde se intră greu şi cu primejdii – dar mie nu-mi place deloc cum e vremea.

Cu toate acestea, după îndelungi discuţii şi rugăminţi, cei doi căpitani au ridicat pietrele ce le slujeau drept ancore şi au pornit spre largul mării, urmăriţi cu atenţie de oamenii de pe mal, care s-au apucat să răcnească din nou şi să facă semne triumfătoare datorită aparentei retrageri a celor ce reprezentau autorităţile. Când cele două vase au cârmit spre nord şi au început să navigheze în susul coastei, apărătorii i-au urmărit de-a lungul ţărmului dar, din cauza stâncilor, au trebuit să urce până aproape de culmi ca să găsească poteci accesibile. La vreo milă mai departe, vasele s-au apropiat din nou de insulă şi au descoperit sub stânci o porţiune de pietriş, în apropiere de o cascadă. Câţiva din oamenii lui de Marisco ajunseseră deja acolo, dar majoritatea se chinuiau să escaladeze potecile abrupte ca să se apropie.

– Căpitane, apropie-te cât de mult poţi, i-a poruncit comandantul templierilor şi, cam fără voie, cele două vase s-au apropiat până la o sută de metri de plajă, după care au aruncat ancora.

Căpitanul privea mereu cercetător spre cer şi, cu toate că stâncile acopereau orizontul spre apus, linia lungă a norului care fusese foarte departe până atunci se vedea tăind cerul, pe când vântul se domolise de tot, fiind de un calm ameninţător. Era deja după-amiază; mareea revenea după retragerea ei de şase ore, iar nivelul apei creştea.

– Acum puteţi trage vasele cu prova la mal, le-a sugerat Gwyn. O pereche de vâsle le-ar ţine pe amândouă cu botul spre ţărm, cât oamenii sar în apa mică.

Stăpânii celor două vase au protestat din nou, îndeosebi pentru că se temeau că ar putea avaria chilele la atingerea unor stânci din apă, dar şi din cauza vreunei schimbări bruşte a vremii.

Roland de Ver le-a mai potolit temerile promiţându-le o plată generoasă, iar primul *knarr* s-a deplasat către ţărm, cu toţi oamenii adunaţi la prova, cavalerii templieri stând ghemuiţi şi lipiţi de etravă, cu scuturile pregătite şi spadele trase din teacă. Pe celălalt vas, Richard de Grenville stătea în fruntea oamenilor lui, împreună cu Ralph Morin şi cu ceilalţi soldaţi din Exeter. Pe plajă s-au înşirat aproape douăzeci de apărători ai insulei, cam şovăitori în faţa acelor agresori care ar fi impresionat pe oricine cu armurile lor sclipitoare.

Când chila primului vas a scrâşnit frecându-se de prundişul de pe fund, templierii au sărit peste parapet, în apa adâncă până la coapse şi au pornit greoi către plajă, urmaţi de sergenţii lor şi de doisprezece oşteni. Apărătorii au azvârlit cu suliţe în ei, dar acestea au fost respinse cu scuturile de experimentaţii luptători. De Wolfe şi Gwyn se aflau în spatele grupului de la pupă, aşteptând să coboare. Alături de ei se găsea *sheriff*-ul, care, cu un aer tare nefericit, i-a spus cumnatului său:

– Trebuie să ne lăsăm uciși pentru câteva palme de pământ sterp care le aparţin templierilor?

De Wolfe i-a aruncat un zâmbet strâmb.

– Păi, de ce nu? Ar fi mare păcat să nu-ţi inaugurezi armura aceea nouă şi frumoasă, Richard. Hai odată!

S-a suit pe copastie şi a sărit în apa rece exact în momentul în care un val se spărgea şi s-a udat până la brâu. Gwyn a sărit şi el cu o jerbă de stropi, apoi, scoţând un răcnet de încântare, a pornit înainte prin apă, fluturându-şi spada pe deasupra capului. Cu un gest de lehamite, *sheriff*-ul i-a urmat, şi nu după mult timp toţi au ajuns pe malul pietros.

Oamenii de pe insulă s-au strâns în câteva grupuri, pentru că începuse lupta corp la corp. Apărătorii insulei erau avantajaţi de faptul că stăteau mai sus decât ei pe mal, iar agresorii, uzi, nu erau prea siguri pe picioare decât după ce ieşeau din apă, deoarece pietrişul le fugea de sub tălpi.

Curând au început să se audă strigăte războinice şi zăngănit de oţel pe oţel şi, cu toate că templierii şi Gabriel duceau greul luptei, de Wolfe şi Gwyn s-au trezit asaltaţi de câţiva dintre oamenii lui de Marisco. Coronerul a primit o lovitură puternică peste umăr, alegându-se cu o placă metalică a cuirasei îndoită, dar a întors lovitura şi l-a lovit pe om în tâmplă cu o asemenea putere, încât coiful i-a zburat cât colo de pe cap, iar el s-a prăbuşit ca secerat pe plajă.

În răgazul astfel câştigat, de Wolfe a observat că pe potecile abrupte coborau tot mai mulţi oameni şi s-a gândit că în curând invadatorii aveau să fie copleşiţi numeric. Spre stânga sa, i-a văzut pe Gwyn şi pe şerif luptând cot la cot şi, fără chef, s-a văzut silit să recunoască faptul că reţinerea lui de Revelle în a se expune primejdiei dispăruse.

Cu toate că insularii pierdeau teren, pe măsură ce nou-sosiţii luptau ca să iasă din apa învolburată, situaţia s-a înrăutăţit pe neaşteptate. Un val mai mare decât cele de până atunci a lovit cu forţă cel de-al doilea *knarr,* împingându-l pe plajă de-a latul, făcându-l să se încline puternic pe-o parte. Soldaţii care în acele momente se străduiau să sară peste copastie au fost

azvârliţi în apă, iar câţiva s-au dus la fund, sub greutatea armurilor. Camarazii lor i-au salvat, astfel că nici unul dintre ei nu s-a înecat, dar valul neobişnuit s-a dovedit a fi primul dintr-o serie, de aceea, aproape imediat, cei doi căpitani au început să răcnească şi să arate spre cerul care se întuneca tot mai mult. Pe mare s-a stârnit brusc o vijelie şi, chiar dacă nu aveau încă pânzele ridicate, vasele au început să se legene din cauza rafalelor şfichiuitoare de vânt. Marea până atunci liniştită a început să se agite, iar în larg se vedeau deja valuri cu creste înspumate.

Gwyn a fost primul care şi-a dat seama de primejdie.

– Trebuie să plecăm pe dată de aici! Vasele nu pot rămâne acolo – o să fie azvârlite pe stânci! a urlat el către stăpânul său. De Wolfe a lovit cu spada pe apărătorul care îl ameninţa cu o ghioagă şi i-a tăiat braţul până la os. Apoi s-a întors cu faţa spre mare şi şi-a dat seama pe dată că trebuiau să se retragă, altfel rămâneau acolo cu toţii.

S-a îndreptat spre Roland de Ver apoi spre *sheriff* şi prin ţipete şi gesturi, i-a făcut să priceapă cum stau lucrurile. Templierii au răcnit câteva ordine către oşteni şi au organizat ariergarda, în vreme ce restul s-au retras către cele două vase, adunându-se în jurul provelor. Unii s-au agăţat de copastii, în timp ce alţii i-au împins de jos, pentru că valurile din ce în ce mai repezi şi fluxul ridicaseră vasele de pe prundiş. În timp ce cobora panta cu spatele, în urma templierilor, de Wolfe s-a împiedicat de trupul omului pe care îl doborâse ceva mai devreme. Dintr-o pornire inexplicabilă, i-a făcut semn lui Gwyn şi, împreună au trecut trupul inert fără prea multă grijă peste copastie, după care au urcat şi ei în *knarr*.

Dispuşi într-un semicerc impenetrabil în jurul provei, templierii au declanşat un ultim atac devastator împotriva adversarilor, doborând doi şi alungându-i pe ceilalţi suficient de departe ca să poată urca la bord fără probleme. Au fost ajutaţi de mulţi alţii, în vreme ce vasul a intrat în ape mai adânci, propulsat de patru membri ai echipajului care trăgeau la ramele lungi. De Wolfe a aruncat o privire spre cealaltă

navă şi a observat că şi acolo ultimii luptători erau ridicaţi pe punte.

În timp ce vasele se retrăgeau de pe plajă, apărătorii au început să înjure şi să arunce cu pietre, dar după câteva clipe, corăbiile s-au îndepărtat şi au ridicat pânzele. Vântul bătea deja tare, iar din cerul de un cenuşiu-închis au început să cadă şi primii stropi grei de ploaie. S-au uitat în urmă şi au văzut câteva cadavre zăcând pe plajă, alţi câţiva oameni fiind duşi la adăpost sau ajutaţi să se ridice în picioare de tovarăşii lor.

– Ce eşec lamentabil! Ar trebui să ne fie ruşine! s-a tânguit de Falaise, apăsându-şi furios mâna pe o tăietură adâncă de pe obraz, unde primise o lovitură de bici cu bile.

– Se vede treaba că de astă dată Dumnezeu n-a voit să ieşiţi victorioşi, a zis abatele Cosimo, care, împreună cu cei doi slujitori, rămăsese la bord şi urmărise lupta cu un aer uşor amuzat.

– Dacă nu izbucnea furtuna asta, am fi ieşit învingători, l-a contrazis Roland de Ver, uitându-se cu tristeţe la o tăietură de pe surcota sa albă, care aproape că despicase în două crucea roşie.

– Eu spun că am avut noroc că am plecat acum, a intervenit *sheriff*-ul. Am văzut un grup mare de oameni coborând poteca şi aproape sigur ne covârşeau. Erau de două ori mai mulţi.

– Templierii luptă şi cu trei oameni odată, l-a pus la punct Godfrey Capra. E o dezonoare să fugi de pe câmpul de bătălie chiar şi când sorţii îţi sunt potrivnici.

După ce vasele au ieşit din adăpostul oferit de stânci şi au început să se legene, De Wolfe s-a uitat spre ţărm.

– Ralph, am pierdut vreun om? l-a întrebat el pe conetabilul castelului.

– Doi morţi, care au rămas acolo şi trei răniţi, dar nici unul grav. Cu siguranţă noi am doborât ceva mai mulţi, dar cine a avut timp să-i numere?

Gwyn s-a întors de la prova, unde stătuse până atunci şi a rămas în picioare nemişcat, în ciuda legănării vasului.

– Ce facem cu omul pe care l-am aruncat pe punte? Până acum, n-am reuşit să scot nimic de la el. Are o lovitură la cap, şi s-a ales cu un cucui cât o ceapă mare acolo unde l-ai lovit.

Coronerul uitase de acel om.

– Când ajungem la Bideford, îl băgăm într-o celulă din castelul lui de Grenville. Dacă supravieţuieşte, poate ne spune ceva folositor.

Apoi s-a prins mai bine de balustrada de lemn, pentru că stomacul îl anunţa că, spre binele său, ar fi fost preferabil ca acea călătorie să se încheie cât mai curând.

CAPITOLUL CINCISPREZECE

În care Crowner John călăreşte până la Exmoor

Chiar dacă soarta le fusese potrivnică în multe privinţe în acea zi, vântul de furtună s-a dovedit blând şi i-a cruţat. Briza dinspre sud care bătuse în cursul dimineţii s-a transformat într-un vânt puternic dinspre apus când zidul de nori lat cât orizontul a căzut peste ei. Vântul, împreună cu fluxul, i-a ajutat să călătorească repede, chiar dacă nu tocmai confortabil, pe drumul de întoarcere spre Golful Bideford, iar stropii valurilor au biciuit punţile, iar vasele se zdruncinau şi se legănau ca nişte cai sălbatici, plonjând cu boturile boante în valurile cu creste albite de spumă.

Au ajuns la intrarea în estuar pe la căderea întunericului şi a fost nevoie de toată priceperea căpitanilor şi a echipajelor ca să pătrundă fără necazuri în canal, însă uşurinţa cu care au intrat în ape mult mai liniştite i-a făcut pe războinicii înfrigurați şi uzi până la piele să ovaţioneze. Au ocolit Appledore şi au luat-o în sus pe râul Torridge pe întuneric, deşi lumina slabă a lunii ce răzbătea din când în când printre nori şi cele câteva lumini pricăjite dinspre sălaşele de pe ambele maluri ale râului le-au permis marinarilor să poată naviga pe ghicitelea în amonte, până la locul de ancorare situat mai jos de podul de la Bideford.

La castelul lui de Grenville, administratorul şi slujitorii s-au grăbit să aprindă focuri pentru ca ostaşii să-şi poată usca

hainele şi pentru a li se pregăti hrană caldă. În două ore, toţi se puseseră pe băut bere, întorcând pe toate feţele evenimentele de peste zi.

Mai târziu, în sala mare, s-au aşezat cu toţii în jurul focului ce ardea cu flăcări mari în vatra din mijlocul podelei, fumul făcându-i pe mulţi să lăcrimeze şi să tuşească, dar binecuvântata căldură făcea uitate orice alte suferinţe, mai ales după ce înduraseră atâtea pe ocean.

De Wolfe s-a aşezat pe o bancă, alături de Richard de Grenville. După o vreme, a uitat cu totul de istorisiri şi lăudăroşenie, întrebându-se îngândurat ce căuta acolo. Nu progresase în încercarea de a-l descoperi pe cel care îl ucisese pe Gilbert de Ridefort, şi nici nu aflase de unde veneau piraţii care îi omorâseră pe aproape toţi membrii echipajului de pe *Saint Isan*. I-a trecut în revistă pe cei suspecţi de moartea templierului. Dintre aceştia, i-ar fi plăcut cel mai mult să-l aibă ca suspect principal pe abate, care se slujise pesemne de vreunul din slujitorii lui pentru a făptui aşa ceva – se îndoia că acel om era capabil să mânuiască armele atât de bine. Dacă acesta ar fi scăpat de acuzaţie, al doilea suspect în ordinea preferinţelor ar fi fost Brian de Falaise, cel mai agresiv şi impulsiv dintre templieri, un om care căuta să întoarcă tot timpul insultele reale sau închipuite. Apoi s-a întrebat dacă acele răni nu erau cumva prea subtile pentru un individ destul de simplu, precum de Falaise, astfel că gândurile i s-au îndreptat spre Godfrey Capra, care era mult mai enigmatic – sau spre şeful lor, Roland de Ver. Poate că rana mortală de la cap îi fusese făcută de unul ca de Falaise, dar aluziile biblice ale rănilor din coaste şi palme puteau fi adăugate, poate chiar după moarte, de oricare dintre ceilalţi cavaleri. Într-un fel, îi excludea pe sergenţii cavalerilor de pe lista suspecţilor, deşi, din punct de vedere logic, nu exista nici un motiv ca ei să nu fi participat la crimă.

Cu o ridicare din umeri, a alungat gândurile care nu-l făceau să înainteze nici măcar cu un pas în anchetă şi a sorbit

şi ultimul sfert de cană de cidru. Abia după aceea şi-a dat seama că de Grenville tocmai îl întreba ceva.

– Omul acela pe care l-am adus de pe Lundy, cel pe care l-am aruncat în temniţa mea de lângă poartă. Ce facem cu el? Vrei să-l iei cu voi la Exeter?

– Nu. Richard de Revelle l-ar spânzura chiar în ziua când am ajunge acolo. Nu am nici o dovadă că a făptuit ceva rău, în afară de faptul că a luptat pentru stăpânul lui, aşa cum i s-a poruncit.

– Dar asta ar fi de ajuns ca să-l atârne în ştreang! S-a opus forţelor legii pe pământul din Devon – s-a împotrivit chiar *sheriff*-ului şi coronerului comitatului. A încercat să te ucidă – placa asta de la umăr poartă încă urmele loviturii lui.

John a întins stacana către un servitor în trecere, ca să îi fie umplută.

– Aşa o fi, dar eu nu-i port omului pică pentru asta. M-a lovit în luptă cinstită, iar eu l-am izbit mult mai rău în cap.

– Şi de ce l-ai luat cu tine?

– Cred că am făcut-o dintr-un impuls – m-am gândit ca prin vis că ne-ar putea spune ceva mai multe despre Lundy.

Amabilul stăpân de Bideford s-a ridicat în picioare şi l-a bătut amical pe umăr.

– Eu trebuie să rămân aici ca să mă ocup de oaspeţi, dar dacă vrei, te poţi duce să vezi ce poţi scoate de la el.

Ceva mai târziu, coronerul l-a chemat pe Gwyn, care stătea în jurul unui foc la fel de mare din curtea interioară, unde bea şi depăna poveşti cu Gabriel şi alţi oşteni. S-au dus la celule, două încăperi mici, urât mirositoare, aflate faţă în faţă cu corpul de gardă. Garda de noapte le-a adus un opaiţ şi, la lumina lui tremurătoare, a descuiat uşa. Pe paiele murdare dinăuntru, bărbatul din Lundy stătea lipit de perete, conştient, dar ţinându-se de cap şi gemând. Singurul obiect din celulă era o găleată mizeră, însă lângă uşă stăteau neatinse o jumătate de pâine şi o cană mare cu apă. La intrarea lor, omul a ridicat uşor capul, îndreptându-şi ochii spre lumina sărăcăcioasă

a opaiţului. Avea în jur de treizeci de ani, iar faţa lui aspră arăta că-şi petrecuse mare parte din viaţă pe mare.

– Aţi venit să mă duceţi la spânzurătoare? a rostit el cu glas răguşit, pe un ton care sugera că puţin îi păsa dacă aşa stăteau lucrurile. Ochii lui injectaţi s-au oprit asupra coronerului, pe care l-a recunoscut drept omul care îl izbise cu spada, după care se prăbuşise la pământ lipsit de cunoştinţă.

– Aproape sigur asta e soarta ce te paşte, amice, i-a zis de Wolfe, dar eu nu ţin să te văd legănându-te în streang, aşa că totul atârnă de lucrurile folositoare pe care le poţi spune.

– Dar ce anume să vă spun? Nu sunt decât un şerb pe proprietatea lordului William.

– Da, dar cu ce te ocupi? Eu sunt coronerul comitatului şi am puterea să-ţi cruţ viaţa, asta dacă mi te dovedeşti de folos.

– Trudesc mai tot timpul la ferma manorială de pe Lundy, dar, când este nevoie, sunt şi marinar. De obicei, călătorim până la Clovely şi trecem uneori şi prin porturile de pe drum.

– Şi te ocupi şi puţin de piraterie dacă e nevoie? l-a întrebat Gwyn.

Bărbatul a scos un hohot cinic de râs.

– Aşa sigur îmi vâr singur gâtul în laţ dacă spun da la treaba asta, nu?

– Pirateria, în general, nu mă interesează prea mult, ci doar un anumit atac de acest fel. De Wolfe i-a povestit despre vasul *Saint Isan* şi despre dovezile obţinute de la flăcăul de origine bretonă. Stăpânul tău, William, neagă faptul că ar fi fost amestecat şi m-a poftit să caut în altă parte, dar cum el pretinde că jumătate din vasele aflate între Cardiff şi Constantinopole se ocupă de piraterie, asta nu mă ajută nicicum.

Ochii omului au căpătat mai multă viaţă când a întrevăzut o speranţă de a-şi salva viaţa.

– Dacă vă ajut în treaba asta, o să vorbiţi în favoarea mea?

– Dacă ne spui lucruri foarte folositoare, s-ar putea să pun pe cineva să uite uşa descuiată mâine-dimineaţă. Poate-ţi afli singur drumul înapoi până pe insula aceea nenorocită.

– Sir, nici nu vreau să mai pun piciorul acolo. Nu am familie acolo. Dacă aş putea să mă ascund în vreun orăşel, aş reuşi să-mi câştig libertatea.

Iobagul care reuşea să scape din cătunul său şi să supravieţuiască în vreun oraş timp de un an şi o zi avea dreptul să devină om liber. De la perspectiva spânzurătorii de mai devreme, insularul întrevedea acum un viitor mai bun, asta însă doar dacă îl putea mulţumi pe acel şoim negru care nu-i mai dădea pace cu întrebările.

– Ce-aş putea spune? Ştiu unele lucruri despre mare şi despre vasele care se vântură de-a lungul coastei.

– Care sunt porturile care au reputaţia de a face piraterie? Sunt unele mai active decât altele?

Omul a dat cu vigoare din cap, fără a lua în seamă durerea pe care i-o provoca acea mişcare.

– Unele porturi, cum ar fi Ilfracombe, şi orăşelele acestea din amonte, nu se ocupă de aşa ceva. Piraţii îşi găsesc adăpost în porturile mai mici, unde mai toţi sătenii sunt amestecaţi în piraterie şi unde fiecare îşi ţine gura în legătură cu asta.

– Şi care ar fi acele sate?

Omul a rămas pe gânduri câteva clipe.

– Watchet şi Minehead, din Somerset, apoi Lynmouth şi Combe Martin, din răsăritul comitatului. Spre apus sunt mai multe – Clovelly, Hartland Quay şi Bude sunt cele mai apropiate. Dar sunt şi alte corăbii de corsari ce vin de departe ca să atace vasele comerciale pe Marea Severn.

– Ai auzit ceva despre capturarea vasului despre care ţi-am vorbit, ce se îndrepta spre Bristol? Ce se putea întâmpla cu marfa? Ar ajunge undeva pentru a fi vândută?

De Wolfe şi Gwyn au rămas aproape de om, care a stat puţin pe gânduri.

– Când s-a petrecut atacul ăsta? a întrebat el.

– Spre sfârşitul primei săptămâni din această lună.

– Atunci sigur n-a fost atacat de vreun vas de pe Lundy. Atunci n-am ieşit cu nici un vas. Apoi s-a gândit din nou. Mi-am amintit ceva… bârfe auzite de la marinari care au

venit pe Lundy de pe Combe Martin cam pe la vremea aceea. Nu ei făptuiseră asta, deşi nu se dau înapoi când e vorba de vreun vas, două, cu marfă bună. *Crowner,* în ciuda durerii de cap cu care m-am ales din cauza loviturii pe care mi-ai dat-o, cred că mintea mea nu a luat-o razna şi socot că în treaba asta au fost amestecaţi cei din Lynmouth.

– Lynmoth? Dar e un cătun prăpădit. Puteau amărâţii de acolo să ducă pe ocean un vas atât de mare? l-a întrebat de Wolfe.

Încredinţat că se putea, Gwyn a dat din cap, clătinându-şi coama de păr.

– Câteva căsuţe sunt de ajuns pentru a strânge un echipaj – zece-doisprezece oameni care pot să vâslească şi sunt capabili să mânuiască spade sau suliţe. Nici un cătun nu e prea mic pentru aşa ceva.

Coronerul s-a uitat din nou la deţinut.

– Mai spune.

– Cunosc satul Lynmouth, am intrat acolo de multe ori. S-a uita ruşinat la propriile mâini. De Marisco a trimis de multe ori anumite mărfuri pe care le-a căpătat de pe alte vase, ca să fie duse la Taunton şi Bridgwater spre vânzare, fiindcă acolo nimeni nu pune întrebări.

De Wolfe a simţit că aşa nu obţine nici o informaţie de care să se poată sluji.

– Bun, şi în Lynmouth, cine se ocupă de armarea unei galere care să plece de acolo?

– Nu vreau să-mi trădez camarazii, *Crowner.*

– Dacă uşa aceea rămâne închisă, gâtul tău va fi în joc, nu al altuia.

Acest argument convingător a îndepărtat orice rămăşiţă de fidelitate între hoţi.

– Ştiu câteva nume, dar nu şi cine este şeful – ar putea fi chiar stăpânul lor, la o adică. Dar unul ar fi Eddida Curt-arm, un om tare ciudat, cu mâinile şi picioarele tare scurte, despre care se ştie că e pescar. Un altul care lucrează cu el este

Crannog, unul din Cornwall, cu un accent ca al omului tău, aici de faţă.

Gwyn şi-a dres glasul neştiind dacă era cazul să interpreteze asta drept insultă ori compliment.

– Şi Adret Picknose, ăsta-i alt nume pe care-l ştiu. Mai ştiu după faţă şi pe alţii, dar nu le cunosc numele. La Lynmouth, ei au sigur un vas cu şase perechi de rame. Are catarg, dar e îngust în travers. Îl ţin pe plajă, pe partea de apus a gurii râului, cât mai departe, ca să nu fie văzut.

După alte câteva momente, de Wolfe şi Gwyn şi-au dat seama că omul din Lundy nu mai ştia nimic folositor să le spună. Respectându-şi cuvântul dat, de Wolfe i-a spus că în primele ore ale dimineţii va fi eliberat fără multă vâlvă, pentru că la acea oră porţile castelului erau oricum închise până a doua zi. În orice caz, după izbitura pe care o primise în cap, el avea nevoie de alte câteva ore ca să îşi vină în fire cum se cuvenea.

– *Sheriff*-ul n-o să se bucure defel că l-ai eliberat, a zis Gwyn cu un aer încântat, în timp ce traversau curtea interioară a castelului. Tare i-ar fi plăcut să pună pe cineva în ştreang ca semn al faptelor lui vitejeşti.

– Atunci n-o să-i spunem nimic. Să creadă în continuare că omul a rămas întemniţat. Iar dacă informaţiile despre Lynmouth se vor dovedi adevărate, poate că va avea destui pe care să-i atârne în ştreang!

**

A doua zi dimineaţă, cavalerii încartiruiţi la castel s-au ridicat de pe saltelele pline cu paie aşezate în jurul cărbunilor mocnind din vatra de pe hol şi, după ce au luat seama la oamenii şi animalele de afară, s-au întors la micul dejun adus la masă de slujitorii lui de Grenville. De Wolfe a povestit ce aflase de la prizonierul adus tocmai de la Lundy, făcându-se a uita că omul dispăruse deja în ceţurile dimineţii.

– Acum, că ne aflăm aici, în nord, mi se pare firesc să vedem dacă e vreun adevăr în povestea asta legată de piraţi care acţionează de la Lynmouth, i-a sugerat el *sheriff*-ului.

Richard de Revelle a bombănit ceva despre căutarea de potcoave de cai morţi dar, după nereuşita de la Lundy, s-a lăsat cu uşurinţă convins că ar justifica atâta drum bătut dacă ar dobândi o victorie în altă parte.

– Sir Roland, nu este nevoie să mai mergeţi cu noi, a spus *sheriff*-ul, adresându-se conducătorului templierilor. Treaba asta nu vă mai interesează în vreun fel, pentru că priveşte doar fărădelegi făptuite local. Dacă vreţi să vă întoarceţi la Exeter chiar astăzi, însoţindu-l pe bunul abate, noi nu ne supărăm defel.

Roland de Ver s-a uitat la cei doi camarazi ai săi şi aceştia au clătinat din cap.

– Mulţumim, dar putem să ne întoarcem la Londra prin Taunton, ceea ce ne-ar duce în apropierea acelui posibil cuib de piraţi. Dacă tot am bătut atâta cale, am dori să rămânem cu voi – şi poate că spadele noastre vă vor fi de folos dacă se mai ajunge la vreo bătălie precum cea de ieri.

Ghemuit la masă şi purtând obişnuita sutană neagră, preotul italian a lăsat impresia că dorea să stea cu grupul pornit de la Exeter.

– Sper să mă bucur de compania şi protecţia acestor Cavaleri ai lui Hristos, pentru că eu mă îndrept spre Winchester. Ca şi ei, nu văd ce rost ar avea să bat atâta drum ca să mă întorc prin Exeter.

Cu toate că motivele păreau justificate, de Wolfe a simţit instinctiv că acei oameni încă nu-l credeau că îl pierduse cu totul pe Bernardus de Blanchefort, care reprezenta raţiunea pentru care cele două grupuri se aflau în Devon. S-a întrebat dacă proceda prudent întâlnindu-se cu Thomas la pod peste o oră, dar a hotărât să-şi ia măsuri speciale de prevedere pentru eventualitatea în care templierii ori preotul ar fi trimis vreun spion după el.

După ce a mâncat, s-a dus în curtea interioară, spunând că vrea să examineze copitele calului său înainte de drum. L-a găsit pe Gwyn şi s-a prefăcut că îl verifică pe Odin, timp în care i-a transmis instrucţiuni ofiţerului său.

– Când o să plec la întâlnirea cu Thomas, să mă urmăreşti de la distanţă şi să fii cu ochii în patru după cei din grupul nostru. S-ar putea să se ţină de mine vreunul dintre scutierii templierilor ori vreuna din brutele lui Cosimo. Dă-mi cumva de ştire despre asta, iar eu o să mă feresc de copist şi de Blanchefort.

Curând după aceea, a ieşit cu un aer degajat pe poarta castelului şi a mers agale de-a lungul râului, către piaţă, care se umpluse de negustorii care veniseră de cu zori ca să-şi vândă mărfurile celor din Bideford. Trăgând cu ochiul spre Gwyn, care umbla fără rost pe lângă malul apei, de Wolfe a cotit fără grabă spre pod. Acesta era o construcţie lungă, din lemn, amintind de un păianjen cu picioare lungi. Ca şi la Exeter, existau planuri pentru înlocuirea lui cu unul din piatră, dar lucrările nu începuseră încă. A observat două siluete, una înaltă, cealaltă scundă, aplecate peste parapet în locul în care podul pornea de pe mal. Convingându-se că Gwyn nu părea îngrijorat de nimic, de Wolfe le-a făcut celor doi semn să coboare pe iarba înnoroită de pe cealaltă parte a articulaţiei de reazem a podului. Acolo nu puteau fi văzuţi dinspre târg ori castel, însă el îl putea zări pe Gwyn uitându-se pe sub parapet.

Cu mantia lui masivă şi pălăria cu boruri mari, de Blanchefort s-a uitat nerăbdător spre coroner.

– Ai reuşit să aranjezi ceva? Se pare că e imposibil să găsesc vreo corabie care să plece din acest loc. Aici se află doar vase care navighează de-a lungul coastei.

De Wolfe i-a explicat situaţia şi i-a spus că în acea zi vor trebui să plece la Lynmouth.

– Acolo există şanse mai mari să găseşti vreun vas care să te ducă direct în Ţara Galilor. Canalul e îngust, iar pe partea cealaltă se găsesc mai multe porturi de unde pleacă şi vase

către Irlanda. Ai fi mai ferit decât de pe partea asta a canalului, unde se ştie de prezenţa ta.

– Şi ce fac dacă nici de la Lynmouth nu găsesc vreo corabie? a insistat Bernardus.

– Atunci va trebui să te întorci aici ori la unul dintre porturile din sud.

De Blanchefort a părut nemulţumit, dar nu avea de ales, aşa că s-a declarat de acord. În timp ce Thomas s-a interesat de amănuntele practice ale călătoriei, de Wolfe l-a examinat pe fostul templier. Acesta arăta tras la faţă şi ostenit, cu totul altfel decât la sosirea sa în Exeter. Se părea că viaţa de fugar îl făcea să se topească, de aceea, de Wolfe a sperat din adâncul inimii ca el să se poată îmbarca la Lynmouth – dispărând astfel din viaţa lui. Bernardus s-a uitat pe sub traversele uzate din lemn ale podului, către târgul care clocotea de viaţă. Scena folosită pentru piesele cu miracole era la locul ei, iar el a arătat spre ea.

– Poate c-ar fi mai bine să renunţ la dorinţa asta de a scăpa şi să urc acolo.

De Wolfe a urmărit degetul lui întins.

– Ce vrei să spui?

– Că ar trebui să urc pe platforma aceea şi să le spun oamenilor adevărul. Viaţa mea nu înseamnă nimic, dar cât voi mai fi în stare să duc cu mine secretul acesta împovărător? *Crowner,* lasă-mă să rămân aici şi să termin odată cu ce am de zis!

Precipitat, Thomas şi-a făcut cruce, iar de Wolfe a oftat.

– Am mai discutat treaba asta, de Blanchefort. Ce rost ar avea să le vorbeşti cinci minute câtorva orăşeni prostănaci, care n-ar pricepe mare brânză şi s-ar sinchisi şi mai puţin? Până să le explici acelor oameni amărâţi ori să-i impresionezi cât de cât, vreo şase templieri şi abatele acela nebun şi oamenii lui ar apărea la faţa locului şi te-ar reduce la tăcere pe vecie. Pentru numele lui Dumnezeu – dacă mai crezi măcar în El – du-te undeva ca să poţi plănui totul în deplină siguranţă, iar după aceea să faci tot ce ţi-ai propus. De Wolfe l-a prins pe

om de braţ şi l-a scuturat. Ştii prea bine ce te aşteaptă dacă te prind de Ver sau Cosimo şi te târâie până la Londra sau Paris. Ţi-ai pus în gând să te distrugi singur?

De Blanchefort a lăsat impresia că se dezumflă ca o băşică. În pragul agoniei şi-a dus palmele la faţă. De Wolfe s-a uitat la ele şi a nutrit speranţa că acestea nu vor ajunge la fel de crestate ca ale lui de Ridefort.

Apoi l-a auzit pe Thomas adresându-i-se agitat şi şi-a revenit.

– *Crowner,* când şi unde ne mai întâlnim?

– Noi o să plecăm de la castel peste cel mult o oră, pentru că trebuie să ajungem astă-seară la Lynmouth. Până acolo sunt vreo douăzeci şi cinci de mile. Să ne urmăriţi la o distanţă respectabilă şi ne vedem din nou la biserica din Lynton, mâine la amiază.

– Dar nu cunosc deloc aceste locuri. Cum o să găsesc biserica?

– Este în satul de pe dealul de deasupra văii care adăposteşte Lynmouth. Dar să fii atent la ceilalţi, deşi eu sper că până atunci, într-un fel sau altul, treaba noastră va fi dusă la bun sfârşit.

Aruncându-i o ultimă privire lui de Blanchefort, care rămăsese cu ochii îndreptaţi spre târg, de Wolfe a ridicat exasperat din umeri şi, după ce a verificat dacă Gwyn, aflat încă departe, făcea vreun semn de avertizare, a urcat malul râului şi s-a îndreptat spre castelul Bideford.

**

Întrucât ospitalierul Richard de Grenville şi oamenii săi rămâneau în urmă, numărul celor care au plecat din Bideford era mai mic. Grupul condus de *sheriff* număra cu patru oameni mai puţin decât la plecarea din Exeter – doi oameni muriseră pe plaja Insulei Lundy, iar alţi doi, răniţi uşor, urmau să stea la Bideford până puteau călători acasă pe propriile picioare.

Cu *sheriff*-ul şi templierii în avangarda coloanei, urmaţi de Cosimo şi de slujitorii lui aproape muţi în centru, apoi de Ralph Morin, John şi de ofiţerul său în spate, grupul a ieşit din Bideford pe podul lung şi au pornit pe drumul bine bătut către Barnstaple. N-au mai pătruns în oraş, ci au continuat spre nord-est, prin văile împădurite, apoi către zonele mai înalte şi mai pustii, care urcau uşor spre Exmoor. Au trecut de satele Shirwell şi Arlington, apoi au traversat landa spre Pararcombe, iar adierea mării a ajuns la ei când au cotit ca să o ia spre Martinhoe. Unul dintre oamenii lui Gabriel se născuse şi copilărise în zona aceea, astfel că a putut să-i îndrume pe măsură ce aşezările au devenit tot mai rare şi răspândite pe întinderile aproape pustii ale landei.

Cu excepţia discuţiilor banale dintre ostaşi, călătoria s-a desfăşurat în tăcere. *Sheriff*-ul s-a străduit să poarte o conversaţie cu Roland de Ver, însă interesele lor comune erau atât de puţine încât discuţia s-a stins înainte de a începe. În timp ce călărea pe iapa lui, abatele părea să se fi cufundat în contemplaţie, iar coronerul şi omul său cel mai apropiat se învăţaseră atât de bine cu tăcerea atunci când călătoreau, încât nici nu doreau să schimbe vorbe fără sens.

Cu toate acestea, la fiecare câteva ore de mers se opreau ca să se întremeze din proviziile pe care le cărau în desagile prinse la oblâncul şeilor ori ca să-şi hrănească animalele. În timpul acestor popasuri îşi mai dezlegau oarecum limbile, soldaţii schimbând vorbe deocheate între ei, iar conducătorii discutând destul de încordaţi. În vreme ce se apropiau iarăşi de coastă, de Wolfe a simţit că sosise momentul să încropească un plan de acţiune. Când s-au oprit la marginea cătunului Martinhoe, aflat la câţiva zeci de metri de marginea stâncilor ce străjuiau marea, el i-a prezentat situaţia lui Richard de Revelle, care era practic conducătorul expediţiei.

– Până vom ajunge la Lynmouth se va întuneca de tot, de aceea eu propun să tragem undeva peste noapte, la mică depărtare de acel loc, unde să rămânem nevăzuţi. Apoi,

dimineaţa, îi luăm pe toţi prin surprindere şi vom vedea dacă descoperim vreun semn de piraterie.

Sheriff-ul n-a găsit nici un motiv pentru a respinge propunerea, iar Ralph Morin a vorbit cu soldatul care cunoştea zona, ca să-i ceară sfatul în privinţa unui loc potrivit pentru a înnopta.

– Sir, ceva mai departe se află o vale stâncoasă, cam la o milă de Lynton. După căderea întunericului, e foarte puţin probabil să apară cineva care să ne descopere, mai ales dacă înnoptăm pe latura de apus a defileului.

Au mers mai departe până au ajuns la malul mării, unde spre apa învolburată coborau pante abrupte, împădurite sau presărate de stânci dezgolite. Drumul şerpuia de-a lungul câtorva golfuri, apoi urca din nou spre landă, şi curând au pătruns într-o vale îngustă, unde iarba şi desişurile scunde erau punctate cu stânci ascuţite, care, proiectate pe fundalul cerului arătau ca nişte colţi rupţi. Oşteanul care cunoştea împrejurimile l-a atenţionat pe Ralph Morin şi a spus:

– Sir, satul Lynton este de partea cealaltă a golfului. Dacă vreţi să rămânem nevăzuţi, eu nu aş merge mai departe şi aş renunţa la focuri.

Conetabilul a trimis trei oameni cu caii, pentru a-i lega la jumătate de milă înapoi, fără să se teamă că nechezăturile lor ar putea fi auzite în satul apropiat. Ceilalţi au petrecut o noapte chinuită, înfofoliţi în mantii şi pături luate de pe cai, după ce au mâncat bucăţi reci de carne şi pâine uscată, primite de la de Grenville înainte de plecarea din Bideford. Au avut noroc şi nu i-a plouat deloc, însă prin vale a vâjâit toată noaptea un vânt care părea să geamă.

De Wolfe s-a trezit de câteva ori – după anii de privaţiuni din campanii, se învăţase să doarmă în pat, şi nici măcar mormanul gros de ferigi moarte pe care şi l-a pregătit nu a reuşit să-l ferească de durerea surdă de ciolane pe care a simţit-o imediat ce s-a întins pe pământul tare. Luna intra şi ieşea din norii care se fugăreau pe cer, luminând pietrele ca nişte colţi ştirbi rânjiţi spre cer. Pentru cei cu o imaginaţie mai bogată

decât John de Wolfe, adică pentru unii ca sluga sa Thomas, acela era un loc ce părea să stârnească vedeniile unor spirite rele şi sufletele zbuciumate ale morţilor, dar nimic din toate astea nu l-a ţinut treaz pe de Wolfe. El s-a gândit doar la durerile de şale cauzate de culcuşul tare, sperând că Thomas reuşise să îl aducă până acolo pe incomodul Bernardus fără să întâmpine vreun necaz.

Într-un târziu, au venit şi zori cenuşii şi toată lumea a început să se întindă, să înjure şi să se ridice cu greu în picioare, căutând din ochi micul pârâu, ca să poată bea o gură de apă şi să-şi clătească ochii pentru a se trezi de-a binelea. Au mâncat din proviziile pe care şi le lăsaseră de cu seară, apoi le-au fost aduşi caii ca să încalece şi să se pregătească pentru ceea ce le rezerva acea zi.

– Sfinţia Ta, nu este nevoie să-ţi mai primejduieşti viaţa, i-a spus Richard de Revelle cu grijă exagerată şi nesinceră, căci era la fel de dornic ca toţi ceilalţi să nu-l mai vadă pe acel preot ciudat şi pe slujitorii lui taciturni. După ce ajungem în sat, vei putea purcede mai departe pe drumul mult mai bun ce duce spre Taunton.

Cosimo i-a aruncat în zâmbet enigmatic.

– Îţi mulţumesc, *sheriff*-ule, dar o să-i aştept pe tovarăşii mei de călătorie, pe templieri. Mă voi simţi mai în siguranţă dacă voi călări în compania lor.

Cei şase oameni ai ordinului anunţaseră deja cu hotărâre în glas că vor merge cu oamenii legii până în Lynmouth, atât din curiozitate, cât şi din dorinţa de a-i ajuta să menţină pacea regelui. Cu toate acestea, de Wolfe a simţit că ambele grupuri îşi puseseră în minte să-l supravegheze până la capăt, ca să se asigure că nu-i dusese de nas în legătură cu templierul renegat. Din acest motiv, el a socotit că va trebui să fie extrem de precaut când, ceva mai târziu, îl va întâlni pe Thomas.

Imediat ce au încălecat, Ralph Morin le-a sugerat să iuţească cât mai mult pasul când vor coborî spre port, ca să nu le dea timp sătenilor să ascundă eventualele dovezi legate de actele de piraterie, de aceea au pornit într-un trap mărunt,

constatând cu acest prilej că toţi caii erau odihniţi, vioi şi dornici să alerge. Când au apărut în tropot de copite, sătenii din Lynton au ieşit din colibe şi case şi au rămas cu gurile căscate văzând atâţia oşteni, cavaleri şi oameni înarmaţi, care păreau să fi apărut din senin atât de devreme.

Lynton era cocoţat deasupra unei văi înguste, care apărea brusc în peisajul din Exmoor, prin mijlocul căruia curgea firavul râu Lyn. La capătul satului, dincolo de micuţa biserică de lemn, pe care de Wolfe voia să o folosească drept loc de întâlnire cu Thomas, drumul cotea brusc spre stânga, dând în vale, şi apoi venea râul, care se rostogolea spre marea aflată la vreun sfert de milă depărtare. Grupul de călăreţi a încetinit când a început să coboare panta abruptă, iar John a constatat că trebuia să ocolească atent făgaşele adânci, pentru că altfel calul său se putea alege cu vreun picior sau cu chişiţa ruptă.

Alături de el, Gwyn a arătat în jos cu degetul.

– Pe-aici se văd cam multe urme de roţi! Să vină atâtea căruţe după peşte?

După câteva minute, au ajuns pe fundul văii, unde drumul era drept şi dădea spre o porţiune mai întinsă deasupra plajei, unde de o parte şi de alta se înălţau promontorii împădurite. Înainte ca apa râului să fie înghiţită de prundiş, se forma un iaz mare, care se umplea la fiecare maree mai mare. Pe malurile acestui iaz se aflau câteva bărci mici şi coracluri, însă dincolo de el, pe plaja largă, presărată cu pietre, două vase mari începuseră să fie spălate de apa fluxului care înainta.

De fiecare parte a drumului, între râu şi dealul din stânga, se găseau câteva colibe şi case, mai toate făcute din lemn sau împletituri de nuiele şi lut. La capătul îndepărtat, aproape pe plajă, se găsea o clădire mai lungă, având acoperişul din pietre plate, care arăta ca o berărie. La auzul copitelor, bărbaţii au ieşit din clădiri şi, după ce au văzut oştenii în zale, doi dintre ei au rupt-o la fugă spre mare. Câteva femei şi copii iscodeau din pragul uşilor, temători să iasă din casă la vederea acelor necunoscuţi ameninţători.

Trupa s-a oprit în faţa tavernei, iar *sheriff*-ul i-a trimis pe Gabriel şi pe doi oameni de-ai săi să alerge după sătenii care dăduseră bir cu fugiţii.

De Wolfe s-a apropiat călare de *sheriff* şi de conetabil.

– Cred că plaja este cheia întregii tărăşenii, a zis el, coborând de pe cal. Nu putem călări pe prundiş, aşa că va trebui să o pornim pe jos.

Cosimo şi cei doi oameni ai săi au rămas pe cai, în vreme ce restul şi i-au legat de tufişurile ce mărgineau malul râului. Apoi, alergând cât de repede le îngăduiau cămăşile de zale, l-au urmat pe Gabriel către plajă, unde pământul noroios al străzii satului era înlocuit de prundiş.

După ce au luat-o în stânga văii, plaja s-a lărgit până la un promontoriu stâncos aflat ceva mai departe, iar pe acea prelungire a ei, două vase lungi şi înguste stăteau unul lângă celălalt, înălţate ca să rămână uscate. Pe bordul fiecăreia se vedeau strapazane pentru vâslele ce se fixau pe bordaj, precum şi un arbore scund şi îndesat.

– Galere, întocmai cum a zis prinsul de pe Lundy! a exclamat Gwyn, imediat ce a călcat pe pietrele cenuşii şi ovale care alcătuiau plaja.

În faţa lor, mai bine de douăzeci de oameni au ieşit încet dintr-un şopron lung şi dărăpănat din lemn, ridicat mult deasupra nivelului apei la flux, pe panta împădurită. La vederea ostaşilor purtând coifuri care veneau spre ei, cei mai mulţi au dat fuga înăuntru, iar câţiva au luat-o la goană înspre stânca abruptă, acoperită cu vegetaţie.

– Intraţi imediat în clădirea aceea! a răcnit *sheriff*-ul, care părea să fi căpătat curaj după înfruntarea de la Lundy din urmă cu două zile. Ridicând spada cu ambele braţe, el a pornit în fugă spre clădire, flancat de conetabil şi de cei şase templieri.

Convins că aceştia erau în stare să se descurce şi fără ajutorul său, de Wolfe a pornit în altă direcţie, urmat îndeaproape de Gwyn, dorind să arunce o privire la galerele care se găseau pe plajă. Prima era goală, pentru că nu avea punte care să

ofere vreun ascunziş, dar când s-au uitat în cea de-a doua, a văzut doi bărbaţi ghemuiţi sub parapet. Imediat ce şi-au dat seama că fuseseră descoperiţi, cei doi au sărit răcnind în picioare, unul scoţând o suliţă ruginită, iar celălalt un pumnal lung.

De Wolfe încă avea spada în teacă, de aceea a făcut un salt înapoi, pentru a câştiga timp să o scoată pentru a se apăra, însă Gwyn, înarmat cu un bici cu lanţ, plesni din el în direcţia omului cu suliţă, smulgându-i arma din mână. Agresorul a sărit din galeră pe cealaltă parte a bordului şi a fugit către stâncă, urmat de complicele lui, care nu a mai încercat să-l atace pe coroner cu pumnalul.

– Lasă-i, Gwyn. Să nu scăpăm lupta de acolo.

S-au întors şi au alergat către clădirea de lemn, din care ieşiseră aproape douăzeci de oameni, cu toţii înarmaţi, ca să dea piept cu templierii şi soldaţii *sheriff*-ului. Lupta era însoţită de răcnete şi ţipete, dar s-a încheiat după cinci minute. Bandiţii locali nu erau doar în inferioritate numerică, dar nu aveau armuri. Trei dintre ei au fost doborâţi în primele secunde, întrucât templierii şi sergenţii lor stăteau umăr la umăr, alcătuind un zid de netrecut, ucigător. Morin şi *sheriff*-ul au rănit pe alţii doi, care s-au prăbuşit sângerând pe pietre, apoi au alungat alţi trei. Localnicii, majoritatea îmbrăcaţi cu tunici scurte de marinari şi pantaloni din pânză, au luptat cu curaj ştiind că oricum îi aştepta moartea, fie de sabie, fie de laţ. Cu toate acestea, situaţia lor era disperată şi, după ce au fost siliţi să se retragă şi s-au trezit încercuiţi de oşteni, au rupt brusc rândurile şi au dat să fugă, lepădându-şi armele pe pietre.

Neavând armuri ori arme care să-i împovăreze, doi dintre săteni au reuşit să se strecoare printre rândurile strânse ale atacatorilor şi s-au alăturat camarazilor lor de la baza stâncilor, unde câţiva dispăruseră deja printre copacii deşi. Restul au fost prinşi de oamenii lui Gabriel, azvârliţi fără menajamente pe prundiş şi păziţi cu spadele aţintite spre gât sau coaste.

Coronerul şi ofiţerul său, reţinuţi de încăierarea din apropierea galerelor, au sosit prea târziu ca să mai participe la luptă, lucru imediat observat de *sheriff*.

– S-ar părea că bătrâneţea te-a făcut mai leneş, John! Ori, după două zile, deja ţi-a pierit cheful de luptă?

Remarca era prea copilărească pentru a merita o replică pe măsură, astfel că de Wolfe nici nu a luat-o în seamă, adresându-se în schimb lui Ralph Morin.

– Jumătate din tâlhari ăştia au scăpat fugind pe plajă. Trebuie să prindem măcar o parte din ei.

Morin l-a chemat pe Gabriel şi, imediat, câţiva oameni au fost trimişi către stânci, ca să prindă măcar o parte dintre fugari. Oşteanul care cunoştea satul, a venit gâfâind spre conetabil:

– Sir, sătenii se pot întoarce în satul Lynton pe povârniş. N-ar fi bine să urcăm cu caii până acolo, ca să-i prindem pe creastă?

– Ralph, lasă că fac eu asta însoţit de câţiva oameni, s-a oferit coronerul. Urmat de Gwyn, a fugit până în locul unde-şi legaseră caii, iar sergentul Gabriel şi cinci oşteni au venit după ei. Însă când au ajuns la berărie şi s-a uitat în susul drumului ce trecea drept strada mare a satului, de Wolfe a observat că aveau şi alte probleme. Unul dintre oamenii lui Cosimo atârna de pe cal, având un picior prins în scară, corpul atingând pământul. În gât avea înfiptă o săgeată. Lângă cal se formase deja o băltoacă de sânge, care se îmbibase în pământ.

– Unde naiba este Cosimo? a răcnit de Wolfe, privind în jur. Calul preotului era încă legat de un tufiş, dar în şa nu se afla nimeni şi nu se vedea nici cel de-al doilea slujitor.

– Uite colo, *Crowner!* a strigat Gabriel, arătând către uşa scundă a berăriei.

În interiorul întunecat se mişcau câţiva oameni, iar de Wolfe, cu spada în mână, a dat fuga spre uşă, avându-l pe Gwyn imediat în urma sa. S-a oprit exact pe prag şi a privit la ce se întâmpla în încăperea lipsită de mobilier. Ghemuit şi lipit de zidul văruit în alb, abatele Cosimo stătea în genunchi

pe podeaua din pământ bătătorit, iar imediat în faţa lui, cu sângele şiroindu-i din mâna stângă, se afla cel de-al doilea paznic al său. Acesta ţinea în mână o spadă şi o agita fără vlagă spre doi răufăcători aflaţi în faţa lui gata de atac, unul înarmat cu un pumnal, celălalt, cu o secure.

Cei doi agresori le-au sesizat prezenţa abia când de Wolfe, rămas în prag, a luat toată lumina cu statura lui masivă. Cel cu securea a dat să se întoarcă, însă coronerul ţinând spada grea cu ambele mâini, a lovit la nivelul podelei, tăind pantalonii omului şi o porţiune considerabilă din fesa piciorului drept. Omul a slobozit un urlet şi s-a prăbuşit la pământ, iar sângele lui s-a amestecat cu cel care curgea de pe mâneca slujitorului, picurându-i printre degete.

Celălalt s-a răsucit şi a sărit cu pumnalul spre Gwyn, care se alăturase stăpânului său. Cu un gest aproape nepăsător, uriaşul cu păr roşcovan i-a înfipt spada drept în mijlocul pieptului, cu o putere atât de mare, încât vârful ei a ieşit pe sub omoplatul nefericitului. Garda s-a întors şi, cu mâna nevătămată, l-a ridicat pe abate cu blândeţe în picioare, fără să scoată un cuvânt.

– Îţi mulţumesc, Sir John, ai sosit la ţanc, a spus Cosimo cu glasul lui strident. Cu un singur braţ nevătămat, omul meu nu ar fi putut să mă apere multă vreme.

– Ce s-a întâmplat, abate Cosimo?

– Aşteptam în apropierea cailor când, pe neaşteptate, o săgeată l-a doborât de pe cal pe unul dintre oamenii mei. Şi celălalt a fost lovit, însă în braţ, dar a reuşit să-şi smulgă săgeata. Când au apărut cei doi indivizi, el m-a adus în mare grabă aici, ca să mă adăpostească. Însă cei doi netrebnici ne-au încolţit – s-or fi gândit, pesemne, că m-ar putea folosi ca ostatic pentru a se tocmi când va fi vorba să-şi salveze pielea.

– Acum, că eşti la adăpost, trebuie să mă duc în sat – pentru că altfel, ne scapă alţi răufăcători, i-a explicat de Wolfe. Uite, acest sergent se va ocupa de rana de la mâna slujitorului tău.

L-a luat cu sine pe Gwyn şi pe ceilalţi ostaşi, apoi, după ce şi-au găsit caii, au pornit în galop în susul văii, ajungând să meargă la pas în porţiunea cea mai abruptă a pantei care ducea spre vârf. Ajunşi pe platou, s-au uitat lung la cele douăzeci de mogâldeţe care alcătuiau satul Lynton, răsfirate în jurul suprafeţei deschise prin care trecea drumul. Nu au zărit pe nimeni, ceea ce însemna, fără îndoială, că locuitorii se ascundeau temători în propriile case.

– Stâncile acelea trebuie să se afle în spatele satului – în pădurile care se află aproape de mare, a spus Gwyn.

S-au rotit către dreapta şi au trecut printre două colibe şi micile lor terenuri agricole – grădinile şi porţiunile de teren care constituiau proprietatea personală a fiecărui sătean. În acea parte a satului nu existau câmpuri cultivate, deoarece distanţa până la stânci era foarte mică. În spatele locuinţelor se găseau copaci şi vegetaţie sărăcăcioasă, astfel că după ce s-au mai împrăştiat, călăreţii au înaintat cât au putut, până când desişurile şi panta abruptă i-a silit să se oprească.

– Uite unul… şi încă unul! a strigat Gwyn, îmboldindu-şi iapa şi aşezând-o astfel încât să împiedice fuga unui om ghemuit într-un tufiş.

După câteva clipe, au văzut vreo şase bărbaţi furişându-se printre copaci. Unul dintre ei a fost doborât de un oştean, iar altul, care încerca să scape, dar era prea obosit după ce urcase panta într-o goană nebună tocmai de pe plajă, a fost prins de câţiva oameni înarmaţi care au sărit de pe cai.

Gwyn şi de Wolfe au urmărit alţii doi fugari, dar aceştia au dispărut printre copaci.

– Ne-au scăpat câţiva, fir-ar să fie, a strigat de Wolfe cu năduf. Vreo şapte au fugit spre stâncărie şi s-au mistuit.

Lăsând doi oşteni să se ocupe de cei prinşi şi de mort, coronerul şi ofiţerul său au revenit pe strada mare a satului Lynton, dar nu au găsit nici ţipenie de om. Au mers până la capătul celălalt, aproape de zona unde începea valea de piatră, însă drumul era pustiu.

– Cred că se ascund prin case – poate-s ale lor, fiindcă mulţi dintre marinari sigur locuiesc aici. Jos, în Lynmouth sunt prea puţine case.

John era cătrănit pentru că nu reuşiseră să-i prindă pe toţi răufăcătorii – judecând după felul în care se opuseseră luptând chiar înainte de a şti măcar ce scop avea expediţia condusă de *sheriff*, se părea că toţi bărbaţii din cele două sate erau părtaşi la fărădelegi.

Lăsându-i pe ceilalţi doi oşteni să patruleze prin sat, el şi Gwyn au dat fuga până în port, unde Richard de Revelle şi Ralph Morin, împreună cu templierii, strânseseră toţi prinşii. Aceştia fuseseră legaţi de mâini şi picioare, şi stăteau într-un cerc abătut în faţa berăriei. Un mic grup de femei plângeau şi se văicăreau, atât pentru cei câţiva morţi aşezaţi pe malul râului, cât şi pentru prinşii ce avea să împărtăşească aceeaşi soartă curând, pentru că sigur îi păştea spânzurătoarea.

– Ce-aţi găsit în şopronul acela de pe plajă? l-a întrebat de Wolfe pe *sheriff*.

– Mărfuri de tot soiul, lucruri pe care oamenii din sătucul ăsta prăpădit nu şi le-ar putea permite, i-a răspuns de Revelle, mulţumit de sine. Luate, neîndoielnic, de pe vasele jefuite, şi care aveau să fie trimise la Bridgwater ori Taunton, ori poate chiar la Bristol pentru a fi vândute.

– Mda, cred că o să mă uit la ele mai târziu, când o să le trec pe pergamentele mele, a mormăit de Wolfe. În aceeaşi clipă a întrevăzut şi şansa de a-l face pe Thomas să apară fără a crea vreo suspiciune. I-am zis copistului meu să ne urmeze de la Exeter, când şi cum o putea. A avut o diaree cu sânge, dar tocmai se înzdrăvenise la plecarea noastră, de aceea sper că ni se va alătura curând. Tare bine mi-ar prinde cunoştinţele lui de scriere. De Wolfe s-a uitat apoi la cer şi, cu toate că soarele apărea doar din când în când de sub nori, a socotit că mai erau aproape patru ore până la amiază, când aranjase întâlnirea cu Thomas. Ce trebuie să mai facem aici? l-a întrebat el pe conetabil.

– O să dau foc celor două galere, pentru a nu mai fi folosite vreodată, deşi, dacă o să-i spânzurăm pe toţi prinşii, satul ăsta o să rămână ani în şir fără bărbaţi. Şi-a însoţit vorbele cu un gest către prizonierii nefericiţi care stăteau în noroi, dar a fost întrerupt de un strigăt scos de unul dintre oşteni, care stătea cu braţul întins, arătând spre un *knarr* care tocmai apăruse aproape de ţărm şi părea să fi ocolit promontoriul dinspre răsărit.

Fluxul trecuse de maximum şi de aceea apa era suficient de adâncă pentru a permite vasului să pătrundă pe gura micului râu, pentru ca apoi să se aşeze pe plajă. Comandantul şi un membru al echipajului au sărit în apa mică şi s-au apropiat de sat, privind uimiţi scena care li se înfăţişa.

Sheriff-ul s-a arătat bănuitor faţă de nou-sosit, însă era evident că un vas de acel fel nu putea sluji pentru piraterie, şi curând s-a stabilit că se numea *Brendan*, din Bristol, şi se îndrepta spre Falmouth. Căpitanul primise poruncă să facă escală la Lynmouth pentru a lua zece poloboace cu vin, pe care să le ducă la Falmouth.

– Bineînţeles, provenind dintr-un jaf, s-a stropşit şeriful. De unde să se facă atâta vin într-un loc amărât ca ăsta?

Omul a ridicat din umeri, lui fiindu-i totuna de unde provenea marfa.

– Eu fac doar ce mi se spune, a precizat el. Nu e vasul meu. Eu doar îl conduc.

– Ei, bine, o să rămâi aici până la mareea de mâine, asta e limpede, a zis Gwyn. Doar dacă nu cumva vrei să pleci azi pe înnoptat.

Cu un aer resemnat, căpitanul s-a întors pe vas ca să-şi gătească ceva şi să doarmă până a doua zi, apoi John a socotit că în curând va veni momentul să plece pentru a-l întâlni pe copistul său.

Înainte de a pleca într-acolo, a mai avut o gâlceavă cu cumnatul său în legătură cu probleme de jurisdicţie. *Sheriff*-ul anunţase că trebuia să-i judece pe prinşi la un tribunal special

alcătuit chiar în acea zi, pentru a-i atârna neîntârziat în ştreang, dar de Wolfe s-a opus fără să stea mult pe gânduri.

– Pirateria şi crima sunt fapte împotriva păcii regelui. Oamenii ăştia trebuie aduşi dinaintea judecătorilor regelui la următorul Tribunal Itinerant!

– Imposibil! Ne aflăm la cincizeci de mile de Exeter şi ne-ar trebui aproape o săptămână ca să-i ducem pe aceşti oameni pe jos până acolo. Iar după aceea, ar trebui să stea în temniţă până catadicsesc judecătorii să vină prin Devon. Doar Dumnezeu ştie când se va întâmpla asta!

– Judecătorii vor veni luna viitoare, doar ştii asta.

– Au spus acelaşi lucru şi luna trecută, dar n-au mai ajuns în oraşul nostru din octombrie. Nu-i putem păzi şi hrăni la nesfârşit pe toţi nemernicii din partea de apus – iar rezultatul ar fi acelaşi. Vor fi spânzuraţi.

S-au ciorovăit în continuare, dar de Revelle s-a arătat de neclintit. Ralph Morin i-a ţinut partea *sheriff*-ului, asta din raţiuni practice, pentru că prinşii erau prea departe de singurul oraş unde s-ar fi întrunit judecătorii regelui. Cu toate că Tribunalul Comitatului, prezidat de *sheriff,* se ţinea de obicei în Sala Moot din castelul Rougemont, nu exista nici un temei legal pentru ca el să nu se poată întruni în altă parte a comitatului, atâta vreme cât *sheriff*-ul era prezent.

Cam în silă, de Wolfe s-a văzut silit să fie de acord, în primul rând din cauza problemelor geografice, dar cu condiţia ca el să ţină evidenţa acuzaţiilor şi a proprietăţilor acestora în vederea confiscării. Acesta era un alt motiv pentru care avea nevoie de prezenţa lui Thomas, dar nu putea recunoaşte că acesta era prin apropiere.

Coronerul şi-a omorât mai bine de un ceas inspectând ceea ce se găsea în şopronul de pe plajă. Reprezenta o adevărată comoară de mărfuri, cu toate că mare parte dintre ele fuseseră deja duse spre vânzare în oraşele mai mari din Somerset. Baloturi de mătase, rulouri de lână pieptănată, pânzeturi mai ieftine şi grosolane, pânză de sac; toate erau puse morman peste nişte butoaie de vin. Mai erau butoiaşe de

stafide şi alte fructe uscate provenind din sudul Franţei, ba chiar şi o bucată de brânză cu mucegai de la Mendip. Nu ştia cu certitudine dacă el, în calitate de coroner, trebuia să facă un inventar complet al tuturor mărfurilor jefuite, dar spera să aibă timp suficient ca Thomas să întocmească o listă, pentru a împiedica şterpelirea acelor bunuri de către săteni ori chiar de către stăpânul manorial. Dacă nu se putea face evidenţa, trebuiau lăsaţi în urmă câţiva oşteni până când se trimiteau nişte bailivi de încredere de la Barnstaple, pentru a transporta bunurile de acolo şi a le pune în siguranţă. Se îndoia că proprietarii de drept vor căpăta înapoi bunurile furate, dar mărfurile se puteau vinde pentru ca banii să intre în visteria regelui – asta, dacă oameni precum *sheriff*-ul nu ajungeau să pună mâna pe ele.

S-a întors la berărie, bănuind că nu mai avea mult de aşteptat până la amiază. În faţa acesteia se găseau doisprezece pescari care deveniseră corsari, stând ghemuiţi în legături, în vreme ce oştenii lui Morin se apucaseră să caute şi alte bunuri furate care puteau fi dosite prin case ori magazii pentru depozitarea peştelui.

De Wolfe a plecat mai departe, ducându-l pe Odin de căpăstru şi străduindu-se să nu bată la ochi, lăsându-l pe Gwyn să stea cu ochii pe templieri. S-a întrebat dacă aceştia erau încă hotărâţi să-l urmărească bănuindu-l că îl ascundea de Blanchefort pe undeva, deşi acum, când cei doi paznici ai lui Cosimo fuseseră scoşi din luptă, simţea că italianul nu mai constituia o ameninţare.

Lynton rămăsese în continuare pustiu, singurii oameni fiind trei soldaţi care îngropau la marginea satului cadavrul fugarului ucis. Cu excepţia unei percheziţii din casă în casă, lucru ce avea să se facă probabil mai târziu, nu se putea descoperi unde se ascunseseră oamenii care fugiseră de pe plajă. De Wolfe a socotit că ei se refugiaseră în pădure ori pe landă, rămânând nevăzuţi până când oamenii *sheriff*-ului urmau să părăsească ţinutul. Nu exista nici o casă manorială în

apropiere, şi nici nu ştia cine era lordul local – ori dacă acesta ştia ori se sinchisea de faptul că supuşii lui erau şi piraţi.

L-a oprit pe Odin în centrul satului şi s-a uitat în jur, gândindu-se cum să procedeze în continuare. Biserica se afla în stânga lui: o clădire mică din lemn, de pe vremea saxonilor. Nu avea turlă şi nu se deosebea de un hambar, singurul lucru care o evidenţia fiind crucea simplă de lemn bătută pe fronton. Profitând de tăcere, s-a aşezat şi a făcut privirea roată. Apoi a surprins cu coada ochiului o mişcare pe drum, la marginea satului. Din spatele unui tufiş a apărut un ponei pe care, călărind femeieşte, stătea Thomas de Peyne, mic şi negru, cu mantia subţire-aţă, de culoare închisă care, la prima vedere îl făcea să treacă drept preot.

Precaut, copistul a coborât şi s-a îndreptat spre stăpânul său, privind pe furiş în stânga şi-n dreapta, aşa cum îi stătea în obicei.

– Ţi-am spus să ne întâlnim la biserică! s-a răţoit coronerul. Şi unde-i templierul?

Thomas a aruncat o căutătură temătoare spre clădirea din apropiere.

– Înăuntru sunt nişte oameni – m-am uitat eu mai devreme şi mi-au strigat să ies.

Abia acum s-a luminat şi de Wolfe. Şi-a dat seama ce se întâmplase cu bărbaţii care scăpaseră din Lynmouth.

– Vor să obţină drept de sanctuar? a întrebat el.

Thomas a făcut un gest în semn de neştiinţă.

– N-am mai stat să-i întreb, dar am văzut că era nişte brute îmbrăcate ca vai de lume. Nu cred că veniseră acolo ca să se roage.

Coronerul a privit în lungul drumului.

– Şi cu de Blanchefort ce-ai făcut?

– L-am ascuns într-o pădurice, în afara satului. După ce-am dat de oamenii aceia, m-am gândit că era mai bine să-l las acolo până vorbesc cu domnia ta.

John a dat din cap, socotind că Thomas gândise bine.

– S-ar putea ca asta să ne vină în ajutor, dar el trebuie să rămână ascuns, cel puţin până în seara asta. Are ceva mâncare la el?

– Nu mult, dar destul ca să-şi ţină zilele până mâine.

– Ca vechi templier, trebuie că e obişnuit cu condiţiile grele. Acum, du-te şi spune-i să rămână acolo până la apus, când o să-l aducem încoace. Am ceva treabă cu tine, tocmai în port.

În vreme ce Thomas s-a îndepărtat în grabă, de Wolfe a descălecat şi l-a legat pe Odin de poarta simplă a gardului din tufişuri ţepoase ce dădea roată curţii bisericii. A trecut printre tise şi a deschis uşa bisericii. Şi-a dat seama imediat că ceva se întâmplă în celălalt capăt al bisericii şi a văzut cinci bărbaţi grăbindu-se să ajungă şi să pună palma pe altarul care era o masă din lemn pe care se aflau o cruce de cositor şi două lumânări. În afara lor, nu mai era nimeni în clădire, prin deschizăturile înguste care serveau drept ferestre strecurându-se o lumină sărăcăcioasă care cădea pe podeaua goală, din pământ bătucit. Oamenii s-au uitat cu spaimă către silueta ameninţătoare ce păşea de-a lungul naosului către ei, un bărbat înalt şi întunecat, cu un pieptar de piele şi zale, coif metalic şi cu o spadă uriaşă ce i se legăna la bandulieră.

– Cerem drept de sanctuar! a strigat unul dintre oameni cu glas subţirel, iar strigătul a fost reluat de ceilalţi, care s-au chircit văzând că silueta se apropia de ei.

– Sanctuar! Sanctuar!

Coronerul s-a oprit la câţiva paşi de ei şi i-a examinat. Trei erau foarte tineri, unul era destul de vârstnic, iar ultimul era un bărbat scund, cu trupul strâmb, având capul mare şi braţele şi picioarele scurte. De Wolfe şi-a amintit că prinsul de la Lundy spusese şi cum îl cheamă pe acel individ: Eddida Curt-arm, nume care îl descria foarte bine pe acel om.

– Sunt Sir John de Wolfe, coronerul regelui, a spus el cu glas tunător, care a făcut ca strigătele să înceteze pe dată. Eu respect dreptul de sanctuar şi, dacă ţineţi să-l primiţi, asta are

să vă salveze viaţa, deoarece se pare că toţi complicii voştri vor sfârşi chiar azi în ştreang.

S-a uitat la oamenii din grup, îmbrăcaţi cam la fel, cu tunici zdrenţuite şi decolorate şi pantaloni până sub genunchi. Cu excepţia piticului, toţi aveau părul lung şi încâlcit şi bărbi şi mustăţi stufoase.

Acesta avea faţa rotundă, cu fruntea înaltă, iar ochii îi sticleau cu o şiretenie pe care de Wolfe a calificat-o drept primejdioasă.

– Şi acum ce facem, *Crowner?* Avem dreptul la o perioadă de graţie de patruzeci de zile? a întrebat Eddida.

Coronerul a rămas cu braţele încrucişate pe piept şi s-a uitat cu răceală la acei oameni.

– Vreau să vă spun că sunteţi nişte ucigaşi nenorociţi, iar de nu aţi fi reuşit să beneficiaţi de protecţia acestui loc sfinţit, aţi fi fost puşi în ştreang laolaltă cu ceilalţi. Însă acum aveţi de ales. Vă puteţi preda *sheriff*-ului, ca să fiţi judecaţi chiar astăzi în Lynmouth. Ori puteţi rămâne aici vreme de patruzeci de zile, timp în care veţi primi hrană de la săteni, care trebuie să vă păzească, nu cumva să fugiţi, altfel vor plăti amenzi usturătoare. După trecerea celor patruzeci de zile, dacă nu vă mărturisiţi vinovăţia şi nu vreţi să abjuraţi regatul Angliei, veţi fi zăvorâţi aici fără mâncare şi apă, până muriţi. Dacă încercaţi să fugiţi de aici, o să fiţi socotiţi proscrişi şi orice om vă poate tăia capul fără a fi pedepsit. Şi, în sfârşit, începând din această clipă, puteţi să-mi mărturisiţi păcatele mie şi abjura regatul.

După această adevărată predică, John a făcut un pas înapoi şi a aşteptat, iar oamenii au şuşotit între ei. În acest timp, Thomas a intrat pe uşă şi, tare agitat, s-a apropiat de coroner, plecându-şi mereu câte un genunchi, făcându-şi de fiecare dată semnul crucii.

– Bernardus are să rămână acolo unde este până astă-seară, a murmurat el, uitându-se destul de speriat la bărbaţii cu înfăţişare fioroasă care se strânseseră ciotcă în jurul altarului.

Apoi, Eddida, purtătorul lor de cuvânt, s-a desprins de ceilalţi şi s-a apropiat de singura treaptă ce despărţea altarul rudimentar de restul bisericii.

– *Crowner,* o să mărturisim şi o să abjurăm.

– Atunci o să vin ceva mai târziu. Înăuntrul bisericii şi în curtea ei sunteţi în siguranţă – nu e nevoie să staţi agăţaţi de altarul acela. Ca să nu fugiţi, o să trimit la poartă nişte oşteni. S-a întors şi a pornit spre uşă, după care a strigat peste umăr: Ieşiţi afară şi tăiaţi nişte crăci din tisele de acolo. O să aveţi nevoie fiecare de câte o cruce, pe care să o purtaţi în spate, şi o să văd de găsesc nişte pânză de sac pentru voi.

După aceea, i-a făcut lui Thomas semn să iasă din biserică şi a trântit uşa în urmă.

CAPITOLUL ŞAISPREZECE

În care Crowner John ia o mărturisire

Richard de Revelle nu s-a arătat câtuşi de puţin încântat când de Wolfe l-a informat că o parte dintre piraţi şi-au căutat sanctuar în biserica din Lynton. Când coronerul s-a întors în sat, el tocmai se pregătea să-şi înjghebeze tribunalul în berărie. La vederea lui Thomas venind pe urmele lui de Wolfe, cei trei templieri au arătat un interes amestecat cu suspiciune, iar John a observat că au început să discute înflăcărat cu abatele Cosimo. Curând după aceea, Godfrey Capra a plecat călare, iar de Wolfe a fost convins că acesta se dusese la Lynton ca să se uite prin sat şi în biserică pentru a verifica identitatea celor cinci răufăcători care ceruseră drept de sanctuar.

Prinşii fuseseră duşi în alt şopron care semăna a hambar, exact în spatele tavernei şi ţinuţi sub cheie şi pază. Afară se strânseseră femeile satului care plângeau, jeleau şi strigau prin pereţii subţiri la bărbaţii lor dinăuntru, a căror soartă era ca şi pecetluită.

Sheriff-ul ocupase singura încăpere a berăriei, aducând o masă din lemn şi câteva bănci rudimentare. Se rechiziţionase peşte din captura de dimineaţă, iar câţiva dintre oamenii lui Gabriel îl pregăteau la foc în spatele clădirii. În ciuda protestelor unuia dintre localnici, pâinea fusese luată cu forţa de la câteva case din apropiere, astfel că, în curând, şefilor

strânşi în tavernă li s-a încropit o masă, iar oştenii au mâncat sub cerul liber.

Perspectiva unei execuţii în masă nu le tăiase pofta de mâncare, însă, în vreme ce stăteau la masă, Richard de Revelle s-a apucat să se tânguiască în legătură cu cei cinci care-şi găsiseră scăparea în biserică.

– Cum să scape de ştreang doar pentru că au fost atât de laşi încât au lăsat pe camarazii lor să lupte şi s-au dovedit mai iuţi de picior decât oamenii noştri?

De Wolfe desfăcuse carnea de pe un hering prăjit cu cuţitul şi acum aştepta să se răcească.

– Nu mă întreba pe mine. Nu eu am făcut legea.

Abatele Cosimo, care ţinea în mână o felie de pâine pe care avea un peşte, a ridicat privirea şi s-a încruntat.

– Dreptul de sanctuar este una dintre tradiţiile sacre ale creştinismului. De fapt, a existat încă înainte de naşterea Mântuitorului – evreii aveau şase oraşe levitice pentru refugiu, iar grecii şi romanii recunoşteau şi ei acest concept.

Sheriff-ul şi-a exprimat dezaprobarea în legătură cu faptul că unele persoane puteau scăpa de ştreang, devenind în acest fel o povară pentru comunităţile din care făceau parte, care trebuiau să îi întreţină.

– M-am gândit să mergem în biserica aia şi să-i scoatem afară pe ticăloşi! a mârâit el, dar Cosimo, foarte iute la minte, l-a auzit, exprimându-şi neîntârziat uimirea.

– Îţi interzic să faci aşa ceva, *sheriff*-ule! Ţi-ai aduce pedeapsă dumnezeiască pentru un asemenea sacrilegiu – şi chiar şi eu aş fi în stare să te excomunic.

Ca în cazul multor oameni ai vremii, credinţa lui de Revelle era mai curând o chestiune de obicei decât de convingere, iar perspectiva de a fi exclus din sânul Bisericii nu cântărea prea greu pentru el.

De Wolfe ştia prea bine acest lucru, de aceea a adăugat, aducând în discuţie un argument descurajator de natură practică:

– Legile date de Henric I prevăd pedepse pentru cei care încearcă să îi reţină cu forţa pe cei care şi-au găsit salvarea într-un sanctuar – o sută de şilingi pentru cei ce violează o catedrală sau abaţie, şi douăzeci pentru o biserică parohială.

Încă mormăind de nemulţumire, de Revelle a abandonat subiectul şi, pentru prima oară, de Wolfe se arăta recunoscător pentru prezenţa lui Cosimo, deoarece orice încălcare a dreptului de sanctuar i-ar fi răsturnat planurile.

După ce au sfârşit de mâncat, încăperea s-a transformat cu repeziciune în tribunal, cu toate că mirosul pătrunzător de peşte prăjit persista. *Sheriff*-ul s-a aşezat la masa grosolană, având-l pe de Wolfe de o parte şi pe Ralph Morin de cealaltă.

În absenţa unui grefier, Thomas a fost pus să stea în capul mesei, pentru că avea la el taşca în care-şi ţinea pergamentele, penele şi călimara cu cerneală, pentru a consemna desfăşurarea procesului, urmând ca de Wolfe să prezinte o copie a documentului către judecătorii regelui când aceştia aveau să sosească în Devon.

Gabriel şi doi ostaşi i-au adus pe cei doisprezece prinşi, aşa cum erau legaţi laolaltă cu mâinile la spate, perechi-perechi. De Revelle i-a întrebat de nume, cerându-le să precizeze dacă erau saxoni, normanzi ori de altă origine. În secolul ce trecuse de la Cucerire se produseseră atâtea căsătorii între rase, încât sângele se amestecase, îndeosebi când unii celţi rătăciţi veneau din Cornwall sau chiar din Ţara Galilor, doar traversând marea.

Apoi de Revelle i-a acuzat pe rând de piraterie şi omor, lucru negat de fiecare. Răcnind din rărunchi la ei „Mincinoşilor!“, *sheriff*-ul a afirmat că fiecare om încercase să fugă şi apoi pusese mâna pe armă ca să lupte împotriva autorităţilor care îl reprezentau pe rege. Pe de altă parte, prinşii aveau două galere şi un şopron ce gemea de mărfuri ce nu puteau fi dobândite decât prin piraterie ori contrabandă, fapte care constituiau fărădelegi şi se pedepseau cu moartea.

Reacţiile oamenilor erau diverse: unii recunoşteau totul cu un aer sfidător, alţii negau, alţii nu scoteau nici o vorbă, iar

câţiva s-au lăsat în genunchi şi, suspinând, au cerşit îndurare. Indiferent de purtarea lor, hotărârea lui de Revelle era una şi aceeaşi: îi declara vinovaţi de piraterie şi crimă şi îi condamna la moarte prin spânzurare în cursul acelei zile. Tot procesul n-a ţinut mai mult de jumătate de oră, apoi condamnaţii au fost închişi din nou în colibă şi păziţi de oşteni.

De Wolfe se simţea stânjenit din cauza procedurilor sumare de judecată şi, dacă s-ar fi aflat la Exeter ori în apropierea oraşului, ar fi luptat din toate puterile împotriva *sheriff*-ului pentru ca acei oameni să apară în faţa Tribunalului itinerant al judecătorilor regelui. Însă în situaţia aceea se vedea silit să accepte dificultăţile de ordin practic – recunoscând, în acelaşi timp, că, în condiţiile respective, nu exista nici o alternativă la sentinţa de „vinovat" ce se dădea în cazul fiecărui acuzat. Singura lui contribuţie la proces a fost să întrebe fiecare pereche de acuzaţi dacă îşi aminteau să fi atacat vasul *Saint Isan* în urmă cu două săptămâni, şi dacă recunoşteau că uciseseră aproape toţi membrii echipajului. Doi dintre cei mai neobrăzaţi răufăcători au recunoscut că acela fusese ultimul vas pe care-l atacaseră şi au mărturisit că îi uciseseră pe marinari. Însă acuzaţii nu aveau habar cine pe cine ucisese, susţinând în mod justificat că, în focul luptei, nimeni nu mai ţinuse seama dacă făcuse sau nu vreo victimă. Cu toate acestea, aceste mărturisiri i-au slujit destul de bine lui de Wolfe, pentru că acum îl putea pune pe Thomas să pună la punct ancheta făcută asupra cadavrului de la Ilfracombe şi, în cele din urmă, să pună la dispoziţia judecătorilor regelui un verdict clar şi de nezdruncinat.

După-amiaza se scurgea ireversibil şi când soarele s-a înfăţişat privirilor doar o clipă, ascunzându-se apoi după culmea înaltă a versantului, condamnaţii au fost conduşi pe ultimul lor drum. Preotul parohiei lipsea, lucru ce sărise în ochi, mai ales cu acei fugari în biserică. După ce de Wolfe a întrebat unde era preotul, a primit răspunsuri evazive din partea bărbaţilor în vârstă ai satului, însă, într-un târziu, unul dintre ei a spus că nu mai aveau un preot de trei luni, cu toate

că nimeni nu-l anunţase pe arhidiaconul de Barnstaple că parohia era lipsită de proteguire pastorală. Le-a fost mai greu să afle ce se întâmplase cu preotul, dar se părea că acesta fusese găsit fără viaţă la poalele unui povârniş.

Cu simplitatea care îl caracteriza, Gwyn a explicat imediat situaţia:

– Ori era beat şi a căzut de pe platou, ori l-au azvârlit răufăcătorii când el a ameninţat că îi va da în vileag.

John s-a gândit că, pesemne, preotul se certase cu sătenii din cauza părţii ce credea că i se cuvenea din pradă, dar asemenea speculaţii i s-au părut inutile. În orice caz, el nu se afla acolo pentru a asculta confesiunile condamnaţilor în ultimele clipe de viaţă, însă abatele Cosimo s-a învoit să rostească vorbele cuvenite în latină pentru fiecare dintre ei. Cu toate că fusese răspopit, Thomas s-ar fi oferit bucuros să facă un asemenea gest, de aceea s-a arătat tare dezamăgit când italianul i-a refuzat până şi o sarcină atât de neînsemnată.

Pe când se înserа, bieţii oameni au fost scoşi târâş din şopron de oştenii care, în sinea lor, se arătau destul de înţelegători faţă de nişte sărmani care îşi făcuseră viaţa mai suportabilă furând de pe vase aflate în trecere prin acea parte a mării. Însă trebuiau să-şi facă datoria, aşa că, unul după altul, amărâţii au fost împinşi şi lăsaţi să cadă de pe o scară rezemată de ramura unui copac aflat la poalele stâncilor. Laţul, legat de creanga respectivă, era petrecut pe după gâtul fiecăruia şi, în timp ce abatele morfolea cuvintele de împărtăşanie şi făcea semnul crucii în aer, cineva îl împingea pe nefericit de pe scară.

Condamnaţii cădeau cam un stat de om, astfel că unii mureau instantaneu pentru că li se frângeau gâtul ori le plesneau arterele, cu toate că tresăreau şi zvâcneau vreme de câteva clipe în văzul celor care-şi aşteptau rândul. Alţii, cu ochii ieşindu-le din găvane şi limbile scoase de-un cot, se învineţeau la faţă şi se chinuiau minute în şir, asta până când vreun oştean milos îi trăgea brusc de picioare ca să-i scutească de chinuri.

În vreme ce cumplita ceremonie continua, soţiile şi familiile victimelor stăteau în spate, suspinând şi urlând de

neputinţă, leşinând şi azvârlind blesteme către *sheriff* şi oamenii acestuia. Un şir de ostaşi îi ţinea pe săteni departe de copacul ce devenise spânzurătoare, slujindu-se de bastoane pentru a-i împinge înapoi atunci când suferinţa îi făcea să devină disperaţi.

Cu toate acestea, execuţiile au continuat cu o eficienţă sinistră şi, la fel ca şi procesul în sine, s-au încheiat după o jumătate de ceas. Cadavrele au fost apoi înşirate pe malul râului, alături ce cele ale oamenilor ucişi în luptă, după care familiilor li s-a îngăduit să le ia pentru îngropăciune.

În lumina crepusculară, de Wolfe l-a abordat pe cumnatul său pentru a discuta cu el despre oamenii care îşi găsiseră sanctuar. De Revelle şi alţii se instalaseră deja în tavernă pentru a-şi petrece noaptea şi mânca din peştele prăjit şi pâinea ce rămăseseră, dar şi din nişte găini costelive, pe care oştenii descurcăreţi le găsiseră prin gospodăriile sătenilor.

Ca de obicei, templierii şi abatele se aflau şi ei acolo, măsurându-l pe coroner cu un aer destul de bănuitor, deşi John era convins că nici unul dintre ei nu avea habar de faptul că de Blanchefort se aţinea la mai puţin o milă depărtare.

De Revelle a început din nou să-şi exprime cu glas tare nemulţumirea faţă de ideea de a-i face scăpaţi pe oamenii din biserică, dar John a ridicat o mână şi, pe un ton ce nu admitea replică, i-a zis:

– N-are rost să tot protestezi, Richard. Au dreptul să abjure şi, cu cât mai repede dispar din regat, cu atât mai bine. Nu am de gând să stau în satul ăsta uitat de lume mai mult decât e nevoie ca să-i văd plecaţi.

I-a explicat apoi că vorbise cu căpitanul vasului *Brendan*, care urma să iasă în larg – fără poloboace de vin – profitând de fluxul de dimineaţă. Cu toate că trebuia să ajungă la Falmouth, contra unei sume de bani, el era dispus să mai facă o zi de voiaj şi să traverseze marea, până la Swansea, ca să-i debarce pe abjuranţi.

– De unde bani? s-a răstit *sheriff*-ul.

– Fugarii spun că pot pune laolaltă câteva mărci, cu ajutorul familiilor lor, dacă în acest fel scapă cu viaţă, a minţit de Wolfe, deoarece voia să pună cheltuiala aceea în cârca lui de Blanchefort, care părea să aibă resurse din belşug.

Sheriff-ul şi-a pierdut imediat orice interes faţă de această chestiune, deşi abatele părea să fie de acord cu asemenea acte creştineşti, iar templierii, călugări extrem de credincioşi, au dat din cap aprobator.

– După ce mănânc, o să mă duc acolo ca să le ascult mărturisirile şi-o să-l iau şi pe copist, ca să noteze amănuntele necesare, a precizat de Wolfe, apoi a observat că Roland de Ver a avut un schimb de priviri cu Godfrey Capra şi Brian de Falaise.

– Dreptul de sanctuar pare o procedură interesantă, a spus de Ver cam fără rost. Am vrea să vedem şi noi cum se face, pentru că n-am văzut niciodată un coroner îndeplinindu-şi îndatoririle.

De Wolfe i-a blestemat în sinea sa – fiindcă păreau să-i strice mereu planurile. Ca şi cum asta nu ar fi fost de ajuns, curând şi abatele Cosimo s-a autoinvitat, chipurile „să vadă cum se pune în practică milostivenia Sfintei Biserici".

Înainte de plecare, coronerul a reuşit să schimbe în secret câteva vorbe cu Gwyn, poruncindu-i să-l găsească pe Bernardus în păduricea din afara satului şi să-l aducă în biserică la miezul nopţii.

În ultimele raze ale apusului, au mers călare în susul văii, până la Lynton. Ceva mai devreme, când examinase mărfurile de contrabandă din magazia de pe plajă, de Wolfe văzuse un val de pânză de sac, pe care îl rechiziţionase. L-a dus pe şa până la biserică şi l-a azvârlit pe treapta altarului. Cei cinci fugari, care aprinseseră cioturile de lumânări găsite în altar ca să aibă o lumină slabă, s-au uitat nedumeriţi şi neliniştiţi la valul de pânză de sac.

– Rupeţi-l în cinci bucăţi ca să vă faceţi straie lungi. Daţi o gaură în mijloc şi trageţi pânza peste cap. V-aţi croit crucile acelea?

Oamenii au scos nişte cruci încropite grosolan din crengi luate din copaci, legate laolaltă cu frânghie.

John l-a tras pe Thomas mai în faţă şi a împins într-o parte una dintre lumânările de pe altar.

– Uite, ţi-am făcut masă de scris – ai şi lumină la îndemână.

Copistul se cam temea să folosească altarul sfânt drept masă, dar nu avea de ales. După ce a îngenuncheat de câteva ori şi şi-a făcut cruce, şi-a desfăcut sulul de pergament şi şi-a pregătit pana de scris.

De Wolfe era conştient de faptul că templierii şi italianul urmăreau procesul cu multă luare-aminte, examinându-i foarte atent pe cei cinci oameni. Piticul părea să fi trezit fascinaţia lui Cosimo, care, în timp ce-l privea fix pe ciudata făptură cu membre scurte, şi-a lins buzele. Puteau fi siguri că acel Eddida Curt-arm nu avea cum să fie de Blanchefort, dar coronerul a remarcat că ceilalţi erau cântăriţi cu multă atenţie.

– Sire, puteţi sluji drept juriu de martori, aşa cum cere legea, când o să ascult mărturisirile acestor oameni.

I-a pus pe abjuranţi să îngenuncheze pe treapta altarului şi să repete pe rând cuvintele rostite de el. Fiecare şi-a spus numele şi satul din care era, apoi a mărturisit că practicase pirateria şi ucisese, încălcând astfel pacea regelui. Jurământul a ridicat unele probleme, deoarece trebuia depus cu mâna pe Evanghelie, dar nici de Wolfe, nici biserica lipsită de preot nu posedau aşa ceva. Cu toate acestea, Cosimo a salvat situaţia scoţând un mic breviar de sub sutană. Ţinând acel breviar în mâna ridicată, fiecare om a trebuit să rostească:

– Jur pe Cartea Sfântă să părăsesc regatul Angliei şi să nu mă întorc decât cu îngăduinţa regelui. Voi pleca neîntârziat, luând-o pe drumul cel mai direct, către portul spre care am îngăduinţă şi nu mă voi abate de la drumul regelui, pentru că altfel voi fi arestat şi executat. Nu voi rămâne în nici un loc mai mult de o noapte şi voi căuta cu stăruinţă, de îndată ce voi ajunge la un port, o corabie pe care să traversez marea, fără a rămâne acolo decât preţ de un flux şi un reflux. Iar de nu voi găsi o corabie să mă ia, voi intra în fiecare zi în apa mării până la genunchi, arătându-mi astfel intenţia de a traversa marea. Şi

de nu voi reuşi să găsesc o corabie, atunci pieirea să se abată asupra capului meu.

După ce au jurat cu toţii, John le-a spus care era procedura de a doua zi dimineaţă, improvizând pe măsură ce le vorbea.

– Ar trebui să vă lepădaţi propriile straie, pentru ca ele să fie vândute, dar cum timpul este prea scurt, nu vă puteţi încropi haine din pânza asta de sac, aşa că o veţi trage pe deasupra. Veţi pleca cu capetele descoperite şi vă veţi tăia părul şi bărbile. Veţi căra crucea în faţa voastră şi nu vă veţi abate de la drumul drept şi nici nu veţi mai pune piciorul vreodată pe pământul Angliei, altfel veţi fi trataţi ca proscrişi şi capete de lup, care pot fi retezate de orice om în stare să ridice o sabie. Aţi înţeles?

Abjuranţii au răspuns în cor că vor face întocmai.

– Atunci, înainte de răsăritul soarelui o să vin din nou ca să vă duc la corabie, care va pleca odată cu fluxul către Ţara Galilor, aşa cum v-am mai spus.

S-a asigurat că Thomas scrisese pe scurt tot ce se petrecuse şi se rostise, apoi s-a îngrijit ca oamenii să aibă un cuţit îndeajuns de ascuţit pentru a-şi tăia părul şi bărbile.

Considerând că-şi încheiase treaba pentru acea zi, după ce a lăsat de pază doi oşteni, John a plecat împreună cu ceilalţi spre berărie. Pe drum, Cosimo a cerut lămuriri în legătură cu unele amănunte ale ceremoniei la care tocmai asistase.

– Sanctuarul este obişnuit în creştinătate, iar eu ştiu procedurile din Italia şi Franţa. Dar n-am auzit că abujuranţilor li s-ar cere să-şi taie părul şi barba.

Cum inventase toată acea poveste, de Wolfe nu a rămas surprins de întrebare, simţind că ea se născuse mai curând din curiozitate decât din suspiciune.

– Asta face parte din procedura de abjurare, nu din cea de sanctuar, a spus el cu gravitate. Anglia se deosebeşte de ţările de pe continent prin faptul că este o insulă şi de aceea abjurarea se face pe mare. Formalităţile de la noi diferă de cele din alte ţări, iar tăierea părului se face pentru a-l însemna pe abjurant ca fiind scos din rândul oamenilor cumsecade.

Explicaţia nu avea nici o noimă, dar Cosimo a acceptat-o drept o dovadă în plus a faptului că poporul trăitor pe acea insulă umedă era altfel decât altele.

După o vreme, toată lumea s-a învelit cu mantiile şi s-a culcat pe podeaua tavernei, în fânul şi ferigile uscate aduse de oşteni dintr-un hambar din susul văii. John a sperat că templierii şi abatele se convinseseră că Bernardus nu era pe nicăieri, şi că examinarea celor cinci solicitanţi de sanctuar dovedise că erau cu toţii localnici.

Cea mai delicată parte a planului său abia de acum încolo trebuia pusă în aplicare. Când a simţit că se apropie miezul nopţii, s-a ridicat fără să facă zgomot, a ieşit afară şi s-a uşurat lângă perete. A rămas acolo preţ de vreo zece minute ca să se asigure că nimeni nu-i descoperise lipsa ca să-l caute pe afară, după care a luat-o de-a lungul râului, până la Lynton. Luna ba intra, ba ieşea din nori, iar în lumina ei a văzut, înainte de a ajunge la biserică, două siluete stând sub un copac. După ce a vorbit puţin cu de Blanchefort, au pornit apăsat spre poarta ce dădea în curtea bisericii şi i-au găsit pe cei doi paznici dormind buştean. Gwyn l-a îmboldit pe unul dintre ei cu piciorul, iar acesta, cu un aer vinovat, a sărit în picioare.

– Cui vrei să vă raportez, *sheriff*-ului sau conetabilului? l-a întrebat de Wolfe cu o severitate prefăcută. S-ar putea să vă pedepsească prin spânzurare că nu faceţi datoria.

Omul s-a arătat ruşinat, dar şi uşurat la gândul că fusese prins de coroner, care nu avea să le facă un asemenea pocinog.

– Sir, aici e linişte şi pace. Până mai adineauri şi-au tăiat părul şi bărbile – şi-au sângerat mai ceva decât pe câmpul de bătălie!

Lăsându-i pe oşteni la poartă, au intrat în biserică. Acea parte a planului era cea mai delicată pentru de Wolfe, dar le-a spus-o fără ocoliş celor cinci oameni.

– Puteţi coopera ori nu cu mine – dar dacă nu vreţi, vă promit că ajungeţi în ştreang, pentru că o să vă retrag dreptul de sanctuar. Vă asigur că *sheriff*-ul va fi chiar foarte încântat să vă spânzure.

Oamenii şi-au dat acordul, iar coronerul a continuat:

– Eu cred că o să vă întoarceţi cu toţii din Ţara Galilor, iar asta destul de curând. Îmi dau seama că abjurarea reprezintă o situaţie temporară pentru mulţi oameni. După ce pleacă, *sheriff*-ul şi oamenii lui nu se vor mai întoarce aici decât peste cine ştie câţi ani. Pe voi vă priveşte cum vă descurcaţi cu *reeve*-ul şi bailivul de aici, dar bănuiesc că ei au cam mirosit cu ce vă ocupaţi voi, şi îşi ţin gura dacă îi ungeţi cum se cuvine. În lumina slabă a lumânării ce pâlpâia pe altar, de Wolfe a observat câteva rânjete şirete pe feţele câtorva. Cum exilul vostru are să fie aproape sigur temporar – iar pe mine nu mă interesează câtuşi de puţin asta – vreau ca prietenul meu, aici de faţă, să facă schimb cu unul dintre voi, pentru a putea pleca pe acea corabie, deghizat ca abjurant.

S-a auzit un nou murmur, dar de mirare, nu de protest.

– E un bărbat bine făcut, de aceea propun ca tu, şi coronerul a arătat către săteanul ceva mai în vârstă, care era cam de aceeaşi statură, să dispari în codru o zi ori două, până plecăm noi de aici, şi-l laşi pe el în locul tău. Apoi, de Wolfe a ridicat o mână ca să îi reducă la tăcere pe cei cinci. Motivele nu vă privesc, dar vă spun că unul dintre voi este liber din clipa asta – şi, nu am a mă îndoi, şi voi ceilalţi o să găsiţi calea îndărăt nu peste multă vreme. Aveţi de ales – asta, ori vă pun ştreangul de gât mâine-dimineaţă! a adăugat el cu asprime în glas.

Nimeni nu a avut de obiectat la cele spuse de coroner, iar bărbatul mai în vârstă, surâzând uşurat, s-a dezbrăcat de straie şi le-a schimbat cu de Blanchefort, care nu s-a arătat din cale-afară de încântat de acea soluţie, văzându-se însă silit de împrejurări să accepte planul ticluit de coroner. Cu toate că era tuns perie şi nu avea barbă sau mustaţă, folosirea lamei unui pumnal pentru a îndepărta şi restul de păr nu l-a făcut să accepte cu prea mare entuziasm aranjamentul lui de Wolfe, dar, iarăşi, s-a supus fără să crâcnească.

Imediat ce au terminat toate acestea, pescarul s-a înfăşurat în mantia neagră a lui Bernardus, şi-a pus pălăria acestuia şi a ieşit încadrat de Gwyn şi coroner. Cum luna era ascunsă de un

nor, santinelele somnoroase de la poartă nu au privit cu luare-aminte la cei trei bărbaţi care au ieşit, fiind atenţi la avertismentul coronerului de a rămâne treji până dimineaţă.

După ce au ajuns la capătul văii, localnicul a dispărut printre tufişuri, recunoscător că, pe lângă libertate, se alesese cu o mantie şi o pălărie, ambele bune.

**

În zori, coronerul şi cele două ajutoare ale sale s-au întors la biserică. După ce se strecurase înapoi în tavernă, John nu a mai reuşit să doarmă. Era nerăbdător să-şi vadă planul dus la capăt, şi îl îngrijora eventualul interes al templierilor şi al lui Cosimo pentru plecarea abjuranţilor.

Cei cinci erau acolo, îmbrăcaţi în straiele lor din pânză de sac, legaţi în jurul taliei cu coarde de iederă luate din curtea bisericii. Toţi arătau jalnic, cu porţiuni de păr tăiate inegal, răni pe scalp şi tăieturi ori scrijelituri pe faţă după bărbieritul cu pumnalul. De Blanchefort arăta la fel de rău ca şi ceilalţi – în realitate, piticul Eddida era cel mai puţin răvăşit, pentru că el nu avea deloc păr pe faţă.

Înainte de a ieşi din biserică, de Blanchefort l-a luat pe John deoparte şi l-a condus spre partea din spate a naosului. În lumina palidă a zorilor, coronerul s-a uitat la faţa lui crestată. Suferinţele şi rănile lăsate de lama pumnalului pe ţeastă şi pe faţă, cele câteva zile de mâncare proastă şi dormit pe apucate, la care se adăugase frica permanentă a celui ce se ştia fugar, îl marcaseră destul de mult pe fostul templier, care arăta extenuat şi tras la faţă. Avea pungi umflate sub ochi şi riduri adânci la colţurile gurii, care îl făceau să arate cu douăzeci de ani mai bătrân. Ochii îi erau adânciţi în orbite şi aveau o sticlire ciudată, care l-a făcut pe de Wolfe să se teamă că omul îşi pierduse minţile.

– Ceilalţi au depus jurământul de abjurare, a spus el. Vreau să procedez şi eu la fel.

De Wolfe s-a holbat la el.

– Pentru ce dracu'? Totul a fost o farsă ca să te scot din ţară.

Fostul templier a clătinat din cap cu îndărătnicie.

– M-aş simţi mai bine – şi ar părea mai convingător – dacă fac tot ce trebuie pentru a fi un abjurant.

Ca să-i facă hatârul, de Wolfe i-a recitat în grabă jurământul, iar de Blanchefort a repetat totul cu un aer solemn.

– Acum eşti mulţumit? l-a întrebat John pe un ton tăios, abia aşteptând să-i vadă pe toţi urcaţi pe corabie.

– În parte – dar acum vreau să fac o mărturisire, ca şi ceilalţi.

– Mărturisire? Păi, de când eşti tu pirat?

Exasperat de purtarea absurdă a omului, de Wolfe a observat că lumina zilei sporea şi se strecura pe ferestrele înguste ale bisericii şi ar fi vrut să-i pornească pe cei cinci spre mare.

– Ştiu că nu eşti preot, dar m-aş simţi mai bine dacă aş face mărturisirea.

– Pentru Dumnezeu, de Blanchefort, termină cu prostiile. Trebuie să plecăm de îndată.

Templierul renegat l-a prins de braţ şi, având pe faţă o expresie stranie, ca de posedat, s-a apropiat de coroner.

– Trebuie să mărturisesc cuiva! a şuierat el. Pentru că eu l-am ucis pe Gilbert de Ridefort.

Incapabil să creadă aşa grozăvie, de Wolfe a încremenit.

– Tu l-ai ucis?

De Blanchefort s-a rezemat în crucea grosolană.

– A trebuit – pentru lipsa lui de credinţă, a meritat să moară. Hotărâse să nu-şi mai ţină promisiunea pe care mi-o făcuse cum că va dezvălui taina. După ce trecusem împreună prin atâtea – după ce fusesem excluşi din rândurile ordinului, după ce amândoi ne-am primejduit viaţa – după luni întregi de discuţii sfâşietoare şi atâtea planuri, el hotărâse că nu putea să dea taina în vileag şi nici nu mai voia să o facă. De aceea l-am ucis, pentru că s-a dovedit un laş şi un trădător faţă de noul adevăr.

Cu accente de fanatism în glas, el a continuat:

– Acum rămânea ca eu să dezvălui taina! De aceea trebuie să ajung într-un loc sigur, ca să predic şi să scriu adevărul creştinătăţii.

Şocul resimţit la început de coroner se transformase treptat în furie, dar trebuia să afle cum se întâmplase totul.

– Cum l-ai găsit?

– Am bănuit că nu mai era atât de hotărât, asta încă înainte să plecăm amândoi din Franţa, de aceea am venit în Devon cu câteva zile mai devreme decât ţi-am spus, ca să-l pot urmări. Te-am urmărit şi pe tine, *Crowner,* şi te-am văzut întâlnindu-te cu el. V-am văzut împreună, părăsind oraşul şi, întrebând din om în om, am dedus cu uşurinţă că l-ai dus la casa familiei tale din Stoke. După aceea, m-am dus acolo să-l întâlnesc pe Gilbert.

– Cu gândul de a-l ucide?

De Blanchefort a făcut un gest de nervozitate.

– Nu, nici vorbă – voiam doar să stau de vorbă cu el, să-i dau tărie. Aşa cum am spus, de câtva timp simţisem că şovăia, dar abia când am ajuns în pădurea din apropierea conacului mi-a spus răspicat că hotărâse să se predea ordinului şi că renunţa la promisiunea pe care o făcusem împreună de a rosti adevărul în faţa lumii.

Vocea lui de Blanchefort devenise atât de pătimaşă, încât de Wolfe şi-a dat seama că omul îşi pierduse dreapta judecată.

Thomas rămăsese tot timpul în preajma lor, ascultând cu gura căscată acele dezvăluiri înfiorătoare, însă pe Gwyn îl interesa mai degrabă să-i scoată pe abjuranţi din biserică.

– *Crowner,* trebuie să mergem, e deja târziu! l-a îndemnat el, dar de Wolfe nu l-a luat în seamă.

– Şi ce s-a întâmplat? a întrebat coronerul pe un ton poruncitor.

– M-am înfuriat atât de tare, încât ne-am certat violent şi l-am lovit în cap cu un ciot găsit pe jos. A căzut mort, deşi nu voisem să-l ucid. A fost o lovitură ciudată – ori poate că aşa a fost voinţa Domnului.

– Dar celelalte răni – din coaste şi de la mâini? a scrâşnit coronerul, abia reuşind să-şi stăpânească mânia.

– Turbarea m-a îndemnat să-i fac acele semne în palme, ca să arate lipsa lui de încredere faţă de ceea ce hotărâsem împreună. Acelea erau semne care să reflecte natura înfricoşătoarei taine ascunse cu bună ştiinţă de templieri de atâta vreme.

– Înfricoşătoarea taină! a rostit de Wolfe cu dispreţ în glas. Iar taina voastră valora cât viaţa unui bărbat viteaz?

– Viteaz, el? a rânjit de Blanchefort. De Ridefort s-a dovedit laşul laşilor când a trebuit să facă singurul lucru care i-ar fi dat un sens vieţii. Da, se pricepea să mânuiască spada şi a doborât mulţi sarazini, dar n-a fost în stare să-şi respecte promisiunea de a sfida ipocrizia şi înşelătoria pe care am descoperit-o în sânul Bisericii pe care o slujiserăm împreună atâţia ani. Arătând ca un nebun, a făcut un semn cu crucea prin faţa lui de Wolfe. Şi când spun că secretul făcea cât viaţa lui, te asigur, John de Wolfe, că dacă eu şi alţii ca mine suntem reduşi la tăcere, vor exista curând zeci de mii de oameni care vor plăti cu viaţa când coasa Romei va începe să fie mânuită cu gânduri ucigaşe în Languedoc. Iar în secolele ce vor urma, Inchiziţia care acum creşte, ca o floare a răului, ar putea distruge milioane de oameni care îndrăznesc să pună la îndoială autocraţia Bisericii.

Gwyn a încercat să-l convingă pe stăpânul său să scoată oamenii din biserică, însă acesta i-a făcut semn cu mâna să-şi ţină gura, şi a privit ţintă la faţa împurpurată şi la ochii bulbucaţi ai lui de Blanchefort.

– Ia ascultă, fiară turbată ce eşti! Nu am timp acum să stau de vorbă cu tine despre teologia ta sucită! a zis de Wolfe simţind că se înfurie tot mai rău. Dacă e adevărat ce spui, însemnă că eşti ucigaş şi trebuie să te dau în vileag! Nu mai poţi urca pe acel vas. Trebuie să te arestez.

Pe faţa fostului templier a apărut o expresie de şiretenie dementă.

– Am obţinut dreptul de sanctuar şi am devenit abjurant – am făcut legământul şi mi-ai ascultat mărturisirea. Am dreptul să abjur.

– Ia-ţi gândul, descreierat trufaş ce eşti! Nu au nici o valoare, fiindcă au fost obţinute prin înşelătorie, şi nu au fost juruite pe Cartea Sfântă!

– Şi atunci cum vei explica prezenţa mea aici, ascuns printre abjuranţii tăi cu ajutorul unui vicleşug? Şi unde este omul căruia i-am luat locul, cel pe care cu bună ştiinţă l-ai eliberat? Te faci vinovat de şarlatanie, pentru că ai schimbat cursul firesc al justiţiei şi Dumnezeu ştie ce alte fărădelegi. Eşti încolţit, de Wolfe, aşa că lasă lucrurile să meargă înainte de la sine.

După ce a analizat cu repeziciune situaţia, de Wolfe s-a văzut silit să se împace cu ideea că nu mai putea face nimic. Dacă descoperea complotul, *sheriff*-ul nu l-ar fi iertat niciodată şi i-ar fi adus aminte cu orice ocazie. De fapt ar fi folosit orice cale legală ca să-l condamne şi ca să se răzbune pentru recenta umilinţă pe care i-o provocase coronerul, când se aliase cu prinţul John. Pe de altă parte, templierii şi Biserica îl vor acuza pentru că se îngrijise în mod deliberat de organizarea fugii unui eretic atât de vestit.

Spumegând de furie, dar fără a putea face ceva, de Wolfe a capitulat şi i-a făcut semn lui Gwyn să îi scoată pe abjuranţi din biserică.

Ceilalţi bărbaţi s-au aliniat înăuntrul bisericii, dar, în clipa în care de Blanchefort a dat să li se alăture, coronerul l-a înşfăcat de umăr şi l-a răsucit, astfel că au ajuns din nou faţă în faţă.

– Ascultă, ticălos nenorocit, înainte să pleci, vreau să aflu care este acest secret blestemat care mi-a adus atâtea necazuri. Ai înţeles?

Fostul templier a clătinat din cap cu un aer şiret.

– Acest lucru va fi revelat lumii cât de curând, cu glas mare, nu ca o şuşoteală la un colţ de stradă.

De Wolfe a scos pumnalul din teaca de la cingătoare. Într-o clipă, i l-a pus lui de Blanchefort la gât, aproape făcându-l să sângereze în locul unde vârful ascuţit ca un ac i-a atins pielea.

– Spune-mi acum, altfel, pe Dumnezeul meu că te ucid pe loc, fără să-mi pese ce se va întâmpla după aceea!

Tonul vocii l-a lămurit limpede pe celălalt că nu glumea şi că era hotărât să-şi ducă până la capăt ameninţarea.

– Bine, dă-mi drumul şi o să-ţi spun.

John a retras pumnalul doar câţiva centimetri, dar l-a ţinut ameninţător aproape de faţa omului.

– Noi n-am putut descoperi toată istoria, a trebuit să o încropim din frânturi de discuţii purtate de Maestru şi alţi templieri de vază. Apoi, întâmplător, am dat peste nişte documente pe care nu trebuia să le vadă nimeni, care ne-au făcut să căutăm prin arhiva secretă din Paris. Ne-a trebuit un an întreg pentru a înţelege totul.

– Hai o dată, spune! Soră-mea mi-a zis că de Ridefort i-a vorbit de ceva în legătură cu masa.

Thomas, care a rămas în apropierea lor, ascultând cu gura căscată, a început să geamă şi să se crucească înnebunit, însă de Blanchefort a surâs răutăcios.

– Masa? S-ar putea spune şi aşa, dar asta ţine de detalii. Primii templieri au descoperit nişte tăbliţe în catacombele de sub Templul din Ierusalim în care stătea scris că Isus Hristos, cu toate că a fost crucificat, nu a murit pe cruce. Învierea a însemnat de fapt revenirea la viaţă a cuiva aflat în pragul morţii, iar totul fusese aranjat de nişte prieteni influenţi de-ai lui. El a mai trăit treizeci de ani, fiind un om de seamă, dascăl şi profet, dar a fost muritor, ceea ce înseamnă că dogma trinităţii este o născocire, perpetuată cu bună ştiinţă de Biserica de la Roma.

În liniştea apăsătoare care s-a lăsat s-a auzit un ţipăt gâtuit de furie deznădăjduită, iar micuţul Thomas s-a repezit la de Blanchefort şi a încercat să-l doboare lovindu-l cu pumnii lui firavi. Fostul templier l-a împins deoparte, iar copistul s-a lăsat moale la podea, cu faţa în palme, plângând în hohote.

De Wolfe l-a ridicat cu blândeţe în picioare, iar Gwyn şi ceilalţi abjuranţi s-au uitat plini de uimire din capătul celălalt al bisericii.

– Nu te mai tângui, Thomas. Scornelile acestui nebun de legat nu fac nici cât o ceapă degerată. Apoi s-a răsucit spre de Blanchefort şi i-a spus: Asta ţi-e taina cu care te lauzi atât? Un basm, o legendă răspândită de nişte templieri la fel de amăgiţi ca şi tine?

Pe faţa fostului templier a apărut o expresie de trufie nemăsurată.

– Asta nu este tot. Templierii au manifestat mereu un respect deosebit pentru Maria Magdalena, iar noi am descoperit că ea nu numai că i-a fost soaţă lui Isus, dar a şi avut cu el câţiva copii. Ea a plecat împreună cu mulţi alţi evrei să trăiască în sudul Franţei, dar noi n-am reuşit să aflăm dacă Hristos a plecat şi el acolo ori a rămas în Palestina.

Toate acestea i s-au părut lui de Wolfe nişte scorneli atât de scandaloase, încât n-a crezut nici o clipă că în bălmăjelile lui de Blanchefort era vreun grăunte de adevăr.

– Nu-mi dau seama dacă ar trebui să te condamn pentru blasfemiile pe care le rosteşti şi pentru sacrilegiul pe care-l comiţi, ori ar trebui să-mi fie milă de tine pentru că ţi-a pierdut minţile, i-a spus de Wolfe cu dispreţ. Ce dovezi ai că aceste idei deşucheate sunt adevărate?

– Dovezile sunt îngropate la poalele munţilor Pirinei, i-a răspuns pe un ton tăios templierul, înfierbântat la gândul că era ridiculizat. Cavalerii lui Hristos, cei de la începuturile ordinului, au primit poruncă de la Roma să pună dovezile într-un loc unde să nu poată fi descoperite niciodată, de aceea le-au adus în Franţa când s-au întors în 1127 şi, cu ajutorul unor mineri germani, le-au îngropat în interiorul muntelui Cardou, după care au declanşat o avalanşă de stânci şi pietre. A făcut o pauză, de parcă ar fi fost copleşit pentru moment de revelaţiile pe care le făcea. Unele documente sugerează – deşi eu nu pot da crezare unor asemenea lucruri – că osemintele lui Hristos au fost de asemenea descoperite şi îngropate laolaltă cu tăbliţele.

Thomas a mai scos un geamăt sfâşietor, apoi a început să se legene înainte şi înapoi, ţinându-şi în continuare palmele peste faţă.

– Familia mea provine din zona aceea, iar Castelul de Blanchefort, o fostă proprietate a templierilor, se află chiar în faţa muntelui Cardou, pe care l-a păzit în prima parte a acestui veac. Acum cred că înţelegi de ce mă interesează atât de mult această descoperire copleşitoare!

De Wolfe era convins că avea în faţă un lunatic primejdios, Gwyn a pus capăt altor dezvăluiri răcnind din capătul celălalt al bisericii:

– *Crowner,* trebuie să plecăm! S-a luminat de-a binelea, iar curând se retrage şi marea.

De Wolfe l-a îmbrâncit cu putere pe fostul templier şi l-a făcut să se împleticească. Avându-l în spate pe Thomas, care părea zdrobit şi bolborosea în latină ceva numai de el ştiut, au ieşit din biserică şi au pornit, trecând la partea cea mai primejdioasă a planului întocmit de coroner.

**

Fluxul era la maximum, iar *Brendan* plutea deja când procesiunea a coborât pe drumul ce mergea de-a lungul râului. În faţă păşea un oştean, urmat de cei cinci abjuranţi, fiecare dintre ei desculţ, ţinându-şi crucea în dreptul feţei. Aşa cum păşeau, îmbrăcaţi în robele largi din pânză de sac şi cu ţestele tunse rău şi pline de zgârieturi, oamenii aceia arătau ca un şir de sperietori. Piticul Eddida era primul, iar după cel din urmă om, un alt oştean era urmat la oarecare distanţă de coroner, ofiţerul său şi de copist. Bărbatul cel mai vârstnic şi înalt se afla la mijloc, ţinând crucea lipită de faţă.

De Wolfe simţea că plesnea de furie din cauza lui Bernardus şi se temea ca nu cumva planul lui, atât de minuţios ticluit, să fie dat de gol în ultima clipă. În timp ce înainta, s-a blestemat în gând pentru că îngăduise ca sentimentul de datorie faţă de Gilbert de Ridefort să îl aducă într-o asemenea situaţie. Fără să-şi mai dorească să-l ajute pe acest om să scape, acum ar fi fost în stare să-i reteze căpăţâna rea şi dementă de pe umeri – însă era prea târziu şi devenise prizonier în capcana pe care singur şi-o întinsese.

Trista procesiune a ajuns la capătul drumului, acolo unde începea plaja acoperită de prundiş. Ajunseseră în cel mai primejdios punct din desfăşurarea planului, locul fiind foarte aproape de taverna unde, din prag, abatele Cosimo şi cei trei cavaleri templieri urmăreau plecarea abjuranţilor. *Sheriff*-ul nu se afla acolo, supărat că acei oameni scăpaseră atât de uşor, şi nu voia să asiste la plecarea lor. De aceea stătea în fundul tavernei cu Ralph Morin şi supraveghea pregătirile de plecare a celor mai mulţi dintre oşteni, deoarece o parte rămâneau acolo pentru a păzi mărfurile şi satul vreme de câteva zile.

Când a ajuns în dreptul uşii berăriei, de Wolfe a observat că privirea lui Cosimo era din nou îndreptată spre Eddida şi s-a întrebat ce anume îl atrăgea pe abate. A bănuit că cea mai plauzibilă fascinaţie exercitată de pitic era vreo dorinţă nefirească a preotului, deşi oamenii ca Eddida deveneau de cele mai multe ori obiectul curiozităţii şi a batjocurii pline de cruzime. Templierii au urmărit oamenii traversând plaja, apoi s-au întors în camera din spate, ca să-şi strângă armele şi desagile, gata pentru călătoria de întoarcere.

De Wolfe a oftat uşurat, mai ales când şi preotul italian a dispărut în tavernă. A păşit pe pietriş, către locul în care abjuranţii înaintau prin valurile mărunte, care le ajungeau până la genunchi, ca să se apropie de copastia *knarr*-ului. În vreme ce un membru al echipajului l-a ridicat la bord pe piticul Eddida, făcând comentarii răutăcioase la adresa staturii lui, John a intrat în apă şi l-a ajuns din urmă pe de Blanchefort. Vreme de o clipă s-a gândit să-i înfigă nemernicului pumnalul în coaste, însă înţelepciunea l-a îndemnat să se abţină.

– Ticălos nenorocit, sper să putrezeşti în iad! i-a spus de Wolfe drept urare de despărţire.

După ce s-a agăţat de copastia vasului, de Blanchefort i-a aruncat un zâmbet enigmatic.

– Dacă există iad, frăţioare – deşi am început să mă îndoiesc – atunci ne vedem acolo!

Apoi a urcat la bord, iar de Wolfe, fierbând de frustrare, s-a tras în spate.

Micul vas a fost împins cu două vâsle lungi, până a avut suficient spaţiu pentru a se putea ridica pânzele groase, şi pentru a întoarce în golfuleţ.

Încă furios, coronerul a păşit înapoi către marginea plajei, unde îl aşteptau Gwyn şi Thomas. Firavul copist era tot palid şi tremura din cauza insultei pe care credinţa sa o primise prin blasfemiile rostite de fostul templier.

– Ne înşeuăm şi noi caii să mergem cu ceilalţi? a întrebat Gwyn, făcând semn către ostaşii ce verificau harnaşamentul cailor. *Sheriff*-ul şi conetabilul încălecaseră deja, iar templierii ajutau garda care supravieţuise să pună şaua pe iapa lui Cosimo.

– Să mai stăm puţin. Nu am poftă să-l aud pe de Revelle văicărindu-se, fiindcă jumătate de drum asta va face, a zis de Wolfe şi s-a întors ca să vadă cum *Brendan* se îndepărta de ţărm, cu vântul în pânze. Poate vreun trăsnet o să-l lovească pe porcul acela cu inimă neagră.

Câteva minute mai târziu, călăreţii au pornit, iar Raph Morin i-a strigat lui de Wolfe că îi vor conduce cale de câteva mile pe templieri şi pe abate, după care aveau să se întoarcă la Exeter prin South Molton, un drum mai direct decât prin Barnstaple.

– Vă prindem din urmă peste vreo oră ori două sau când o să vă opriţi pentru masă, i-a promis coronerul. A urmărit procesiunea urcând alene valea, încadraţi de văduve mute, părinţi fără de copii şi bătrâni.

– De ce nu mergem cu ei? a întrebat Gwyn.

– Vreau să urmăresc vasul ăsta blestemat până când dispare la orizont, i-a răspuns coronerul cu amărăciune în glas.

Şi-au înşeuat caii şi au urcat spre Lynton, apoi au pornit spre un promontoriu din apropiere, aflat pe latura dinspre mare a văii de piatră. De acolo aveau o privelişte panoramică a coastei în ambele direcţii, începând cu Foreland Point, în dreapta lor, şi terminând cu un promontoriu de lângă Martinhoe, în stânga lor. Din şa, s-au uitat tăcuţi la vasul de mici dimensiuni care se lupta îndârjit cu briza ce bătea dinspre

apus, îndreptându-se încet către coasta Ţării Galilor, care se vedea bine, deşi era situată la douăzeci de mile depărtare.

Brusc, de după promontoriul Foreland, au văzut două vase lungi şi zvelte gonind alături unul de celălalt, fiecare propulsat împotriva vântului de câte douăsprezece vâsle pe o parte. La pupă şi pupă se ridicau stâlpi înalţi şi curbaţi, înfăţişarea vaselor fiind străină de acele locuri. Amintind de doi ogari porniţi în urmărirea unui bursuc, galerele prădătoare au gonit după *knarr*-ul greoi, iar cei trei au observat cum distanţa dintre pradă şi urmăritori se micşora cu iuţeală.

Thomas de Peyne şi-a făcut cruce pentru a nu ştiu câta oară în acea zi şi a murmurat în latină, încet, mai mult pentru sine: *Requiescat in pace!,* în vreme ce, pe neaşteptate, credinţa lui Sir John de Wolfe într-un Dumnezeu răzbunător a căpătat tărie.

LECTURI RECOMANDATE

Cititorilor care doresc să afle mai multe despre natura înfricoşătoarei taine le recomand să citească următoarele cărţi în ediţii de buzunar:

Andrews, R. şi O. Schellenberger, *The Tomb of God,* Warner, Londra, 1996;

Baigent, M., R. Leigh şi H. Lincoln, *Sângele Sfânt şi Sfântul Graal,* Editura RAO, septembrie 2005;

Gardner, L., *Bloodline of the Holy Grail,* Element, Shaftesbury, 1996;

Theiring, Barbara, *Jesus the Man*, Corgi, Londra, 1993.

De asemenea, numeroase site-uri care se accesează prin *Rennes-le-Chateau* etc.

GLOSAR

ABJURANT

Autorul unei crime sau persoana pusă sub acuzaţie, care se refugia într-o biserică, iar apoi putea alege să „abjure la regatul Angliei pe vecie“ pentru a scăpa de pedeapsa prin spânzurare, după ce făcea mărturisiri complete faţă de coroner. Persoana beneficia de cel mult patruzeci de zile de sanctuar, după care trebuia să pornească pe jos, îmbrăcat într-un strai din pânză de sac şi purtând o cruce de lemn, până spre un port stabilit de coroner, pentru a lua primul vas ce părăsea ţara. Dacă apăreau întârzieri, persoana trebuia să intre până la genunchi în apa mării la fiecare flux, ca să-şi dovedească intenţia sinceră de a pleca.

ADMINISTRATOR

Slujitorul principal al unui lord seniorial, denumit şi seneşal. Funcţia putea oferi un prestigiu deosebit, îndeosebi în cadrul reşedinţelor mari. Dinastia Stuart şi-a luat acest nume ca urmare a faptului că strămoşii ei au fost seneşali *(stewards).*

AMENDA

O amendă stabilită arbitrar şi impusă unei persoane ori comunităţii de către un om al legii pentru o încălcare a uneia dintre prevederile foarte complicate ale legii. Când amenda era dată de coroner, acesta ţinea evidenţa ei, însă judecătorii regelui stabileau plata când veneau pentru instituirea Curţii de judecată itinerantă[1].

[1] Vezi termenul (n.tr.)

ARHIDIACON

Preot de rang înalt al unei catedrale, adjunct al episcopului. În dioceza Devon şi Cornwall existau patru arhidiaconi, unul dintre ei răspunzând de Exeter.

BAILIV

Supraveghetor al unui manor sau al unei proprietăţi, care administra lucrările agricole şi celelalte activităţi. El avea dreptul de a investiga şi soluţiona litigii manoriale şi infracţiuni şi de a organiza tribunalul manorial. Avea în subordine câţiva *reeve*[1] şi se subordona administratorului sau *seneşalului*[2] seniorului.

BANDULIERĂ

Curea petrecută în diagonală pe după umărul drept al războinicilor, cavaleri sau oşteni normanzi, folosită de aceştia pentru a-şi prinde teaca spadei la şoldul stâng.

BARON

Orice mare proprietar latifundiar, îndeosebi cei suficient de puternici pentru a avea influenţă politică. Deseori aflaţi în duşmănie cu regele, mulţi baroni, în special Lorzii Marcher, cu proprietăţi de-a lungul graniţei cu Ţara Galilor, se aflau în fruntea unor mici imperii aproape independente.

BECI BOLTIT

Nivelul cel mai de jos al unei clădiri fortificate. Intrarea în locuinţa propriu-zisă se afla la nivelul superior, care nu comunica în nici un fel cu beciul boltit, care putea fi plasat în parte sub nivelul solului. O scară mobilă de lemn ce se ridica în caz de pericol îi împiedica pe agresori să ajungă la intrarea principală în locuinţă.

[1] Vezi termenul (n.tr.)
[2] Vezi termenul (n.tr.)

CAL DE POVARĂ

Cal mare, folosit mai mult pentru transportarea de poveri decât pentru călărit.

CANONIC

Un membru ecleziastic al capitulului unei catedrale, cunoscut şi sub numele de „prebendar", deoarece îşi primeau venitul din prebendă, o danie de pământ sau o pensie. La Exeter existau douăzeci şi patru de canonici, aproape toţi locuind în apropierea catedralei, deşi, spre deosebire de majoritatea celorlalte catedrale, canonicilor li se plătea un mic salariu şi beneficiau de o porţie zilnică de pâine, lumânări etc. Mulţi se slujeau de preoţi începători (vicari şi secundari) care le îndeplineau unele dintre obligaţii.

CANTOR

Canonic de rang înalt din cadrul catedralei, care răspundea de organizarea slujbelor, a serviciilor religioase, de cor etc.

CAPITUL

Organul administrativ al unei catedrale, compus din canonici (sau *prebendari)*. Aceştia se întruneau zilnic pentru desfăşurarea activităţilor în Casa Capitulului, denumită astfel pentru că la începutul fiecărei întruniri se citea câte un capitol din Evanghelie.

CATARI

Populaţie din sud-vestul Franţei din secolele XI-XIII, care a adoptat un tip de creştinism „agnostic", cunoscut şi sub numele de erezie a albigenzilor, deoarece aceşti oameni locuiau în ţinutul din jurul oraşului Albi. Ei profesau liberul arbitru şi socoteau că toate lucrurile materiale erau uneltele răului. Au intrat în contradicţie cu Biserica de la Roma şi, deşi s-ar părea că templierii au manifestat o oarecare simpatie faţă de catari, aceştia au fost exterminaţi fără milă de Inchiziţie, la porunca papei Inocenţiu al III-lea, în cursul secolului al XIII-lea.

CĂMAŞĂ DE ZALE

Aceasta era o tunică de zale cu mâneci lungi, pentru a proteja luptătorul de la gât până la pulpe. Fustanela era despicată pentru a permite războinicului să călărească. Deseori se fixa o platoşă metalică peste partea stângă a pieptului pentru a se apăra inima.

CHIRPICI

Material brut de construcţie alcătuit din lut, balegă, ferigi etc., care se introducea între cadre de lemn.

COAFĂ

Accesoriu vestimentar pentru acoperirea capului unei doamne normande, denumit şi *couvre-chef*. La saxoni se numea „cerculeţ pentru cap" şi era alcătuit dintr-o pânză fixată pe cap cu ajutorul unei benzi metalice petrecute peste frunte; marginea liberă a pânzei atârna pe spatele sau peste pieptul femeii.

COMANDAMENT

Sediul central al templierilor dintr-o ţară, precum cele din Paris sau Noul Templu din Londra, care a căpătat în prezent o destinaţie juridică. Acest comandament era condus de un Maestru, deoarece Marele Maestru se afla la Acre, în Ţara Sfântă, până la expulzarea sa de către sarazini, când s-a mutat în Cipru. Sediile de importanţă mai mică ale templierilor, aflate în alte părţi ale unei ţări, se numeau Precepturi.

CONETABIL

Termenul avea mai multe înţelesuri, însă în cartea de faţă se referă la comandantul militar al unui castel, denumit uneori şi „castelan". În castelele regale, precum castelul Rougemont, din Exeter, acesta era numit de rege, pentru a păstra castelul independent de puternicii baroni locali. La nivel mai mic, în oraşe şi unele proprietăţi manoriale, conetabilul avea rolul de a aplica legea, ajutându-i în acest sens pe bailiv sau pe starosti.

CROWNER (CORONER)

Om al legii de rang înalt din cadrul unui comitat, al doilea ca putere după *sheriff*[1]. Primii coroneri au fost numiţi în septembrie 1194, deşi există menţiuni privind existenţa instituţiei ce datează din timpuri mai vechi. În fiecare comitat erau aleşi trei cavaleri şi un copist pentru a îndeplini o gamă foarte largă de îndatoriri legale. Numele provine din latină, *custos placitorum coronae,* însemnând „păstrător al judecăţilor coroanei", deoarece coronerul ţinea toate evidenţele privind încălcările legii, crime, decese şi alte evenimente ce intrau în sfera juridicului pentru a le prezenta judecătorilor regelui.

CURIA REGIS

Curtea ori Consiliul Regelui, alcătuit din baronii şi clericii cei mai de vază, care dădeau sfaturi regelui şi stabileau măsurile politice pe plan naţional. Din acesta s-au dezvoltat ulterior marile Oficii ale Statului, îndeosebi curţile.

CURRAGH (CORACLU)

Cuvânt din limba galică desemnând o barcă prezentând o construcţie similară coraclului velş, având însă o formă ascuţită la capete, în loc să fie circulară. Deşi fragilă, fiind făcută din piele dată cu smoală întinsă pe rame de lemn, era larg folosită pentru voiaje pe mare chiar până în Bretania.

CURTEA DE JUDECATĂ ITINERANTĂ

Întrunire a judecătorilor regelui, introdusă de Henric al II-lea în 1166, care se deplasa prin ţară, dintr-un comitat în altul, pentru a face dreptate. Existau două tipuri: „judecători în Eyre", predecesor al Assizes, altfel spus „adunări fixe" (în prezent Tribunale ale Coroanei), la care soseau frecvent pentru a judeca o serie de cazuri grave; şi Curţile Generale Itinerante, care se constituiau la intervale mari de timp, pentru a se examina modul de administrare al fiecărui comitat.

---

[1] Vezi termenul (n.tr.)

CURTEA INTERIOARĂ

Incinta unui castel normand timpuriu, cu „colină şi curte". După construirea unei movile artificiale, pe aceasta se construia un turn de lemn – denumit „donjon"[1] sau, mai târziu, citadelă. În jurul bazei, de obicei asimetrică, un şanţ cu apă şi o palisadă delimitau curtea interioară, în care se mai aflau o sală mare şi alte clădiri care slujeau drept locuinţe, grajduri, bucătării etc., donjonul fiind folosit în caz de asediu. Ulterior, castelele mai complexe, precum Rougemont, aveau curţi interioare şi exterioare.

DEODAND

Însemnând, în traducere literală „dar de la Dumnezeu", termenul se referea la confiscarea oricărui obiect care provocase moartea cuiva, fie că e vorba de spadă, căruţă ori chiar o roată de moară. Astfel de obiecte se confiscau de către coroner şi se vindeau în numele Coroanei, pentru visteria regală, dar uneori se acordau familiei celui ucis, drept despăgubire pentru pierderea suferită.

DESTRIER (CAL DE LUPTĂ)

Cal de luptă, animal suficient de mare şi rezistent pentru a putea duce în spinare un cavaler în armură. Când armele de foc au făcut ca armurile să iasă din uz, caii de luptă au devenit cai de povară, din care au descins caii de tracţiune. Anterior, aratul şi tracţiunea căruţelor se făcea cu boi.

DONJON

Turnul fortificat de pe o colină naturală ori artificială de la castelele normande timpurii. Mai întâi construit din lemn, donjonul a fost construit ulterior din zidărie de piatră. Cuvântul englezesc *dungeon* care înseamnă celulă de detenţie, provine de la încăperea de sub donjon, unde erau închişi prizonierii.

[1] Vezi termenul (n.tr.)

DOVEDIREA ORIGINII ENGLEZEŞTI

După cucerire normandă din 1066, mulţi normanzi au fost ucişi de populaţia indigenă furioasă şi, de aceea, s-a stabilit prin lege că orice persoană găsită decedată din alte cauze decât cele naturale este de origine normandă, iar comunităţile primeau pedepse grele, cum ar fi *amenda pentru omor,* cu excepţia cazului în care se putea face dovada că mortul era de origine saxonă. Acest lucru se făcea de către rudele mortului în faţa coronerului. Procedura s-a menţinut vreme de câteva secole, cu toate că ea nu mai avea sens, din cauza căsătoriilor mixte, constituind însă o bună sursă de venit pentru trezoreria regală.

EREZIA ALBIGENZILOR

A se vedea Catarii.

FTIZIE

Tuberculoză, boală foarte frecventă în Evul Mediu.

GLUGĂ DE ZALE

Componentă a armurii, o glugă din zale, asemănătoare unei balaclava, legată de marginea coifului şi introdusă pe sub gulerul *cămăşii de zale*[1].

HIDE DE PĂMÂNT

Unitate de măsură pentru terenuri, care varia în funcţie de regiune, fiind de obicei de 120 de acri (48 de hectare) la data recensământului Domesday, cuprinzând ulterior între 30 şi 80 de acri (12 şi 32 de hectare). Se considera că o *hide* de pământ asigura traiul unei familii şi se împărţea în *virgate*. O altă unitate de măsură era *carucate,* o suprafaţă de aproximativ 40 de hectare, care se considera că poate fi arată într-un sezon de o pereche de boi.

[1] Vezi termenul (n.tr.)

INFORMATOR

Persoana acuzată care încerca să obţină iertarea de pedeapsă prin denunţarea complicilor săi, asemănător conceptului modern de „martor în favoarea Reginei". Persoana făcea mărturisirea în faţa coronerului, apoi îi provoca pe complicii săi la luptă; în caz de victorie, persoana era eliberată.

INSULELE SCILLY

Grup de insule situat dincolo de Land's End, renumit pentru acţiunile piraterești din Evul Mediu. În 1208, pe Tresco, una dintre acestea, au fost spânzuraţi peste 100 de piraţi.

ÎNTÂIUL GĂSITOR

Prima persoană care descoperea cadavrul unei persoane ucise era obligată să convoace membrii a patru gospodării învecinate pentru a organiza o „vânătoare" în vederea prinderii făptaşului. Apoi trebuia anunţat bailivul şi coronerul. Ignorarea acestei proceduri se considera o infracţiune care se pedepsea printr-o *amendă*[1] stabilită de coroner.

JURIU

Spre deosebire de juriile moderne, care trebuie să fie total imparţiale şi nu au cunoştinţă prealabilă despre un caz, juriile medievale cuprindeau martori, localnici care erau obligaţi să se adune pentru a declara tot ce ştiau despre o crimă ori un litigiu. Juriul coronerului trebuia să fie alcătuit din toate persoanele de sex masculin cu vârsta de peste doisprezece ani, din cele mai apropiate patru sate, deşi, îndeobşte, acest lucru era practic imposibil de realizat.

JUSTIŢIAR

Unul dintre cei mai puternici miniştri al regelui în perioada normandă. Sub domnia lui Richard I, cel mai capabil justiţiar a fost Hubert Walter, Arhiepiscop de Canterbury, care fusese secundul la comandă al regelui în timpul celei de-a treia Cruciade. Hubert Walter s-a întors acasă pe perioada cât

[1] Vezi termenul (n.tr.)

regele Richard Inimă-de-Leu a stat în prizonierat în Austria şi Germania, şi a contribuit la strângerea sumei cerute ca răscumpărare. Richard l-a numit apoi Justiţiar Suprem, iar după plecarea definitivă a lui Richard din Anglia, în mai 1194, la doar două luni după eliberarea din captivitate, Hubert Walter a condus efectiv ţara.

KNARR

Vas comercial din epoca medievală timpurie, asemănător cu o barcă lungă de origine vikingă, dar mult mai lată în secţiune transversală. Erau parţial nepodite şi aveau o singură magazie, un arbore şi o velă.

LOT PERSONAL

Mică suprafaţă de pământ din jurul unei case de la sat (gospodărie) destinată cultivării legumelor şi creşterii câtorva animale, de care se folosea ocupantul (denumit *cottar),* care putea fi ţăran liber sau iobag (vilan ori şerb).

MARCĂ

Sumă de bani, deşi nu tocmai în monedă reală, deoarece în circulaţie se găseau doar penny. Marca reprezenta două treimi dintr-o liră sau treisprezece şilingi şi *fourpence* (în prezent, egală cu şaizeci şi şase de pence).

MOVILĂ

Movila artificială pe care se construia donjonul[1] în cazul castelelor normande timpurii, înconjurată de curtea interioară[2]. Un exemplu excelent din zona Devon este castelul Totnes.

MUTILARE

O pedeapsă comună pentru tot felul de infracţiuni, ca alternativă mai uşoară faţă de spânzurare. Practica cea mai frecventă era tăierea mâinii, însă se înregistrau şi cazuri când

[1] Vezi termenul (n.tr.)
[2] Vezi termenul (n.tr.)

erau tăiate piciorul, urechile, limba şi nasul, precum şi alte măsuri, precum orbirea ori castrarea.

NELEGIUIT

Literal, termenul se referea la orice persoană aflată în afara legii, de obicei fiind vorba de criminali evadaţi ori fugari în căutare de sanctuar. Aceste persoane se refugiau în codri şi trăiau ca bandiţi, precum în poveştile cu Robin Hood. Din punct de vedere legal, nelegiuiţii ori proscrişii deveneau ca şi inexistenţi şi erau consideraţi „cap de lup", putând fi ucişi pe loc de oricine, cu dreptul de a pretinde o recompensă dacă prezenta capul retezat *sheriff*-ului sau coronerului.

NUIELE CU LUT

Tehnică obişnuită de construcţie în epoca medievală; lutul sau materiale ce se întăreau ca cimentul se aplicau pe un cadru de nuiele de răchită.

ONOARE

Danie de pământ primită de un lord din partea regelui, a unui baron sau a bisericii. Putea fi vorba de o proprietate întinsă ori de un singur manor, iar multe onoruri erau alcătuite din numeroase proprietăţi separate, răspândite în mai multe comitate. Manorul putea fi reprezentat de unul ori mai multe sate, sub conducerea aceluiaşi lord, însă unele sate erau împărţite mai multor lorzi.

ORDALIE

Existau diverse tipuri de ordalie legală, presupusă a fi o încercare a vinovăţiei sau nevinovăţiei, precum mersul pe nouă brăzdare de plug înroşite în foc, scoaterea unei pietre dintr-un vas cu apă clocotită ori plumb topit sau chiar scufundarea în apă. „Ordalia catafalcului" la care se face aluzie în cartea de faţă consta în depistarea ucigaşului prin obligarea suspectului de a atinge masa pe care era aşezată victima; se presupunea că rănile cauzatoare de moarte începeau să

sângereze din nou. Acest procedeu este menţionat de Shakespeare în Richard al III-lea, actul I.

OUTREMER

Cele patru regate creştine din Levant din perioada cruciadelor, inclusiv regatul Ierusalimului.

PARCELĂ DEFRIŞATĂ

O porţiune nouă de pământ arabil, smulsă pădurii pentru a mări suprafaţa de pământ cultivabil a unui conac manorial.

PIEPTAR

Tunică scurtă, la origini confecţionată din piele groasă şi fiartă, însă mai târziu făcută din zale ori plăci de metal pentru protejarea toracelui în bătălii.

PORTREEVE

Unul dintre cei doi starosti cu rangul cel mai mare din cadrul administraţiei oficiale a unui oraş, ales de celelalte notabilităţi. Aceste funcţii au fost înlocuite ulterior cu aceea de primar. Primul primar din Exeter a fost ales în 1208.

PRECEPTURĂ

Formă de organizare a templierilor (a se vedea Comandament).

REEVE MANORIAL

Fruntaş numit în fiecare sat ori ales de săteni sau de lordul manorial. El se ocupa de organizarea şi împărţirea muncilor agricole şi, deşi la fel ca majoritatea populaţiei, neştiutor de carte, *reeve*-ul ţine evidenţa rotaţiei culturilor, a cantităţilor recoltate, a zeciuielilor etc., slujindu-se de memorie şi de un sistem de crestături pe un baston.

ROCHIE *(KIRTLE)*

Articol de vestimentaţie feminină, lung până la glezne, cu mâneci lungi, largi la încheietura mâinilor, deşi moda se

schimba în mod constant. Rochia se purta peste o cămăşuţă, singurul articol de lenjerie.

SECHESTRU (SAU GAJ JUDICIAR)

Hotărâre dată de un reprezentant al legii, inclusiv de coroner, pentru obligarea unei persoane, în calitate de suspect sau martor, de a se prezenta la audierile tribunalului. Aminteşte de cauţiune ori asigurare, asigurând un gaj asupra bunurilor ori banilor unei persoane, care se confiscau în cazul în care aceasta nu se prezenta în faţa curţii.

SECUNDAR

Tânăr preot, ajutor al unui vicar[1], care poate fi şi asistentul unui canonic[2].

SENEŞAL

A se vedea Administrator.

SERGENT

Termenul are mai multe înţelesuri. Un ostaş cu rang mai înalt sau un reprezentant al legii, subordonat unui bailiv într-un oraş; de asemenea, scutier al unui cavaler templier, care purta o mantie cafenie ori neagră.

SHERIFF

Termen derivat din *shire-reeve*, reprezentant al regelui în fiecare comitat, care răspundea de păstrarea legii şi ordinii şi de colectarea dărilor. *Sheriff*-ii erau renumiţi pentru corupţie, iar funcţia era foarte jinduită, fiind plătite sume mari pentru obţinerea ei, datorită nenumăratelor posibilităţi de îmbogăţire pe căi necinstite.

---

[1] Vezi termenul (n.tr.)
[2] Vezi termenul (n.tr.)

SOCMAN

Om liber, spre deosebire cu persoanele legate de pământ. În această categorie intrau vilanii, şerbii şi sclavii, în ordine descrescătoare de servitute în sistemul feudal.

STAROSTE

Un om liber înstărit dintr-un oraş sau sat mare, de obicei un neguţător sau meşteşugar. Mai mulţi astfel de starosti alcătuiau un grup care se ocupa de organizarea administrării oraşului şi alegeau doi *portreeve*[1] în fruntea lor; ulterior aceştia au fost înlocuiţi de un primar.

SURCOTĂ

Denumită şi „supra-tunică", acest articol de îmbrăcăminte se purta peste tunică sau armură, protejându-l pe purtător de razele de soare care cădeau direct pe metal; ea a asigurat şi locul potrivit pentru embleme heraldice. Cele mai faimoase în epocă au fost surcotele cavalerilor templieri, având crucea caracteristică ordinului.

SUTĂ

Subdiviziune administrativă a unui comitat, despre care se consideră că era compusă iniţial din o sută de aşezări.

TUNICĂ

Principalul articol vestimentar al unui bărbat, trasă peste cap şi ajungând până la genunchi ori pulpe. Pe dedesubt se purta uneori şi o cămaşă de pânză, iar pe deasupra, o mantie. Partea de jos a tunicii era despicată pentru a permite mersul pe cal şi statul în şa.

VICAR

Preot care era folosit de un cleric cu rang ceva mai mare, cum ar fi canonicul[2], pentru a îndeplini unele dintre obligaţiile sale religioase, îndeosebi participarea la

[1] Vezi termenul (n.tr.)
[2] Vezi termenul (n.tr.)

numeroasele slujbe ce se ţineau la catedrală. Deseori numit vicar-coral, datorită prezenţei sale frecvente la slujbele în cadrul cărora se cânta.

În curând:

din seria

MISTERE MEDIEVALE

de

BERNARD KNIGHT

CADAVRUL MEŞTERULUI FĂURAR

Când coronerul John este chemat în mlaştinile întunecate din Devonshire pentru a investiga moartea unui miner, nu are nici o idee cât de dificilă se va dovedi investigaţia. Victima lucra pentru cel mai puternic proprietar de mine din Devon, Walter Knapman, iar motivul morţii nu poate fi decât unul – încercarea de sabotare a afacerii lui Knapman.

Pe lângă un trup decapitat, un miner dispărut, un grup de mineri nemulţumiţi şi un saxon nebun hotărât să distrugă tot ce este normand, coronerul John are propriile probleme care îl copleşesc: nevasta îl urăşte, amanta şi-a găsit un bărbat mai tânăr şi ajutorul lui a căzut pradă depresiei. Numai Gwyn, mâna dreaptă a coronerului, pare să-i fie de ajutor – asta până când este arestat pentru crimă şi îşi poate pierde chiar viaţa.

În aceeaşi serie au apărut:

DINCOLO DE LIMAN
POTIRUL OTRĂVIT
CĂUTĂRILE CORONERULUI JOHN

Vor apărea:

PĂDUREA INTERZISĂ
PĂCATE DE MOARTE
VÎNĂTOAREA DE VRĂJITOARE
CHIPUL DUŞMĂNIEI
ELIXIRUL MORŢII

CLUBUL CĂRȚII

Rao clasic

- Harriet Beecher-Stowe — *Coliba unchiului Tom*
- Henryck Sienkiewicz — *Prin foc și sabie* (2 vol.)
- Herman Melville — *Moby Dick*
- Laurence Sterne — *O călătorie sentimentală / Jurnalul pentru Eliza*
- Lev Tolstoi — *Sonata Kreutzer*
- Sei Shōnagon — *Însemnări de căpătâi*
- Thomas Hardy — *Doi ochi albaștri*
- William Thackerey — *Bâlciul deșertăciunilor* (2 vol.)

Opere XX / Clasici contemporani

- Albert Camus — *Fața și reversul / Nunta / Mitul lui Sisif / Omul revoltat / Vara ✸ Străinul / Ciuma / Căderea / Exilul și împărăția*
- André Malraux — *Antimemorii,* vol. 1 – *Oglinda limburilor ✸ Condiția umană*
- Antoine de Saint-Exupéry — *Citadela*
- Ernesto Sábato — *Înainte de tăcere*
- Franz Kafka — *America ✸ Castelul ✸ Procesul*
- Henry de Montherlant — *Fetele ✸ Îndurare pentru femei ✸ Demonul binelui ✸ Leproasele ✸ Visul*
- Hermann Hesse — *Gertrude/ Rosshalde / Ultima vară a lui Klingsor*
- Juan Rulfo — *Pedro Páramo ✸ Câmpia în flăcări*
- Louis Guilloux — *Sângele negru*
- Mario Vargas Llosa — *Conversație la Catedrala ✸ Războiul sfârșitului lumii*
- Jean-Paul Sartre — *Teatru (Mușteleˇ / Cu ușile închise / Morți fără îngropăciune / Diavolul și bunul Dumnezeu / Sechestrații din Altona)*
- Virginia Woolf — *Jurnalul unei scriitoare ✸ Doamna Dalloway ✸ Camera lui Jacob ✸ Anii ✸ Eseuri alese. Arta lecturii ✸ Între acte*

Rao contemporan

- Andrzej Stasiuk — *Călătorind spre Babadag*
- Antonio Skármeta — *Poștașul lui Neruda ✸ Neruda văzut de Skármeta*
- Banana Yoshimoto — *N.P.*
- Carlos María Dominguez — *Casa de hârtie*
- Dominique Fernandez — *Îngerul destinului*
- Don DeLillo — *Mao II*
- E.L. Doctorow — *Labirintul apelor*
- Enrique Vila-Matas — *Bartleby & Co ✸ Parisul nu are sfârșit*
- Federico Andahazi — *Secretul culorii pure ✸ Anatomistul ✸ Mironosițele*
- Javier Marias — *Inimă atât de albă*
- Jean-Daniel Baltassat — *Tainele donei Isabel*
- Joseph Heller — *Catch-22 ✸ Ora închiderii*
- Juan Carlos Somoza — *Peștera ideilor ✸ Clara și penumbra*
- Julia Kristeva — *Samuraii ✸ Moarte la Bizanț*

Julian Barnes	*O istorie a lumii în 10 capitole și jumătate* ✸ *Privind în soare*
Kazuo Ishiguro	*Nemângâiații*
Kenzaburō Ōe	*O experiență personală*
Luis García Jambrina	*Vise paralele*
M. Vazquez Montalban	*Pianistul*
Margaret Drabble	*Drumul strălucitor*
Marguerite Duras	*Amanta englezã* ✸ *Hiroshima dragostea mea* ✸ *India Song*
Patrick Modiano	*Dora Bruder*
Philippe Sollers	*Steaua amanților*
Regis Jauffret	*Case de nebuni*
Rosa Montero	*Ziua Inocenților* ✸ *Stăpân iubit*
Rose Tremain	*Restaurația*
Sandro Veronesi	*Haos calm*

Autori români contemporani

Alex Mihai Stoenescu	*Misiunea Dominicană*
Ana Calina Garaș	*Masca norocului* ✸ *Jocul de-a viața* ✸ *Taina* ✸ *Broderii în vid*
Nicolae Rotaru	*Îngeri de oțel* ✸ *Trilogia de lut* ✸ *Trilogia de apă*

Thriller, aventuri, acțiune

Agatha Christie	*Crăciunul lui Poirot* ✸ *Întâlnire cu moartea* ✸ *O crimă anunțată* ✸ *Ucigașul ABC* ✸ *Mâna ascunsă* ✸ *Cei cinci purceluși* ✸ *Crimă la vicariat* ✸ *Moarte pe Nil*
Anne Rice	*Interviu cu un vampir* (vol. 1 – „Cronicile vampirilor“) ✸ *Vampirul Lestat* (vol. 2 – „Cronicile vampirilor“) ✸ *Regina damnaților* (vol. 3 – „Cronicile vampirilor“) ✸ *Ora vrăjitoarelor* (vol. 1 – „Cronicile vrăjitoarelor“) ✸ *Vampirul Vittorio* ✸ *Povestea hoțului de trupuri* (vol. 4 – „Cronicile vrăjitoarelor“) ✸ *Lasher* (vol. 2 – „Cronicile vrăjitoarelor“) ✸ *Mumia*
Antoine B. Daniel	*Prințesa soarelui* (vol. 1 – „Inca“) ✸ *Aurul din Cuzco* (vol. 2 – „Inca“) ✸ *Machu Picchu, Cetatea Secretă* (vol. 3 – „Inca“) ✸ *Dansul zeilor* (vol. 1 – „Regina din Palmyra“) ✸ *Lanțurile de aur*
Antony Horowitz	*Un banc criminal*
Barbara Victor	*Coriander*
Ben Elton	*Popcorn* ✸ *Crimă în direct*
Bernard Knight	*Dincolo de liman* ✸ *Potirul otrăvit* ✸ *Căutările coronerului John*
Brian Lowry	*Nu vă încredeți*
Candance Bushnell	*Totul despre sex*
Chris Carter	*Francezul* ✸ *Gheena* ✸ *Înfruntă viitorul*
Christian Jacq	*Nefer cel Tăcut* (vol. 1 – „Piatra luminii“) ✸ *Femeia înțeleaptă* (vol. 2 – „Piatra luminii“) ✸ *Paneb cel Zelos* (vol. 3 – „Piatra luminii“) ✸ *Locașul Adevărului* (vol. 4 – „Piatra luminii“) ✸ *Arborele Vieții* (vol. 1 – „Misterele lui Osiris“) ✸ *Uneltirile Răului* (vol. 2 – „Misterele lui Osiris“) ✸ *Calea de Foc* (vol. 3 – „Misterele lui Osiris“) ✸ *Marele Secret* (vol. 4 – „Misterele lui Osiris“) ✸ *Afacerea Tutankhamon* ✸ *Ce dulce e viața la umbra palmierilor!* ✸ *Marele Magician* (vol. 1 – „Mozart“), *Fiul Luminii* (vol. 2 – „Mozart“)
Chuck Hogan	*Încercuirea*
Clive Barker	*Cabal* ✸ *Everville*
Clive Cussler	*Sahara* ✸ *Aurul incașilor*
Colin Forbes	*Fără cruțare* ✸ *Furia sângelui* ✸ *Rinocerul*✸ *Înfruntarea* ✸ *Pe muchie de cuțit*

Dan Brown	*Fortăreața digitală* ✸ *Conspirația* ✸ *Codul lui da Vinci*
Daniel Easterman	*Ziua mâniei*
Daphné du Maurier	*Rebecca* ✸ *Verișoara mea Rachel*
David Baldacci	*Ultima secundă* ✸ *Ultimul supraviețuitor* ✸ *Putere absolută*
David Copperfield	*La limita imposibilului*
David Gibbins	*Atlantida*
Dean Koontz	*Unicul supraviețuitor*
Didier Convard	*Triunghiul secret*
Dominick Dunne	*Un anotimp în purgatoriu*
Douglas Preston	*Codicele*
Emili Rosales	*Orașul invizibil*
Frederick Forsyth	*Fantoma din Manhattan* ✸ *Dosarul Odessa* ✸ *Răzbunătorul* ✸ *Alternativa diavolului*
Giorgio Faletti	*Eu ucid*
Ian Caldwell & Dustin Thomason	*Misterul manuscrisului*
Ian Fleming	*Bărbatul cu pistolul de aur* ✸ *Doar pentru ochii tăi* ✸ *Operațiunea Thunderball* ✸ *În Serviciul Secret al Majestății Sale* ✸ *Spionul care m-a iubit* ✸ *Trăiești numai de două ori* ✸ *Caracatița și alte povestiri*
Ignacio García-Valiño	*Cele două morți ale lui Socrate*
James Patterson	*1-ul pe lista morții* ✸ *A 2-a șansă* ✸ *Al 3-lea caz* ✸ *4 Iulie*
James Twining	*Vulturul cu două capete*
Janet Fitch	*Leandrul alb*
Jeffrey Archer	*Nici un ban în plus, nici un ban în minus* ✸ *O duzină de tertipuri* ✸ *O chestiune de onoare* ✸ *În linie dreaptă*
John Case	*Întâiul călăreț al Apocalipsei* ✸ *A opta zi*
John Brunner	*Rețelele infinitului*
John Grisham	*Ultimul jurat* ✸ *Moștenitorii* ✸ *Mediatorul* ✸ *Partenerul* ✸ *Avocatul străzii* ✸ *Maestrul* ✸ *... Și vreme e ca să ucizi* ✸ *Firma* ✸ *Cazul Pelican* ✸ *Clientul*
John Katzenbach	*Omul din umbră* ✸ *Războiul lui Hart* ✸ *Ziua răfuielii* ✸ *Analistul* ✸ *Povestea unui nebun*
John le Carré	*Experiment secret* ✸ *Omul nostru din Panama* ✸ *Spionul care a ieșit din joc* ✸ *Casa Rusia*
John Lescroart	*Audierea* ✸ *Justiție exemplară* ✸ *Vinovăția*
John Saul	*Umbra* ✸ *Creatura* ✸ *Mâna dreaptă a diavolului* ✸ *Prezența* ✸ *Chinuiește-i pe copii*
John Trenhaile	*Legile sângelui*
Joseph Finder	*Puteri excepționale*
Jorge Molist	*Inelul*
Katherine Neville	*Opt*
Kenneth Royce	*Președintele a murit*
Kevin J. Anderson	*Anticorpii*
Kevin Guilfoile	*Joc de umbre*
Lino Aldani	*Crucea de gheață*
Marcia Muller	*Trofee și lucruri moarte*
Margaret Mitchell	*Insula pierdută*
Max Gallo	*Întru acest semn vei învinge* (vol. 1 – „Crucea Occidentului“) ✸ *Parisul în rugăciune* (vol. 2 – „Crucea Occidentului“)
Michael Baden & Linda Kenney	*Tăcerea*
Michael Lawson	*Cercul interior*
Michael Teitelbaum	*Bărbații în negru II* ✸ *Aventurile Omului-Păianjen*
Michael Tolkin	*Printre morți*
Mireille Calmel	*Camera blestemată* (vol. 1 – „Jocul lupoaicelor“) ✸ *Răzbunarea lui Isabeau* (vol. 2 – „Jocul lupoaicelor“) ✸ *Slujitorii regelui* (vol. 1 – „Femeia pirat“) ✸ *Jocul umbrelor* (vol. 2 – „Femeia pirat“)

Mike Horn	*Luptând cu imposibilul*
Misha Defonseca	*Printre lupi*
Nelson DeMille	*Plum Island* ✸ *Fabrica de spioni* ✸ *Spencerville*
Nicholas Sparks	*Nopți în Rodanthe* ✸ *Jurnalul unei iubiri* ✸ *Nunta* ✸ *O plimbare de neuitat*
Noel Barber	*Plâns și râs* ✸ *Tăcerea*
Paul Erdman	*Panica din '89* ✸ *Planuri și dorințe*
Paul Levine	*Solomon* vs. *Lord*
P.D. James	*Fiul omului* ✸ *Moarte în Sfântul Ordin* ✸ *Gustul morții* ✸ *Păcatul originar*
Peter Mayle	*Viață de câine* ✸ *Un an în Provence* ✸ *Din nou în Provence*
Ralph Peters	*Flăcări din cer*
Ray Bradbury	*Fahrenheit 451*
Raymond Benson	*Să nu mori azi*
Robert Finn	*Inițiatul*
Robert Jordan	*Ochiul lumii* ✸ *În căutarea cornului*
Robert Rosenberg	*Camera de montaj*
Robin Cook	*Răpirea* ✸ *Risc asumat*
Scott Smith	*Un plan simplu*
Scott Turow	*Erori judiciare*
Stephen Booth	*Sălașul morții*
Sue Grafton	*A de la alibi* ✸ *B de la bandit*
Sue Monk Kidd	*Viața secretă a albinelor* ✸ *Jilțul sirenei*
Ted Allbeury	*De o parte și de alta a frontierei*
Thomas Gifford	*Puterea destinului* ✸ *Assassini*
Tim LaHaye & Jerry B. Jenkins	*Supraviețuitorii* (vol. 1 – „Supraviețuitorii") ✸ *Armata pătimirilor* (vol. 2 – „Supraviețuitorii") ✸ *Nicolae* (vol. 3 – „Supraviețuitorii") ✸ *Pecetluirea sfinților* (vol. 4 – „Supraviețuitorii") ✸ *Apollyon* (vol. 5 – „Supraviețuitorii") ✸ *Cavalerii Apocalipsei* (vol. 6 – „Supraviețuitorii") ✸ *Posedatul* (vol. 7 – „Supraviețuitorii")
Tom Clancy	*Centrul de comandă V – Echilibru de forțe* ✸ *Furtuna roșie* ✸ *Ordine prezidențiale* (2 vol.) ✸ *Vânătoarea lui Octombrie Roșu* ✸ *Centrul de comandă VI – Stare de asediu* ✸ *Dezbină și cucerește*
Tony Parsons	*Copil și bărbat* ✸ *Bărbat și soție* ✸ *Spiritul familiei*
Walter M. Miller jr.	*Cantică pentru Leibowitz*
Wilbur Smith	*Festinul leilor* ✸ *Sunetul tunetului* ✸ *Sanctuarul* ✸ *Războinicii Nilului* ✸ *Țărmul în flăcări*
William Diehl	*Domnie în iad* ✸ *Eureka*
William Gibson	*Chrome* ✸ *Contele Zero*
William Kotzwinkle	*E.T. Extraterestrul*

Istorie, sociologie, filozofie, politică, religie

Alex M. Stoenescu	*Revoluție și francmasonerie (Istoria loviturilor de stat în România, I)* ✸ *Eșecul democrației române (Istoria loviturilor de stat în România, II)* ✸ *Cele trei dictaturi (Istoria loviturilor de stat în România, III)*
Carlos Castaneda	*Călătorie la Ixtlan* ✸ *Învățăturile lui Don Juan* ✸ *Povestiri despre putere* ✸ *Cealaltă realitate* ✸ *Al doilea cerc de putere*
Catherine DeVrye	*Ceai fierbinte cu lămâie și miere*
Ernest Volkman	*Spionaj*
J.F. Fogel, B. Rosenthal	*Sfârșit de secol la Havana*

Jose Freches	*Eu, Buddha*
Lynn Picknet, Clive Prince	*Conspirația Stargate*

Memorii, jurnale, biografii

Marie-France Etchegoin & Frederic Lenoir	*Ancheta*
Mihai Retegan	*1968 – Din primăvară până în toamnă*
Vartan Arachelian	*Toamna pătimirii noastre*
Yehuda Berg	*Puterea Kabbalei*
Farah Pahlavi	*Memorii*
Franz Kafka	*Jurnalul*
Hillary Rodham Clinton	*Istorie trăită*
Ilie Năstase	*Mr Năstase*
Leila	*Măritată cu forța*
Zlata Filipovic	*Jurnalul Zlatei*

CLUBUL CĂRȚII

RAO

CLUBUL CĂRȚII RAO are un regulament de funcționare mai modern, mai eficient și mai adaptat nevoilor dumneavoastră, pus la dispoziția membrilor odată cu fișa de înscriere. Pentru detalii vă puteți informa din broșurile noastre sau scriindu-ne pe adresa:

C.P. 2-124,
București;
e-mail: *club@raobooks.com*

sau accesând site-urile:
www.raobooks.com;
www.rao.ro

Tiparul executat de
R.A. „Monitorul Oficial“
București, România